FESTA MAJOR SANT HILARI SACALM

SLPC. Biblioteca St. Hilari Sacalm.
1358216819

Font Vella

FONT D'OR

TRANSPORTS
Ricard Moragas i Fills, S.A.

MASÓ PASTISSER

Bonpreu
Us desitgem Bona Festa Major!
ens trobaràs a:
Passeig de la Font del Ferro, 61 - SANT HILARI SACALM
Sempre a prop teu!
OBRIR: de dilluns a dissabte, de 9 a 21 h.

Font Vella
Hotel Balneari
Sant Hilari Sacalm · Girona
★ ★ ★ ★

RECUMAS
RECUPERACIONS MASNOU, SL
Polígon Ind. Molí de les Planes
C/ Rec del Molí, 3-5 / 08470 Sant Celoni (Barcelona)
Tel. 93 867 07 95 / Fax 93 867 52 60

Diputació de Girona

Programa de la Festa Major de Sant Hilari Sacalm 2009
Edició per les Àrees de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Sant Hilari.
La portada és de Iolanda Triadó Cornella.
De les fotografies antigues, se n'indica la procedència o són de l'arxiu A.S.V.

L'Ajuntament ha convidat a participar totes les diferents entitats del poble i s'han publicat tots els escrits que han arribat.
L'Ajuntament no comparteix, necessàriament, l'opinió dels autors.
No es permet la reproducció total o parcial dels escrits i de les fotografies sense el permís dels autors.
Coordinació: Àngel Serradesanferm i Valls.
Maquetació, disseny i impressió: Gràfiques Montseny
D.L.: GI 954-2009

Salutació de l'Alcalde

L'esperada data de la Festa Major ha arribat. Des de fa un any, quan es van tancar les celebracions del 2008, el poble de Sant Hilari ha anat preparant els actes que han de convertir la Festa en un dels moments d'especial intensitat festiva de tota la vila. I ho hem fet amb il·lusió, amb la clara voluntat que tothom pugui participar en les activitats preparades per a uns dies de celebració que emmarquen la Festa més gran de l'any.

Un any més, consolidat com a una tradició esperada per tothom amb impaciència, us fem arribar aquest programa de Festa Major, on podreu consultar tots els actes previstos per aquests dies i fer un repàs de les activitats de les nostres entitats, de la nostra història i de la nostra cultura.

L'especial situació econòmica que travessem ens ha obligat a fer un doble esforç, perquè es tractava de mantenir una Festa d'un nivell similar al d'altres anys, però amb menys recursos. Tot i reduint el pressupost de Festa Major, al voltant d'un trenta per cent, s'ha pogut negociar molt bé amb els grups que ens faran la Festa i comptem amb la col·laboració de les entitats locals. Veureu en aquest programa que totes les activitats continuen tenint un molt bon nivell.

De totes les activitats, la que podreu veure més afectada pels canvis serà la "baixada de carretons" i no precisament per tema econòmic, sinó per seguretat. Després dels problemes del darrer any, la Comissió ha cregut convenient redactar unes normes pels "carretonaires" per convertir l'esdeveniment en una activitat divertida, però segura. Cal, per tant, que siguem capaços de gaudir de la Festa i alhora donar una imatge col·lectiva de civisme i de capacitat de participació per seguir fent de la nostra baixada un atractiu per al poble i per als nostres visitants. La comprensió i les bones maneres tant del públic com dels "carretonaires", farà que així sigui.

Aquesta Festa Major coincideix amb l'equador de la legislatura. Ja fa dos anys de la constitució del consistori actual. Com passa el temps! Aquesta coincidència ens porta, també, a la recollida dels fruits de vint-i-quatre mesos de feina intensa per part del vostre Ajuntament. Un dels resultats de què us parlo s'ha fet realitat abans de la Festa Major, com és la remodelació de l'espai de la font del Pic. Tanmateix, el primer dissabte de setembre inaugurarem la nova Llar d'Infants, la primera llar municipal de la història del nostre poble. Pels voltants del mes d'octubre donarem vida al Viver d'Empreses per a emprenedors i persones amb projectes innovadors per crear empreses. El nostre treball no s'acabarà aquí ja que tenim encara altres projectes que anirem enllestint en aquest mandat.

L'altre dia em deia un conegut: "Com us ho feu a l'Ajuntament per tenir aquesta capacitat d'inversió en els temps que corren?. Doncs la recepta és fàcil – li vaig dir-. Molt d'esforç, molt de treball i moltes hores de dedicació en entrevistes amb consellers, directors generals, secretaris d'estat i diputats. De fet totes les administracions superiors saben on està Sant Hilari, ja ens coneixen!. No en va som dels pobles del país que hem rebut més subvencions. I la màquina no es pararà, Sant Hilari va endavant". Estem segurs que les societats que avancen són les més riques, les més participatives i les més cohesionades, i Sant Hilari està, sens dubte, en aquest camí.

Aquests dies de festa es fa palès, una vegada més, la seva oferta àmplia i diversa, perquè la Festa Major és la Festa de tothom, petits i joves, adults i grans, i tots ens hi hem de sentir representats. Per això, hi hem posat el millor de nosaltres mateixos a l'hora de preparar-la.

No voldria cloure la meva salutació sense agrair la gran feina feta per la comissió de festes, per les entitats, els voluntaris i les voluntàries, i per l'equip humà de l'Ajuntament. Com he dit abans, en unes condicions econòmiques més difícils d'allò que és habitual.

Hilarencs, hilarenques, com a alcalde, us convido a participar de la nostra Festa gran. Gaudiu-la al màxim combinant el civisme, i la xerinola i fer que aquests dies obrin un parèntesi als nostres problemes i preocupacions. Deixem de banda la nostra vida quotidiana, sortim al carrer i gaudim de la nostra Festa més important. Per això desitjo que, per uns dies, aquesta sigui la nostra principal ocupació.

De tot cor, bona Festa Major!

Joan Garriga i Crous
Alcalde

Pregó 08
FESTA MAJOR

Fa unes setmanes, l'alcalde Joan Garriga em trucà per dir-me si volia fer el pregó de la Festa Major d'enguany. Vaig quedar sorprès, perquè fa temps que estic desvinculat de Sant Hilari, però em digué que buscaven una persona que hi hagués viscut i que hagués treballat per al poble. Aquí sí que hi encaixava i amb aquests arguments quedaren en un segon terme les reticències sobre el què diria i com ho faria.

Agraeixo el gest del consistori i és per a mi un honor dirigir-vos aquestes paraules que suposen l'inici de la vostra festa grossa, la Festa Major d'agost.

A Sant Hilari hi vaig deixar els 36 millors anys de la meva vida, tant en l'aspecte professional com personal, juntament amb la meva esposa. Hem de dir que els dos ens vam sentir identificats amb el poble des del primer moment.

Al llarg del pregó aniré fent referència al Col·legi Sant Josep, perquè va ser el motiu pel qual vaig venir. És el centre d'ensenyament on vaig treballar sempre i us puc assegurar que la meva tasca s'encaminà en les direccions de donar formació i instrucció als alumnes que acollia l'escola i treballar per Sant Hilari. No sóc jo qui ha de jutjar la tasca feta, però vaig marxar content.

Fa uns dies mirava el que havien dit altres pregoners i m'assaltava el dubte de si me'n sortiria. No sóc historiador, ni escriptor ni massa bon orador, però al final va poder més el meu instint de col·laboració. Què caram, la gent de Sant Hilari ja em coneixeu i suposo que tindreu la paciència i la voluntat d'escoltar aquest pregó, fet per un que, des del seu paper de mestre, estima el vostre poble.

Haig de parlar de la meva llarga estada al poble i ho faré en referència a tres períodes concrets: el moment d'arribar, com el vaig veure créixer i quin futur li desitjo. El meu lloc d'origen és el poblet de Madremanya, al Baix Empordà, però vaig arribar a Sant Hilari procedent d'Osor d'on el meu pare era secretari de l'Ajuntament. També va ser on em vaig casar amb la Salvadora, la meva esposa, el 1964.

Malgrat viure el poble de les mines, no havia estat mai a Sant Hilari i la primera vegada fou de rebot. De retorn del viatge de nuvis, férem el trajecte de Barcelona a St. Hilari, amb la Hispano. En arribar, aquí plovia molt i haguérem de passar la nit a l'Hotel Ripoll. Aquesta fou la primera visita al vostre poble.

Quan feia uns mesos que m'havien designat mestre de l'escola unitària de Susqueda, poble que havia d'anar col·gat per l'aigua del pantà, el rector d'Osor, em digué que a St. Hilari hi havia un jove vicari que tenia un projecte interessant per a l'escola parroquial del poble, el Col·legi Sant Josep. Em proposà una entrevista amb mossèn Ramon Tresserra. M'agradà el que volia fer i em va oferir i m'hi vaig quedar; així de clar.

En aquells temps el poble tenia 3000 habitants i la situació econòmica era interessant, perquè l'embotellament d'aigua, l'estiueig i, sobretot, les tomeries, l'havien revifat. Dominava el treball en la indústria en detriment de l'agricultura i del bosc. Les cases de pagès s'abandonaven i el nivell de vida creixia. Aquí hi hem de lligar els primers moviments migratoris de famílies procedents d'Andalusia, concretament d'Ecija, amb els Castillo, Rojas, Izquierdo, García, etc. Aquestes famílies s'incorporaren a Sant Hilari i és digne de destacar la seva aportació a la nostra comunitat. Les famílies, però, veien com les oportunitats de poder estudiar dels seus fills eren minses. En Tresserra els engrescà amb la possibilitat de fer el batxillerat al poble. Un grup de pares decidiren apostar per la formació dels seus fills i, junt amb altres institucions i de manera voluntària, aporten uns diners que servirien per a fer el que avui és l'edifici del Col·legi Sant Josep. D'aquesta manera sorgia l'actual Associació de Pares de Família de St. Hilari, titular avui dia del Sant Josep i de la Llar Les Cent Fonts.

Foren anys difícils i de lluita, però Sant Hilari aconseguí que els seus joves, nois i noies, poguessin tenir accés al batxillerat elemental i al superior. Els joves sortien del Sant Josep i enfilaven cap a la universitat. El camí fou llarg i dur. Haig de manifestar que el col·legi serà per a mi un centre que ajudà, i encara ho fa, a millorar i a enriquir la formació i la cultura de tots els joves de Sant Hilari. Vaig ser-ne director durant 33 anys i no puc oblidar els molts pares que en aquells moments van col·laborar en què tot plegat fos una realitat. Veig encara el paper que juga en la cultura local l'espai del Cinema Catalunya, construït també en aquells anys.

Eren els anys 60 i recordo quan hi havia autocars que anaven a la Font Picant, quan a l'estiu hi havia cine cada dia al Tivoli i al Catalunya. La terrassa del Tivoli a vessar, i molta gent a la piscina Villaret i a la Placeta. A tot arreu hi havia famílies d'estiuejants, que solien venir cada any. Es pot dir que la gent del poble es guanyava la vida, perquè hi havia treball per a tothom.

Sant Hilari ha anat canviant i avui és un poble de fàcil accés degut a l'Eix Transversal. En uns anys s'ha millorat molt en infraestructures i serveis. Tenim la riera tapada, un CAP, un pavelló d'esports, una piscina coberta, un Casal de Gent Gran, un geriàtric, l'institut, el nou Museu, Can Rovira, la Casa de la Cultura amb la nova biblioteca, nous espais i places municipals i moltes coses més. De quan vaig arribar el 1964 a quan vaig marxar el 2000, el poble ha canviat com una mitja.

Entremig hi hagué una nova arribada de gent de fora, ara procedents de Priego de Córdoba i els seus voltants, com Zagrilla o el Esparragal. També s'integraren en la nostra comunitat i col·laboraren en crear el poble que avui tenim. La democràcia va permetre que canviessin moltes d'aquestes coses per bé, entre elles la participació del poble en les decisions que afectaven el col·lectiu d'hilarencs.

Pel que fa a la situació de l'ensenyament, la qual m'afecta com a mestre que n'havia estat, Sant Hilari té uns bons serveis educatius, amb escola pública de primària i escola concertada de primària i ESO, institut públic per a ESO i batxillerat, una llar de l'APESHS i, al

L'Alfons Gasull llegeix el pregó del 2008

proper curs, sembla que ja hi haurà la llar municipal. Els pares de molts pobles voldrien tenir aquestes opcions de poder escollir.

Com serà el futur? És difícil fer previsions i més en aquets moments de recessió econòmica, però el vostre poble serà el que els homes i les dones de Sant Hilari vulguin. En aquests moments ja sou 5.800 habitants, entre els que hi ha un alt percentatge de gent immigrada de fora d'Espanya, amb els avantatges i els inconvenients que el fet suposa. Sant Hilari sempre ha estat un poble viu i dinàmic que ha sabut adaptar-se i superar les dificultats i aquesta vegada també se'n sortirà.

Hi ha iniciatives i ganes de fer coses. Es parla de la creació d'un complex tecnològic i d'un centre d'estudi de l'aigua, hi ha un element turístic consolidat com és el Vilar Rural i un recent entrenat balneari. És necessari que això es complementi amb una global actuació envers la captació d'un turisme que estimi i valori el nostre espai i l'entorn natural i que nosaltres el sapiguem vendre i conservar. Hi ha un potencial humà i bones perspectives en diversos sectors de l'economia. El jovent també ha de ser un pilar del futur, amb l'assoliment de bona formació acadèmica i laboral, amb les moltes possibilitats que avui dia hi ha.

He parlat de tot menys de la Festa, que és el que possiblement havia de fer. Fa ja vuit anys que he deixat el poble i el meu cap, com heu pogut veure, m'ha guiat una mica força cap el camí del record. Amb 36 anys d'estada entre vosaltres és lògic que les arrels costin d'arrencar i que venir a Sant Hilari sigui sempre fer un recorregut per un poble que estimo i que sempre portarem dins, la Salvadora i jo.

Enguany les festes s'han escaigut en els dies en què abans eren tradicionals, el 29, 30 i 31 d'agost, amb els patrons de sant Ramon i Sant Joan Degollasi. Sabeu que abans, la Festa Major del poble era la de Sant Joan Baptista, el 24 de juny però per allà l'any 1923, es creà aquesta, per a poder mantenir i allargar la temporada d'estiueig. Amb el temps ha passat a ser la més important, la festa grossa. Una ullada a la programació ens diu que molts actes han canviat, però se'n mantenen de tradicionals com el concert de tarda, el teatre, el ball dels gegants, la baixada de carretons, les sardanes, el ball de gala, junt amb concerts per a joves de totes les tendències i gustos, espectacles per als petits i per grans. Des de fa uns anys es diu, i és veritat, que la gent de Sant Hilari gaudeix de la Festa Major. Moltes famílies marxen uns dies de vacances, però la celebració de les festes plegats al poble és ja tot un símbol.

Ara disposeu d'un nou espai per a la festa i la gresca, la zona esportiva. Però recordo molt bé la seva ubicació d'abans. Jo sempre havia viscut a can Poldo i des d'allà veia molt bé les barraques i les atraccions de fira a la plaça de terra de can Torrent, quan hi havia encara el turó d'en Rovira. Primer arribaven les barques d'en Foro, després el tir d'en Paco, la xurreria de can Casals, "Can Penques" (Rex Condal), el tren de la bruixa, els cavallitos, els autos de xoc i un parell de parades de llaminadures.

Immediatament després de la festa, tot es desmuntava i amb les atraccions desapareixien les festes. A continuació, gairebé es donava per acabat l'estiu. El dia u de setembre era un dia trist perquè amb ell desapareixia l'encant de la gresca i també aquells indrets, racons i estris que ens havien endolcit els dies de la Festa Major.

Enguany passarà quelcom semblant, l'u de setembre suposarà l'inici d'un nou any que acabarà amb el darrer dia de la Festa del 2009.

Aparqueu la crisi i gaudiu dels dies i les hores al màxim, junt amb familiars i amics.

Que tingueu tots una molt bona i feliç Festa Major.

Alfons Gasull Vilà

El pregoner i el consistori

aspectes de la festa 2008

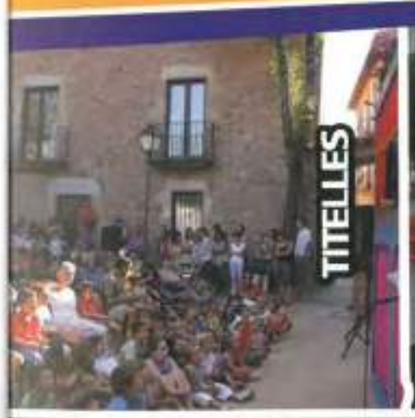

XXXIIIè CONCURS LITERARI DE NARRACIO CURTA

CATEGORIES, NOMBRE DE PARTICIPANTS I OBRES GUANYADORES

CATEGORIA	EDAT	PARTICIPANTS	AUTOR	OBRA
A 1r premi	nascuts 94-95	53	Clara Corominas Pardàs	Sota els estels
B 1r premi	nascuts 92-93	28	Elisa Don Lapko	Identitat oculta
C 1r premi	nascuts 90-91	8	Desert	
D 1r premi	nascuts abans del 90	53	Jaume Calatayud Ventura	Relíquies d'Ultramar

TOTAL OBRES PRESENTADES: 142
EL JURAT ESTÀ FORMAT PER LES SEGÜENTS PERSONES:
Judit Ballana Roger Vilà Raquel Ruso

Sota els estels

Volia tornar a pujar l'escala que anava fins al terrat, un altre cop. Però aquesta vegada no volia plorar en estirar-me a terra i veure els estels. Jo volia que ell fos al meu costat, com abans. Tot havia canviat, i si hi ha alguna cosa que no m'agrada són els canvis, perquè, almenys per mi, sempre són cap a pitjor. No m'agradava la sensació de saber que estava a pocs metres de mi i sentir que en realitat era molt lluny. I jo no hi podia fer res. Només lamentar-me per les nits passades.

Ell, el meu millor amic, el meu veí, el que sempre estava allà quan el necessitava i que sabia que mai em fallaria, no ho va fer, no em va fallar. Però per raons que ara no vénen al cas tot va acabar. La nostra amistat havia estat regada delicadament durant anys i una tempesta se l'havia endut d'un cop, em deixava al descobert.

Però havia d'anar al terrat, havia de superar que no tornaria pujar-hi amb ell, per molt que ho volgués. Llavors vaig pujar les escales el més lentament que vaig ser capaç. Em vaig estirar mirant cap al cel estellat. Sabia el que havia de demanar si passava un estel fugaç. Però mai no n'havia vist cap i no hi havia cap motiu perquè aquella fos la primera vegada.

Òbviament l'estel no va passar, i de què m'havia d'estranyar? Però també s'ha de dir que no vaig plorar, ni em vaig sentir molt malament per estar allà sola. Al cap i a la fi, tenia molts més bons amics, no? Sí, és clar, però cap com ell. No el volia deixar marxar. Havien passat uns sis mesos des que ens havíem deixat de parlar. Al principi pensava que era una cosa temporal i que aviat se'ns passaria la tonteria; però llavors vaig adonar-me que les coses no milloraven, "Ja és massa tard per arreglar-ho", vaig pensar. Però ara ho volia provar, potser encara no era massa tard i ell encara em seguia apreciant, ni que fos una miqueta de res.

I el destí va decidir donar-me una altra oportunitat; vaig tenir sort. L'havia estat esperant i havia arribat, com també podria no haver-ho fet mai. Havia seguit pujant al terrat un parell de cops cada setmana com a mínim. I un dia, quan ja m'havia donat per vençuda perquè no se m'acudia com arreglar les coses, llavors, va passar un estel fugaç. Com a acte reflex vaig demanar que tot s'arreglés. Jo creia en estels fugaços i tothom es reia de mi, però era així de somiatruites.

Quan el dia següent vaig arribar a l'institut esperava que la màgia de l'astre hagués sorgit efecte. Ell, però, no em va parlar ni em va mirar ni res. Va fer com sempre i jo, decebuda, també ho vaig intentar. Aquell dia vaig deixar de pensar que tot podria tornar a ser com abans i de creure en el poder d'aquells meravellosos astres.

Ja havien transcorregut dos mesos d'ençà que havia passat l'estel i ara ja no pensava tant en ell, però seguia recordant-lo cada vespre quan mirava al cel. Vaig pujar al terrat i hi vaig pensar , però ara ja no era un record amarg sinó que el recordava com algú que havia format part de mi i de la meva vida però que ara ja no era al meu costat. Es podria dir que ho havia superat. Però el seguia trobant a faltar. Llavors va passar un altre estel fugaç. No vaig demanar que tot tornés a ser com abans. Ara l'únic que volia era que no m'oblidés. Em vaig posar a plorar, unes llàgrimes silencioses per acomiadar-lo i per desfer-me del dolor que em suposava pensar en ell.

Pensant? –era ell, havia pujat fins al meu terrat per les escales i ara s'estava estirant al meu costat. Com s'ho devia fer per aparèixer sempre en el moment més oportú, dir el millor que es pot dir i de la millor manera que es pot expressar una cosa?–

Tu?... Has tornat?...– Li vaig dir, per assegurar-me que no me l'estava imaginant.–Va assentir tranquil·lament. El vaig abraçar molt fort, no el volia deixar escapar una altra vegada.

Mai no havia marxat – va dir, amb un to de veu misteriosament agradable.–

Era tan reconfortant tornar-lo a tenir al costat; com havia pogut estar sense ell tant temps? I, si ara tornava a tenir-lo era perquè el destí així ho havia volgut o gràcies a ell. Jo no havia fet res per tornar-lo a tenir amb mi i m'hagués agradat fer-ho. Però ara el més important era que ja no el tornaria a deixar, mai, mai més.

Clara Coromina Pardàs – 1er Premi Categoria A

Identitat oculta

4 de novembre

- Laura? Estàs aquí?

- Sí, sí! Perdona'm. Hi havia la meva mare buscant no sé què... com si no hi haguessin prous ordinadors a casa!

- No passa res, de veritat.

- Sí que passa! Pffff.. n'estic farta! No t'ha passat mai B04x?

- El què?

- Doncs tot això! No et sens mai desplaçat? Com si no hi fessis res entre tota la gent, com si tot fos una mentida, tota la teva vida.

- Doncs sí, de fet sí. Però llavors penso en tu i tot em sembla millor.

11 de novembre

- He tallat amb en Miquel. No podia més.

- Ja m'ho imaginava, sabia que ho faries tard o d'hora.

-Oh! I com ho sabies? No ho he fet pas perquè estéssim malament, el que passa és que crec que ja no me l'estimo com abans; comença a entrar una altra persona a la meva vida.

- Entrar? Jo crec que encara que no te n'adonis, fa temps que hi és.'

13 de novembre

- B04x... fa temps que et vull preguntar una cosa...

- Quina?

- Qui ets?

- Perdona...?

-Sí, qui ets? Per què sempre parlem de mi? Per què no sé res de tu? Per què no em pots dir ni tan sols el teu nom?

- (B04x s'ha desconnectat de la conversa)

20 de novembre

- Laura, perdona'm, no volia marxar així la setmana passada.

- Tranquil. No estic pas enfadada. Però... per què ho

fas tot això? No t'importo?

- Que si m'importes? No et pots arribar a imaginar el molt que t'estimo, i les ganes que tinc de fer-te meva. Et desitjo tant que a vegades em faig por a mi mateix.

- Jo també t'estimo i et vull conèixer.

- Cara a cara?

- Sí.

- ...

- Què passa?

- No sé si és bona idea.

- Jo crec que sí. No vull continuar així; deixa'm venir amb tu a viure! Si us plau!

- No diguis bestieses.

- No són bestieses. Però entenc que no ho vulguis...

- És el que realment desitges?

- Sí, B04x, no en tinc cap dubte.

- A les 4 de la tarda del dia 24, t'estaré esperant a l'estació de Camps. (B04x s'ha desconnectat de la conversa).

Quina manera de perdre el temps! Era la quarta o cinquena vegada que em rellegia les converses, crec que ja me les sabia de memòria i tot! Però..., estranyament, com més ho feia, més coses em semblava que entenia... O només eren imaginacions meves?

Era un dia fred. Les últimes fulles dels arbres ja queien, ajudades pel vent. Un dia aparentment tranquil, en què res semblava que pogués anar malament. Estava assegut en un banc, portava allà deu minuts, i me'n quedaven deu més abans que arribés el tren. L'observava atentament, asseguda a l'altra punta de l'estació. Estàvem tots dos sols, però a ella això li era indiferent. En cap moment es va girar per mirar qui era jo, ni tampoc canviava la posició, ni la mirada. Semblava que estigués en el seu propi món, on no entràvem ni el fred, ni el vent que li despentinava la seva llarga cabellera, ni tampoc jo.

Era bonica, vestia bé i semblava molt educada, però tenia un aire preocupat, presa d'ella mateixa. Feia molts dies que la seguia, dia i nit, sense descans. En part crec que fins i tot me n'havia acabat enamorant; la trobava tan interessant! Potser, en un futur, li podria demanar per sortir i tot, quan tot acabés... La seva mare m'havia explicat que abans era riallera i divertida. Jugava a tennis i cantava en un grup. Tenia pilons d'amics i les seves notes eres immillorables. Sortia amb un noi fantàstic, fins que sense cap motiu ella el va deixar. Abans.

El tren va arribar a l'estació. Quan la vaig mirar ja estava dreta i creuava la porta del vagó. Vaig seguir-la i m'assegué a dos o tres seients darrera seu. El viatge no se'm va fer llarg. Tot el contrari, estava molt nerviós per tot el que podia arribar a passar quan tots dos baixéssim. Ella, segurament, no s'ho podia arribar a imaginar, però jo, malauradament, sí.

Vaig treure el paquet de tabac de la butxaca de l'americana i vaig encendre'n un. En fer la primera calada, no vaig tenir la sensació reconfortant de sempre: aquell dia res em podia tranquil·litzar, res.

"Senyors passatgers, els informem que d'aquí a dos minuts arribarem a l'estació de Camps. Les persones que hagin de sortir que agafin totes les seves pertinències i es preparin per la sortida. Moltes gràcies"

S'endreçà les coses i s'aixecà per anar cap a la porta. Jo vaig fer el mateix. Baixàrem alhora i quan ella tombà cap a un costat, jo ho vaig fer cap a l'altre. Amagat darrere una columna, l'esperava. Cal dir que la meva espera no es va prolongar massa temps. Al moment d'amagar-me, la Laura ja estava parlant amb un home que portava un barret, una gavardina i unes ulleres de sol. Irreconeixible a primera vista. La conversa va ser curta i tota escoltada per mi, gràcies al micròfon que li havia instal·lat a la jaqueta dies abans.

- B04x? Ets tu?

- Sí.

- No m'ho puc creure, per fi et tinc aquí! Havia esperat tant aquest moment!

- Jo també! No saps quant...!

- Treu-te les ulleres, si et plau. Necessito veure el rostre de l'home amb qui tantes nits he somiat i, per fi, tinc al davant.

En aquell moment, en treure's les ulleres i el barret, vaig veure l'horror reflexat a la cara de la jove. Per un moment, vaig sentir la seva por a la meva pell. Vaig veure com ell s'hi acostava a poc a poc i com ella retrocedia a un ritme més ràpid. Van intercanviar dues o tres paraules més, fins que ell l'agafà. Ella estava cridant. No hi havia ningú a l'estació...era el moment.

Vaig arrencar a córrer fins a ells, i, quan vaig treure la pistola de la butxaca, l'home va intuir per on anava la cosa i arrencà a córrer també, però en sentit contrari, amb la mala sort d'ensopegar i caure a terra. No em fou difícil emmanillar-lo i conduir-lo fins al cotxe dels meus companys. No tornaria a tocar cap noia mai més.

A la Laura, vaig optar per portar-la personalment a casa seva.

- Escolta... com vas descobrir on havíem quedat?

- Fàcil. Llegint les converses que teníeu pel messenger. No va ser difícil extreure-les del teu ordinador, gràcies a la teva mare, és clar.

- Sí... la veritat és que si no hagués estat per tots vosaltres... Tu sabies que ell...?

- Que era el teu professor de català? De fet sí. Però no el podíem detenir abans de tenir alguna prova com la d'avui. Demà mateix anirà al jutjat acusat de pederàstia. I s'ho ben mereix.

- Gràcies.

- No hi ha de què. Però deixa'm demanar-te un favor. Sigues feliç! Fes les coses que fan les noies de la teva edat i frueix el dia a dia.

- Ho faré.

Li vaig somriure i vaig veure com baixava del cotxe i caminava fins a la porta de casa seva. No podia treura-me-la del cap. Estava decidit que d'aquí a un temps l'aniria a buscar, quan tot tornés a la normalitat. Vaig prémer l'accelerador i per perdre'm entre la foscor de la nit. Aquí s'havia acabat la meva feina, per ara.

Elisa Don Lapko – 1er Premi Categoria.B

Relíquies d'Ultramar

D'ençà que va marxar de Catalunya havia viscut al Perú, a Veneçuela i a Trinitat i Tobago –que són dues illes, i això de Tobago significa, és clar, tabac en llenguatge carib–, i viatjat per molts altres llocs. Es vol dir amb això que era un home de món; però, tot i sent-ho, quan recordava la botiga del carrer Portaferrissa, a Barcelona, on durant la seva adolescència col·locava gafets a les faixes ortopèdiques, entre braguers, potes de pal i tota una variada gamma d'artefactes correctors, no podia evitar d'emocionar-se; una emoció que feia estrany, i semblava impostura, si, per exemple, se'l veia arrepapat en el seu impressionant automòbil vermell –gairebé tan llarg com una avioneta, de la marca Cadillac, encara que ell deia Càdilac, conduït per un xofer amb gorra de plat–, perquè a certes plèbores se les sol suposar molt allunyades de les tendreses. Però aquell entendriment resultava molt més comprensible si se sabia que el personatge en qüestió, com tants altres, se'n va anar a Amèrica sense res més que el que portava posat i, com tan pocs, va fer, allà, fortuna. I és que se'l suposava, i no s'errava en la conjectura, posseïdor d'un dineral, és a dir, dels calés suficients per recrear-se en l'opulència no tan sols durant tot el que li quedava de vida sinó també durant unes quantes vides senceres, i llargues, més, si les hagués tingut. Però això, per desgràcia per als opulents, no es pot comprar ni ajuntant tots els calés que pugui haver al Perú, a Veneçuela, a Trinitat i a Tobago.

Quan, sense preocupar-se en absolut de dissimular el seu orgull, parlava de com havia aconseguit fer-se milionari, es referia a diverses fonts: fustes al Perú, citant noms que molt pocs coneixien, com hevea, ceiba o copaiba; a Veneçuela, tabac guacharo, el millor d'Amèrica, segons ell; i a Trinitat i Tobago, nous de coco. "Com podeu veure –presumia–, indústries, totes, d'envergadura". I la gent callava, principalment perquè ben poc haurien estat capaços de dir de la copaiba, el tabac guacharo o les nous de coco. El que era evident és que li havien donat diners i, a conseqüència d'aquells diners, prestigi; i, sense arribar a fer-lo allò que en diem famós, sí que li havien donat accés al tracte amb els famosos, un tracte en el qual, en certa memorable ocasió, tan important com el patrimoni material va resultar-li la seva antiga experiència barcelonina. D'aquell faust succés naixia, en gran part, l'amolliment que sentia recordant aquella època; i és que els coneixements assolits al comerç d'ortopèdia van acabar donant-li un fruit ben apetitós. Martinià Lleó Montoliu –el seu nom mentre va ser pobre–, o Mar de Montoliu –com es feia dir el triomfador, que havia decidit, entre d'altres retocs, treure del mig el Lleó, potser perquè no és un animal americà–, va ser l'artista creador, car

allò era una obra d'art, del pit postís de la mítica Oro Berenice. La incomparable cabaretera de Curaçao, la devoradora d'homes, l'embruix del tròpic, portava un pit postís, i l'autor de la fascinant pròtesi va ser Mar de Montoliu, l'acabalat conquistador, a qui, per cert, produïa un molt evident gaudi explicar com i quan, i també quant, va conèixer l'antillana, un relat –del qual nosaltres prescindirem per carregós i lúbric– que començava invariablement de la següent manera: "Oro Berenice! Sé que es deia Oro perquè havia abreviat Orosia, pensant que amb noms d'aquesta mena no és possible triomfar a segons quins camps, però mai no vaig saber en honor de quina històrica Berenis va adoptar el seu cognom artístic. Jo diria que feia referència a la filla d'Herodes Agripa I, a qui es considerava una femella de tanta bellesa com perfídia i impudícia. Abreujant: bonica, dolenta i puta", i, abans de continuar, deixava anar una riallada fatxenda.

Anècdotes com aquesta poden portar, i en aquest cas portaven, a enveges més o menys insanes de què neixen severs judicis d'opinió amb implacables veredictes, però al marge de quantes consideracions es poguessin fer, algunes basades en fets certs, altres en allò que anomenem la llegenda negra que sol originar-se al voltant d'un individu com ell, era obligat de reconèixer-li l'enginy, la tenacitat i el valor. Joves d'ascendència humil, d'aparença vulgar, que han començat fent de dependents a botigues de mala mort a l'edat de dotze anys, n'hi ha hagut molts; però que, al cap d'un temps, s'hagin convertit en un Mar de Montoliu, amb tot el que això significava, no n'hi ha hagut pas gaires.

Quan va tornar a Barcelona ja tenia quasi vuitanta anys, artrosi progressiva, bronquitis crònica, gota i una més que emprenyadora incontinència urinària; però tot això, si es viu a una mansió envoltada per cinc mil metres quadrats de jardí i servit per una dotzena de persones, es fa bastant menys difícil de suportar que en altres circumstàncies.

II

El que es va plantejar el morenet, com se li acudí la idea, d'on va treure l'abrivament per ficar-se a l'assumpte, no se sap; però el cas és que el dia que es va presentar, amb el seu ample somriure, la seva dentadura impecable i la seva cabellera arrissada, dient que era fill del senyor de Montoliu, va fer que l'antic Martinià, entre la sorpresa i la malaïda incontinència, es pixés ostensiblement.

El noi portava la lliçó ben apresa: que era fruit de la relació del senyor amb la Teresa Guaramato, una mulata veneçolana que treballava en una de les plantacions Montoliu i que mai no li va guardar a l'amo cap mena de rancúnia per haver estat oblidada; que conèixer el seu pare havia estat sempre la seva gran il·lusió, i que no pretenia cap profit material, tan sols volia fer-li una abraçada i, si era possible, aprendre d'ell el tarannà dels triomfadors. Això del tarannà dels triomfadors va arribar molt endins a Martinià, que ja es furgava a la memòria: "Teresa Guaramato? Tereses, sí, n'hi va haver més d'una, però Guaramato...". Tot i que, ¿de quantes de les seves amants ocasionals recordava el cognom, si és que algun cop l'havia arribat a saber? De molt poques. Ara bé, com l'havia localitzat aquell xicot, fos qui fos? A què es dedicava? Quines eren, realment, les seves intencions? Doncs semblava que hi havia resposta per a tot: l'havia localitzat gràcies als serveis de l'ambaixada espanyola a Veneçuela; treballava a La Guaira, a les oficines del port, perquè no era, ni molt menys, un analfabet; i repetia que el seu principal objectiu, allò pel que s'havia estat sacrificant durant tant de temps fins a aconseguir aquells dos mesos de vacances i els diners suficients per al viatge i l'estada, era –va reiterar– complir una il·lusió: conèixer-lo. I precisament aquestes últimes paraules van ser les causants que a Martinià se li escapés el control de la bufeta de tal manera que va desbordar, abastament, la provada eficàcia de la compresa encarregada d'evitar-li la vergonyosa evidència de l'orina incontrolada.

Sens dubte, tenia el seu talent, el morenet Simón Guaramato –"Com m'hagués agradat portar, entremig, un Lleó o un De Montoliu!", va deixar caure després de donar el seu nom, i Martinià, mentre se li feia un nus a la gola, va haver de prémer-se amb una mà l'entrecuix i encongir-se per evitar una altra pixada– i no semblava un indigent. Segons ell, la seva ja difunta mare, que va ser una treballadora abnegada i honesta –a qui, cert, la van trair els seus ardors, però només una vegada, això sempre ho havia jurat la mulata–, havia dedicat la resta de la seva vida al fill d'aquella debilitat, i, a més de donar-li tot l'amor que tenia li va donar també tots els estudis que va poder. I com que quan un es fa vell i ho ha tingut quasi tot sol enyorar especialment allò que li ha estat negat, Martinià, solter i sense descendència –almenys coneguda– no podia evitar un sentiment que segons ell no era altra cosa que curiositat, però que en realitat era molt més perquè anava perfumat d'una essència arterosament encisadora: l'esperança; i va acceptar veure's un altre dia amb el noi per parlar tranquil·lament, i després un altre, i un altre...

Passejant per Barcelona en el majestuós Cadillac, Martinià parlava a Simón de les plantacions de tabac, dels boscos de copaibes, de Veneçuela, del Perú, del pit d'Oro... "El va fer vostè? Oro Berenice duia un pit postís fet per vostè? És fantàstic! De pel·lícula!", l'afalagava el noi, i el vell reia satisfet, i començava a tossir, perquè el clima de Barcelona no és gens bo per a la bronquitis, i Simón li donava uns copets a l'esquena al mateix temps que arrufava les celles en senyal de preocupació. Quan la gota ho permetia passejaven pel jardí, i Martinià anava explicant episodis de la seva història: des dels temps de la botiga al carrer Portaferrissa fins als de la vil·la a San Juan de los Morros; des de l'arribada a Carúpano en un vaixell de càrrega francès, sense un duro a la butxaca, fins a l'audiència que li va concedir, el mil nou-cents trenta-vuit, el general Oscar Raimundo Benavides, aleshores President de la República del Perú, per agrair-li la seva aportació al desenvolupament de l'economia del país. El jove escoltava amb atenció, i a Martinià, a cop de records, se li humitejava la mirada i, sovint, per culpa de la maleïda incontinència, quelcom més.

En aquest punt ja de la relació, que Simón continués allotjat a una pensió havent-hi, a la casa, tantes cambres buides, semblava, com a mínim, una manca de gentilesa per part de Martinià, fossin o no pare i fill, que d'això era del que menys parlaven. El moreno s'havia convertit en un company molt agradable per a l'ancià, i, en endavant i mentre durés la seva estada a la ciutat, seria, en aquella llar, un hoste de la màxima consideració.

III

I no era pas qualsevol cosa la cambra on es va instal·lar Simón; amb bany, aire condicionat, finestres que donaven a la piscina i al jardí i una elegant decoració entre la qual, casualment –o tal vegada no–, destacava un magnífic quadre representant una mulata veneçolana, obra del molt notable artista Armando Reverón. "Interessant personatge, l'Amando –va comentar un dia Martinià–, i un dels més grans pintors sud-americans. Jo vaig tenir la sort de conèixer-lo. Era algú amb una forma d'entendre la vida molt peculiar. Saps com li deien?". Simón va somriure abans de respondre: "El Robinsón de Macuto", i Martinià, potser només sorprès, potser també orgullós, va moure el cap afirmativament i es va prémer l'entrecuix.

Una tarda, durant la sobretaula, quan la confiança ja els havia portat al tuteig, el noi va fer una confessió: "¿Saps que estic pensant en la possibilitat de quedar-me a viure aquí, a Barcelona? Però, si us plau –es va apressar a afegir–, no m'interpretis malament. Tu i jo som amics, vull creure que bons amics, i no hem de ser res més... malgrat que ho siguem". A Martinià aquelles referències a la seva possible paternitat el torbaven, i les poques vegades que la bufeta li ho permetia solia recórrer, per mirar d'emmascarar la torbació, a mocar-se estridentment, oblidant les bones maneres, a l'estil d'un vell caduc i entranyable. "Potser podries trobar-me un lloc de treball...", va insinuar Simón, tan bon punt el vell va acabar la seva socorredora actuació. I tot just una setmana després d'aquella conversa ja començava a treballar –quan Martinià demanava un favor, ben pocs es podien permetre el luxe de denegar-li-ho–. Va entrar d'administratiu a les oficines d'un prestigiós institut d'investigacions científiques, amb un sou raonablement bo i un horari adient perquè, més endavant, adaptat ja a l'estil de vida del país, pogués ampliar la seva formació anant a la Universitat, tal vegada per estudiar alguna matèria relacionada amb les activitats del mateix institut. Mentrestant, i a l'espera d'independitzar-se, a la mansió de Martinià no es vivia pas malament, gens malament.

Quan es va desvelar que un càncer de pròstata havia de provocar la mort, a tot estirar al cap d'un parell de mesos, del vell, la sorpresa va ser gran per a tothom menys per a ell, que ja estava avisat del caràcter irreversible de la malaltia que venia incubant des d'uns quants anys endarrere. I Simón es va apressar a posar-se en contacte amb el seu autèntic pare: Arístides Cachama, bergant de la pitjor ment, facinerós dels suburbis de La Guaira, i comunicar-li que els acompanyava la sort i tot anava més de pressa del que havien previst: "Li queda poc al xacrós, ben poc. I el tinc convençut. Veuràs quina vida, viejo!".

Martinià Lleó Montoliu, el magnat dels negocis, el que fou famós conquistador, el multimilionari, va morir a començaments d'aquell hivern. I va llegar tots els seus béns a la Fundació Internacional per a l'Enginyeria Ortopèdica. Al seu ambiciós fals fill, Simón Cachama, li va deixar un sobre dins el qual hi havia una relació detallada de tots els diners que s'havia gastat en ell: en comprar-li roba, una motocicleta, alguns llibres..., sense tenir en compte, a l'hora de sumar –encara que la mencionava– la manutenció; i adjuntes a aquella relació anaven dues fulles de paper groguenc amb esbossos a llapis del projecte que va acabar sent un pit de la llegendària Oro Berenice i una nota amb quatre ratlles escrites amb una cal·ligrafia especialment acurada que deia: "Per a haver estat un entreteniment, l'últim, no m'has resultat gaire car. Oro, per exemple, em va costar moltíssim més, però era infinitament millor ella com a meuca que tu com a lladre", i signava: Mar de Montoliu.

Jaume Calatayud Ventura - 1er Premi Categoria D -

FOTOS QUE FAN HISTÒRIA

Foto de grup a la Placeta. Grup de noies entre les que hi ha A. Casellas, L. Sobirà i A. Porta. Foto cedida per A. Porta.

Família Rossell i altres veïns de Can Torras, Can Saurina.... Foto cedida per A. Porta.

Jovent un diumenge a la tarda al turó d'en Rovira. Mª Verdolet, D. Porta, A. Casas, "Guardia Civil", A. Rossell i Antoni Rossell. Foto cedida per A. Porta.

Grup de noies que treballaven als "Campaments". D. Pujol, Ll. Ramon, D. Bayés, "Jefa", R. Pujol, ?. Foto cedida per R. Pujol.

Festa de la benedicció d'una campana de la que n'eren padrins Mª Serras i Enric Rosell. A la dreta D. Porta, D. Verdolet, J. Masó, D. Fuguet, Verdolet i Rovira. Foto cedida per A. Porta.

Bateig d'en Jordi Miralpeix Boada (Jordi de ca la Rossa) amb la família i altres famílies del barri. La llevadora és la Sra Pepita. És davant de ca la Rossa, al cantó de can Rosset. Foto cedida per J. Moragas.

Colla de nens i nenes del barri i altres dones amb el Senyor "Rossendo", un home que sempre que venia els portava coses i se l'apreciava molt. És al camp de la Mandra. Foto cedida per B. Miralpeix.

1R CONCURS DE POESIA CURTA

Hi participaren un total de 26 obres i el veredicte es donà el 12 de desembre de 2008.

El resultat fou el següent:

1er Premi: "Retrats de Família" de Roger Vilà Padró
2on Premi: "Caramells de glaç" de Jorgina Busquets Corominas
3er Premi: "Los Solos" de Mariano García Pérez

Es concediren dos accèssits als poemes

"Provocació", de l'obra "d'Arpegis i presagis" d'Albert Canadell Vilalta
"Com un mirall" de l'obra "La vida per la vida" de Francesc Orenes Navarro.

Els membres del jurat eren la Susanna Rafart, en Josep Mª Uyà i la Clara Ribatallada.

RETRATS DE FAMÍLIA

Quins avis odien tant els néts
que, tot just haver nascut,
amb pares i tot
els expulsen de casa?
D'avis així, n'he conegut ben pocs,
però els he vist escopint fel
sobre el plat de cada àpat,
rosegant paelles i coberts,
abeurant-se en la font tèbia
de l'oli fregit i brut d'una cassola,
dient el nom dels néts
amb dents serrades i veu nasal.

De tant en tant, algun es mor
de càncer o de fàstic,
però d'altre, ho sé del cert,
són immortals.

**

Jo arribava de treballar
i tenies el dinar fet, la casa neta,
la roba estesa i els plors a punt.
Més tard, rentant els plats,
guaitaves per la finestra
cap a un món on tot cremava:
la cendra fumejant sota el Rocar,
la brisa asfixiant de cada agost,
els mots d'una malalta en el record.

Escuraves el plat
i et torcaves el plor
amb el fregall.
Fregaves fins a ferir-te,
fins a fer net de crostes
i de memòria.

La bruticia se n'anava
però aquells mots de la malalta,
mots d'una mare morint-se
que renegava de tu,
eren de mal netejar.
Eren brots mal apagats
d'un llarg incendi.

Ara escurem junts els plats,
i fem ploure, si volem.
Apaguem totes les cendres.

***

A taula seiem tots dos,
separats per l'amanida,
ajuntats per mitja vida,
sense fills, sense destorbs.

Sobre la fusta esmicolem
formatge sec.
Barregem les engrunes
amb glops de priorat
i trenquem quatre nous
ben bé de postres.
Sopar fred de diumenge.
La llum se'n va
entre sudokus i encreuats,
cançons i llibres,
i una clara sensació
de prou confort.

Arriben els veïns.
Demà és dilluns.
Algú escup al replà.
Vuit coma nou a l'escala de Richter.

CARAMELLS DE GLAÇ

Era en la nit que el món s'endormiscava.
I la foscor em deixava abandonada.
Al transitar dels fantasmes

Caramells de glaç

Coberta de llençols emmidonats,
ressegueixo amb els ulls clucs
l'esquena de la teva absència.
Palpo cada arruga, cada plec,
d'una pell absent.

Els sentits se m'omplen d'acidesa.

Abraçada a la meva nuesa,
camino descalça per nits buides de tu.
Busco a palpentes la clau
d'una porta que no té pany.
Ets lluny,
i tinc por.

Ancorada a l'ahir,
miro a fora:
Tot està glaçat,
i els caramells de glaç, rere la finestra
esquincen l'ombra d'un somriure
que encara que no he pogut esborrar.

Fugida

S'han quedat soles, les ombres
que sospeses en cada tic-tac del rellotge
m'esguarden des de cada retall d'aquesta tarda.

Respiro fantasies que volen cap a tu
i m'ofego.

Com una ona,
sento la nit des de la solitud de la sal.
Avançant sense remei cap a horitzons impossibles.

Corro cap a fora.

Al carrer,
escupo un silenci amarg.
*

Trossos de mi

Recullo aquells mots
que amb la veu ronca
els teus ulls un dia mussitaren.
I els faig meus.

Agafo totes les fotografies
dels teus sospirs
que encara guardo sota el coixí.
I m'amaro d'elles.

Vaig arreplegant trossos de mi
espargits en cada una
de les teves imatges,
perpètuament sostingudes als racons
que et vas oblidar d'endur.

Assedegada de tu,
i de mi mateixa,
bec d'un vas de fum
els meus somnis trencats.

Els meus llavis,ressecs,
Sagnen.
*

Volves de neu

Enmig de solituds contingudes,
el tard s'ha deixat caure.
La cera de les espelmes
s'ha desfet
i ara les estrelles
coronen el crepuscle.
S'ha tornat gris,
la calma,
amagada a les esquerdes de les parets.

Em pregunto si des d'alguna finestra,
potser la d'aquell menjador
que vaig conèixer tan bé,
veus la lluna.
Fa una llum blanca,
que pintaria volves de neu
sobre el blau dels teus ulls.

El silenci pinta espetecs
a la manta opaca que ho cobreix tot.
*

Los solos

I

Quizá hubiera podido medir la distancia
con la exactitud cautiva de mis ojos
conocedores de la historia el tiempo;
quizá lo indescifrable
llegó a desvelar el lenguaje
conocedor de la verdad,
pero la mentira sigue acercando los pies
hacia la voz que esconde
el brillo de las lunas despedidas.
Las palmadas de los malditos
marchitan la flor que
busca la soledad en la arboleda,
mientras el ángel maldito se siente cerca,
mas allá del que se atreve a romper su destino.
Quizá el cobarde sepa soportar la noche
escondiéndose tras la perfección
deshabitada de vergüenza,
de las amistades que no saben del mañana.

Los solos, los solos no sabemos daña el agua,
ni podemos mirarnos en las palabras
que colman las cúpulas donde habita la burla.

II

Queda el final embozado en un verso,
urdiendo la trampa
en la creación misma del vértigo emboscado;
los días son fragmentos
recompuestos en el interior
interminable del ánimo,
rompiendo el algoritmo que no resuelve
lo infinito del principio.
El tiempo, la pálida protección
donde a menudo buscas
lo imposible de la calma,
la brisa destronada,
la frágil compostura del cabello desmadejado
por el viento,
se exponen a las palabras destronadas
del que traza su propia derrota.
¿Dónde, dónde se refleja el alba
Que incorpore mi luz?

III

Ahora tengo otra mirada,
otra voz,
seguramente otra alma
que reconquista la vida poco a poco;
los huecos,
las perdidas que van dejando
los labios sin aliento
van perdiendo el oscuro encanto
de la sombra solitaria.

A veces, vivir duele,
como esa sed de sal que escuece,
mientras la esperanza
es una vana pasión
que se pierde cada día;
todavía es posible vivir sin lamentarse,
sin perderse entre el frío
cuando la angustia mata
sólo habita el sueño.

El tiempo y el cielo ya son hastío,
los sucesos tristes,
las calles vacías o la voz sin fe
son escuetas brevedades ciegas;
la edad colma el paraíso perdido
con un abstracto sudor
que empapa la piel cansada
cuando el cabello sumiso
se tiñe de lejanas infancias.

Provocació

Alça't de bell nou
i plega la cadira
abandona la platea
puja a l'escenari i actua
desmunta la tramoia
esquinça els decorats
desfés-te de les lluminàries elèctriques
amuntega i trepitja disfresses i caretes
crema també el teló
dóna per acabada la funció
a la merda
aquest és l'últim show
surt a fora
llença les espardenyes
despulla't al bulevard
brama i udola
bèstia humana
surt de la ciutat
passa el pont i les rotondes
al final de totes les carreteres
trobaràs l'autèntica veritat
descomunal magnífica cruenta
no t'amaguis mai més
atreveix-te a descobrir-la.

Com un mirall

I

Temteja de parlar
enmig d'un món convuls,
just a l'albada d'un tendre despertar,
com delerós d'interrogar la vida.
Sil·labeja tan sols.

I perquè al principi fou la música,
entre cantussol i cantussol,
assaja amb cantarella
els sons de cada mot
i mastega paraules
talment com l'aliment
que emboca cada dia.

Dia vindrà
que haurà el sentit de cada mot
just i precís per viure,
perquè en cada paraula,
indefugible I necessari,
s'hi amaga un tros de vida.

II

Temtejo de parlar
enmig d'un món tremend,
amb la mirada fita en sol ponent
i contínuo, delerós, interrogant la vida.
Encara sil·labejo.

I perquè al principi fou paraula,
entre cadència i cadència,
encara assajo amb cantarella
els sons de cada mot
i m'hi nodreixo
talment com l'aliment
que emboco cada dia.

Dia vindrà
que hauré el sentit ple de cada mot
just i precís per viure,
perquè en cada paraula,
inexorable i infal·lible,
s'hi amaga tot, la mort inclosa.

1959
FA 50 ANYS

Aquestes són unes de les pàgines que més s'aprecien del programa perquè ens acosten a una etapa que, ara que es viu més anys, la gent recorda amb estima. El fons fotogràfic d'en Salvador Bosch ens hi apropa i d'aquesta manera refresquem la nostra memòria. Ens fan adonar també de quan ha canviat Sant Hilari com a poble i com a comunitat d'homes i dones que han configurat poble que avui tenim. Mirar enrere sempre és bo, no sols per veure el que s'ha fet, sinó per albirar un horitzó que ha de permetre millorar aquelles coses que ens han de portar a un nivell de benestar general que faciliti la convivència i el viure entre tots plegats. Tots hi podem aportar quelcom.

Principals esdeveniments al món

A llarg de l'any hi haurà diferents conflictes a molts indrets del planeta. Alguns centrats a territoris d'Àfrica principalment amb els processos d'independència, de Rodhesia, el Congo. Altres a Àsia per la mateixa causa en casos com el Tibet i a Amèrica hi ha lluites a Nicaragua contra el general Somoza i a Panamà.

Aquí, l'estrella serà però, la famosa revolució de Cuba, amb les figures del "Che" i de Fidel Castro, que només fa cinquanta anys que hi és i no l'ha escollit mai ningú... Va ser substituir una dictadura, la de F. Batista, per la dels "revolucionaris".

Tanmateix, les dues grans potències, la URSS i els Estats Units, protagonitzen gestos de distensió, de ganes d'acabar amb la "guerra freda" i adoptar una política d'apropament. Els protagonistes seran N. Kruschev, per part russa, i Eisenhower pel cantó nordamericà. Hi haurà una apertura cap a la "coexistència pacífica", que s'iniciarà ma una visita del líder soviètic a la base americana d'Andrews.

El territori d'Alaska passa a ser l'estat nº 49 dels Estats Units.

En la lluita per dominar l'espai, els soviètics fan arribar el projectil Lunik II a la Lluna.

El Tibet manté una aferrissada lluita contra l'ocupació del seu territori per part de la Xina comunista

Charles de Gaulle és el President de la V República francesa. Ell adoptarà una sèrie de mesures que permetran que l'antiga colònia francesa d'Algèria deixi la lluita per la independència i sigui un estat lliure en uns anys.

Lin Chao Chi, nou President de la Repúbklica de Xina, mentre Mao Tse Tung segeuix essent el líder del partit comunista.

Portada del programa de 1959

Curiosament, Irak comença a rebre ajut i cooperació tècnica de la Unió Soviètica...

Mor el general G.C. Marshall, pare de la recuperació del continent europeu després de la Segona Guerra Mundial (Pla Marshall).

Grècia i Turquia fixen el procés d'independència de l'illa de Xipre.

L'escriptor Günter Grass publica la novel·la "El tambor de hojalata".

Mor el director de cinema Cecil B. De Mille, que dirigí entre altres "Els deu manaments".

Principals esdeveniments a Espanya

L'Estat espanyol inicia una política d'obertura, de deixar l'aïllament polític i econòmic. El punt de sortida serà la visita que farà a Madrid el president dels Estats Units Eisenhower, on serà molt ben rebut i aclamat. Comença una altra etapa dins la dictadura franquista, que tindrà una àmplia i important repercussió en tot el territori.

El grup dels F.F.F al cim de l'Aneto. S.Bosch, J. Vernedas, A. Casas i M.R. Tió

Amb aquesta visita, Espanya treu el cap al món i veu avalada la imatge internacional del règim autoritari.

Espanya es confirma com un gran centre turístic de referència per a tot el món. El "boom" es confirma i ens visitaran quatre milions de turistes, amb totes les conseqüències d'índole econòmica i social que això suposa. Lamentablement no podem dir el mateix de l'aspecte polític.

El turisme, a més de diner, portarà una novetat que causà sensació: el bikini, una peça de roba que causarà sensació en una població "tapada". També generarà alarma en altres sectors de la religiosa societat espanyola...

S'inaugura el tren Talgo de Madrid a Barcelona, que és un gran avenç en les línies ferroviàries.

S'inauguren els estudis de televisió a Miramar, a la muntanya de Montjuic de Barcelona, i d'aquí es connectarà a la cadena estatal.

Mentre, arriba per primera vegada la llum elèctrica a la pobra comarca extremenya de Las Hurdes. Es construeix la primera central nuclear a Espanya, a la província de Burgos, a Garoña...

El govern de l'Estat aprova una llei que permet la censura prèvia dels mitjans de comunicació.

El Caudillo, Francisco Franco, inaugura el conjunt monumental-religiós del Valle de los Caídos, el dia 1 d'abril.

A Zamora, el pantà de Vega de Tera, a la conca del Duero, s'esbotza i provoca la desaparició del poble de Ribadelago, amb més de 150 morts i desapareguts.

El 20 d'agost s'estavella un avió a la part alta del Turó de l'Home, al Montseny, i hi moren els 32 passatgers, la majoria estudiants anglesos.

És canonitzada a Roma, Joaquima de Vedruna, fundadora de les Germanes Carmelites de la Caritat, les que fins fa poc han estat al nostre poble.

El científic espanyol Severo Ochoa, guanya el Nobel de Fisiologia i Medicina.

El Barça és campió de lliga i de copa i el Reial Madrid aconsegueix la Copa d'Europa.
El toledà, Federico Martín Bahamontes, guanya el Tour de França i el mallorquí Guillermo Timoner el mundial de ciclisme en pista.

El "Generalísimo" pesca, a la costa donostiarra, un "cachalote" de 35 tones...

Bona parada del porter Raset, amb en Xavi, en Pla i en Manel a l'aguait

L'alcalde E. Rossell lliura els premis de la gimcana automobilística

Estampa de la font del Ferro

José Platas i Alud Granados, veïns de Madrid, guanyen el premi nacional de natalitat, dotat amb 50.000 ptes. per haver tingut 26 fills i en segon lloc hi queda una parella d'Orense que rep 25.000 ptes i en va tenir 21.

Fets d'àmbit local

L'any 1959 té poc a destacar i és degut a l'apatia que hi havia en la vida política municipal. Els membres dels ajuntaments eren elegits "ditocràticament" i per tant no hi havia cap mena d'oposició. Això es nota molt en els llibres d'actes on es decideixen poques coses i sovint sense cap debat a l'hora d'analitzar, per exemple, obres que es feien i que pocs controlaven. Així es veu en les curtes actes dels plens, on el secretari habilitat Francesc Fauria no hi tenia massa feina. La situació no s'ho portava.
El consistori segueix format per l'alcalde Enric Rossell, el 2n alcalde Ramon Muntalt i el 3r alcalde el metge Alejandro Figueras, que formaven la comissió permanent. La resta de regidors eren Joan Ripoll, Josep Fàbregas, Joan Casanovas, Marià Brugués, Joaquim Serrat, Agustí Busquets i Ferran Porta. A final d'any prendrà la plaça de secretari titular el Sr. Josep Mª Ávila Aragonés.

Sant Hilari viu un bon moment econòmic. El fet que la base de l'activitat laborals estiguin basades en les indústries, de les torneries i els seus derivats i de les plantes embotelladores d'aigua, origina que molta gent de pagès s'estableixi al poble i s'incrementi considerablement la construcció, amb la dinamització que això suposa. Tanmateix, el que augmenta moltíssim és la visita els estiuejants, en una llarga temporada, des de Sant Cristòfol fins a la Mercè, que en dèiem.

El poble s'escampa pel carrer Santa Margarida, Torrent d'en Serra (Gaudí i Joan erras), Dr. Fleming (ca l'Úrsula), una mica el carrer de la Piscina i entre els carrers Vallcara i St. Josep. Aquí és on més es construeix nova edificació.

Les carreteres que portaven al poble eren molt deficients i hi ha malestar general. S'arregla en gran manera la que porta a la font Picant, lloc de trobada dels estiuejants que prenen les aigües a manantial.

Es reasfalten el carrers Sant Benet, de la Rectoria i l'Hort Nou.

L'edifici del Col.legi Dr. Morales, durant molts anys presentava un estat lamentable pel desinterès de les persones que havien de prendre les decisions. Aquest és un bon any, perquè s'hi destinen obres per valor de 33.243 ptes. la meitat de les quals van ser per col

El taxi nou d'en J. Verdaguer

Fusters de Can "Rosolà" de festa. D'esquerra a dreta: J. Puig (Pito Xerriol), J. Crous (Pito Matamala), P. Roura (Peret Alureu), Joan Soler (Xero), Àngel Andreu, Florenci Andreu, Quim Molist, P. Molas (Pere Grèvol). (Foto cedida per Q. Molist)

II Concurs de tallada de troncs

locar els 168 vidres que faltaven... Els mestres eren el Sr. Reixach i la Srta. Soldeila, que rebien un plus de l'Ajuntament de 1000 ptes.

El grup excursionista Forces Forts i Ferms fan l'ascensió a l'Aneto. Són en Salvador Bosch, en Joan Vernedas, l'Adolf Casas i Mn. Ramon Tió.

Es fa el XIII Homenatge a la Vellesa, amb 55 ancians, que es repartiran les 8.000 ptes. que ofereix la Caixa en llibretes d'estalvi. Acompanyà la comitiva la banda de cornetes i tambors "Som i serem". A l'acte hi cantaren diferents corals de Barcelona, els "Nois Alegres" i els "Som i serem", que acabaren cantant junts la cançó "La barcarola", dirigida per en Josep Massaneda.

Es fa la 1a. Exposició Filatèl.lica de Sant Hilari, amb 40 quadres de col.leccions exposats. També es el 2n Concurs de Fotografia local.

Convidats a casament al juny

Per la processó solemne de Corpus es va estrenar un pali, que la comissió de festes local i els empleats de l'Ajuntament regalaren a la parròquia (van renunciar al dinara que els solia pagar l'Ajuntament per Corpus).

Les Germanes Carmelites demanen un ajut per comprar una màquina d'escriure per a que les nenes en puguin aprendre. Es denega.

El Sr. Antoni Querol Soler ocupa la plaça de practicant i el Sr. Jaume Guixera serà el veterinari titular.

Hi ha el segon Concurs de Talla de Troncs a la Placeta, amb molta participació.

Molts estiuejants que tenen casa a Sant Hilari es queixen que durant l'hivern es produeixen robatoris i altres desperfectes en les seves vivendes. Es donen més atribucions i feina al sereno.

Com que la colònia estiuenca és molt nombrosa i es disposa de recursos, ells mateixos s'organitzen les seves festes, revetlles i altres esdeveniments, com una gimcana automobilística al mig del poble, amb arribada a la Placeta. Per la festa de la Mare de Déu d'agost, preparen una gran festa a la Piscina Villaret amb el suggestiu títol de "Une nuit sous le ciel de Paris"...

En l'actualitat tots els Ajuntaments estan endeutats fins al capdamunt, però en aquells anys acostumava a haver-hi superàvit, d'aquí que hi manquessin diferents serveis. L'any 1957 van sobrar 76.000 ptes i al 1958 foren 94.000.

També en aquells anys moltes de les festes importants eren promogudes pels mateixos empresaris i hi havia poques coses impor-

Molta gent a la piscina Villaret

Ambient a la font del Pic

tants organitzades per la Comissió de Festes local. L'Ajuntament es limitava a pagar les pèrdues que es podien tenir tant els empresaris del Tivoli com de la Piscina, per exemple.

De quan es fa la compra a la família Rovira Rios, per allà 1910 dels terrenys per a fer el que seria la Placeta i després de tapar la riera, l'any 1959 l'Ajuntament encara pagava el que se'n deia l'ús de la Placeta. Era un cens de 160 ptes. També l'Ajuntament pagava 200 ptes. per a utilitzar la plaça de CAn Torrent.

Si parlem de curiositats i xafarderies direm que hem de dir que l'ajut que rrebia el C.D. Hilariense era de 2.000 ptes anuals i se'n van gastar 1.084 per posar un anunci a "La Vanguàrdia". Per les cantades de Pasqua les corals locals cobraven 250 ptes d'ajut i la coral de l'escola parroquial 100. Cada any el Sr. rector rebia una gratificació de 200 ptes per l'ofici del dia "18 de julio".

Els geganters Lluís Pujol i Josep Roura cobraven 800 ptes per portar els gegants els dies de Corpus, St. Joan i la Festa Major.

En Joan Muntalat va passar a ser guàrdia urbà a l'estiu, amb un sou de 50 ptes. diàries i en Joan Verdaguer obtingué la llicència detaci amb el cotxe B-79.390.

Per la Festa Major de 1959 hi havia la Principal de la Bisbal i la Principal Amerense i el primer dia es féu el ball de gala a l'Hotel Solterra. Analitzada una mica en detall la programació ens podem fixar en dues coses. En aquest any i durant els tres dies de festa se celebraren 12 misses- una d'elles a les 6,30 del matí- i dos oficis solemnes. Avui es fan dues misses i dos oficis solemnes.
En els actes cívics es tocaren sardanes 13 vegades a diferents llocs del poble i avui se'n toquen dos cops.
Les pel·lícules al Tivoli foren: "El destino de Sissi", "El príncipe y la corista" i "Mi desconfiada esposa".

Per acabar podem afegir que també ja es va fer una col·lecta contra el càncer i en un dia de pluja es van recollir 2.048 ptes. A la tardor en un sol dia van caure 110l/m2, amb inundacions al carrer de la Rectoria i al barri de l'Hospital.
Curiosament va ser un any de molts bolets...

Algunes coses de 1909, ara fa cent anys al poble

Fa cent-un anys al poble disposava d'una publicació a l'estiu, amb la capçalera que deia "L'Estiuada" Periòdic nacionalista i que sortia de juny a setembre. És un document esplèndid per a saber què passava al poble i a la seva gent. Ara és quan t'adones de la importància que té una publicació periòdica, encara que sigui senzilla. Per Sant Joan, el 24 de juny sortia el nº 13.

Una prova de la gimcana automobilística

Animació al passeig Font Vella

Vista parcial del poble

Des del punt de vista demogràfic Sant Hilari tenia 2540 habitants i hi hagueren 18 casaments, 54 morts, dels quals 21 eren menors de cinc anys i 12 de menys d'un any, la qual cosa mostra que la mortalitat infantil era molt elevada. Nasqueren 96 criatures, 54 nens i 42 nenes.

Un fet important a destacar és que per primera vegada al poble estarà unit a l'estació d'Hostalric, que era fins on arribava el tren, a través d'autobusos, els de la recent creada Hispano Hilarieca de transports. Va ser més que un acontexement.

El consistori es comença a mpoure per adquirir a la família Rovira els terrenys que avui ocupa a la Placeta i per canalitzar degudament la riera de Vallicrosa. Hi ha un projecte de tapar la riera des del pont de Riberada fins al carrer d'en Rocosa i hi ha una primera adquisició de terrenys de 1400 m2, que formen part d'una gran finca coneguda amb el nom de "Molí de Baix". Es començaran les obres el mateix any. També s'adquireix el que era solar de darrera l'edifici de l'Ajuntament fins a la riera.

La Miranda

S'acorda fer una subscripció per instal·lar una línia telefònica fins a Santa Coloma de Farners.

L'alcalde segueix essent en Tomàs Culí i Verdaguer i els regidors els mateixos de 2008.

Hi ha una mala collita de patates perquè han agafat una malaltia i perquè se'n desconeix la manera de cultivar les noves espècies.

Es dóna de baixa com a industrial en Josep Buixalleu, que era fabricant de teules i de rajols. Abundaven les rajoleries a Sant Hilari.

Es tenen ganes de fer arribar l'aigua pública al barri del Serrat, però es tardaran dècades a ser una realitat. El pressupost per l'any 1910 és de 16.668,75 ptes.

El mercat es feia a la plaça de la Constitució (de l'Església) i els llocs de les diferents parades es subhastaven.

Una vegada més dic que la publicació local "L'Estiuada", que es pot consultar per internet, és molt i molt interessant.

Text d'Àngel Serradesanferm
La majoria de fotografies són d'en Salvador Bosch

Una altra crisi mundial **no és possible**

Molt probablement a la societat civil més implicada, informada o sensibilitzada li pot sonar, per edicions anteriors a Porto Alegre, Caracas, Bamako o Mumbai, que les entitats civils organitzades celebrem un Fòrum Social Mundial (F.S.M). O potser, ves a saber per què, se n'assabenten per l'informatiu de torn, que ha vinculat la notícia més destacada del dia, la celebració anual del Fòrum Econòmic Mundial a Davos, amb "l'altre Fòrum", el Social, al qual se li ha donat un altre tractament informatiu, i al qual se li ha dedicat molt menys temps.
Aquest any, però, les notícies sobre aquests dos esdeveniments han estat escasses, per no dir quasi nul·les. Pocs han estat els mitjans, a nivell nacional, que n'han parlat, ni que fos de passada, tot i que la conjuntura mundial actual portava a parlar-ne. S'han vessat pocs litres de tinta sobre el FSM, quan des del primer món preocupa i angoixa -no n'hi ha per menys-, aquesta crisi econòmica d'abast mundial.
Justament per això, perquè la crisi econòmica mundial ha estat un dels eixos principals del Fòrum, una part dels debats amb les seves conclusions i propostes van girar a l'entorn d'aquesta problemàtica que ens afecta a tots, amb major o menor mesura, amb major o menor proximitat.
No hem d'oblidar que aquesta crisi econòmica actual és d'abast mundial. I que els països rics en pateixen les conseqüències, però als països en vies de desenvolupament, que són la gran majoria del nostre planeta, la crisi no els va de nou. El sistema econòmic imperant es basa sobretot en mantenir una situació continuada d'injustícia. Per tant, és cert que els països rics estan en crisi. Però és que els països pobres estan en crisi permanent per culpa d'un sistema econòmic neoliberal imposat des d'Occident! I probablement continuaran en crisi quan els països rics la superin, a no ser que provoquem un canvi radical, com un nou sistema econòmic construït sobre una base que prioritzi la sostenibilitat, el respecte pel mediambient i la justícia social arreu i per a tothom. Així doncs, malgrat que sembli contradictori, potser la crisi econòmica mundial l'hem de veure més com una oportunitat, i no tant com un amenaça.
Malauradament, la presència dels cinc presidents llatinoamericans amb més projecció a la regió sud-americana, va eclipsar els veritables protagonistes i continguts del Fòrum: les organitzacions amb les seves lluites i amb les seves causes pendents, i les alternatives a les solucions plantejades des del sistema econòmic neoliberal. L'acte polític, que va congregar una multitud agraïda pels canvis econòmics i per les millores socials aconseguides i en vies d'assolir, va polititzar la trobada de les entitats socials, que apostem per un altre ordre mundial.
La convocatòria dels presidents va acaparar portades i informatius, i va deixar en un segon terme la feina del Fòrum.
D'altra banda, l'altre eix temàtic que justificava l'elecció de Belém do Pará, a la desembocadura del riu Amazones, com a lloc de celebració del Fòrum, tampoc va tenir suficient ressò mediàtic. La voluntat dels organitzadors era donar relleu i fer encara més visible tot el sofriment dels pobles indígenes que viuen a l'Amazònia i a d'altres parts del món des de temps immemorials. Alhora volien denunciar les amenaces per la desforestació del pulmó del món, davant els interessos de les multinacionals, i el vist-i-plau del govern de la zona: el mateix Brasil, Colòmbia i Bolívia. Els indígenes van poder explicar la pervivència i validesa dels seus sistemes socials organitzatius i de supremacia i legitimitat de les seves visions cosmològiques. Les seves veus van ser sentides i aclamades, amb molta empenta i protagonisme durant la marxa inicial del Fòrum i al llarg de tota la celebració del FSM. Però tampoc ha remogut massa consciències, fora dels mateixos participants al Fòrum.
Què passa, doncs, no és creible el missatge del Fòrum? La presència de persones compromeses i organitzacions socials i solidàries d'arreu del món no justifica suficientment la preocupació i l'interès per buscar solucions i alter-

natives a les problemàtiques que ens afecten a tots i a totes? Els continguts que s'hi discuteixen i es treballen i els plantejaments que sorgeixen del món social, no desperten l'interès de polítics i de mitjans de comunicació i del públic en general?
A nosaltres ens sembla que sí, que hi ha motivació per part de la ciutadania per trobar sortides a totes aquelles qüestions que queden a les agendes dels nostres polítics. Però com que es tracta de fets que passen fora de l'òrbita del mal anomenat primer món, no són notícia. La guerra, l'aigua, el mediambient, la democràcia, la diversitat, els drets humans, la justícia social, els drets bàsics, la crisi econòmica... i tantes altres causes pendents que en passar lluny de casa nostra, senzillament no existeixen.
De ben segur, si el Fòrum Social Mundial s'hagués pensat i organitzat, des d'un primer moment, des d'Europa o des d'Amèrica del Nord, l'esdeveniment hauria tingut més presència en els mitjans de comunicació. No tant pels temes, sinó pel que representa de rebulsiu pels governs del Nord. Probablement, el FSM del Nord gaudiria d'una escolta més activa per part dels influents països del nord, tant dels governs com de les transnacionals. Però si fos així, el Fòrum perdria justament alguna de les seves raons d'existir: la de generar sinèrgies entre el Sud i el Nord, cedint el protagonisme al Sud; la d'organitzar esdeveniments d'aquesta magnitud des dels països del Sud, on no passa mai res, perquè no surten als mitjans si no és per les guerres o desastres naturals; la de fer d'altaveu dels temes que encara esperen solucions, perquè com dèiem més amunt, no generen beneficis immediats, sinó que reclamen més democràcia participativa i més justícia social; la d'analitzar les causes i els culpables, però a la vegada buscar solucions i alternatives, a totes aquelles situacions que provoquen desigualtat i freenen el desenvolupament del Sud...
El Fòrum Social Mundial l'ha d'organitzar el Sud, escenari, malauradament, de les principals desigualtats del món. Vulguem o no, el Sud té opinió pròpia, encara que moltes vegades no l'escoltem o no la demanem. El Sud té molt a dir, perquè ha callat massa temps, se l'ha silenciat massa anys.
Però el Nord té l'obligació moral de participar al Fòrum, per prendre més consciència, escoltar el testimoni del Sud, denunciar les injustícies als nostres governs i explicar-ho a la ciutadania. Les entitats socials hem de prendre el compromís de fer calar l'esperit, els punts de vista, les propostes, les reflexions i les conclusions del FSM a cada una de les nostres organitzacions, als nostres territoris i als nostres governants, sense oblidar que una part dels ciutadans del Sud que ara viuen a casa nostra, són aquí, precisament, per culpa del sistema neoliberal que ha imposat occident a tot el planeta.

Lluís Puigdemont, cap d'Àrea d'Immigració de Càritas i Carles Postigo, de Llagostera Solidària.

Article publicat al num.37 de la revista ONGC - primavera 2009

VA D'OBRES

Crisi, obres públiques i millores. Anys 1931 i 2009

Treball en moments de crisi

Si un aspecte preocupa al món globalitzat del 2009, a més de la grip, les guerres, "els futbolistes", o avui l'eta, és sens dubte, la crisi econòmica que patim. Segons el govern de l'Estat havia de ser una mica de constipat, no arribaria ni a recessió, però resulta que tenim una greu neumonia i estem a la "uci". Ja ens en sortirem, com sempre, però la situació ens obligarà a mirar el futur amb uns altres ulls, amb escepticisme i perspectives diferents.

No cal ser massa eixerit per veure que anem molt malament i que s'albiren uns anys de vaques flaques. El nostre poble mateix viu una realitat que molts no haviem vist mai. I com sempre, en surten perjudicats els dèbils, els que tenen rendes més baixes i situacions precàries i amb pocs recursos.

La situació no és afalagadora per més "brots verds" que diguin, i pel que comenten els "experts"(?), no hem passat el pitjor. Resulta que ni els que poden gastar ho fan! La banca, que encara obté molts beneficis, té més interès en tapar-se les vergonyes que en concedir crèdits a iniciatives que no poden tirar endavant per manca de diner.

Clar que no és la primera crisi que vivim, ni serà l'última! I ens en sortirem! Economistes i historiadors solen parlar de cicles en l'economia, de situacions conjunturals, de necessitats de canvis i de presa de decisions. Qui, què com i quan?

Hi hagué una crisi l'any 93, també una altra de seriosa coneguda com la del petroli el 73, la Segona Guerra Mundial deixà Europa de misèria i en podríem dir més. Hi ha hagut crisi que s'han acabat amb un conflicte bèl·lic i esperem que no sigui així

Tanmateix, la crisi més forta del passat segle fou la de 1929, el crack del 29. Aquell "dijous negre," el 24 d'octubre, va suposar la fallida de la borsa de Nova York i la crisi no tardà a sacsejar tot el món. Els aturats es comptaven per milions i els problemes arribaren a tot arreu.

El motiu d'aquestes pàgines és demostrar que a nivell de poble també ens afectà i mirar d'establir un paral·lelisme entre el que passa a Sant Hilari 2009, de deflació, poc consum, augment de l'atur sectorial, tancament d'empreses, manca d'inversió, poc diner i enorme preocupació en la gent, i el que va passar al 1931.

Des de fa uns mesos, el govern de l'Estat ha fet una important despesa de mils de milions d'euros destinada als pobles i ciutats d'Espanya, per frenar la regressió i l'atur (en diuen per reduir el creixement de la taxa d'atur, que queda més bé). La quantitat és proporcional a la població i l'exigència és que s'ha de fer inversió en obra pública i ocupar personal. És el que se n'ha dit vulgarment "Plan Zapatero".

A Sant Hilari ens han "tocat" 976.000 euros per a fer un "Pla d'obres d'interès públic. S'ha procurat que ho agafessin empreses del mateix poble i en tot cas, si s'adjudicava a una empresa de fora, se demanava que ocupés gent d'aquí.

Aquest pla es concreta en:

Asfaltat de diferents carrers.

Construcció de la rotonda de Cal Rei.

Remodelació àmplia de la plaça de cal Ros.

Col·locació de diferents reductors de velocitat i passos elevats a carreteres.

Rajoleria de Can Jover

Anagrames dels paletes del poble de l'època

Arranjament del nou vial que comunica els carrers St. Benet i de Vic (Can Culi).

Comunicació de l'aparcament de la zona de la piscina amb la carretera de la font Picant, per darrera les pistes de tenis. Construcció d'un camp de Futbol-7 i pistes de petanca.

Vorera del camp de futbol en el sector nord i vorera lateral de la part que falta a la zona de la font del Cirerer.

Instal·lació tèrmica nova dels dos pavellons d'esports municipals.

Altres coses de menys importància.

La crisi del sector de la construcció no s'arriarà pas amb això, perquè és necessita quelcom més. Són engrunes per maquillar una situació laboral i social que preocupa. Es necessiten mesures estructurals. Els que manen i els que tenen els diners haurien d'actuar amb rapidesa i encert, però em sembla que les decisions arribaran massa tard. Veurem què en sortirà del "diálogo social" a la tardor.

Si deixem de cantó i anem a l'aspecte material veurem que Sant Hilari es beneficiarà d'unes obres i uns serveis que potser no s'haguessin fet i val més això que res.

El mateix va passar al 1931. Sant Hilari es veié afectat per la crisi mundial La gent no tenia feina i hi havia una "crisi de la indústria rodellaire" perquè els propietaris no donaven els bastons a fer, i com que era el sector majoritari, s'anava al que en deien "l'atur forçós", però sense ajut. També aquest any la collita de patates fou molt dolenta, degut a la poca pluja i molta calor i a problemes de degeneració de la llavor. Tanmateix, se'n ressentí fortament l'estiueig. Al poble es vivia una situació complicada i compromesa i l'Ajuntament, presidit per en Joan Serras Pascual, sorgit de les eleccions del 12 d'abril de 1931, hagué de prendre mesures i actuar.

Les autoritats i el fort teixit sindicalista del moment instà el govern de la Generalitat a donar un ajut. S'encarregaren projectes a diferents pèrits i una comissió formada per en Dalmau Boada i en Llorenç Sunyer el·laborà un "Pla d'obres públiques" per donar feina als aturats forçosos. L'hivern a Sant Hilari era llarg i la feina molt necessària. Es cobraria per jornals fets –jornalers-.

Tanmateix, com que la situació era de molta precarietat s'evità haver de subhastar les obres i l'Ajuntament les adjudicà i repartir entre els diferents mestres d'obres del poble que tenien menys feina..

Es començà per una obra important, un passeig municipal que enllaçaria la ctra. de Vic, des de can Xerriol (capdamunt de les escales) fins a can Bonavia, (prop de can Barca) passant pel pla del Campaner; obra de pic i pala i carros, que costava 10.568 ptes. i s'adjudicava a J. Fàbregas. És el que avui en diem passeig del 14 d'abril.

El Llorenç Sunyer, a l'agost de 1931 faria la carretera que portava a l'ermita del Nen Jesús de Praga. Més endavant farà la reforma i l'eixamplament del passeig de la font Vella, amb un llarg mur de contenció a la rajoleria de can Jover, 7.900 ptes. treball que també completaran altres paletes.

En Dalmau Boada feia la construcció del clavegueram del torrent de Vallicrosa i la construcció d'un mur a la pròpia riera.

No hi havia el concepte de treball fixa una empresa, la gent s'apuntava a fer una obra i quan acabava mirava d'anar a l'altra. Es feia un llistat i tants dies de feina tan cobraves. L'empresari ja cobrava al que feia l'obra un tan per accidents.

En Ramon Solergibert, durant uns mesos, haurà de fer diverses obres a la zona coneguda com a penya de la Burra, en Florenci Rossell no hi participarà perquè té més obra particular ja que també construïa alguna casa i feia obra privada. En aquests anys es feien obres a l'edifici de la Cooperativa, es feia el garatge de la Hispano o can Canigó El mateix passarà amb en Dalmau Boada, que també tindrà obra privada, però treballarà al Torrent

Malgrat que l'Ajuntament havia demanat una subvenció a la Gene
llitat, aquesta no arribà i s'hagué de fer un crèdit per a poder pagar
jornals, que estaven entre sis i set ptes. diàries. A no tardar arribarà
ajut de 18.000 ptes. que serà una alegria, tanta que a l'obra que fei
de can Xerriol a la ctra. se'n digué passeig del 14 d'Abril, en honor
govern republicà per haver donat l'ajut. El carrer tindria una placa
un monument de ferro, que s'estrenaria l'any 1932, quan vingué a
Hilari el president de la Generalitat Francesc Macià.

Entre altres obres de caire públic que es faran en aquests anys p
dem citar el carrer on avui hi ha la "biblioteca",l'allargament del pa
seig de la font del Ferro fins a la Pedra Llarga, carrers que enllaç
el passeig de la F. Vella amb el barri del Petrinxo, millora del po
del torrent d'en Serras i altres. Entre el 1932 i 1933 s'arranjaran i
faran clavegueres a cal Veterinari, Verge dels Dolors i carrer Balm
D'altres es faran més endavant, quan hi hagi el projecte d'asfalt
carrers al 1934.

Dintre el mateix programa però amb la idea de donar una imat
diferent, també es crea una comissió de millores i es fa un llistat
tots els veïns per a veure quines obres han de fer. Se'ls obliga a
voreres, canaleres, pintar les façanes, tancar solars que donen a
via pública, treure els canons d'estufa que donen al carrer; recolli
d'aigües brutes; si no s'arregla, ho farà l'Ajuntament. Era també u
forma de millorar la imatge del poble en moment de crisi.

Amb el temps la situació anirà millorant i s'oblidaran aquests an
de penúries. Amb poc temps es construiran cases particulars,
faran "els campaments", s'asfaltaran carrers, obres de les noves
coles... I Sant Hilari mirarà amb més optimisme el futur.

Àngel Serradesanferm i Va

A pic i pala i el carro. Així ho feia en Joan Miralpeix i altres quan feien el camp de futbol

LA HISPANO-HILARIENCA

fa cent anys que porta passatgers des de l'estació d'Hostalric a Sant Hilari

Sembla ser que "La Hispano Hilarienca" té més de cent anys, però no s'han trobat documents escrtis que ho certifiquin de manera evident, ni tampoc en parla la premsa de l'època. Si que hi ha una fotografia, que alguns comenten que és del 1905, en la qual es veu un vehicle amb un rètol que diu "La Hispano Hilarienca", al costat d'un altre de més capacitat, davant de la casa pairal de can Blanc, d'Arbúcies. Si tenim en compte la matrícula que sembla que té, no seria correcte l'any, perquè a Girona al 1907 sols hi havia 11 vehicles matriculats, al 1908, 24 i al 1909, 37.

De totes maneres sí que al 1902 tenim documentats dos automòbils òmnibus (nom que es dóna als vehicles de passatgers) de vuit places, que són propietat de Manuel Garcia i al 1903 n'hi ha dos a nom de Francesc Martorell, propietari del balneari de la font Picant. Les diligències, cavallereis i tartanes durant aquests anys encara tenien molta feina, com les d'en Lluís Bamils i les de l'Isidre Camprodon.

No serà fins al 1909 que en Tomàs Culí, la Hispano Hilarienca, tindrà dos òminubus de 15 seients, quantitat que ampliarà a no tardar, ja que l'any 1912, amb domicili al carrer Valls nº1, disposa de dos vehicles de 18 seients, un de 12, un de vuit i un de sis. En aquest mateix any només consten dos automòbils òmnibus més, a nom de Josep Mª Bayer Palomer, que disposa d'un de 18 seients i un de sis. Durant uns anys encara pagaran contribució municipal per transport de carruatges, en Joan Verneda i l'Isidre Camprodon, amb cavalleries "menors" per llogar.

Deixem el tema del centenari de l'empresa i ens fixem en el mes de juliol de fa cent anys, quan el dia 7 de juliol de 1909 arribava a la plaça de la Constitució (de l'Església) el primer dels dos vehicles que havien de fer el servei des de l'estació de tren d'Hostalric fins a Sant Hilari. L'expectació i l'alegria de tot els habitants del poble i dels estiuejants fou enorme, com es pot veure en l'antiga fotografia.

Per primera vegada es podrà anar des de Sant Hilari a Hostalric amb òmnibus per dirigir-se a Barcelona amb tren i al revés. Serà en línia ordinària, o sigui amb trajecte diari i amb horari regular. Només s'hi estarà una hora i mitja...

El vehicle rebé la benedicció religiosa i a nivell de poble es féu gresca. El 18 de juliol arribaria el segon dels dos Hispano-Suiza que tindria en servei la Hispano Hilarienca. Més festa!

Abans els vehicles que hi havia no es dedicaven a aquest servei que ara en diríem públic i la majora de persones havia de venir a Sant Hilari amb vehicles llogats, o amb tartanes, cavalleries i altres tipus de carruatges, tirats per cavalls. Es tardaven força hores i s'arribava ben sacsejat, malgrat que es reposava a diferents llocs. Una parada obligada era la de la font del Coix, prop d'on ara agafem l'Eix. Tant els carruatges com els vehicles també es paraven al capdamunt de la pujada, a la Pedra Llarga, per a deixar refredar els "motors"..

La gent que tenia més recursos i que anava al Balneari-Hotel Martin, podien agafar un òmnibús que anava directament des de l'estació de Breda fins al mateix pati del balneari, on fins i tot hi havia estafeta pròpia de correus.

Pel que fa a la història de la "Hispano Hilarienca S.A." com a empresa es poden consultar el programa de Festa Major de 1995 i la Revista de Girona nº 167 de desembre de 1994.

L'ànima fundadora d'aquella empresa va ser en Tomàs Culí i Verdaguer, de família adinerada ubicada a Sant Hilari però nascuts a Santa Coloma. L'any 1909 era alcalde de Sant Hilari Sacalm i vivie a la casa pairal del C/ de Vic.

El sentit d'aquestes pàgines és recordar aquella efemèrides, qu marcà un abans i un després per la gent de Sant Hilari, perquè e milloraren les carreteres i s'obriren noves línies de servei, com e podrà llegir. També vol ser un reconeixement a una em presa de gent del poble, que encara està en molt bona situació pe atendre la xarxa de comunicacions de Sant Hilari amb altres pobla cions de la zona, a més de tenir ampliats els seus serveis en la xarx de transport públic de la ciutat de Girona, de zones escolars i altres

Han arribat les cavalleries

Aquí hi ha la rotonda de Can Torrent

Una colla de conductors amb els seus autocars

En espera dels passatgers

Per a fer-ho ens valdrem de la valuosa publicació local "L'Estiuada" de l'any 1909, que sortia cada anys des de Sant Joan a l'11 de setembre, i que en parla àmpliament. Reproduirem el que publiquen els diferents exemplars. Finalment, en Carles Fauria, actual director de la "Hispano Hilarienca" i fill del nostre poble ens ha deixat unes fotografies que gustosament publiquem i d'aquesta manera coneixerem una mica més la tasca que "la Hispano" ha fet per a tots els hilariencs i la gent que ens venia a visitar i a estiuejar.

A. Serradesanferm
Fotos cedides per Carles Fauria i A.S.V.

El de darrere és un vehicle de La Hispano (1905)

L'arribada de l'omnibus a la plaça Jacint Verdaguer

En "Fonso" i el GE-7000

Quan els hotelers finançaven l'autocar a la Font Picant

Retalls de La Hispano Hilarenca a "l'Estiuada", any 1909

Clixé de F. Mas

Aspecte de la Plaça de l' Iglesia avans de bendirse un dels automòbils que fan el trajecte de la nostra vila a Hostalrich.

Empresa de cotxes automóvils

«La Hispano-Hilarienca»

Se posa en coneixement de tots els que oferiren y desitgin comprar participacions, que poden passar a recullirles á la Administració P. Mosen Verdaguer, 2 de 11 a 12 del matí y de 4 a 5 de la tarde.

A fi de que tothom pugui intervenir en el negoci, com es sabut, s'han emés les participacions a 5o pesseres.

L'Administrador
NARCIS TARRADES

Pera celebrar com es degut, l'establiment del servey d'automóvils entre aquesta vila y Hostalrich, passat demá, diumenge, 's balarán sardanes tarde y nit a la plassa. També's tracta d'organisar un gran banquet en obsequi als nostres compatricis que s'han emprés tant trascendental millora.

Sobretot les places se veuhen animadíssimes a l' arribada dels automóvils de l' *Hispano-Hilarienca*, el funcionament y comoditat dels quals no 's cansan d' aplaudir, llohant tothom l' establiment d' aquesta millora tan important com necessaria.

AUTOMÓVILS D'HOSTALRICH A SANT HILARI

Ja feya algún temps que 's bregava pera conseguir l'instalació d'una línia d'automóvils entre la nostra vila y l'estació d'Hostalrich.

Sens cap mena de dubte es pot afirmar que una de les coses que más poderosament havian d'atraure forasters a la nostra vila ja acreditada com a punt d' estiueig, es la facilitat y comoditat del viatge. Y tothom sap lo pesat que era ab les diligencies mogudes per forsa animal. El trajecte era llargulench y molestós á tot sexhó.

Ara ja es solucionat l'inconvenient. Dintre pocha dias será un fet la millora. El dia 1.º de Juliol segurament començarán á prestar servey dos magnifichs ómnibus automóvils construits a l'Hispano-Suiza, fábrica acreditadíssima que honra a la protecció catalana. Vegis aquí els resultats que obtener els cotxes construits en ella, resultat que no pot esser más satisfactori.

Pró si la millora es de capdal importancia en si mateixa, ho es más encara per haverla feta a cap fill de la vila y que habitan en ella. Y l'han portada a cap únicament inspirats per un ideal y model patriotisme, que ja voldrian veurer apassionat en tots els fills de Sant Hilari.

No cal dir que l'empresa *Hispano-Hilarienca* (aixís se titula) tindrá son principal interés en procurar en tot lo que bonament li sia possible, la comoditat del viatger establint preus económichs pera major facilitat de tothom.

No podém dubtar de que 'ls fills de Sant Hilari, els que vulguin esser dignes d'ostentar aquet nom, aislament sia pels seus interessos particulars, prosterán la seva valiosa ajuda a l'empresa, pera poguer portar fellament a terme el seu comés.

El servey d'automóvils que tothom tant desitjaca ja es un fet. Ara es l'hora d'obrar y de que ningú mesqui el seu deure. Qui pot mancarhi?

Aigua picant

L'ACTUALITAT PALPITANT

En Josepet volia parlar aquesta setmana, de la calma inexplicable que gasten els veïns de les places per fer encendre'ls llums que hi han instalats en ells. Volia preguntar als indiferents veïns si creuen que les millores s'han d'obtenir com la pluja benéfica, sense necessitat de cap esforç, quan ben al revés, y això ho deya l'amich Viader ab lógica irrefutable, en al nombre passat, tothom té l'obligació de contribuir moral y materialment al progrés y perfeccionament de la nostra vila, progrés y perfeccionament que indudablement ens reportaría beneficis a nosaltres mateixos.

Pró l'actualitat s'imposa y el cronista—això de cronista muda molt—no pot parlar d'altre cosa que d'automóvils. Aquest es l'assumpte del dia que tothom parla tot. Y, realment, qui es que no se sent trasvasdat al veurer arribar els autos en hora y mitja d'Hostalrich, quan fa quatre dies encalafornats en tartanes incómodes passaven en al trajecte horas y más horas? Y no dihem res de les altres ventatges, que son moltissimes, que aquest medi de locomoció reporta, sobretot en un punt d'estiueig com el nostre. Els hilarenchs hi han vist y palpat tot això y no es gens estrany que estiguin entusiasmats ab el nou servey, per altra part establert ab tota ordenació y cuidadisme. ¡Ok, com enlluerna a la gent el pas del automóvil per les nostres places y carrers!

No hi ha regla sense excepció, diuhen, y si bé sembla a primera vista que tothom hauria de tenir el servey d'automóvils que s'ha establert com un avens grandiós y necessari, no obstant no es aixís, quan el quefe de l'estació d'Hostalrich prohibeix—segurament per ordre del encarregat del moviment de la línia dels ferrocarrils—al situarse els automóvils en el clós fora de l'estació destinat als carruatges y la prohibició feta ab incalificable lleugeresa, vectés a n'els encarregats dels automóvils, els quals s'hom de colocar en lloch casi invisible pel passatger, y no poden, quan aquest es fora del andén, portarli la maleta o petit bagatge.

Y aquesta manera d'obrar, es agravament essencial per tothom, y no pels danys que pugui reportar a la empresa d'automóvils, sino per lo infanta, arbitraria y fins poiser abusiva.

JOSEPET

"L'Estiuada" era un periòdic nacionalista, que es publicà des de 1909 al 1918, dirigit per en Josep Ximeno i en el que hi col·laboraren molts personatges importants, tant del poble com de fora. Fou una eina de comunicació que recollia l'opinió de la flor i nata de la colònia estiuenca en l'aspecte cultural i la d'aquells hilariencs que encara avui recordem com una avançada cultural que marcà una època, tant, que mai més s'ha fet una cosa semblant. Més tard la "Llioia" ho intentà.

Importància de la família *en la prevenció de la* **violència**

Estem de festa. Felicitats a tot el poble de Sant Hilari. Les planes del ja tradicional programa de la Festa Major ens conviden a seure, a llegir i, com no, a reflexionar tranquil·lament. De moment, a mi m'han convidat a bellugar les tecles de l'ordinador per tal de poder compartir amb vosaltres, si així ho voleu, una reflexió que és fruit de la meva tasca professional d'orientació a nens, adolescents, joves i famílies.

Malauradament sovintegen més del que voldríem les notícies sobre actes violents protagonitzats per menors d'edat. Ens costa entendre-les i ens neguitegen. De ben segur que expressions com ara: "Com és que passa el que passa? Com és que a un menor se li acut cometre una barbaritat així?" sovintegen en el nostre pensament. Tot seguit, també podem preguntar-nos: "Què es pot fer? Què està fallant? Què caldria canviar? A qui pertoca fer-ho?". Doncs bé, a continuació us intentaré resumir el que anem coneixent gràcies als avenços científics i que ens ajuda a clarificar una mica els interrogants plantejats.

Actualment, la neurociència i l'educació es configuren, cada vegada més, com dues disciplines estretament relacionades. Tradicionalment, la psicologia i l'educació en general s'han basat en la conducta resultant com a objecte d'estudi. Des de que han anat sorgint les línees d' investigació basades en els processos cognitius i emocionals, s'ha evidenciat que la pràctica psicològica i educativa és molt més eficaç si es parteix de la base de com s'originen aquells processos cerebrals que donen lloc als aprenentatges i a les conductes. La conducta violenta o agressiva no n'és una excepció.

Les darreres aportacions de la neurociència ens ajuden no només a entendre el com i el perquè es dona, sinó també que avalen la importància de la prevenció des de ben petits i en el si de la família. Per tant, es molt important la clarificació que la neurociència ens fa de l'essència de l'autoestima i de la construcció de la identitat personal des del moment del naixement. Darrerament, s'ha descobert que mentre que, una part del cervell humà regula tot el que fa referència al pensament, a la raó, una altra regula el complex món de les emocions. Gràcies a estudis recents hem pogut conèixer que quan una informació arriba al nostre cervell un cop capçada pel nostres sentits, abans que la informació arribi al nostre cervell cognitiu conscient, és processada en primer lloc per unes estructures emocionals, que interpreten si la informació entrant és sentida com a perillosa o no per a la persona.

En cas de què així s'interpreti, es posa en marxa un comportament automàtic i inconscient en el seu origen. Aquest és el mecanisme de producció de molts comportaments que s'anomenen conductes d' autoengany, de defensa o emmascaradores. Són produïdes per la part emocional del nostre cervell i no controlades per la nostra part racional. En el decurs de la maduració, sabem que hi ha una zona concreta del nostre cervell que és necessària per a l'aprenentatge del control emocional i de la gestió eficaç de les nostres emocions. El que ens aporta tot plegat, i que és importantíssim per a l'educació, és que cal una correcta estimulació per al bon funcionament d'aquesta part del cervell i això permetrà que puguem actuar amb el que anomenem intel·ligència emocional.

Aquestes troballes ens confirmen que una conducta violenta té sempre un origen emocional i que, per tant, la millor manera de prevenir la violència és proporcionant una ajuda eficaç als nostres fills a fi i efecte de que aprenguin a gestionar adequadament les seves emocions. Per això, és molt important que ja des de ben petits pares i educadors fixem uns límits clars i coherents a aquelles actuacions que no són convenients per a ells, tot i que tendeixin a repetir-les perquè els agraden o els són còmodes. El fet de fixar conseqüències dels seus actes, havent avisat prèviament, contribuirà a que el nen o nena comenci a fer unes primeres passes en l'aprenentatge de la gestió de les emocions.

Tanmateix, també hem de procurar ajudar-los a que es coneguin i acceptin les seves respostes emocionals sense lluitar en contra d'elles. Ningú por evitar emocionar-se; el que podem controlar és el què farem un cop sentida l'emoció. També és importantíssim que pares i educadors sapiguem respectar l'espai d'autonomia dels petits. Serà amb els aprenentatges emocionals derivats de les experiències d'autonomia, d'ésser capaç d'afrontar els seus petits reptes, que anirà configurant les seves creences d'identitat , és a dir, la seva autoestima. Tampoc podem oblidar que si una cosa és del tot necessària i imprescindible és que tot infant, adoles-

cent o jove senti que se l'estima, es comporti com es comporti.

Recordo un cas, en Carles de 10 anys, amb problemes de comportament a l'escola. Ell mateix deia: "És veritat que dono cops de puny als companys, m'hi barallo i els insulto, però és que quan passa alguna cosa és com si s'encengués quelcom dins meu, com un volcà, i no ho puc aturar. Després, em sap greu haver-ho fet però no ho puc evitar. Si em renyen o em castiguen encara em sento més malament i no accepto fàcilment el que em diuen tot i que sé que tenen tota la raó del món i no hauria de fer el que faig ". És per això que és tan important saber interpretar aquests comportaments, sobretot per a que tant pares com educadors puguem donar una resposta més adequada i eficaç. Si com a pares o mestres ens sentim provocats, és molt probable que responguem a aquests comportaments atacant-los, volent-los castigar. A vegades, l'exigència d'ésser pares o educadors ens "juga males passades" i ens genera sentiment de culpa. És evident que tots i totes ens equivocarem un i dues i més vegades. Sovint ens costa viure tranquils. En angoixem perquè sentim que les coses no van bé. El que en cal és conèixer-nos a nosaltres mateixos, tranquil·litzar-nos acceptar que moltes vegades les coses són com són i qu podem canviar allò que realment depèn de nosaltres, n el que no està al nostre abast. Els nostres fills no volen un pares perfectes, volen unes persones que se'ls estimin, qu puguin comptar amb ells...

Necessiten veure que els seus pares i educadors afronten l vida amb seguretat, tranquil·litat, convicció i criteri. I que s'equivoquen, rectifiquen o que si els han ofès, es disculpe No passa res, al revés, és el millor que podem fer per tal d que ells també es disculpin quan s'equivoquin. Com del Karl Menningger:: "El que nosaltres donem als infants, el ho retornaran a la societat".

Carme Timoneda Galia

poemes

Lluís Serrano

Llum de plata

L'aigua mansament aturada
dintre el niu de la cala.

Mor la tarda de llum platejada.

L'aigua acull el sospir de la barca
varada, en somni, al peu de la muntanya.

Mor la tarda de llum platejada.

L'aigua és un ull obert i tancat l'altre
com qui no vol perdre's l'espectacle.

Mor la tarda de llum de plata.
S'adorm l'aigua en jaç d'escata.

S'adorm de nit
la nostra data
de l'infinit.

Intent de poema

Vull escriure i no sé què dir.
I és tanta la passió per sobreviure
que, a voltes, deixo de banda els amics
per retrobar-me amb el que porto dintre.

M'empasso un munt de silencis antics
foragitats en inusuals vells conductes,
talment com si el meu propi jo,
encara avui, no n'hagués patit els dubtes.

Volia escriure i és el que faig
arran de la ratlla que no vull passar.
No em val el sol de l'estilet; i el buri
és una eina arcaica de massa traça.

M'aixeco en la nit com un fantasma
alliberat del cos sense cap pes,
ho oblido tot. Voleu més interès,
encara, jo que no trobava el primer vers?

Els masos sota jurisdicció del castell de Solterra. Segles XIV, XV i XVI

Fèlix Bruguera Ligero, doctor en Filologia Catalana

Document del 1389.
Foto de Quim Puigdemont

Introducció

El present article només pretén ser un primer tast d'un estudi més profund que pensem realitzar sobre els masos que depenien del senyor del castell de Solterra i de la casa de la Rovira.

Per realitzar-lo, partim de tres documents, un del s.XIV, de l'any 1389, transcrit pel doctor en història Elvis Mallorquí, que es tracta d'un llevador de rendes de Sant Hilari Sacalm conservat a l'Arxiu Comarcal de Santa Coloma de Farners i que s'encapçala, en portada, amb l'expressió "Capbreu profitós y antiquíssim y profitós de Sant Ylari per rahó de saber les noms de les mases axí habitats om rònechs que sens ell bonament no-s porien saber"; és a dir, que es tracta d'un capbreu del castell de Solterra i de la casa de la Rovira que depassa el que seria pròpiament l'actual terme de Sant Hilari Sacalm.

El segon document és semblant però més breu, es tracta d'un pergamí descobert i transcrit l'any 1983 per Josep Perarnau i Espelt que es conserva a les sèries de manuscrits de la Biblioteca Reial de Copenhague i que l'estudiós data del s.XV, s'encapçala per l'expressió "Tralat de les rendes que la catlania de Solterra pren en los termes i parròquies deval scrites així com deval per manut ça contén". El tercer seria el "Capbreu de rendes del terme de Solterra", del s.XVI, concretament de l'any 1562, del qual Antoni Pladevall, al llibre *Sant Hilari Sacalm. Capital de les Guilleries*, anota els masos que hi apareixen.

En aquesta ocasió, fem el recull dels topònims per ordre alfabètic, anotant-hi, quan és interessant, la grafia, si és rònec[1] o deshabitat i el terme o parròquia al qual pertany. A més, anotem en quins segles apareix, XIV, XV o XVI.

Tanmateix, si que anotem uns breus apunts que ens situen el castell de Solterra al cim més alt de les Guilleries, Sant Miquel de Solterra o de les Fomigues, a 1204 m. d'altitud, als límits entre els municipis de Sant Hilari i Osor, sobre els quals s'estenia la seva jurisdicció malgrat que el 994 la vall d'Osor va esdevenir-ne independent tot i que alguns masos d'Osor sobretot del vessant de Santa Creu

Casa de Ficanys

d'Horta varen continuar-hi lligats. La seva jurisdicció, a més, també englobava masos d'Espinelves, Sau, Santa Margarida de Vallors, Santa Maria de Mansoli i Sant Pere Desplà. Després de pertànyer a diversos senyors, que sembla que no hi van residir mai, el castell va anar essent abandonat a partir del segles XIII i XIV i reemplaçat pel casal de la Rovira, l'actual castell de Mas Carbó, al pla de les Arenes; tanmateix, Solterra fou el mot que es continuà usant per designar el municipi de Sant Hilari Sacalm. A dia d'avui, pràcticament no queda res del castell, com anoten Pladevall i Serradesanferm, "El castell de Solterra, ara quasi imperceptible, recordat només per les ruïnes de la capella de Sant Miquel de Solterra o de les Formigues i per la base d'una torre rodona que fa de peanya a la moderna Creu de les Guilleries".[2] és molt possible que, com afirma entre d'altres estudiosos Carreras Candi, que "lo castell s'enderroqués en lo famós terratrèmol de l'any 1427 que destruí lo poble d'Osor y causá tantes víctimes en aquestes parts de Catalunya".[3]

Els masos de Solterra segons els documents consultats

Andreu (de sa Illa de Mansoli), mas s.XIV, tenia molí, parròquia de Mansoli; s.XV "lo mas Andreu".

Andreu des Croses, mas de n' s.XV.

Andreu de ses Penyes, mas s.XIV, antic nom del mas Ridecòs.

Angelats, masos de s' s.XV "los masos de Sengelats",eren més d'un mas en terme d'Osor.

Aques, mas d' s.XV, propietat d'en Coll.

Aranyó, cortal de l' s.XIV havia estat de propietat del mas Reixac, v luós per la qualitat de la terra de conreu, "lo cortal del Arayó".

Arnau ses Auledes, mas Al s.XIV ja era un nom antic: "lo mas que ent gament fo apellat d'en Arnau ças Auledes",parròquia de Sant Hila

Aulet, mas de n'-s' s.XIV; s.XV; s.XVI, parròquia de Sant Hilari Sacalm

Aulet, mas de s' s.XVI parròquia de Mansoli.

Aulet Jussà, mas de s' s.XIV, rònec de feia molt temps i unit al m Àulet Sobirà

Aulet Sobirà, mas de s' s.XIV "lo mas de s'Eulet sobirà qui fo d'en G llem s'Eulet".

Aulina, mas de s' s.XV.

Bac, mas s.XIV.

Baier, mas el s.XV "lo mas d'En Bayer" terme d'Osor.

Balador d'Osor, mas s.XIV, terme d'Osor; s.XV "lo mas d'En Balado parròquia de Santa Creu d'Horta.

Balma d'Espinelves, mas de sa s.XIV, parròquia d'Espinelves, depe dent parcialment del monestir de Sant Pere Cercada, situat a l Arenes.

Balmes, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Barceló, mas (d'en) s.XIV "lo mas Berseló" parròquia de Vallors; s.X "lo mas d'En Barceló".

Belluga, mas de la s.XIV, rònec i dirruït; s.XV "lo mas Beluga"; s.X parròquia de Sant Hilari.

Berenguer sa Serra, mas d'en s.XV.

Bernat de Matamalella, mas s.XIV, dirruït i unit al mas Matamalel escrit Matamellam; s.XV "lo mas d'En Bernat de Matamalela".

Bernat de Vilardem, mas d'en s.XV.

Bernat ses Auledes, mas d'en s.XV.

Bertran, mas s.XIV, situat prop de Sant Hilari; s.XVI parròquia Sant Hilari.

Blanc de ses Penyes, mas S.XIV; s.XVI parròquia de Vallors.

Bofill, mas s.XV "lo mas Bofil".

Borrell d'Osor, mas s.XIV terme d'Osor, parròquia de Santa Creu d'Horta.

Bosc, mas d'en s.XV, terme d'Osor.

Boscà des Dois, mas s.XV parròquia d'Osor, terme de l'antic castell de Rupit, actualment terme de Susqueda.

Bosquet d'en Roca, mas s.XVI parròquia de Mansoli.

Bosquets Jussà o de Ça, mas s.XIV, parròquia de Sant Hilari.

Bosquets Sobirà, mas de s.XIV, parròquia de Snt Hilari

Burgada, mas de sa s.XIV; s.XV "lo mas de Burgada"; s.XVI parròquia de Sant Hilari Sacalm.

Calm, mas de la s.XIV, "lo mas de sa Qualm",rònec; s.XV "lo mas d'En Calm", parròquia de Sant Hilari.

Calm de Villaret, mas s.XIV "lo mas Qualmes de Vilaret"; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Camplà, mas s.XIV; s.XV.

Capell, mas s.XIV, propietat d'en Villaret; s.XV; s.XVI parròquia Sant Hilari.

Carbó, mas s.XIV Deshabitat i unit al mas Rovira; s.XV. Parròquia de Sant Hilari.

Carbonell, mas s.XV, terme d'Osor.

Casaboscà, mas de s.XIV; s.XV; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Casal Jussà o d'Avall, mas des s.XIV "mas des Casal jusà"; s.XV; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Casal Sobirà o d'Amunt, mas des s.XIV, rònec, deshabitat i unit al mas Casal Jussà; s.XV "mas Casals d'Amunt", parròquia de Sant Hilari Sacalm.

Caselles, mas de s.XV "lo mas de Caseles".

Casermes, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Castell Jussà, mas des s.XIV.

Castellet, mas des s.XV terme d'Osor.

Cavalleria, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Cellera Jussà, mas s.XIV "lo mas jusà de Selera", parròquia de sant Hilari.

Cellera Mitjà, mas s.XIV "lo mas migà de Selera", parròquia de sant Hilari.

Cellera Sobirà, mas s.XIV "mas Sobirà de Seleran", parròquia de sant Hilari.

Cercenedes, mas s.XV "lo mas de Serceneda", terme d'Osor.

Claver, mas s.XV, parròquia de Mansoli.

Clapés, mas des s.XIV; s.XV "lo mas des Clapés", parròquia de Sant Hilari.

Clos, mas des s.XIV, incloïa un molí anomenat "molí des Colomer e de sa Plana" parròquia de Vallors; s.XV.

Coll de Sant Pere Desplà, mas des s.XIV, parròquia de Sant Pere Desplà i dependent parcialment de Sant Pere Cercada, situat a les Arenes; s.XV "lo mas d'En Col".

Collell d'Osor, mas des s.XIV, "mas des Colel d'Osor", terme d'Osor, parròquia de Santa Creu d'Horta.

Colomer, mas des s.XIV; s.XV "An Colomer de Valorç"; s.XVI parròquia de Vallors.

Coma de Querós, mas de sa s.XV, parròquia de Querós

Comes, mas de ses s.XIV, també anomenat mas Deuiu ses Comes; s.XV "lo mas d'En Comes".

Comes (de Santa Margarida), mas de ses s.XIV; s.XVI parròquia de Vallors.

Comes de Vilalplà, mas de ses S.XIV.

Comte, mas s.XV.

Comtessa, mas de la s.XIV, també anomenat mas Vila Jussà, "lo mas jusà de la Vila qu·és dit Comtesa axí metex".

Corbellers, mas des S.XIV, rònec, "lo mas des Corbayes"; s.XV "mas de Corbeyes"; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Corbera, mas de sa S.XIV.

Corbera de Munt, mas s.XIV.

Cornudell, mas s.XIV deshabitat.

Costa, mas de sa s.XIV

Croses, mas des s.XIV, havia de moldre al molí des Clos; s.XV "mas des Crosos", parròquia de Vallors.

Croses de la Vena (de Sau) de Ça, mas des s.XIV terme de Sau.

Croses de la Vena (de Sau) Vel, mas s.XIV "lo mas altra de la Venda [de Sau] vey" terme de Sau.

Dalmau Fonellet, mas d'en s.XV terme d'Osor, parròquia de Santa Creu d'Horta, es tracta d'un altre nom del mas Fonollet Sobirà.

Deuiu ses Comes, mas s.XIV, també anomenat mas de ses Comes.

Duran, mas s.XIV, deshabitat, parròquia de Sant Pere Desplà i dependent parcialment del monestir de Sant Pere Cercada a les Arenes.

Era Calçada, mas s.XVI "mas Hera Calsada" parròquia de Sant Hilari

Escobió, mas d' s.XIV; s.XVI "mas Scubió" parròquia de Sant Hilari

Església (de Santa Margarida), mas de s' s.XIV, parròquia de Vallors, havia de moldre al molí des Clos, "lo mas de s'Esgleya de Senta Margarida".

Estarcs, mas s.XIV, altre nom del mas Reixac Jussà; s.XV "lo mas Astorch"; s.XVI "mas Reixac estorc" parròquia de Sant Hilari.

Estrada de Vallors, mas s.XVI parròquia de Vallors.

Fàbrega d'Espinelves, mas de sa s.XIV, parròquia d'Espinelves, dependent parcialment del monestir de Sant Pere Cercada, situat a les Arenes.

Fàbrega de Vallors, mas de sa s.XIV, també anomenat Vidal; s.XV "lo mas de ça Fàbraga de Valorç"; s.XVI "mas Vidal de ça Fàbrega" parròquia de Vallors

Fàbrega Jussà o d'Avall, mas de sa s.XIV; s.XV "mas de sa Fàbrega de Vall", parròquia de Sant Hilari

Falgueres, mas de s.XIV "mas de Falgeres", prop de Sant Hilari a les Arenes; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Felip sa Serra, mas d'en s.XV.

Fener, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Ferran, mas s.XV terme d'Osor.

Ferrer, mas s.XV; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Ferrer de sa Illa (de Mansolí), mas s.XIV "lo mas Farer de sa Yla de Mansolí", parròquia de Mansolí; s.XV.

Ferrer de ses Penyes, mas s.XIV, ja era un nom antic "lo mas qui solia aver nom mas Farer ses Peyes".

Ferrer de Villaret, mas d'en s.XV.

Figueres, mas d'en s.XV.

Fogueroles, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Fonollet Jussà, mas de s.XIV terme d'Osor, parròquia de Santa Creu d'Horta.

Fonollet Sobirà d'Osor, mas de s.XIV terme d'Osor; s.XV anomenat mas d'en Dalmau Fonollet, parròquia de Santa Creu d'Horta.

Font de Barrell, mas s.XIV; s.XV; s.XVI parròquia de Mansolí

Forest, mas d'en s.XV.

Francesc Ferrer de Sant Pere Despià, mas d'en s.XIV, parròquia de Sant Pere Despià, depèn parcialment del monestir de Sant Pere Cercada, situat a les Arenes.

Franquesa, mas de sa s.XIV, parròquia de Castanyet.

Gali àlies Abeurador, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Gavara, mas de sa s.XIV, terme d'Espinelves.

Gausac d'Osor, mas de s.XIV terme d'Osor; s.XV, parròquia de Sant Creu.

Gener, mas s.XIV "mas Janer"; s.XV "lo mas d'En Pere Gener".

Gili, mas s.XIV, situat prop de la riera de l'Abeurador i de propies de la Rovira, parròquia de Sant Hilari.

Comis, mas s.XV "lo mas Gomir" terme d'Osor.

Grèvol d'Espinelves, mas des s.XIV, terme d'Espinelves.

Guaita, mas s.XIV, deshabitat, parròquia de Sant Pere Despià, depe parcialment del monestir de Sant Pere Cercada, a les Arenes.

Guilamar, mas s.XIV rònec "lo mas Gilamar"; s.XV "lo mas d'En Gi lamar".

Guillem de Reixac, mas d'en s.XV.

Guillem de sa Illa Jussà de Mansolí, mas s.XIV, parròquia de Mansol

Guiu, mas s.XV.

Huix d'Avall, mas s.XVI parròquia de Vallors.

Huliarts, mas d' s.XV "lo mas de Huliarts".

Iglésies, mas s.XIV terme d'Osor, parròquia de Santa Creu d'Hort "lo mas de s'Esgleya d'Osor o de Senta Creu".

Ivern (de Sta. Margarida), mas s.XIV "lo mas Yuern", parròquia de V llors, havia de moldre al molí des Clos.

Jaume sa Serra, mas d'en s.XV.

Joan de Vilabella, mas d'en s.XV, possiblement referit al mas Vilab

ia d'Amunt.

Johera (Joan I) de Vilardem, mas d'en s.XIV, altre nom del mas Vilardem Jussà, "lo mas Jusà de Uilarderm jusà qui solia ésser dit d'en Johera de Uilardem"; s.XV "lo mas de Johan de Vilardem".

Julial, mas s.XIV, deshabitat i unit al mas Pelegrí de Santa Margarida; s.XVI parròquia de Vallors.

Larqueses, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Lleó des Dois, mas s.XV "lo d'En Leó des Donys".

Llevanyes, mas o masada s.XIV, propietat d'en Recs d'Osor; s.XV "lo mas de Levanyes", parròquia de Sant Hilari.

Llevanyes d'Amunt, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Llevanyes d'Avall, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Març, mas S.XIV, deshabitat i propietat d'en Villaret; s. XVI "mas Marc" parròquia de Sant Hilari.

Marquès, mas s.XVI parròquia de Mansolí.

Martí Vilar, mas s.XVI parròquia de Vallors.

Mascort, mas s.XIV, proper al mas de la Calm; s.XV, parròquia de Sant Hilari.

Masó (de Vallors), mas s.XIV "lo mas de sa Mesó de Valorç", parròquia de Vallors.

Matamala, mas de s.XIV; s.XV.

Matamalella, mas s.XIV "mas de Matamellam"; s.XV "mas d'En Pere de Matamalella"

Miquel sa Vila, mas d'en s.XIV, depenent parcialment del monestir de Sant Llorenç de Munt.

Mitjà de l'Illa, mas s.XV.

Moix, mas d'en s.XV terme d'Osor "lo mas d'En Moyx".

Montalt, mas de s.XIV; s.XV "lo mas de Muntalt"; s.XVI "mas Montalt Inferior" parròquia de Vallors.

Moragues, mas de-d'en s.XIV, "lo mas de Morages"; s.XV, parròquia de Sant Hilari.

Mont d'Osor, mas des s.XIV "lo mas Munt d'Osor", terme d'Osor, parròquia de Santa Creu d'Horta.

Nebot, mas s.XIV, rònec "lo mas Nabot"; s.XV.

Obac, mas s.XV "lo mas de Hubach" terme d'Osor.

Oller, mas s.XV terme d'Osor, parròquia de Santa Creu d'Horta.

Oms, mas des s.XIV "lo mas des s'Oms"; s.XV "lo mas des Somps"; s.XVI "mas Horns" parròquia de Sant Hilari.

Pagès, mas s.XIV, rònec.

Pelegrí (Joan de Santa Margarida), mas des s.XIV "lo mas des Palagri Ihoan de Senta Margarida"; s.XVI "mas Peregri" parròquia de Vallors.

Penyes, mas s.XVI parròquia de Vallors.

Pere Bosquets, mas d'en s.XV.

Pere de Matamalella, mas d'en s.XV, forma composta possiblement referida al mas Matamalella.

Pere des Croses, mas d'en s.XV

Pere des Pedró de Sant Pere Despià, mas d'en s.XIV, deshabitat i rònec i unit al mas des Coll, situat a les Arenes en parròquia de Sant Pere

Despià i dependent parcialment del monestir de Sant Pere Cercada.

Pere de Vilardem Mitjà, mas d'en s.XIV, depenent parcialment del monestir de Sant Llorenç de Munt.

Pere Gener, mas d'en s.XV nom compost del mas Gener.

Pere Simon, mas d'en s.XV.

Picornell de Riu, mas s.XIV, propietat del Soler; s.XV "lo mas Picornell"; s.XVI parròquia de Mansolí.

Pla Cominal, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Plano de Vallors, mas de la s.XIV, dirruït i propietat d'en Vallicrosa en parròquia de Santa Margarida de Vallors; s.XV "lo mas d'En Plana de Valorç".

Poc, mas s.XIV "lo mas Pohç".

Pol, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Polic, mas d'en s.XV "lo mas d'En Polich".

Ponç Querós, mas s.XV, terme de Sau.

Pont, mas des s.XV terme d'Osor.

Prat, mas d'en s.XV terme d'Osor.

Prat, mas des s.XV.

Prat des Dois, mas de s.XV.

Puig d'Avall, mas s.XVI parròquia de Vallors.

Puig de Querós, mas de s.XV parròquia de Querós.

Puig de ses Penyes, mas des s. XIV "lo mas des Pug de ses Peyes", podria ser una forma composta de referir-se al mas Penyes.

Puig Marquès, mas s.XVI parròquia de Mansolí.

Puig Mitjà, mas s.XVI parròquia de Mansolí.

Puigpixot, mas de s.XV.

Puigrodon, mas s.XVI parròquia de Mansolí.

Puigrovir, mas d'en s.XV terme d'Osor.

Ramona de Vilalplà, mas s.XIV, propietat d'en Moragues.

Ramon de Ribes mas d'en s.XV.

Reixach Jussà, mas s.XIV, també anomenat mas Estorcs "lo mas jusà de Rexach apelat Estorchs"; s.XVI "mas Reixac estorc" parròquia de Sant Hilari.

Reixac Mitjà, mas s.XIV "lo mas Rexach migà", rònec i unit als masos Telleda i Calm, parròquia de Sant Hilari.

Reixac Sobirà o d'Amunt, mas s.XIV, rònec; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Riba (d'Amunt), mas la s.XIV, "lo mas de sa Riba sobirà", terme d'Osor; s.XV "lo mas de Sa Riba".

Riba d'Avall d'Osor, mas la s.XIV, "lo mas d'en Riba jusà d'Osor" terme d'Osor; s.XV.

Ribelloles Joan (Jussà), mas de s.XIV, "lo mas de là o jusà de Ribeyoles (Johanes)", havia de moldre al molí des Clos; s.XV "lo mas de Ribes Jovayes"; s.XVI "mas Rabioles" parròquia de Sant Hilari.

Ribes Canines, mas de s.XV; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Ridecòs, mas s.XIV, s'havia anomenat mas Andreu de ses Penyes.

Ridecòs de la Solana, mas de s.XIV "lo mas de Riudequós de la Solana".

Riera, mas s.XVI parròquia de Mansolí.

Rieres de Sant Pere Desplà, mas ses s.XIV parròquia de Sant Pere Desplà, depèn parcialment del monestir de Sant Pere Cercada, a les Arenes.

Riquer, mas s.XVI parròquia de Mansolí.

Riu, mas de s.XIV, s.XV "lo Mas del Riu", "tots los masos d'En Riu"; s.XVI parròquia de Mansolí.

Roca, mas de sa s.XV, parròquia d'Osor.

Rocar, mas de son s.XV.

Roure de Mansolí, masoveria d'en s.XIV situat prop de la Corbera de Munt havia estat propietat del mas Març, parròquia de Mansolí; s.XV, "lo mas des Roura".

Rovira, mas (d'en) s.XIV; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Rovires (d'Amunt d'Espinelves), mas de ses s.XIV, parròquia d'Espinelves, dependent parcialment del monestir de Sant Pere Cercada, situat a les Arenes.

Sabater, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Sala, mas o masada de sa s.XIV situat prop de la Calm, depenia parcialment del monestir de Sant Llorenç de Munt, parròquia de Sant Hilari

Sala, mas la s.XVI parròquia de Vallors.

Sala de Capells, mas de la s.XIV deshabitat i propietat del Soler, s.XV "lo mas de ça Sala de Capels".

Sala d'en Gurb, casa de la s.XIV.

Sala d'Espinelves, mas de sa s.XIV, parròquia d'Espinelves, dependent parcialment del monestir de Sant Pere Cercada, situat a les Arenes.

Sala de Villaret, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Saleta d'Amunt, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Salom, mas de s.XIV "lo mas de sal'Om"; s.XV.

Sererols d'Amunt, mas s.XVI "mas Serrarols d'Amunt" parròquia de Mansolí.

Sererols d'Avall, mas s.XVI "mas Sarrerols d'Avall" parròquia de Mansolí.

Serra, mas de sa s.XV, podria ser algun dels compostos que segueixen.

Serra (de Vallors) Jussà o d'Avall, mas s.XIV, situat prop de la Masó; s.XVI "Serra d'Avall" parròquia de Sant Hilari.

Serra (de Vallors) Mitjà, mas s.XIV; s.XV "lo mas d'En Serra"; s.XVI "mas Serramitjana" parròquia de Sant Hilari.

Serra (de Vallors) Sobirà, mas de sa s.XIV, rònec, prop de Sant Hilari havia de moldre al molí des Clos

Serra Naiof, mas de sa s.XV "lo mas de ça Serra Nayolff" terme d'Osor.

Serra de Vilalplà, mas de la s.XIV, "mas de sa Serra de Vilalpla"; s.XVI "mas Serra de Vinanplà" parròquia de Sant Hilari.

Serrat (de Riu), mas des s.XIV propietat del Soler; s.XVI parròquia de Mansolí.

Serrat (de Santa Margarida), mas des s.XIV, parròquia de Vallors havia de moldre al molí des Clos.

Sobirà d'Amunt d'Osor, mas des s.XIV terme d'Osor, parròquia de Santa Creu.

Sobirà de sa Fàbrega, mas s.XIV, nit al mas Fàbrega Jussà.

Sobirà Jussà (d'Avall), mas des s.XIV terme d'Osor, parròquia de Santa Creu.

Solà, mas des s.XV, podria ser algun dels compostos que segueixen.

Solà de Santa Margarida, mas des s.XIV, parròquia de Vallors

Solà d'Espinelves, mas des s.XIV, "lo mas deç Solà des Pinalbes", parròquia d'Espinelves, dependent parcialment del monestir de Sant Pere Cercada, situat a les Arenes.

Solà de Villaret, mas des s.XIV, rònec i propietat d'en Villaret; s.XV.

Soler, mas des s.XIV; XV, parròquia de Mansolí.

Sotarell, mas s.XIV "lo mas Sotarel" propietat del Borrell; s.XV "lo mas Soterrell"; s.XVI parròquia de Mansolí

Solterra d'Osor, mas s.XIV, terme d'Osor; s.XV "lo mas de Solterra", possiblement és el mas Solterra d'Avall.

Solterra d'Amunt, mas s.XV terme d'Osor "lo mas damunt de Solterra".

Solterra d'Avall, mas s.XV terme d'Osor.

Telleda, mas de la s.XIV "mas de la Teyeda"; s.XV "lo mas de ça Tayada", parròquia de Sant Hilari.

Terés de Serdans, mas s.XIV, parròquia de Sant Pere Desplà, depèn pàrcialment del monestir de Sant Pere Cercada, a les Arenes.

Terrades d'Osor, mas de ses s.XV terme d'Osor.

Tió, mas s.XIV; s.XV; s.XVI parròquia de Mansolí.

Torrent (de Capells), mas des s.XIV, deshabitat i propietat del Soler; s.XV "lo mas des Torrent"; s.XVI "mas Torrents" parròquia de Mansolí.

Tortadés, mas de s.XV.

Ullastre Jussà o d'Avall, mas de s' s.XIV; s. XV "los masos de les Uyastres"; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Ullastre Sobirà o d'Amunt, mas s.XIV, "lo mas de s'Uyastra de munt qui es d'en Gurb e de sa Cercada"; s. XV "los masos de les Uyastres".

Vallcrosa d'Allà, d'Amunt o Sobirà, mas s.XIV "lo mas Uelicrosa de là o de munt", parròquia de Sant Hilari.

Vallcrosa Jussà o de Ça, mas s.XIV, situat prop de Sant Hilari, parròquia de Sant Hilari.

Vallpregona d'Amunt, mas de s.XV, terme d'Osor.

Vallpregona d'Avall, mas de s.XV, terme d'Osor.

Veguer d'Osor, mas s.XIV terme d'Osor, parròquia de Santa Creu d'Horta.

Veria, mas s.XIV venut per Goamir d'Osor a en Casal, altre nom del mas Masó de Vallors.

Vidal (de sa Fàbrega), mas s.XIV, també anomenat mas Fàbrega de Vallors havia de moldre al molí des Clos; s.XVI "mas Vidal ça Fàbrega" parròquia de Vallors.

Vila, mas de sa S.XIV; s.XV "lo Mas deçà vila".

Vilabella Jussà o d'Avall, mas s.XIV rònec i dirruït, unit al mas Vilabella Sobirà; s.XV "lo mas d'En Vilabella de Vall"; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Vilabella Sobirà o d'Amunt, mas s.XIV, prop del camí d'un molí; s.XV, possiblement "lo mas d'En Johan de Vilabela", parròquia de Sant Hilari

Vila de Capells, mas de sa s.XIV, propietat del Soler, parròquia de Mansolí.

Vila Jussà, mas de la s.XIV, també anomenat mas Comtessa, "lo mas jusà de la Vilaqués dit Comtesa axi metex".

Vilar, mas s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Vilar, mas s.XVI parròquia de Vallors.

Vilardem (d'Amunt), mas d'en s.XIV; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Vilardem Jussà, mas de s.XIV, rònec, també anomenat mas d'en Johera de Vilardem.

Vilardem Mitjà, mas de s.XIV; s.XVI parròquia de Sant Hilari.

Viurevol d'Osor, mas S.XIV, "lo mas den Viurovol d'Osor", terme d'Osor, parròquia de Santa Creu d'Horta.

Comentaris a mode de conclusió

A partir del llistat que hem reproduït -i que, com dèiem més amunt, és l'inici d'un treball més aprofundit des d'un punt de vista lingüístic, històric, toponímic, geogràfic (localització dels masos a l'espai) i socioeconòmic- ens podem adonar de la gran transcendència dels masos en els segles XIV, XV i XVI, és a dir, que la vida es movia molt més a l'entorn de pagès que no pas de vila.

També ens podem adonar que, per la seva jurisdicció, molt més enllà de límits parroquials o municipals, el castell de Solterra era "el veritable punt central de les Guilleries" [4] aspecte que explica la seva situació. És per això que la seva jurisdicció abraça cases de molt diverses parròquies i viles, fins i tot d'Osor que se n'havia separat l'any 994.

Quant als masos, cal dir que a partir del s.XIV se'n deixa d'esmentar un nombre significatiu, això es justificaria en alguns casos pel fet que ja es tractava de masos rònecs o deshabitats a causa de les epidèmies de pesta negra d'aquell segle[5] que no es devien tornar a habitar i, en altres, per possibles canvis de nom per l'arribada de nous habitants cosa que explicaria la presència, especialment al segle XV, de masos que porten com a nom el nom del seu habitant, *mas de n'Andreu ses Croses, mas d'en Bernat ses Auledes*...

Quant als noms, podem observar-hi la presència de masos amb més d'un nom, per exemple *mas Estorc* o *Reixac Jussà, Vila Jussà* o *Comtessa*...; masos homònims, idèntics com el *mas Vilar* de Sant Hilari Sacalm i de Santa Margarida de Vallors; diferenciats per un complement nominal, com ara el *mas de la Calm* i *de la Calm de Villaret* o bé per la seva situació a l'espai, amb les expressions Jussà o d'Avall, Mitjà i Sobirà o d'Amunt[6] com ocorre amb el *mas Reixac*.

Lingüísticament, podem observar-hi diversos aspectes com ara alguns dialectalismes com la iodització, *Corbeyers* per *Corbellers*, i formes arcaiques, com la no palatalització a *-ll-* i *-ny-*: *Colel* per *Collell* o *Peyes* per *Penyes*, l'ús de l'article salat, *mas Sobirà de sa Fàbrega*, *lo mas de s'Uyastra* o *mas des Croses* la pervivència de la *-n* final etimològica, *Puigrodon* per *Puigrodó*, entre d'altres.

Quant a l'origen dels topònims, són molt diversos, provinents de *noms de persona, mas Andreu; de noms de planta (o fitatopònims), mas* de s'Aulina; de l'orografia, *mas de sa Balma* o *mas de la Calm*; de la situació a l'espai, *mas Obac*, d'un ofici o dignitat, *mas Comte*, etc.

A banda d'això cal afegir que, malgrat l'antiguitat dels noms, un nombre prou significatiu d'ells encara són recordats o vius a l'actualitat com per exemple *mas Moragues, mas Claver, el Soler, la Riba d'Amunt, Fonollet, el Viuraval, Casabascà, Ridecòs, Montalt*... Sens dubte, la pervivència d'aquests topònims deu ser deguda, en paraules de Pladevall i Serradesanferm a què:"Els masos que varen poder escapar-se de la despoblació del segle XIV són els que esdevingueren propietats importants per unir al seu terreny primitiu el dels masos rònecs, que els eren arrendats pels senyors del territori, civils o religiosos, que a la llarga s'integraren i passaren a formar part del propi dels masos respectius",[7] és a dir, que varen ser els masos que en el seu moment varen tirar endavant i d'aquesta manera en van poder assimilar d'altres d'abandonats, sobretot quant a les terres.

En conclusió, l'estudi aprofundit d'aquests documents i dels noms de mas que en ell hi apareixen han de facilitar de tenir un coneixement més profund de la toponímia de les Guilleries així com de les relacions jurídiques entre el senyor del castell de Solterra i els propietaris i habitants de les seves terres. Així mateix, a partir dels pagaments que s'establien podrem conèixer amb més concreció al voltant de quins productes es movia l'agricultura, la ramaderia i l'economia de la zona en general i de Sant Hilari Sacalm en particular durant els segles XIV, XV i XVI. A més, la situació en l'espai d'aquestes cases també ens ha de permetre de conèixer amb més exactitud la distribució medieval de la població d'una part prou significativa de les Guilleries.

Bibliografia

Textos consultats

Llevador de rendes de St. Hilari Çacalm, 1389, lligall, en pergami (s.XIV)
Mides: 17x22 cm (aproximadamente, hi ha fulls desiguals)
Fulls: 32 fulls i una part molt mal conservada al final que no permet la lectura.
Font: Col·lecció de documents solts de l'Arxiu Comarcal de la Selva (ACSE)
L'article s'ha realitzat a partir de la transcripció feta pel Dr. Elvis Mallorquí

Llevador de les rendes de la castlania de Solterra, s.XV
Pergamí de 72x42 cm, al dors "OZOR 45" (ara 379)
Copenhague, Det kongelige Bibliotek, Ny kgl. Sml. 1719, 2º (379)
L'article s'ha realitzat a partir de la transcripción feta per Josep Perarnau i Espelt

Capbreu de rendes del terme de Solterra, 1562, s.XVI
L'article s'ha realitzat a partir de les anotacions d'Antoni Pladevall

Obres impreses

ALCOVER, Antoni M. i MOLL, Francesc de B. (1988): *Diccionari català-valencià-balear*, 10 volums. Editorial Moll. Palma de Mallorca

CARRERAS CANDI, Francesc (1911): *Notes històriques de Sant Hilari Ça-calm*. Publicació de l'Esbiuada. Barcelona

COROMINES, Joan (1989-1997): *Onomasticon Cataloniae*, 8 volums. Curial Edicions Catalanes. Barcelona

COROMINES, Joan (1995-2001): *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*, 10 volums. Curial Edicions Catalanes. Barcelona

DDAA (1971): *Els castells catalans*, vol. III. Rafael Dalmau Editor. Barcelona

PERARNAU i ESPELT, Josep (1984): "Pergamins de Girona a Copenhague" a *Arxiu de Textos Catalans Antics*, núm. 3, p.222-242. Barcelona

PLADEVALL, A. i SERRADESANFERM, À (1986): *Sant Hilari Sacalm. Capital de les Guilleries*. FITER. Sant Hilari Sacalm

[1] Un mas rònec, com es recull al *Diccionari català-valencià-balear*, vol. 9, p. 565, és un mas "Deixat, abandonat per vell, per ruïnós, per inhospitalari, malsà, desagradable d'usar o habitar"

[2] PLADEVALL, A. i SERRADESANFERM, À. (1986): *Sant Hilari Sacalm. Capital de les Guilleries*, p.29

[3] CARRERAS CANDI, F. (1911): *Notes històriques de Sant Hilari Ça-calm* p.46

[4] PLADEVALL, A. i SERRADESANFERM, À. (1986): *Sant Hilari Sacalm. Capital de les Guilleries* p.29

[5] De fet, al mateix document s'esmenta aquest fet ja que hi llegim: "per ço con prop de les dues parts dels mases de quests termes són al temps de uuy desabitats e rònechs qui tots eren poblats ans de les mortaldats primeres que foren en l'any de MCCCXLVIII e de puys ansà tro uuy que això s'escriu aych aüdes V mortaldats ab aquela primera"

[6] Com trobem anotat per Joan Coromines A l'*Onomasticon Cataloniae* i al *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana* i per Alcover i Moll al *Diccionari català-valencià-balear*, en toponímia el mot *Sobirà* es refereix a un lloc elevat, situat més amunt que un altre per oposició al mot *Jussà* que indica un lloc inferior, que està per sota.

[7] PLADEVALL, A. i SERRADESANFERM, À. (1986): *Sant Hilari Sacalm. Capital de les Guilleries* p.65

FOTOS QUE FAN HISTÒRIA

Sobre l'antiga font del Petrinxo. 1952. D'esquerra a dreta, Mª Carreras, Mª Molist, C. Carreras, Mª Moragas, Ll. Farràs, J. Güell i M. Moragas. Foto cedida per Mª Moragas.

Baixada de carretons de l'any 1983. Carretó d'en R. Bohils i la Mª Moragas. Foto cedida per Mª Moragas.

El popular Jaumet i diferents membres de la família Gasol. Foto cedida per J. Monet.

Tres joves i un porc. Fc. Parareda, A. Rossell i A. Porta. Els va tocar per Sant Antoni. Foto cedida per A. Rossell.

CARRERS "NOUS" A SANT HILARI

De la terra a l'asfalt

Anys 1934-1936

Fa unes setmanes va ploure molt i a diferents indrets del poble les clavegueres no aguantaren la força i la pressió de l'aigua. Es produïren forats a l'asfalt en zones considerades noves.

Això no passa al centre del poble, al casc antic, perquè allà es feren les coses bé i com cal. Només s'han de veure els documents gràfics de com ho feien. A l'inici dels anys trenta Sant Hilari encara tenia tots els carrers de terra, amb les dificultats que això suposava en períodes de pluja o neu. Sí que passava un carro amb un aparell a regar els carrers, però m'imagino per un moment la pols que havien de fer els òmnibus de "La Hispano" per arribar a la plaça J. Verdaguer i descarregar passatgers i equipatges.

El procés d'arranjament dels carrers de Sant Hilari pel que fa a clavegueram i asfaltat, fou llarg i per això parlem de la dècada dels anys 30.

L'any 1919 ja teníem la riera de Vallcrosa coberta en la zona que ara en diem la Placeta. Era una millora important perquè treia les aigües brutes del que esdevingué el centre del poble i avui és pulmó verd. En aquella zona no es pot parlar de clavegueram perquè el que hi ha sota és un túnel, d'amplada considerable.

Eren moltes les zones del poble amb problemes d'aigües residuals i estancades i a l'estiu, a més de mala vista feien mala olor.

L'arribada del nou sistema de govern que suposà la II República a l'abril de 1931, implicà un canvi en la manera de veure i entendre les coses. Independentment de les ideologies polítiques, fou com un moment propici per fer moltes coses, per innovar, per demostrar que s'entrava en un nou període de la història del país, tant a nivell de Catalunya com de poble. L'eufòria de la gent així semblava donar-ho a entendre i els polítics de l'època intentaren, amb més o menys sort, aprofitar-ho.

D'aquí que a Sant Hilari es pot parlar d'un període ric en realitzacions de projectes que avui encara tenen rellevància: els campaments, les escoles públiques, el sistema de clavegueram, l'asfaltat de carrers cèntrics, millores en les carreteres d'accés al poble

i de vies públiques, creació de nous carrers o de zones com la Miranda, l'arribada del telèfon, la construcció del safareig públic del carrer Hospital, etc. Es construí també l'actual camp de futbol, la zona recreativa de la piscina Villaret, vingué a Sant Hilari el president del Consell de Ministres del govern de Madrid Sr. Manuel Azaña...

La majoria d'aquestes coses encara avui tenen un sentit emblemàtic pels que ho visqueren i es recorda que es feren durant la República, en general, i sovint ho vinculen a personatges polítics concrets de l'època que dominaren la política local. Gran i enorme domini d'ERC per un cantó i amb menys força la Lliga per un altre. Hem d'esmentar en Narcís Corbera, Marià Hervàs, Salvador Ginesta i molts més per un cantó i Joan Serras, Manel Planas i més per un altre. Es diu que les escoles públiques es feren durant el govern d'ERC, però el projecte va ser encarregat a l'arquitecte Ricard Giralt el 1931 per en Joan Serras. Dient això no pretenc treure cap mèrit a ningú. Considero que d'alcaldes com en Narcís Corbera i en Joan Serras en falten, perquè tenien personalitat i una gran i bona iniciativa, però d'alguns que l'acompanyaven no podem dir el mateix, ja que li segaven l'herba per sota els peus, en ares de no sé quina política. D'alcaldes com en Manel Planas millor que no abundessin massa, per moltes raons que ara no vénen al cas. Algun dia ja ho explicaré amb més detall.

Els carrers de Sant Hilari abans de 1934 eren de terra, com es pot veure

Clavegueram del c/ Valls. S'hi veuen diferents comerços com la fonda Brugués, una pastisseria que feia els típics "barratets", una sastreria i l'enrenou que les obres provocaven. (1934)

Torno al tema de les escoles i no ho faig amb cap mala disposició, al contrari. Però, per què dic que passa això? Senzillament, perquè en el període que va del 12 d'abril de 1931 en què es fan les eleccions municipals (el 14 es proclamarà la República) fins el 18 de juliol de 1936 en alguns llocs, i al 5 de febrer de 1939 en el cas de Sant Hilari, hi ha diferents contenciosos electorals i no electorals que fan que la composició dels ajuntaments canviïn cada dos per tres.

Per importància, hem de citar les eleccions municipals del 12 d'abril de 1931 on manen les dretes amb en Joan Serras. Es canvia al maig de 1933 en què es crea una comissió gestora, només integrada per en Salvador Ginesta, com a president, en Narcís Corbera, els dos dERC i en Manel Planas, de la Lliga.

Al gener de 1934 és alcalde en Narcís Corbera, però amb els conflictes de la Revolta d'octubre de 1934, es canvia el govern i s'hi posa en Manel Planas, de la Lliga, per tant de dretes i així fins a les noves eleccions de febrer de 36 i el camí cap a la guerra...

Un exemple molt clar: al gener de 1935 manen uns, al febrer, amb les eleccions, uns altres i a final d'any uns altres perquè han fet fora els que no formaven part dels partits del Front Popular. Davant d'això com voleu que no s'acabés la cosa malament?

Aquests canvis de govern en períodes de crisi i de radicalització política provocaven que, quan arribaven uns al poder intentessin, o no fer res del que tenien previst els altres, o fer seves les coses que ja havien començat, i fins i tot millorar-les, com és el cas de les escoles públiques. Els partits d'esquerra ampliaren i milloraren les dependències del que era un model d'escola, obra de l'arquitecte Ricard Giralt Casadesús.

S'han de mirar bé els papers per a fer segons quines afirmacions, i només ho comento per aplicar-ho al cas de fer el clavegueram i l'asfaltat dels carrers del poble. Qui els va fer? Podem dir que els dos bàndols polítics. Qui va prendre més decisions i impulsà més els projectes de millora del poble? Els grups d'esquerres, indiscutiblement.

Clavegueram del c/ de la Rectoria, on es pot veure la conducció i la seva solidesa. (1936)

S'asfalta el carrer d'Arbúcies. A l'esquerra l'alcalde N. Corbera, davant la seu del PSUC i d'UGT, amb una bandera. Al fons es pot veure que ja no hi han les escales de l'església, la qual cosa vol dir que es fa al 1936, començada la guerra. (1936)

Reparen la terra per a fer el clavegueram i després poder asfaltar. S'hi veuen unes màquines curioses i diferents comerços de l'època (1936)

Fins i tot arribaria a dir que algunes de les obres que es proposaven eren tan importants, que els dos bàndols polítics les volien fer, però solien portar a terme una política d'obstaculitzar pel fet que ho feien o ho proposaven uns o altres. A qui del poble no havia d'interessar que s'asfaltessin els carrers? O que es fes el camp de futbol nou, o el camí del Serrat? La manera de resoldre-ho era que quan s'havia de votar una decisió d'aquest tipus, l'oposició, fos del color que fos, no acudia al ple i així no havia de votar que no. Quan a l'any 1935 es vota l'asfaltat d'uns carrers, només hi ha els d'equerres, N. Corbera, Ll. Sunyer, A. Ramon, J. Gallifa, S. Ginesta i J. Moner; la resta de regidors no hi són i així no han de dir que no...

A quins ciutadans del poble havia de molestar que la majoria dels nens i nenes del poble tinguessin una millor escolarització? El problema podia venir que a vegades els que decidien es deixaven dominar més pel cor que pel cap, i això sempre ha estat un problema.

Com dèiem en pàgines anteriors, la majoria de la xarxa de clavegueres del poble es fa abans del 34, en especial als carrers el centre, com són Vic, Valls o Rectoria i en diferents fases. L'asfaltat es fa en dues etapes, una que comprèn els carrers cèntrics com són Vic, Valls, passeig font Vella, Montseny (Sagrat Cor) i la plaça Verdaguer. S'hi afegeix el carrer on avui hi ha la biblioteca, per interès de la Hispano.

Les obres s'encarreguen a una empresa de fora, "Paviments Armats V. Ferrer", de Barcelona, que primer hagué de fer dos trams de prova, una al carrer de Vic i un al passeig de la font Vella. Es feia amb un

Aquí és el començament del barri del Petrinxo. Molt en primer terme es pot veure el mur del que serien les escoles públiques. Es veu molt bé tot el barri. (1936)

Al fons l'Església -sense escales- i personatges que es poden conèixer molt bé. A la dreta Can Ximeno (1936)

modern sistema de malla de ferro lligada a mà i portland. L'empresa garantia les obres per uns anys i es comprometia a fer altres carrers més tard; fins i tot l'Ajuntament havia avançat 10.000 ptes. Resultà però que l'empresa va fer fallida i l'any 1936, amb nous acords del govern d'esquerres, una altre empresari va asfaltar els altres carrers que faltaven, el carrer d'Arbúcies (Josep Ximeno), les places Dr. Robert i de l' República (Església) i els carrers de la Rectoria (Fc. Macià), Sant Benet (Fivaller) i Bertoldino (entre el Suís i Dr. Robert).

El reportatge fotogràfic que acompanya l'escrit mostra quan i com es fa el clavegueram dels primers carrers, els fets al 1934, que per cert les fotografies tenen menys qualitat. En canvi són molt clares les de l'asfaltat dels carrers fets al 1936. Totes són interessants perquè mostren l'esforç d'unes persones que treballen per la millora del seu poble.

Es pot veure que no es parla de "carreteres", perquè com que eren d'obres públiques hi havia un sistema de conservació que devia dependre dels peons de camins i carreteres corresponents

El cas és que el poble de Sant Hilari, ja l'any 1936 disposava d'un sistema de carrers asfaltats que no tots els pobles tenien. En resum, si tenim en compte les millores i reformes de principis del trenta que hem comentat abans i la millora dels carrers, els hilariencs podien parlar d'una dècada molt interessant per gaudir d'una millor qualitat de vida. La llàstima és com va acabar...

Àngel Serradesanferm i Valls

Clavegueram del c/ Rectoria. A l'esquerra en Boada i a la dreta l'alcalde en N. Corbera el mestre Hervàs. A la dreta hi veiem el Celler català , que feia un postre típic que en deien "pedretes". Era també l'estanc. Al costat l'entrada al que era el pati del col·legi Parroquial i de la rectoria (1936)

El tram del passeig de la Font Vella, amb el nom de l'empresa que en va fer la primera fase. Aquí es pot veure el treball fet (1934)

Passejada literària per Sant Hilari

Diumenge dia de mercat a Sant Hilari. Agafo el cabàs i surto a comprar. Al carrer, les discretes plantes i flors de les jardineres ja han estat arrencades del seu espai. Incomprensiblement, en la seva quietud susciten aneu a saber quina estranya violència. El cel protector a dos quarts de set del matí encara no hi és i si miro amunt –que podria ser avall, a la dreta o a l'esquerra per un observador que em contemplés des de l'estratosfera - només veig el buit, la mare de totes les absències. Al mig de la rotonda el sortidor espera com un llebrer ben ensinistrat el crit del temporitzador per començar el seu moviment monòton, per penetrar les cases del voltant amb una intensa remor de cisterna industrial omplint-se eternament.

Vaig a comprar però de sobte alguna cosa em fa canviar d'opinió i m'enfilo pel carrer Sant Jordi camí del Sobirà. Un agost com aquest del 1900, penso mentre veig aparèixer el sol allà lluny cap a Platja d'Aro, la tartana d'en Torrent, el meu besavi, es balancejava per aquest mateix indret portant un abatut Jacint Verdaguer al castell de Villavecchia a entrevistar-se amb el bisbe Morgades. El poeta de Folgueroles, que havia estat durament criticat i apartat de les funcions sacerdotals a causa de comportaments poc ortodoxes, venia a oferir en safata de plata la seva rebel·lia al càrrec superior que l'havia de reconciliar amb l'Església. A la tornada, Verdaguer visita la Font Vella – la nostra Font Vella - i allà mateix segons contemplen les cròniques de l'època, improvisa un poema o l'anhel d'una aigua espiritual capaç de guarir el seu cor *enfebrasit*.

Vagarejo a continuació, encara amb el cabàs a la mà, pels carrers afortunadament deserts del poble i des de les plaques que els designen els nostres homes de lletres – ni una sola dona! - em surten al pas. Entre ells Francesc Carreres i Candi, historiador, que m'ofereix un exemplar de les seves *Notes històriques* (Barcelona 1911). Amb aquell punt d'immodèstia propi dels escriptors en recomana la reedició, perquè és bo que la gent sàpiga que existien en aquest mateix món altres móns, amb les seves virtuts susceptibles de ser recuperades i les seves injustícies que cal no perdre de vista per no tornar a repetir. Així, Carreras Candi documenta la xacra, també entre nosaltres, de l'esclavitud: *"lo derrer dels contractes sobre esclaus, que havém tingut la oportunitat de trovar a Sant Hilari, pertany a l'any 1442 (26 de setembre) y no hi te cap art ni part lo Senyor del castell de Sulterra, segons succehia en los anteriors. Hi actuen dos burgesos vehins de la pobla de Sant Hilari, En Bertomeu Saleta de la Vall, qui es venedor de l'esclau y l'hostaler Arnau Rovira, comprador"*. També em saluda des de la seva placa a la cantonada de Can Poldo, Anton Busquets i Punset (1876-1934), mestre i escriptor, i surt en defensa de la tasca que ha dut a terme Xavi Clos per recuperar de l'oblit aquella part de la seva obra (i la d'altres autors) més relacionada amb els hilariencs. En la reedició de *Del meu viure rural* un Busquets i Punset impregnat de nostàlgia - va deixar Sant Hilari als disset anys - descriu el paisatge de la seva infantesa amb una emoció plenament renaixentista tot seguint l'estela del seu admirat Verdaguer: *"Per fi, els primes raigs del sol tocaren les cimalles mes alterases de la superba muntanya; la neu glaçada en el brancatge dels arbres, degotava seguit, regalimant els carameils que penjaven arreu com enfilalls de rica pedreria, escampant-se la joia matinal que prodigava a vessar la bellesa i la sublimitat... Com m'embadalia aquell quadre!"* Malgrat tota la poesia però, Busquets i Punset no perd de vista en les seves narracions la realitat social de les petites comunitats com la seva, que veu caminar feixugues darrera el pas lleuger de les ciutats.

El sol es va endurint i aixafa totes les ombres que pot mentre em dirigeixo a la Font Picant. No he de saltar per l'asfalt calent com feia enjogassada la meva daina, vull dir la meva mare, quan durant la darrera guerra i per estalviar les soles de les sabates, baixava descalça al balneari, transformat aleshores en hospital militar, per recollir el mig llonguet que la seva tia Marina, infermera provisional – com de fet ho és tot a la vida de qualsevol -, li reservava. Hi havia tanta gana! No, jo camino tranquil·lament, amb més soles de les que necessito, de les que necessitaré mai per anys que visqui. Recorreguts els sis quilòmetres, ignorant la imponent façana de l'antic Hotel Martín, baixo directament a la font on dos homes asseguts al pedrís conversen amb la calma de qui se sent franc d'un temps que per a mi no para de fugir com l'aigua de la riera que contemplo seduïda. Entenc per les seves explicacions que són viatgers i que tots dos publiquen les seves impressions en forma d'articles a La Vanguardia. El que respon al nom de Víctor està explicant que *"el agua de [estos] manantiales, agua de vida, como me parece que pudiera llamarse, es picante como la gaseosa. Por esto precisamente la llaman font picant, los naturales del país... Es una vena del mundo mineral que surge, casi pudiera decirse que estalla, como cansada de correr sumida en tinieblas por entre sendas ocultas desconocidas y entre peñas, á las que roba al paso las sales y los ácidos salutíferos que la componen"*. L'altre interlocutor, anomenat Santiago, sembla no compartir la poètica del seu col·lega periodista perquè li respon de manera més aviat poca-solta: *"Realmente son picantes. No diré que piquen mucho, pero pican. Pican hasta el extremo, que sé por datos rigurosamente exactos, que [este] líquido [no, parece, sino que] contiene más ó menos gaseosa.*

Una agua, pues, que en estado natural contenga, á más de [estos] sustancias impalpables é invisibles [que tan bien nombra usted con grandissima erudición], más ó menos gaseosa, claro que buena a de ser, comparada, y aun en absoluto, con las muchas que se expenden en los cafés que ni naturalidad tienen, ni están adornadas de tan laudables consecuencias". Víctor Balaguer, davant l'escepticisme sorneguer de Santiago Rusiñol, no es por estar de recomanar-li el llibre *Bosquejo climatologico é hidrológico de la estación termal de San Hilario Sacalm "libro de consulta y de enseñanza, breviario de los enfermos y manual de los sanos , que por sus prescripciones hijos de la ciencia y por sus consejos fruto del estudio, debieran tener á la vista cuantos vienen á beber estas aguas, verdaderamente prodigiosas, para restablecer su salud quebrantada. "* Y no sería por demás también," afegeix l'home assenyat a aquell jovencell presumptuós, "que leyesen este libro los artistas, los poetas, los amantes de la naturaleza que llegan en romería á estos montes". Rusiñol s'aixeca, el seu amic Ramon Casas l'està cridant. La tartana que els ha de portar d'excursió al Montseny ja ha arribat però abans d'acomiadar-se amablement ofereix també un consell a Balaguer: *"Bebedor de agua hubo, hace años, que... sin apenas chistar, tras, tras, tras, se engulló treinta vasos en ayunas. Claro está que de resultas reventó"*. Víctor Balaguer somriu amb condescendència perquè a un renaixentista com ell trobar-se en aquests paratges el fa sentir "mejor, más bueno, más perfecto, perfecto del todo". El modernista Rusiñol, en canvi, que es fot del mort i de qui el vetlla, buscarà la perfecció, la veritat inassolible, en el purgatori sense redempció de Montmatre, en el precipici que li ha de mostrar la morfina.

Santiago Rusiñol. La font del gat (1888-89)

Santiago Rusiñol. La font del gat (1888-89)

Deixo l'ombrívola font quan un soroll de pneumàtics trepitjant la grava del pati de l'entrada m'indica que el Packard que esperava a fi de poder prosseguir aquesta narració ja ha arribat. *"...negre, brillant i majestuós... un cotxe com ja no se'n veuen... S'aturà davant meu, a quatre o cinc metres, i va baixar-ne un xofer molt ben vestit d'uniforme, d'aspecte altament professional. Es movia amb una mesurada diligència que denotava educació. Va fer una correguda estudiada, sense servils precipitacions, i obrí una de les portes del*

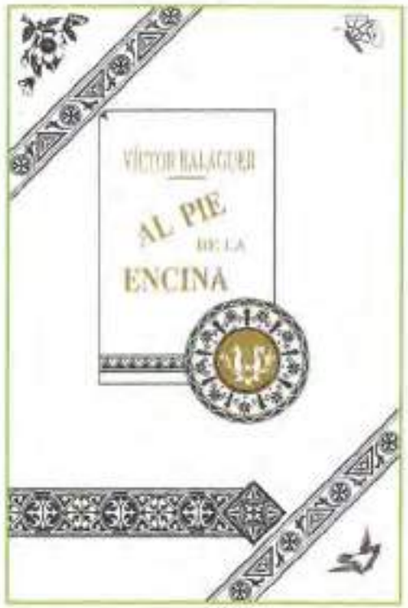

vehicle, mentre es treia la gorra amb una elegància que només poden donar els anys d'ofici. Aleshores va baixar ella". Així ens conta Pere Calders el moment en què el protagonista de *Al bat de l'estiu (esbarrany de fulletó)*, un home aclaparat pels deutes que es presenta a la Font Picant per demanar-li un aval al seu ric i gasiu oncle, descobreix amb joia la direcció a seguir, el camí alternatiu a aquell que els problemes i el desencís anaven ocupant.

Cansada, que no avorrida, d'escoltar els ecos del passat, m'assec a l'escalinata del que fóra un allotjament de gent d'upa, per recórrer el darrer tram de la passejada. Del meu cabàs d'anar a comprar transformat en barret de prestidigitador n'extrec un llibre, *Exploradores del abismo* d' Enrique Vila-Matas, i llegeixo a l'atzar – un atzar, tot s'ha de dir, ajudat pel punt de lectura: *"Los fines de semana los paso con la familia en Sant Hilari Sacalm, donde tenemos nuestra segunda residencia. El coche lo llevo yo siempre –no les dejo que tomen nunca el volante -, y es que necesito desahogarme conduciendo y, es más, me..."* I llegeixo, i llegeixo. Llegeixes, perquè quan menys t'ho esperes, un dia qualsevol, qualsevol llibre fins aleshores inconegut – com pot ser que no l'hagi trobat abans! T'exclamaràs- et mostrarà un camí que et pensaves que no existia, un esbós de camí que malgrat ser nou reconeixes com si en part ja l'haguessis fet abans. I aquesta constatació, estimada lectora, estimat lector, t'omplirà – si ja ho has experimentat prou que ho saps – d'alegria i disminuirà en unes quantes unitats el buit infinit que tots portem dins.

Glòria Torrent Verdolet

Agraïments

A l'Àngel Serradesanferm i a en Xavi Clos per tota la documentació facilitada.

Bibliografia i webgrafia

Arce, Alejandra. *Santiago Rusiñol en plenitud*. [En línia] http://www20.gencat.cat/docs/Delegacio/Delegacio_Madrid/Comunicacio/Album_Rusinol/quediario.pdf [consulta 28 Juliol 2009]

Figueres i Capdevila, Narcís. *La Selva* [en línia] pdf. [consulta 28 juliol 2009]

El Montseny i les Guilleries, paisatge, mite i literatura. Direcció: Llorenç Soldevila i Balart. Argentona: L'Aixernador, 1990.

Pladevall, Antoni; Serradesanferm, Àngel; Bosch Salvador. *Sant Hilari Sacalm capital de les Guilleries*. [Sant Hilari Sacalm]: s.n., 1976.

Torrent i Fàbregas, Joan. "Mossèn Cinto a Sant Hilari Sacalm. La seva reconciliació amb el Bisbe Morgades". *Temps: papers de la vida a Les Guilleries*. (1983) núm. 1, p. 26-33

" Tenia set d'aigua pura/ lo meu cor enfebrosit/ i enyorava la dolçura/ de la deu de l'infinit./ Com el raig d'eixa Font Vella/ aboqueu vostra canella/ en mon cor que s'esbadella/ i em veureu Jesús guarit."
Carreras i Candi, Francesc. *Notes històriques: de Sant Hilari Ça-calm*. Barcelona: L'estiuada, 1911.
Busquets i Punset, Antón, *Del meu viure rural*. 2ona ed. Sant Hilari Sacalm: Ça-Calm Exprés, 1998. P. 52-53
Les paraules entre claudàtors s'han afegit al text original dels diferents autors amb l'intent de donar coherència al suposat diàleg entre els personatges.
Balaguer Victor. *Al pie de la encina*. Ed. facsímil. Arbúcies: Ajuntament, 1993. P.120-122
Rusiñol, Santiago. "Otra vez en el carro: de Manlleu a Sant Feliu". *La Vanguardia* [Barcelona] (5 agost 1892), p.36
Ídem nota núm. 3
Ídem nota núm. 4
Calders, Pere. *Tot s'aprofita*. 3a. ed. Barcelona: Edicions 62, 1984. (El balanci: 155)
Vila-Matas, Enrique. *Exploradores del abismo*. Barcelona: Anagrama, 2007. P. 26

LA CRISI DEL POTI... POTI I EL POTI... POTI DE LA CRISI

Totxo (T) Hola...mossa!
Roda (R) Hola...noi!
T.- En aquest intrincat món crisi d'educació, no!
R.- Penses bé.
T.- Com t'ho mires i menges tot això?
R.- Ho veig un xic negre...i fo...
T.- Veig que vols dir que ens falta senderi, seny, reflexió...
R.- De tot un bon xic.
T.- S'ha estirat més el braç que la mànigа!
R.- En temps de vaques grasses no s'ha pensat que en vindrien de magres-bulímiques. Així ens va...
T.- Tens tota la raó del món.
R.- Del bus ateo-publicitari, què?
T.- Llibertat democràtica... tant se val.
R.- I la CEE (Conferencia Episcopal Española) enfaristolada com sempre...
T.- Ja li passarà.
R.- Relliscada del Papa Benet XVI al continent africà...
T.- Religió, ciència, política... cadascuna al seu lloc: autonomia.
R.- Que bé que ho dius!
T.- El Papa, en comptes de fer un discurs religiós fa una afirmació científica. No s'hi val, el condó no serveix per a prevenir la sida.
R.- El Papa és una autoritat moral i no pas científica.
T.- Molt bé, noia. Acte religiós. Hauria d'haver portat sacs d'euros o or i plata, que tant abunden a casa seva...
R.- Compte, que et picaran la cresta!
T.- Deixem-ho aquí.
R.- Arrastro. De què serveixen els viatges del Papa?
T.- De poca cosa. I ens moments de crisi, fam i misèria com hi ha, és irritant la despesa econòmica que es fa. A València fou un escàndol!
R.- Compte!...Deixem-ho... I del triplet del Barça què? M.2 – 8.6!
T.- Molt bo!
R.- I d'aquesta espectacular barbaritat?
T.- Això són figues d'un altre paner. Que per causa del déu-futbol-pilota, en temps de crisi global es facin aquestes despeses brutals i multimilionàries en cracs, que faran catacrac, no és ètic, és passar-se de rosca...' Adhuc el cardenal Martínez Sistac ha gosat dir-ho...Girem pàgina que ens farem mal...
R.- L'AH1N1, què és?
T.- Enze...ignorant.

R.- Un xic de respecte per aquest rèptil...
T.- "AH1N1"...la pesta porcina. Pensar en un garrinet al forn am fa venir salivera. En algun lloc han sacrificat tota la cabana porcina. Quina pena!
R.- I de l'H2O? Enguany no es parla de l'Ebre, ni del Segre, ni del Ter ni del Roine. Ho farem l'any 2200!
T.- No fotem conya perquè això de l'aigua és molt seriós.
R.- I això de Bolonia...bunyols de vent?
T.- Tanmateix, ets ruca i inculta. És una revolució en el camp cultural de l'ensenyament universitari. Quelcom molt seriós. Els joves són més conservadors, individualistes, consumistes i illetrats que les generacions anteriors...
Els pares en són responsables. No se'ls ha educat en la cultura de l'esforç. Tenen un baix consum cultural. Un 40% no llegeix mai cap llibre...
R.- En fas una pintura ultra-surrea-naïf-cutre-esperpèntica!
T.- Vols dir? Encara curtejo.
R.- Prou noi, prou. Prou i acabem bé si us plau...Però com?
T.- Ens ha deixat el "monstre" mundial de la caritat autèntica... L'encertes?
R.- Sí! Sí! Vicente Ferrer...a l'Índia. Estava cansat i se'n va a reposar...però l'obra continuarà.
T.- La CEE ni una nota d'atenció al gran sant... I el Ms. Rouco Varela ni un detall... És trist..
Ah! Això sí, el cardenal Rouco va reconsagrant Espanya al Sagrat Cor de Jesús. Sr. Cardenal, que no hi estàvem ja de consagrats al Sagrat Cor de Jesús? A què treu cap ara una altra reconsagració? A res.
Reconsagrat de vailet... es diu...
R.- Molt bé, molt bé! Sant Vicenç Ferrer, pregueu per nosaltres. Amén.

Mn. Joan Coma Colomer
Espinelves 2009

Utopía

Vivimos en un globo azul cobalto
que, de grávidas fuerzas prisionero,
en sutil equilibrio, viajero,
nos soporta del cielo allá en lo alto.

Portador de la vida generosa
y aunque repleto de progreso y ciencia,
a causa de nuestra propia inconsciencia
y de nuestra conducta escandalosa.

En un alarde de tecnología,
pagando explotación por desarrollo
derrochamos sin fin, (el muerto al hoyo)
y hacemos reventar la ecología.

De plásticos y objetos infectamos
el lugar donde está nuestro cobijo,
y después estará el de nuestros hijos,
si antes de tiempo no lo malogramos.

Sin concierto ni orden consumimos
aparatos que, inútiles, compramos,
e inconscientes la vida malgastamos
y, temiendo carencias, nos morimos.

Voltios por mil electran nuestro entorno;
y torres gigantescas, los más puros
espacios naturales inseguros
se vuelven en viaje sin retorno.

Éste Planeta Azul, su contenido,
es nave que circunda el Sol ligera;
¡Cuidado! No se vuelva una patera
náufraga en un mar embravecido.

Hay un mundo tercero que apartamos
con murallas, papeles y fronteras,
religiones, idiomas y banderas
aunque juntos en éste mismo estamos.

Donde algunos acopian privilegios
de gobiernos corruptos. Mandatarios
que olvidan a su pueblo, insolidarios
en vez de darles pan, agua y colegios.

Y como el ser humano, en sus albores,
de la región Austral fuera emigrante
hacia regiones nuevas, transhumante,
buscando tierras que fueran mejores.

Así los exiliados perseguidos
allende el mar o en nuestra propia tierra,
hallaron paz, huyendo de la guerra,
por solidarias gentes acogidos.

I, l'emigrant que Catalunya llora
cuando canta y recuerda su partida
en busca de la tierra prometida
y la suya no olvida y siempre añora.

Y el gallego que fue para ultramar,
y el andaluz que en trenes de tercera,
vacía la maleta de madera,
a Cataluña fue y fundó su hogar,

En bandadas, como la golondrina,
de justicia y de pan necesitados,
huyen de Sur y Este, despojados,
persiguiendo una suerte peregrina.

Pero vendrá, estoy segura, el día
que en un mundo más justo y solidario
hallaremos el fin de éste Calvario
consiguiendo lo que ahora es Utopía.

Y el agua dulce llegará al sediento.
Y la cultura prevendrá del sida.
Y ya no habrá más guerra fraticida,
y habrá justicia y pan para el hambriento.

Y el cielo azul, azul será; con nubes
de lluvia, no con nubes radiactivas
que mata en Chernobil personas vivas
y amenazando Europa al cielo suben.

Y será la mujer en igualdad
con el hombre para aquello que quiera;
y los dos, a la par, no habrá frontera
que limite su sed de Libertad.

A todos nos ayude Aquél que escucha.
Lo que cada cual sueñe, siendo bello,
persiga, sin descanso, tras su "aquello"
y con la Paz ganemos nuestra lucha.

Miguel Sánchez

terrissa negra a Sant Hilari

Els centres productors de terrissa negra a les comarques gironines estan localitzats, i a la vegada documentats, principalment a les poblacions de Quart, Llambilles, La Bisbal i també Sant Hilari Sacalm.

Alguns obradors de terrissa negra d'aquestes poblacions van estar en actiu produint habitualment la terrissa tradicional o d'ús, fins els anys cinquanta del segle passat.

Entre 1751 i 1796, en el cartipàs del santuari del Paller de Bagà,a l'Alt Bergadà, hi consten compres de terrissa de Sant Hilari Sacalm.

16 ELS CÀNTIRS DE SANT HILARI SACALM

Segons Santiago Albertí les primeres notícies sobre la producció terrissera de Sant Hilari Sacalm són de la segona meitat del segle XVIII.

El seu treball d'investigació sobre la producció de terrissa negra d'aquesta població de les Guilleries comença amb l'estudi d'una documentació pertanyent al santuari del Paller, prop de la població de Bagà, a la comarca de l'Alt Bergadà. En el cartipàs dels anys 1751-1796, hi consten diverses compres de terrissa amb una clara referència, en dues ocasions, de la procedència de Sant Hilari Sacalm.

En la primera: "2 plats negres vinguts, expressos, de Sant Hilari, pels fogons. 7 sous 6 diners".

En la segona: "Per 5 plats grans, 2 cassoles, 12 tupins, 6 plats mitjans, 6 de més petits, i un tupí dels més grans dels de Sant Hilari. 2 lliures, 6 sous, 3 diners". Possiblement només "el tupí dels més grans" sigui d'origen hilarienc.

També del segle XVIII, Francisco de Zamora (Villanueva de la Jara, Cuenca, 1757-1812), va recórrer el Principat del 1785 fins el 1790, anotant curiosament les seves importants observacions en el *Diario de los viajes hechos en Cataluña*. Concretament, el 12 de febrer de 1790 va passar per Sant Hilari Sacalm i es féu

En Jaumet i el seu carretó amb els càntirs formaren part de la vida i del paisatge d'aquesta població, relacionada des de fa molt temps amb l'aigua.

Contrastos a Sant Hilari Sacalm el 1948.

El 1790 Francisco de Zamora esmenta la terrissa que es feia a Sant Hilari.

En el Butlletí Informatiu de ceràmica nº 48 de gener-juny de 1991 Santiago Alberti també ho publicava i ara, al març de 2009, Marià Sàez ha publicat el llibre "la terrissa negra" de la col·lecció Quaderns de la Revista de Girona, nº 142 en el qual dedica dues boniques pàgines que reproduïm textualment.

Marià Sàez Planas

Detall del gaiet, el tarot i la decoració d'un càntir de Sant Hilari Sacalm.

Pascual Madoz parla de *algunas alfarerías.*

43

en dues fàbriques de terrissa on feien "corsioles".

En època més recent, al segle XIX, la producció terrissera de Sant Hilari Sacalm queda recollida en dos diccionaris enciclopèdics: En el *Diccionario geográfico estadístico de España y Portugal dedicado al Rey Nuestro Señor*, de 1827, l'autor, Sebastián de Miñano, diu que hi ha *"fábricas de cántaros que llaman porrons"*.

I en el *Diccionario geográfico-estadístico histórico de España y posesiones de Ultramar*, de 1849,

Les conclusions a què arribà l'investigador en la seva recerca sobre la terrissa de Sant Hilari Sacalm són les següents: l'origen d'aquest centre terrisser és desconegut fins al moment; la producció comprèn un període relativament curt, els segles XVIII i XIX; les fonts consultades dels diferents autors són imprecises a l'hora de concretar el nombre d'obradors, encara que coincideixen que eren pocs; principalment s'hi feien atuells per contenir aigua, com els càntirs o porrons, amb la mateixa fama de conservar-la fresca, pròpia de les peces de terrissa negra; també s'hi produïa terrissa de foc, com els plats per anar als fogons.

Càntir de Sant Hilari Sacalm.

REFERÈNCIES SOBRE ELS CÀNTIRS DE SANT HILARI SACALM

Bernat Espiralt, natural de Santpedor, al Bages. Va escriure una obra de descripció geogràfica i històrica, amb una extensa part dedicada als Països Catalans, on fa una referència a la terrissa de Sant Hilari Sacalm: *"Hay una fábrica de cántaros que llaman Porrons de una tierra negra y sirve para enfriar el agua del modo que en Castilla las alcarrazas"*.

ESPINALT i GARCIA, Bernat: *Atlante español*, vol. IV. Madrid, 1783-1789.

Escrit publicat al llibre "La terrissa negra", de Marià Sàez Planas, de la col·lecció "Quaderns" de la Revista de Girona, 2009

Els *putxinel·lis* a principis del segle XX a Sant Hilari

A finals del segle XIX i principis del XX tenien molta anomenada les funcions diàries de titelles, anomenades *titellades*, que es realitzaven per entretenir els estiuejants de Sant Hilari Sacalm. En aquesta època les formes de lleure eren ben escasses i les titellades eren una pràctica popular i una tradició d'entreteniment molt arrelada.

El titellaire que va realitzar les funcions de titelles en aquesta vila durant quaranta-cinc estius era **l'Artur Vilà i Tècul** (1863-1938). Era llauner de professió, la qual cosa li va permetre tenir molta traça en crear diferents estris pels seus ninots. Vivia a la seva ciutat natal, Figueres, on durant l'hivern feia les seves representacions en un local a la Plaça Triangular cantonada amb el carrer de Terreres, però cada estiu se n'anava a fer la temporada de banys a Sant Hilari Sacalm. A l'establiment o balneari de la font Picant feia una representació diària per tal de distreure les nits dels clients que anaven a prendre les aigües, i també cada tarda actuava al Saló L'Unió i al cafè del Teatre Tívoli mentre la gent prenia el cafè, la copa i el puro. A cada representació obtenia un bon grapat d'obsequis de la gent del públic, principalment cigars i puros. Així mateix, a les hores que no actuava aprofitava per treure's un sobresou fent de cambrer.

Era conegut com l'*"Arturo de la llengüeta"* ja que utilitzava aquest estri per obtenir sis o set veus diferents: estridents i agudes pels personatges més joves o greus i rogalloses per als personatges vells i de caràcter. La llengüeta era un petit aparell amb dues fines làmines d'argent, lligades amb uns fils de seda, que es posava al paladar i permetia amplificar i distorsionar la veu. El domini de la llengüeta, que diferenciava el bon titellaire del simple aficionat, requeria un ensinistrament de ben infant ja que calia vèncer la repugnància que produïa el fet de tenir aquest estri arran de la gola i, a més, el seu ús continuat provocava una duricia en el vel del paladar que feia que amb el temps hi encaixés millor.

L'Artur Vilà va fer representacions de titelles a Sant Hilari durant quaranta-cinc estius. Els darrers anys hi anava amb la seva filla Lola, que sempre va comentar que va rebre un tracte molt acollidor dels amos del balneari i que la van tractar com si fos una estiuejant més de la burgesia catalana.

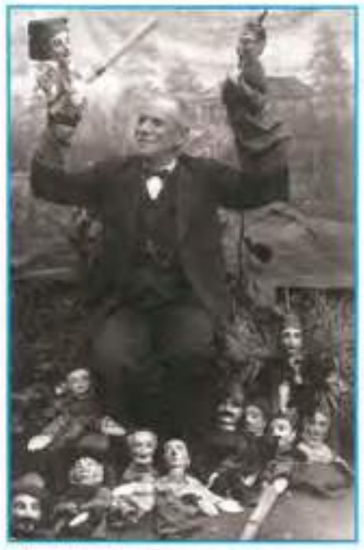

L'Artur Vilà i els "seus personatges"

El balneari obria el 15 de juny però les titellades es representaven durant la temporada oficial de l'estiueg, que era del 15 de juliol al 15 de setembre. Com a referències cronològiques, indicarem que les aigües de la font Picant van ser declarades d'utilitat pública el 1879 i l'establiment o balneari es va inaugurar el 1881. Va iniciar les seves representacions en aquesta vila l'estiu del 1891 i va seguir fins a l'inici de la Guerra Civil, l'estiu del 36, quan l'Establiment-balneari va ser requisat i es va convertir en hospital de carrabiners. Aquell estiu, en ple inici de la guerra, la seva filla Lola des d'una finestra va sentir una conversa que feia preveure mals auguris i tots dos van haver de marxar a corre-cuita cap a Figueres, deixant pel camí els putxinel·lis i les caixes amb tota mena de material pels espectacles. Així es van acabar les representacions de titelles a Sant Hilari Sacalm.

A la cançó *"els titelles"*, Joan Manuel Serrat canta *"Sense saber quan / la vella maleta s'ha de tornar a obrir. / Ells han / de creuar la terra com un pelegrí. / Tots sols, dormen els titelles. / Sols, tots sols, dormen els titelles"*. Aquesta vegada la maleta no es va tornar a obrir, va desaparèixer per sempre més. I en Cristòfol i en Titella, aquells éssers que, animats d'un tros de vida humana, tantes hores encisadores havien fet passar a petits i grans, es van quedar sols i desemparats sense la mà del putxinel·lista i ens podem imaginar quina fi van tenir, malgrat que estaven acostumats a vèncer totes les adversitats i a derrotar al dimoni. Més tard van rebre una carta de Sant Hilari, on els anunciaven que tot el material que havien deixat en caixes s'havia cremat. Sempre li va quedar la incògnita de la certesa d'aquesta afirmació, però el cas és que els ninots que encara tenia a la seva ciutat natal van agonitzar quan, durant la guerra, li van cremar la casa. Poc després, el 8 d'agost de 1938, l'Artur va morir i aleshores només perdurà en la memòria dels qui el van conèixer d'aprop o el van veure actuar.

Els titelles que manipulava eren els tradicionals de l'època, el titella de guant català, també anomenat *putxinel·li*, que era manipulat amb els cinc dits: el polze i el menovell feien moure els braços i els tres dits centrals accionaven el cap. Els ninots anaven vestits amb una peça de roba blanca anomenada *ànima*, que no quedava a la vista del públic, i damunt de la qual portaven diferents indumentàries. Aquest fet diferenciava el putxinel·li català dels ninots d'altres tradicions i permetia que en una mateixa representació pogués aparèixer amb diferents vestuaris com si fos un actor de carn i ossos. També cal destacar que les mans dels titelles eren intercanviables, fet que permetia que el ninot pogués aparèixer duent una espasa o un garrot. El que

permetia aquest canvi de mans era una mena d'avantbraços anomenats *dídales*, que consistien en peces còniques de cuir o de llautó que anaven enganxades a les mànigues de roba.

Cal destacar que el repertori de l'Artur Vilà era extens i variat, incloïa tots els gèneres: còmic, dramàtic, espectacular i, fins i tot, màgic. A les representacions hi afegia una gran varietat d'endevinalles, epitafis,... Els titellaires de l'època algunes vegades s'inspiraven en les grans obres de la literatura universal, però la majoria de vegades eren de caràcter popular ja que s'inspiraven en els costums del poble i solien ser temes casolans i senzills. Tenia una llibreta en la qual guardava escrits els títols i els arguments de les comèdies. Entre les obres que representava podem anomenar els següents títols: *Don Liborí, La corona de Siemprevivos, Los Escallots, El guardabosque y la pastora, Un juramento o la Guerra del Callau, Els tres pretendents, Un pobre de la Barceloneta, Los pescadors de Badalona, Un viaje a América, Los tres embusterus, El conde de Selva, El americano del Clot, Dorotea la Vengativa, El Comich, Tomás el negro o la hija de un gobernador, El conde de Bravante, Amor Paternal, Lo senyor Bernat, Lo senyor Llagosta, Lo senyor Taconi, Lo marchant, El marqués de Torrabella, Doña Laura, Un alma fingida, La pubilla de Caldetas, La tentación del diablo, El corazón de una madre, La conquista de las Torradas, El pou de la torre, El soldat i l'hortalà, El conde del castillo, Palustrumfus, Un terseto dit i fet, El verdugo de Nápoles, Los bandidos de Calabria, La dama misteriosa, Xarop de bastó, La casa del molí, El robu del sastre, Fidelitat i astucia, El poder de Celestina, Joch de Pilota, Matrimoni gelós, Los ladrones del subterráneo, La Font de la Satalia, Un fals amics, La mosca morta, ...* Encara que alguns títols siguin en castellà, perquè eren trets directament de les obres representades en teatres importants, cal destacar que els titelles parlaven sempre en català. Tal com s'observa en el fragment en els versos d'en Titella que il·lustrem més endavant, el llenguatge dels titellaires moltes vegades es caracteritzava pel seu desvergonyiment, ja que els seus ninots protagonistes eren homes despullats de convencionalismes, que deien les coses tal com rajaven encara que no fossin políticament correctes.

Disposava de varis telons de fons que formaven l'escenari, que rebia el nom de *castellet*: un bosc, una rambla, un palau, una sala rica i una sala pobre, un cementiri i l'infern, una plaça i una presó, un carrer nevat,... Al voltant de l'escenari, a cadascuna de les obres sortien entre sis i dotze personatges, amb la qual cosa ens podem imaginar que el titellaire deuria anar de bòlit. Entre aquests n'hi havia de tota mena: el pagès, el pobre, guàrdies, soldats, sabaters, marxants, pescadors, lladres, criats, comtes, marquesos, sepulturers, inspectors, guàrdies civils, notaris, metges, agutzils, bandolers, pastors, bruixes, camàlics, serenos, ... fins i tot tenia un personatge que era esguerrat i quec.

Programa previst per fer al Café Unió

A totes les representacions repetien com a protagonistes en *Cristófol* i en *Titella* que, segons l'obra, interpretaven un paper o un altre, encara que l'essència dels personatges sempre era la mateixa. En Titella era un jove pagès, feliç i content que sempre acabava ficat en embolics i que representava conceptes com justícia, honor o bondat. En Cristófol era el gran amic i aliat d'en Titella que, tot i ser un ingenu, també era un personatge honrat i de bona fe. Un altre personatge que moltes vegades també sortia a les representacions era el *Dimoni* que solia sortir al final de l'obra jugant males passades als altres, però que sempre acabava sent vençut pels simpàtics titelles. Aquest encarnava el sentit del personatge ridícul i, alhora, còmic que, volent fer-se el setciències, acaba sent un babau.

Els finals de les obres podien ser de dos tipus: una sessió de ball d'en Titella amb la Pepeta i en Cristòfol amb la Marieta o bé amb el *Ball del Tururut, qui gemega ja ha rebut* d'en Titella i el Dimoni, que acabava sempre amb un ruixat de garrotades, provocant, així, la riota del públic. La lletra d'aquesta corranda era:

En el ball del tururut,
qui gemega, qui gemega.
En el ball del tururut,
qui gemega ja ha rebut.

La paraula "*tururut*" s'utilitza per expressar la impossibilitat de fer alguna cosa, la frustració d'alguna intenció o la desaparició d'alguna cosa. J. A. Martín en el seu llibre "*El teatre de titelles*" assenyala que aquesta paraula feia referència a "massa tard" i en conseqüència, al fet que l'espectacle s'havia d'acabar, i ningú no es podia queixar al respecte, doncs si protestava seria amonestat o bé, rebria un jec de garrotades.

A les publicacions locals d'estiu –L'Estiuada (1902) i Lliroia (1922)- hi ha varis articles que fan referència a l'exit que tenien els putxinel·lis entre els estiuejants: "*Quan s'hagi de fer una história de Sant Hilari, de segur la dividiran en avans y després dels putxinelis. [...]. En Titella ve a ser com un Borràs, pro ab més simpatíes, perqué els petits li regalen cigars y els gran aixís que surt –o el fan sortir- ja esclaten ab una riallada fresca y sincera. En els putxinelis també s'hi fan drames. Aixís tal com sona, drames que fan entristir als concurrents y fan somniar coses espantables a les donzelles. Y totham ab bon o mal humor escolta boca badat, les tenebroses elocubracions dels ninots de fusta. "La pastora y el guardabosque" ha sigut l'estrena colossal de la temporada. Aquell dia'l café d'en Xicu tot estava ple. Encare no va comensar el drama o tragedia –no sé a punt fixo a quin genre pertenéixia- el local va aquietarse y totham va callar religiosament: ni'l voletejar d'una mosca destarbava d'ohir lo que diria en Cristófol. Tot igual que una representació d'ópera, es dir millor qu'en una representació d'ópera, perqué en aquest espectacle encare hi abunda la cursileria y frivolitat y als putxinelis totham hi assisteix convençut de qué es lo que va a veurer, ab afició. Y are que no's digui que'ls putxinelis es casa de criatures; a Sant Hilari hi assisteixen vels y persones de totes edats. Hi ha estiuejador que porta un registre diari de les funcions que s'hi representen. Y fins esculleixen els dies per anar-hi segons el cartell que s'exposa al públich. Els putxinelis s'han convertit en nota típica de la nostra vila, a l'istiu, com els borregos a Cardedeu y les culleres a Tortellà. El dia que'ls he suprimissin molts estiuejadors ho sentirien tant intensament, com la desaparició d'una cosa trascendental. -¿Qué no van als putxinel·lis aquesta nit? –Sí, hi haurém d'anar, pera acompanyarhi als nens; a les criatures els hi agraden molt–. Els nens van a retira y el senyor y la senyora's mudan y van a teatro, als putxinelis"* (L'Estiuada núm. 22,4 de setembre de 1909).

Tenint en compte que el 1908 el café Unió i un any més tard el Tivoli van disposar de cinematògraf, les funcions de titelles ho van notar i a partir de llavors no van tenir la mateixa afluència de públic que havien tingut anys endarrera. "*Els putxinelis han ben mort. Havien tingut a la nostra vila una época plena d'esplendor" [...] L'espectacle ha passat a l'historia; l'Arturo que era admirat, ja l'anterior istiu havia de fer les representacions sense que la concurrencia guardés quietut. Ell i tots preveien la desaparició dels putxinel·lis". [...] "Però ja'm declaro partidari dels putxinelis abans que del cinema. En titella i tota la seva companyia podien resultar una ignocentada, però la pelicula tràgica, descarnada, immoral es presenta tan real a la vista de tot el públic que arriba a produir una sensació de brutalitat i aquesta brutalitat és eminentment pervertidora. Lo més rui, lo més dolent, es representa en el cinema: en ell la paraula és gest i el gest efectista es perlonga, l'escena dolorosa i immoral –l'adulteri, l'assassinat, la violència nua i baixa- esdevé exagerada i àdhuc grotesca. Almenys els putxinelis, ignocents, esplai de criatures, no afectaven. Feien riure fins quan representaven drames i tragèdies; tenien sempre el sò de fusta. Reconeixem per això que han passat de moda"* (L'Estiuada núm. 78, 14 d'agost de 1913). En el teatre que tenia a Figueres també va notar una davallada de públic, amb el cinema i els esports naixien altres formes de lleure diferents, però tot i així deuria haver una bona colla de partidaris dels putxinel·lis ja que no van desaparèixer i va continuar les seves titellades durant la temporada d'estiu a Sant Hilari vint anys més.

En referència al panorama català, trobem que un dels titellaires més coneguts de Catalunya a finals del segle XIX i principis del XX va ser el figuerenc Juli Pi i Olivella (1851-1920) que es va fer famós per actuar a la cerveseria modernista de Barcelona *Els Quatre Gats*. El mestre d'en Juli Pi va ser en Federicu de Figueres, el més popular del segle XIX, tot i no se'l situa cronològicament amb exactitud i només se sap d'ell que representava obres de Dumas i que donava un to massa seriós a les seves representacions ja que representava drames que moltes vegades feien llagrimejar als espectadors. Tinguent en compte que tots eren de Figueres, m'atreviria a afirmar que possiblement en Federicu també podria haver sigut el mestre de l'Artur Vilà, el qual també tenia un bon repertori de drames.

Analitzant els estudis que s'han realitzat sobre la història del teatre de titelles, s'observa com la recerca sobre aquesta tradició catalana està molt poc avançada a dia d'avui. Queden encara moltes incògnites per resoldre i hi han poques referències bibliogràfiques sobre els artistes de principis de segle. Josep A. Martín a "*El teatre de titelles a Catalunya*" fa un petit retret al principal folklorista català tot afirmant "*Com agraïriem ara que Joan Amades, en el seu llibret -altrament esplèndit- dels anys trenta cinc sobre el teatre de titelles, hagués oblidat l'essència i s'hagués concentrat a exposar les anècdotes! Quants noms i detalls sobre titellaires antics, qui sap si perduts ara ja per sempre, no haurìem pogut servar!*. És més, amb la guerra va desaparèixer un valuós material per la nostra memòria històrica, gran part de la documentació i dels ninots d'aquests artistes. El mateix Josep A. Martín a la primera pàgina del llibre abans esmentat afirma "*Existeixen encara moltes zones d'ombra, massa paperassa esperant en racons incerts de les hemeroteques i dels arxius, tant a Barcelona com a comarques, que algú –amb sagacitat i paciència– la regiri, massa racons impenetrables per a l'estudiós deleròs de bastir l'obra sobre la data objectiva*". Actualment, les noves tecnologies ens poden fer un xic de claror ja que ens permeten l'accés ràpid i còmode a les hemeroteques digitals on podem ampliar i obtenir noves dades per redescobrir una mica el nostre passat. D'aquesta manera, a través de les noves tecnologies, ha sigut com l'autora d'aquest escrit s'ha engrescat amb el tema i ha comprovat com el seu besavi Artur, el titellaire, va deixar una petita empremta en la nostra història, fent les delícies de petits i grans.

Maria-Josep Sampedro Portas
(besnéta del titellaire)

Fragments de titellades

Per il·lustrar els valors de justícia, bondat i honradesa que representava sempre el protagonista de les obres, mostrem un fragment dels versos d'en *Titella* a una representació de l'Artur Vilà.

Versos d'en Titella a "*Els pescadors de Badalona*":

Sent criminals i traïdors,
heu anat equivocats
Nosaltres, som molt honrats
i fugim de la deshonra.

¿Pensàveu que per diners,
fariem semblant traïció,
a n'aquella noya? No,
si acàs busquin algú més.

Pobres som, més no hi fa res
seguirem nostre destino,
però tractes no vulem
ab lladres ni asesinos.

Bibliografia:

- Amades, Joan: *Titelles i ombres xineses*. Barcelona, 1933.
- Bernils i Mach, Josep Mª: "Els putxinel·lis a Figueres". *L'Empordà*, núm. 206, pàgs 16-17, 1982.
- Cuéllar, Alexandre: "Titelles". *Diari de Girona*, pàg. 12, 3 de gener de 1995.
- Galmés, Toni: "L'espectacle de putxinel·lis a Barcelona en el segle XIX". *Revista d'art Matèria*. Núm. 6-7, 2006.
- Martín, Josep A.: *El teatre de titelles a Catalunya*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona, 1998.
- Santaló, Jaume: *Figueres, 1900-1936, imatge i història de la Catalunya republicana*. Figueres, Consorci del Museu de l'Empordà, 1999.
- Serradesanferm, Àngel: *Les Guilleries i l'aigua*. Revista de Girona, núm. 249.
- Serradesanferm, Àngel i Bosch, Salvador: *Sant Hilari Sacalm. Imatges de la primera meitat de segle*. 2001.
- Teixidor i Elies, Pere: *Figueres anecdòtica del segle XX*. Figueres, 1978.
- Vigués, Ezequiel: *Teatre de Putxinel·lis*. Monografies de l'Institut del Teatre. Barcelona, 1975.
- *Lavanguardia*. Exemplars del 4/09/1898 (pàg. 3), 22/08/1911 (pàg. 19), 11/07/1926 (pàg. 6), 21/08/1928 (pàg. 19), 17/07/1929 (pàg. 27), 23/08/1929 (pàg. 23), 14/08/1930 (pàg. 25), 28/08/1932 (pàg. 24) i 11/08/1933 (pàg. 15).
- *L'Estiuada* (1908-1914) i *Lliroia* (1922-1923). Diversos exemplars.
- Arxiu familiar família Portas Vilà.

Les escoles

Un projecte d'escoles municipals de l'any 1900 no portat a terme.

El 12 d'agost de 1933, el diari L'Autonomista, que es definia com a Federalista i Republicà, es feia ressò, a l'edició de la tarda, que les comarques de Girona tindrien una nova escola, impulsada per l'hilarienc Frederic Culi, llavors director general del Timbre al Ministeri d'Hisenda de Madrid [il·lustració]. Un petit dibuix amb un alçat en perspectiva de l'edifici, fet per Ricard Giralt Casadesús, que com és sabut fou l'arquitecte que projectà les escoles, acompanyava el breu comunicat. La resta és ja prou coneguda: el 1934 l'Ajuntament signà les escriptures de compra-venda del turó de la Mandra –quin antropònim tan bell!- en uns terrenys de l'insigne doctor Morales. No puc estar-me'n de dir que el canvi de nom de col·legi Dr. Morales pel de Guilleries podria haver contemplat la possibilitat de reconèixer al seu vertader impulsor, Frederic Culi: no només fou un dels màxims impulsors del municipalisme, sinó que també realitzà una tasca important al capdavant del secretariat de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana –us recomano la lectura del llibre de Lluís Duran, Pàtria i escola. L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Editorial Afers, 1996.

Les "escoles nacionals" no foren el primer projecte d'escola pública. Cap a la fi del segle XIX, Sant Hilari comptava amb dues escoles: una municipal per a nens i nenes –amb separació dels alumnes per sexes- i una d'homònima de titularitat parroquial. En total, si fem cas de les xifres de 1903, la població escolar rondava els 157 nens i les 192 nenes, que no vol dir que tots assistissin regularment a classe. Ja ens ho havien explicat un grup d'alumnes integrat per la Sandra Farràs, en Jordi Gol, l'Esther Vicente, l'Anna Moragas, en Francesc Mayorgas i la Carme Gros en el programa de Festa Major de l'any 1988 en una breu però interessant crònica intitulada Aproximació a la història escolar de Sant Hilari (1900-1939). Supervisada pel professor David Pujol, que m'imagino que deu tractar-se del mateix David Pujol que ha publicat excel·lents monografies sobre la història de l'ensenyament a les comarques de Girona. Però el que deia: l'any 1900, recent creat el Ministerio de Instrucción Pública y Bellas Artes, vigent fins el 1937, la situació de l'ensenyament era molt precari. Sant Hilari no era pas una excepció: les escoles municipals, ubicades als baixos de l'Ajuntament –on ara hi ha l'arxiu en les mateixes condicions-, "[...] estaven mancades de ventilació, de llum i d'aire, cosa que constitueix una gran vergonya per la nostra vila" (Actes Municipals, sessió del 20 d'agost de 1933). Com he dit abans, les escoles projectades per Ricard Giralt acabarien amb aquestes sales "[...] que per massa humides" no reunien cap de les condicions per portar la tasca pedagògica amb dignitat.

Tal vegada, un dels primers grans projectes d'escoles municipals data de 1864. Atès que és un afer molt llarg d'explicar i l'espai de què disposo és molt poc, en resumiré les qüestions principals, tot esperant que en alguna altra ocasió pugui explicar-ho en detall. Arran de la translació de l'antic cementiri que annex a l'edifici romànic de l'església i que ocupava l'actual placeta en forma de cunya de davant de l'Hostal Paris, l'espai alliberat fou reclamat per l'Ajuntament; tant, que començà a construir-hi les escoles municipals. La parròquia, amb el Bisbat al darrera, reclamà com a seu el tros de terreny dessacralitzat i qualificà d'insalubre el lloc d'edificació. L'Ajuntament contestà que la terra del cementiri exhumat ja havia estat treta i que fins i tot es rebaixà uns quants metres més. Després d'un bon grapat de cartes, informes i al·legacions, la parròquia guanyà la disputa gràcies al Ministeri de Sanitat, que dictaminà que les emanacions del terreny eren perjudicials per a la salut. S'enderrocà l'edifici començat i s'hi construí la capella del Santíssim.

Les condicions d'insalubritat reaparegueren mig segle més tard. Efectivament, l'any 1900 hi hagué un intent de construir un nou edifici escolar projectat per l'arquitecte Ildefons Casamor, el mateix arquitecte que dissenyà l'actual casa consistorial, la restauració de la façana de la qual esperem que algun dia es porti a terme –sobretot abans que no s'ensorri la balconada. Gràcies a una documentació servada a l'Arxiu Històric de Girona (AHG, Fons de l'Administració Perifèrica de l'Estat, Govern Civil, Expedients de Policia Rural i Urbana, D2510/16) podem saber alguns aspectes més d'aquest projecte no portat a terme per manca de recursos. El transcric literalment:

"Gobierno Civil de la Provincia de Gerona. Sección 2ª. Negociado PV/ Número as SH7/ Escuelas S. Hilario. 7 abril 1900.

A fin de que sirva informar lo que estime y crea procedente, adjunto remito a V. El expediente instruido por el Ayuntamiento de San Hilario Sacalm del Proyecto de un edifico para Escuelas Municipales en dicha población. Que a V. Muchos G[uarde] Gerona 2 de abril de 1900. J.Montaner] / Sr. Arquitecto Provincial."

Annex a la carta oficial hi ha l'informe de l'arquitecte provincial:

"Examinado el proyecto de escuelas públicas municipales destinado a la villa de San Hilario Sacalm firmado por el arquitecto D. Ildefonso Casamar debo informar que dicho proyecto contiene los documentos que exige la actual legislación de obras públicas en el ramo de construcciones civiles y consta de memoria, planos, presupuesto y pliegos y condiciones facultativas y económicas. La memoria comprende una descripción del emplazamiento, objetivo del programa, dispersión general del edifico en cada planta, encorvado (?) de la fachada, etc.; no se ocupa del cálculo de resistencia de los elementos constructivos, cuyas dimensiones encuentro conformes del orden de los trabajos. En los planos se acompaña la planta del emplazamiento, la baja y alta, la fachada pral. y una sección longitudinal. La distribución de las plantas está en harmonia con lo prescrito en el art. Nº 14 del R.D. de 5 de octubre de 1883. Las clases tienen 70 m2 para cada 60 alumnos, deberian tener 75 metros cuadrados, si bien como existen muchas aberturas el edificio libre que dejan los derrames de las mismas puede considerarse compensa aquella pequeña falta de espacio y la misma consideración puede hacerses respecto la capacidad cúbica para cada alumno que es de 4, 66 metros cúbicos en vez de 5 metros, es decir que además existe el hueco o vacio de las aberturas. Las dimensiones de los patios de recreo están bien. No figura en los planos el jardin que debe existir según la condición primera del citado articulo 14.

En el presupuesto se incluyen los datos y precios elementales y compuestos de materiales, mano de obra y cálculos del valor de las distintas fábricas y obras que entran en el proyecto, cuyos precios estan ajustados a las que rigen comunmente en aquella localidad, ascendiendo el presupuesto a 30.865 pessetas 55 céntimos.

El pliego de condiciones facultativas contiene el articulado necesario y las que deberá observar el contratista para la distribución de los trabajos, naturaleza y clave de los materiales que deben emplear para la buena ejecución de las obras, medición y valoración de los mismas y las disposiciones de carácter general. Y finalmente las condiciones económicas fijan el órden y método a la adjudicación, fianzas, plazos de las obras, época de los pagos y demás menciones. Respecto a la época de los pagos, debo observar que ha de estar relacionado con los que verifique el Gobierno y la cuantía de la subvención que otorgue.

En cuanto al proyecto puede considerar-se que reune los requisitos necesarios, salvo las observaciones que se han hecho pero no se acompaña el expediente, con los documentos que acreditan cuanto hacen mención los art. 12 y 13 del citado decreto.

Es cuanto debo informar a V.S con devolución del mencionado proyecto. Dios G. Gerona de abril 1900. El a.p. [arquitecto provincial]. [Dirigit a] Sor Gobr. Civil de Gerona"

A l'expedient de Girona no es conserven els plànols esmentats.

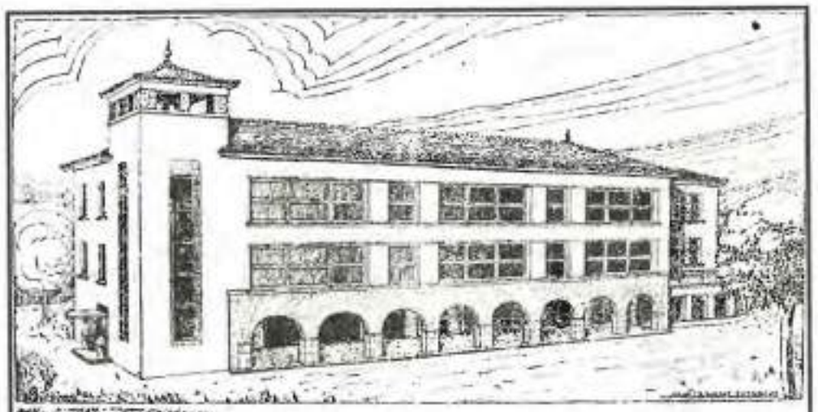

¡Una escola més en les comarques gironines!

L'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm, començarà dintre de pocs mesos l'Escola que aquí reproduïm, deguda a l'iniciativa i entusiasme d'un grup de ciutadans amants de la cultura, i d'una manera especial de l'amor que sent pel seu poble nadiu el nostre correligionari F. Culi Verdaguer, actual Director General del Timbre al Ministeri d'Hisenda a Madrid.

L'Escola, que respon a les modernes exigències pedagògiques, és capaç per a 300 alumnes, té cantina, sala de dutxes, biblioteca, sala de treballs manuals. El projecte n'és autor l'arquitecte R. Giralt Casadesús.

Publicat a "L'Autonomista", el 12-8-1933

Seria bo trobar-los, ja que permetria fer-nos una idea més exacte del projecte, al mateix temps que obriria la possibilitat de comparar-los amb els de Ricard Giralt. La referència als patis i als finestrals, així com la capacitat de les aules, fa pensar que el projecte no deuria estar massa lluny del dels anys trenta. A l'arxiu municipal poden haver-hi les respostes, però ara per ara és impossible saber-ho amb exactitud. Sant Hilari haurà de decidir-se si vol frenar el lamentable estat de deteriorament en què es troba el nostre arxiu històric, fruit d'una pèssima i nefasta desidia administrativa, tractat com paperassa vella apilonada en lligalls sense cap ordre ni concert, en una sala indigna, humida i bruta. Si Francesc Carreras Candi aixequés el cap segur que ploraria de pena sobre les seves Notes Històriques de Sant Hilari Ça-Calm. Frederic Culí deia que un municipi fort és aquell que és lliure i que té consciència col·lectiva. Senyors i senyores regidors i regidores de l'Ajuntament de Sant Hilari: llegeixin Frederic Culí i veuran que la consciència col·lectiva comença pel reconeixement del llegat històric que l'ha fet possible. El Comú o la Universitat, apel·latiu amb el qual es definia l'Ajuntament en el passat, no vol dir res més que això.

Francesc Miralpeix Vilamala

FOTOS HISTÒRIQUES

Fotos històriques de Sant Hilari de l'Institut Amatller d'Art Hispànic-Arxiu Mas de Barcelona (1904-1906).

L'arribada de les noves tecnologies ha suposat un canvi radical en molts aspectes. Per a la gent més jove, això que dic pot semblar-los una obvietat, però la revolució digital és encara un fenomen molt tendre. Per a la generació nascuda als anys '70 –és a dir, que tot just ara tenim entre 30 i 40 anys-, un ordenador volia dir pantalles de color verd, discs durs de cinta, floppy-discs, i llenguatges Basic o Pascal. Curt i ras, haguérem de passar, abans dels actuals ordinadors de sobretaula, pels ZX Spectrum 2+Plus, pels l'Amstrad CPC 464, pels "espectaculars" microprocessadors Intel Pentium II i III..., i, és clar, per l'esclat del software i dels processadors de textos, que en un obrir i tancar d'ulls deixaren arraconades les màquines d'escriure convencionals i electròniques. Tres quarts del mateix ens ha passat amb la fotografia analògica –la de tota la vida, de carret- i l'arribada de la digital, tot plegat acompanyat de memòries inacabables on emmagatzemar la nostra vida. Definitivament, en menys de dues dècades, la democratització de l'ús fotografia ha arribat a límits insospitats, fins al punt que a vegades l'experiència d'un viatge ja no passa pel record d'allò vist i patit en directe –tant necessari per a retenir-ne els detalls- sinó que ho fa a través de la contemplació successiva de milers –perquè en realitat ara se'n fan molts, de clics- d'imatges arxivades.

El món de la recerca històrica no n'ha pas estat aliè, a aquests canvis. Cada dia més, tota classe de bases de dades, de revistes digitals, d'arxius amb la documentació en línia, etc., van facilitant-nos l'accés –que no la comprensió, ja que aquesta no depèn del document en si sinó de saber o no interpretar-lo – a infinitud de materials. Els grans arxius fotogràfics a poc a poc bolquen els seus fons digitalitzats en aquest gran rebost virtual que és la Xarxa. Sense anar més lluny, una passejada per cases de subhastes on-line com Ebay o Todocolección permet trobar reproduccions de centenars de postals antigues de Sant Hilari i de moltes altres poblacions catalanes. Ara que, no estarà de més posar un petits contrapès al món tecnològic: val la pena recordar que l'edició en paper és encara el principal mitjà de difusió d'aquesta tipologia de fonts històriques. Recentment, l'editorial Ausa ha imprès 4321 postals d'Àngel Toldrà Viazo (Barcelona 1867-1956), un botiguer que entre 1900 i 1930 va comercialitzar vistes i postals de Catalunya, de Navarra, del País Basc i d'Andorra. Moltes de les postals de Sant Hilari eren dels clixés Josep Ximeno, però ell mateix en va fer un bon grapat que ara es poden veure aplegades a l'edició Catalunya cent anys enrere que n'ha fet Ernest Boix i Joan Gustems.

Retornant al tema digital, la col·lecció fotogràfica Josep Salvany de la Biblioteca de Catalunya és un d'aquests grans contenidors del nostre passat. Des de qualsevol ordinador del món es poden contemplar els milers de fotografies que Josep Salvany i Blanch (Martorell 1866-Barcelona 1929), metge i cirurgià, gran afeccionat a l'excursionisme científic, realitzà entre 1905 -any en què ingressà al Centre Excursionista de Catalunya- i 1929. Els seus fons -que inclouen instantànies dels seus viatges per Espanya, pels EE.UU, per Egipte, pel Pròxim Orient i Europa - són de molta utilitat per als historiadors de l'art, ja que fotografià molts interiors d'esglésies abans del desastre de 1936. Del seu pas per Sant Hilari en queda un petit grup de fotografies, la majoria de vistes de la riera d'Osor, de la casa del Soler, del Borrell, de la Font Picant i del barri de l'Hospital, sens dubte un dels indrets de visita obligada dels visitants més interessats per l'etnografia, en part perquè al barri hi trobaven un retaule molt autèntic, en el sentit de punyent, de la dura vida dels seus habitants. La majoria de fotografies daten dels anys 1914-1917.

La digitalització dels fons dels arxius, però, és costosa i lenta. I malgrat siguin molts els pobles que s'hi van posant, la majoria de fons es troben en un procés molt inicial. L'arxiu Mas de Barcelona, iniciat per Adolf Mas i Ginestà (1860-1936), un soci del Centre Excursionista de Catalunya, als inicis del segle XX i continuat pel seu fill Pelai Mas i Castañeda (1891-1954), és un dels més importants en documents visuals del patrimoni historicoartístic i etnològic. L'any 1941 va ser adquirit per l'Institut Amatller d'Art Hispànic de Barcelona, una de les institucions més prestigioses del nostre país. En aquest fons s'hi troba una col·lecció molt especial de fotografies sobre Sant Hilari Sacalm, realitzades entre 1904 i 1906. Destaquen les vistes des de diferents punts del poble- la plaça de l'església, el carrer Valls- i, en especial, les preses del barri de l'Hospital. Les cases de pedra arrebossada, la llenya apilonada davant dels portals, els carretons de fusta dels nens...i, sobretot, la misèria general són testimonis impagables d'un poble que tot just començava a desvetllar-se gràcies al fenomen de l'estiueig, cada vegada més en alça. Són un total de 17 fotografies, algunes de les quals reproduïm en aquestes pàgines. Bona Festa Major.

Francesc Miralpeix Vilamala

Carrer Flocosa, damunt la font. Clixé E-407

Plaça de l'Església. Clixé C-26274

Escales de Can Xerriol. En primer terme la riera i el pont. Clixé E-411

Carrer de Vic. Clixé C-26275

Carrer d'en Rocosa. Clixé E-406

Barri Hospital. Clixé E-413

Barri Hospital, prop de l'actual font. Clixé B-626

Els darreres del carrer Hospital. Clixé B-625

Les fotografies són fetes entre el 1904 i el 1906.

En "Mariano" Brugués Corbera

De tres o quatre anys ençà que en el programa de la Festa hi recopilem i esmentem dades i fets d'alguna persona que ha mort i que al llarg de la seva vida ha deixat petjada i cal destacar-ho com a reconeixement.

M'ha semblat que en Marià Brugués podria ser el d'enguany. Sovint etiquetem les persones per la seva ideologia més que pels actes i fets i amb en Marià ens podria passar quelcom semblant. Home religiós i de pensament molt conservador, i a vegades un xic intransigent, seria fàcil de classificar, però va dedicar gran part de la seva existència a fer moltes coses per al poble. Ho va fer a través d'activitats en organismes i institucions que li exigiren esforç, entrega i dedicació al llarg dels molts anys que visqué. I les va fer sense una finalitat política concreta, sinó amb l'objectiu d'aconseguir un poble millor. Si que d'entrada el podem vincular i molt amb la vessant coral de la seva vida i Els Nois Alegres, però fou un hilarienc que treballà en diferents camps i és de justícia reconèixer-ho.

En Marià nasqué el set de març de 1916, fill d'en Ramon Brugués Busquets i d'Angelina Corbera Fornés. Era el gran i tingué la Maria, en Casimir i en Josep com a germans. El seu pare era flequer i trobem la família domiciliada a diferents llocs del poble. De jove anà a l'escola parroquial Sant Josep i ja una mica més gran entrà al seminari de Vic i d'allà en sortí amb un bon bagatge cultural per aquell temps i també amb uns coneixements de música i cant que li serien de gran utilitat. Formà part de l'agrupació local de fejocistes, joves cristians catòlics vinculats molt a la vida parroquial, en aquells moments amb mossens joves i actius com Mn. Agustí i, sobretot, Mon. Josep Palà. A través d'aquesta agrupació els joves tenien accés a activitats tan bàsiques per a ells com el futbol, el teatre, el cant i altres.

En esclatar la guerra tenia vint anys i, junt amb altres jove del poble, decidí no anar al front. S'amagaren però foren detinguts i condemnats a mort. Fou enviat a un batalló de disciplina, primer al castell de Montjuic i després al castell de Cardona.

En aquests primer mesos de conflicte, un fet li marcaria molt la vida. El seu pare fou mort de manera violenta per membres del comité antifaixista local, creat en esclatar l'aixecament militar. No era una persona embolicada en política, si que era un home molt d'església i que potser enraonava massa... Cap motiu per a tenir una mort així. Els veïns encara recorden els crits de la seva dona i familiars quan l'anaren a buscar a la casa seva, al carrer Hort Nou. No el veieren més. Era el 27 d'agost de 1936.

Més endavant l'enviaran al front al bàndol republicà i prop de Lleida fou ferit. Es recuperà a l'hospital de Caldes de Malavella. En acabar la guerra fou reclutat al penal de Santoña (Santander) i en sortí per complir tres anys de servei militar a Alcalà de Henares. Aquí destacà per la seva habilitat en el futbol i jugà tres temporades amb l'equip de l'Alcalà, a categoria nacional..

De retorn a Sant Hilari es posà a treballar a l'asserradora d'en Ramoneda.

El 1945 es casà amb l'Antònia Masó i tingueren cinc fills, en Jaume, l'Antoni, en Non, en Pep i la Montse.

L'any 1933 Sant Hilari disposà d'unes dependències destinades a colònies escolars, per a nens i nenes de la ciutat de Barcelona. En

Component de l'equip del C.E. Sant Hilari junt amb els seus dos germans. 1945

Foto de 1946, any de la fundació de la Coral "Els Nois Alegres"

acabar la guerra foren incautades per la Falange i passaren a ser "Albergue Isabel Clara Eugenia de la Sección Femenina del Frente de Juventudes". La cosa canviava molt. Aquestes colònies disposaven d'una casa-vivenda per un conserge o vigilant i el fet de ser fill d'una persona assassinada al 36 va facilitar que la família ocupés aquella petita estada, en què vivien junt amb els seus germans. Ell era l'encarregat de tenir sempre les instal·lacions a punt. Al costat hi tenia unes terres que menava.

Abans de la guerra i també després, fou un molt bon jugador de futbol i una persona que activà aquest esport. És considerat un dels millors jugadors que hi ha hagut i hi dedicà moltes temporades. El futbol era l'esport de la família perquè en l'equip hi jugaven junts els tres germans. Més endavant, els seus fills arribaren a jugar tots quatre en el mateix equip. Amb el temps fou també entrenador i directiu.

En l'aspecte laboral als anys 50 treballava a can Tauler, una important indústria de torneria, però acabaria la seva vida laboral a Indústries Joaquim Ripoll.

L'any 1946, junt amb altres homes joves i inquiets, fundaren el que avui encara coneixem com a coral "Els Nois Alegres". El cor "La Guilleria", de tota la vida era considerat molt d'esquerres i ara no es portaven, però el cor parroquial es passava per l'altre cantó.

El matrimoni en un casament

Any 1980, 25 anys de la senyera

Per tant era una forma d'anar contra el sistema, de provar una altra opció, que, per cert, funcionà molt bé. Ell dirigí aquesta coral fins l'any 1980 i encara ho féu en una segona fase.

Durant anys va formar part d'entitats que vetllaven pels interessos del poble. Membre actiu del moviment per a la recuperació del Via Crucis, integrant de la junta de l'Associació de Pares de Família en els moments de tirar endavant el nou col·legi Sant Josep i el cinema Catalunya. Regidor de l'Ajuntament en els anys 60 i membre molt actiu de la Comissió de Festes d'aquells temps.

Home responsable, de paraula i complidor, però també conservador i addicte al règim passà a ocupar durant molts anys, en les dependències de la destartalada, desprestigiada i condemnada cooperativa obrera "pel seu passat", el càrrec de delegat de la Hermandad Sindical de Labradores i Ganaderos, una mena d'organisme sindical per assistir, atendre i assessorar gent de la terra i del bosc en qüestions de cobrar subsidis -com una oficina de la seguretat social d'avui-. Aquí era on tenia possibilitat d'ajudar més o menys les persones que havien de fer tràmits davant l'administració pel que fa a cobrament de pensions i ajuts. Hi ha gent que en aquest aspecte el titlla de partidista, de prendre part, però això serà sempre segons el color amb què es miri. Era una feina que permetia marcar certes diferències en uns moments en què l'ombra de la guerra i els seus "vencedors" encara era massa allargada.

La Coral li ocupava molta part del temps, perquè sovint feia les lletres de les sardanes i les musicava. Cal destacar també l'enorme estima que sentia per tot el que era potenciar i defensar la cultura catalana; lluitava per la nostra llengua i maneres de fer i de ser, com el que més. Home exigent i dur de caràcter imprimia en tot el que feia una serietat a vegades mal entesa. Era una persona en qui es podia confiar plenament perquè era molt responsable i exigent en si mateix

Com que érem veïns, el recordo encara amb cara de pocs amics tot caminant i llegint "La Vanguardia" camí de casa o de la feina. Una salutació molt seca era la seva resposta i ell seguia cap els "campaments".

Amant del futbol i del Barça, fou un dels fundadors de la Penya Barcelonista local.

Gran part dels darrers anys de la seva vida els lliurà, de manera estoica, a l'atenció de la seva dona, l'Antònia, que tenia una complicada malaltia que generava molta dependència. Home ja gran, va encara poder gaudir de tenir una colla de néts i un besnét que li donaren alegria en els últims anys.

Tanmateix, tingué la mala sort de viure la mort del seu pare, la del fill Ramon, la de la seva dona i la del seu nét Daniel, de divuit anys

En Mariano era un home bo, religiós, eficient, bon pare e família, complidor i entusiasta en tot el que es proposava, però fet a la seva i això li portava alguns problemes de comunicació i de relació. Era persona de caràcter i no ho podia amagar.

Ja retirat de moltes activitats va rebre merescuts reconeixements en diferents camps i institucions, en especial com a director de la coral "Els Nois Alegres". L'any 1997 va ser distingit amb l'escut d'or de Sant Hilari, un privilegi a l'abast de pocs hilariencs.

Va morir el dia 24 de març de 2009 a l'edat de 93 anys.

Àngel Serradesanferm i Valls

Quan rep l'escut d'or de la vila l'any 1996

Amb els néts i un besnét l'any 2008

FOTOS QUE FAN HISTÒRIA

Trobades a la Roca d'en Pla

Família Casas, Solergisbert Fauria i altres. Foto cedida per A. Casas

Família Fàbregas i amics a la Roca d'en Pla. Foto cedida per Jaume Moner

Famílies Rossell, Porta i una colla d'amigues. Foto cedida per D. Porta.

Por Casualidad

Eran les tres de la tarde, un sábado de mediados de octubre. Me quedé solo en casa escuchando las noticias mientras hacía la cocina tranquilamente. Luego salí al patio para cortar un poco las ramas del cerezo que habían crecido durante el verano e invadían el espacio vecino. Recogí también las hojas secas de nuestro pequeño jardín con la sensación de estar recogiendo las caricias de las manos que tanto lo cuidan y me cuidan. Terminada la faena subí al ordenador para abrir el correo; no estuve mucho tiempo ya que siempre acabo cogiendo dolor de espalda... Tras unos momentos de indecisión opté por irme a caminar y no a la piscina, cosa que pensé en principio y que es lo que el médico me aconseja. Cogí mi mp3, mi gorra y mi vara de avellano y me dirigí a la Roca d'en Pla o Nen Jesús de Praga. La tarde transcurría entre sol y nubes que proyectaban sus anchas sombras sobre los bosques. Yo iba escuchando a Paco Ibáñez... ¿Qué quién es Paco Ibáñez? Es alguien que ha puesto música y ha cantado muchos poemas. La música añade al poema matices que lo enriquecen, que los eleva y hace que te llegue al alma mucho más que por su simple lectura. Qué a gusto iba yo por el camino de la ermita! Normalmente me cruzo con gente que, como yo, sale a dar su paseo y nos saludamos con ese saludo indiferente, incluso los hay que aburren con sus banalidades pero esta vez fue algo fuera de lo común y esta fue una de las causas de este escrito. Encontré un señor, como diría mi hija, "guai", que salió de un camino adyacente para seguir el mío en el mismo sentido que yo. Fue el primero en hablar, se quitó sus auriculares, pues también iba con su música, y se dirigió a mí: -Buenas tardes. Yo contesté con las mismas palabras y añadí: -Se va bien por aquí ¿verdad? ¡Qué tranquilidad! Se olvida uno del estrés... -Sí, -respondió- es muy grato pasear por aquí. -Ciertamente, señor. -afirmé. Usted no es del pueblo, ¿verdad -No, -contestó- vivo en Barcelona. Tengo algún familiar aquí. Me gusta tanto esto que cuando me jubile venderé el piso de allá y me quedaré aquí; estoy harto de la ciudad... bueno, esto no tiene punto de comparación. -Desde luego -dije yo- nada que ver: poder respirar entre los árboles, escuchar la música que te gusta... o simplemente a los pájaros; sin ruidos, sin nadie que te moleste... recarga uno las pilas, ¿eh?. -Pues sí, ya ve, voy con mi música, como usted. Sentí curiosidad por saber qué música escuchaba aquel señor que razonaba de aquella manera y tuve que preguntarle: Dígame, ¿qué música escucha usted? A lo que él me respondió: -A María del Mar Bonet. -Buen invento este, -afirmé yo. -Sí señor, ¡qué distinto de aquellos primeros discos de vinilo! -La tecnología avanza... -¡A pasos de relámpago! -atajó él- palabras de Miguel Hernández en un poema que... En fin, es verdad, todo va tan deprisa... Ahora sí fue mi sorpresa mayúscula, aquel hombre leía poesía, y además a Miguel Hernández. -Oiga -le dije- veo que le gusta la poesía . Sí, -contestó- leo bastante. -Pues yo también, y además me gusta escribir. -¿Ah sí? -dijo sorprendido. -Sí señor, y conozco el poema que contiene esas palabras. -¡Vaya!, qué casualidad, -respondió entusiasmado- es difícil encontrar a alguien con el que poder hablar de estos temas..

-Pues ya ve, donde menos se espera...

Entonces, él me alargó la mano diciendo: es un placer amigo. A lo que yo asentí gratamente.

-Bueno –dije- ¿y qué canción venía escuchando? Y me respondió: -Ah, estaba escuchando aquella de "Marcé"; me conmueve especialmente, ¡qué bella canción! -Estuvo aquí en el año setenta y algo, bien joven. Yo estaba recién llegado a Sant Hilari, todo me sonaba tan raro… -Claro, es comprensible, a mí me ocurrió algo parecido. ¿Y usted también va escuchando música? –me preguntó. -Sí, -respondí yo- yo llevo mi mp3 lleno de cosas raras, según mi mujer. –A saber qué será…-se dijo en voz alta. –Pues venía escuchando a Paco Ibáñez. -¡Ah! –exclamó él- a mí también me gusta. Hace poco lo vi en Barcelona, el pobre ya está viejo. Ha musicado tanta poesía… Creo que a usted le pasa como a mí, tenemos cierta tendencia a rechazar las canciones con letra muy superficial… Nos gusta lo que nos dice algo, y además el lenguaje de la música también dice mucho, ¿verdad? –Cierto, -respondí- nosotros no lo elegimos, lo regula nuestra sensibilidad, no sabemos por qué pero es así, ¿no cree usted? –Es verdad, -afirmó- como verdad es lo positivo de compartir con alguien pensamientos que normalmente hemos de guardar en nuestro interior, aislados de las banalidades mundanas, de conversaciones vacías y repetidas. –Cuánta razón tiene, amigo, es muy agradable e interesante, vaya si lo es. –Bueno, -dijo el forastero exhalando un suspiro- pues yo voy buscando la ermita de "El Nen Jesús de Pragra" ¿es este el camino? -Sí, este es el principal pero se puede subir por varios. –le informé. –Ya, -asintió- pero si se desconocen… Me dijeron que desde arriba se contempla una buena panorámica. -Sí señor, ciertamente, y hoy puede que tengamos una visibilidad buena. Yo voy a subir, si quiere puede acompañarme. –Gracias, vamos allá. Me encantará ver todo eso. –dijo poniéndose a caminar. –Seguro que sí, y además, hoy veremos el mar… Nos pusimos en marcha con amena charla pero no andamos ni cincuenta metros cuando sonó su móvil: -Sí, dime… ah, pues ya vuelvo enseguida… vale… hasta ahora. -¡Vaya! se acabó mi paseo, -dijo como decepcionado- he de volver… Me tendió la mano, yo la estreché y nos dijimos hasta otro día. Yo seguí caminando hacia la ermita pensando en aquel encuentro tan singular. Son casualidades que dejan a uno buen sabor de boca, y de alma cansada ya de guerras, de soportar noticias de agresiones y tanta basura como llegan a emitir… En fin, seguí con mi música y mi fácil caminar entre los pinos, las encinas y los castaños que llenan este paraje que ya siento tan mío, por cierto, tuve que llenarme el bolsillo de castañas al verlas en el camino recién caídas, tan brillantes, tan… ¡las primeras castañas! Llegué a ese lugar donde la mirada puede ir como un pájaro desde las cumbres del Pirineo hasta el mar pasando por Sant Miquel de les Formigues o de Solterra, les Roques del Rei y un sin fin de poblaciones diseminadas por la ancha depresión de La Selva. Este lugar ya me cautivó hace casi cuarenta años; entonces, en el pueblo, había la tradición de hacer un día de fiesta que la gente dedicaba venir a este lugar y comer la acostumbrada butifarra, compartiendo juegos, el trago de vino y, por supuesto, visitar al Nen Jesús pero ya se ha perdido dicha costumbre así como tantas cosas buenas que tenía la vida más sencilla de antes; entre la gente había más sinceridad, más predisposición para ayudarse unos a otros. Cada casa que se ve entre esta generosa vegetación tuvo su pequeño esplendor, su pequeña belleza, su vida latiendo alrededor de campos impecablemente labrados, hoy perdidos entre el olvido y la soledad. Es este un lugar privilegiado para cualquier admirador de la naturaleza. Esta ermita se construyó a principios del siglo pasado, es relativamente reciente si la comparamos con muchas otras de las que hay en nuestro término. Hay una foto anterior a la construcción donde se ve a un grupo de curas o capellans con su peculiar atuendo de aquel tiempo comentando insito seguramente la ubicación de su proyecto, es decir de la ermita. Posteriormente hay otras donde se bendice la campana y otras con las sucesivas modificaciones de la que fue objeto hasta quedar tal y como la vemos hoy. En aquel tiempo Dios estaba en primera línea de la vida de las gentes: ¡ay la iglesia católica! siempre preocupada por el alma de las personas, sólo por el alma; las demás necesidades de las personas no contaba, no eran importantes. Las religiones, en fin, siempre aliadas de gobiernos no encontraron nunca impedimento para llevar a cabo sus colosales pretensiones; catedrales, mezquitas y tantas grandes obras como hay por el mundo; parece que hubieran tenido, línea directa con sus distintas deidades para llenar la ignorancia de los humildes. Debo reconocer y admirar el trabajo de arquitectos y escultores a lo largo de la historia; es perfecto, pero cuánto sufrimiento habrá costado, cuántas vidas. Da pavor pensar en el poder que han tenido y mucha tristeza comprobar el poder que ejercen todavía las religiones en muchas partes del planeta… Sumido en estos pensamientos llegué al pintoresco lugar para disfrutar, como siempre, de todo cuanto a mis ojos ofrece la naturaleza; es un punto y a parte del día a día que nos hace autómatas en esta sociedad. Cuando se llega a este mirador, justo detrás de la ermita, no se sabe si hay alguien hasta que no estás allí mismo, en las piedras, y encontré a una parejita de unos quince años, más o menos, que estaba sentada con la mirada en el horizonte, muy juntitos; él la abrazaba por la cintura de tal manera que parecía tener miedo de que se despeñase. Ella a su vez tenía su cabeza apoyada en su hombro, ¡qué bonita estampa con aquel paisaje de fondo! –pensé yo. Mi presencia les dejó inmóviles y mudos por unos instantes pero enseguida retomaron su conversación como si nada. Recordé la primera vez que estuve en este lugar, casi en la misma posición…; entonces parecía más apartado, el pueblo era más pequeño; parece que fue ayer y hace casi cuarenta años. Comprendí que debía dejarlos solos y eché una mirada a la lejanía dispuesto a salir de allí y librarlos de mi incómoda presencia pero sin darme cuenta se levantaron y se fueron dejándome al salir un leve adéu. Estuve a punto de decirles que no se fueran, que ya me iba yo pero fue tan rápido que no tuve tiempo de nada, ¡Perdonad, chicos! –dije para mí. En fin, me quedé sentado y me entregué a la contemplación, no sin que a mi mente acudiera ya algún párrafo con que empezar el escrito que el singular día de sorpresas me pedía. Después me dispuse a volver por el camino más corto; el atajo que hay frente a la fachada principal de la ermita. Como a mitad del atajo me encontré a Edu con su perro, un coker negro que le gusta llevar piñas en la boca…Enseguida me echo las patas encima y yo le froté el cuello muy amistosamente. ¿Qué quién es Edu? Edu es… ¡qué más da! es alguien con el que se puede hablar de algo más que de futbol y otros temas insustanciales: ¿Qué tal, Edu? –lo saludé. Ya ves, -me dijo- aprovechando que estoy solo en casa… ¿Y tú? –me preguntó a su vez. –Pues yo aproveché también el estar solo; se me fueron de compras a Girona y, la verdad, yo me canso menos por aquí… -Cierto, a mí me pasa lo mismo, prefiero salir por estos caminos… -Bueno, yo ya estoy de vuelta. –le dije. -Pues yo llegaré arriba y bajaré por el otro lado. -me respondió. Él siguió subiendo y yo seguí bajando. Cuando llegué a casa, aún tuve tiempo de escribir esto hasta que llegaron ellas: sentí una inmensa satisfacción al tenerlas de nuevo en casa.

Manel Ruiz

LA RATAFIA, ELS UNGÜENTS, LA TREMENTINA I ALTRES HISTÒRIES...

Museu Guilleries

Patrimoni

Medi Ambient i Sostenibilitat

El nostre Patrimoni és molt ric i com a Museu i Punt d'Informació Verd –PIVSHS_ de Sant Hilari Sacalm hem treballat en diversos temes, que en direm històries i m'agradaria explicar-vos-en alguna d'elles amb mes detall.

La història... **els bolets i la micologia**

- CURS D'INTRODUCCIÓ A LA MICOLOGIA
a càrrec de Laia Ribas de la Societat Catalana de Micologia

-XXV EXPOSICIÓ DE BOLETS DEL BOSC

junt amb l'apartat

L'ECOLOGIA DEL BOLET I ELS BOLETS CONREATS amb Miquel Bolea i Laia Ribes de la Societat Catalana de Micologia(SCM). Fou una tardor poc favorable pels bolets però n'exposaren 116

-EXPOSICIÓ BOLETS ARTÍSTICS amb l'Aula d'Art i **- LA FIRA DEL BOLET GASTRONOMIA**

-Taller de cuina LES CUINERES DE SILS amb parola de bolets conreats i parola de bolets del bosc. Els MICÒLEGS CUINEN amb J. Carreras i Jaume Vázquez.

I Carles Diez que ens va parlar del CULTIU DEL XIITAKE I varem fer un tast!

TAST DE LA CUINA DEL BOLET. Amb hotels i restaurants locals. H. Torras Celler d'en Jordi, H. Ripoll , S'Tragués , Vilar Rural, H. Verdolet, Els Cortals, F. Rita

COCA DEL BOLETI TALLER-EL BOLET I EL SEU VI!- A càrrec de Josep Montsant i el cuiner David Barnils del restaurant Bell-lloc de Riells de Montseny.

En farem un receptari que es donarà per la fira del bolet d'aquest any.

- ACTIVITAT AMB ESCOLES:

EXPOSICIÓ DE DIBUIXOS DEL BOLET amb escolars de 1er a 6è de primària.

VISITA GUIADA A L'EXPOSICIÓ per a escolars de 3er,4rt i 5è de primària CONTES I CANÇONS DEL BOLET amb M. Peña i Jordi Tonietti. Per a nens de p3 a 2n

La història... **l'exposició "EL BOSC" de la fundació la Caixa**

Es va donar a conèixer la importància dels ecosistemes terrestres amb més biodiversitat del món i sensibilitzar als visitants -van ser 400- respecte la seva protecció i conservació

La història... **d'una Aventura a l'Amazones, de Joan Condal.**

S'ha pogut veure la biodiversitat d'insectes i papallones que viuen en aquest paisatge.

La història... **de les pomades medicinals amb Joan Torres**

Vam aprendre a fer olis de plantes, alcoholats i la base per a les cremes i pomades.

La història... **de la Ruta de les plantes que es mengen amb l'Albert Mallol**

Es van trobar 38 plantes quasi totes comestibles menys sis. Propostes de cuinar amb plantes dels nostres boscos mentre s'aprofita i conserva la biodiversitat del territori.

La història... **del mes de l'astronomia :planetari de la fundació la Caixa-i Guaita d'Estels amb Lluís Verdaguer**

Al planetari vam poder en vuit minuts passar la primera nit d'estiu. Es van observar els estels i els planetes que ens envolten i es pogué aprendre a orientar-nos amb l'estrella Polar. **La nit del 16 de maig amb la guaita d'Estels** En aixecar el cap es va veure Saturn i ens van explicar què va fer, ara fa 400 anys, Galileu amb el seu telescopi rudimentari. Amb el telescopi més potent es divisaren aspectes molt curiosos del firmament.

La història ... **de l'Xiè taller de ratafia i ungüents amb la Pepeta i en Roger**

-L'UNGÜENT DE LA PEPETA

- Per a cremades, ulls de poll, floroncos, hemorroides, picades.....

Estris per fer l'ungüent:
Dues cassoles de terrissa, una cullera de fusta, un colador i un drap de fil per a colar i agulles d'estendre roba de fusta.

Ingredients i nom de les herbes:
1 litre d'oli verge d'oliva,4onzes de cera verge(133,33gr)
Nom de les herbes: Heura *Hedera helix*, **Matafoc** *Sempervivum tectorum*, **Raïm de galàpet** *Sedum sediforme*,**Faves bordes** *Sedum telephium*, **Romaguera** (flor) *Rubus fruticosus*, **Plantatge de fulla ample** *Plantago major*, **Crespinells**, *Sedum album*, **Morella** *Parietario officinalis* ,**Pradella/paradella** *Rumex pulcher*,**Flor de cactus** semblant al crespinell, **Herba de les morenes** (plantatge mari) *Plantago coronopus*, **Malva** *Lavatera punctata*, **Brots d'arç negre o aranyoner** *Prunus spinosa*, **Mil i fulla** (fulla i flor) *Achillea millefolium*, **Puntes de garravera/gavarrera** *Rosa canina*, **Lligabosc o xuclamel** *Clematis vitalba*, **Plantatge de fulla estreta** *Plantago media*.
Elaboració:
En una cassola de terrissa hi possem l'oli verge i al foc. Anem afegint les herbes, i quan comenci a bullir l'oli agafa el color de les herbes. Ho colem i ho el posem a l'altra cassola on hi afegim els 100g. de cera verge tallada petita . Ho escalfem al foc i quan quedi tot ben barrejat ho deixem reposar. Ja tenim l'ungüent fet!

XI Taller de RATAFIA DE LA PEPETA
Ingredients i noms de les herbes:
6 litres d'anís dolç. Barreja d'anís 24% i 34% (3l.+3l), 400g. de sucre blanc, i sucre morè/roig uns 200grm
Nom de les herbes de la ratafia: (la majoria amb poca quantitat)
Nou verda una per litre *Juglans regia*,
Camamilla *Tanacetum corymbosum*, **Salsa de pastor farigola de muntanya** *Anthriscus cerefolium*, **Farigola**, thymus vulgaris, **Marialluïsa** *Limpia citriodora*, **Romaní** *Rosmarinus officinallis*, **Tarongina** *Melissa officinalis*, **Poniol** *Tencrium polium*, **Til·la** *Tilia platyphyllos*, **Grana de comí** *Pimpinella anisum*, **Claus** (3 grapadets), **Estrelletes d'anís** (7)*Illicium verum*, **Grana de Fonoll** (1 grapadet) *Foeniculum vulgare*, **Pela d'una llimona** tallada petita, **Pela d'una taronja** tallada petita, **1 nou moscada** *Myristica fragans* per cada 6l de ratafia ben trencada
Elaboració:
Es posem tots els ingredients en una garrafa de vidre, es remenen bé i 40 dies a sol i serena. Cada 10 dies es remena. Es cola amb un drap de fil i es guarda en un lloc fosc.

La informació sobre **l'ungüent de la trementina i el beuratge afrodisiac de la Maria Caldes** la trobareu a la pg web de Sant Hilari, **www.santhilari.cat**. A la mateixa pagina també hi ha la informació sobre **l'Agenda 21 i també sobre el concurs de logos del got reutilitzable** de la Festa Major i **del VII concurs d'Engalanment de Façanes i V Concurs de testos.**

La història... **dels Animals de companyia: els gossos i la nova ordenança, fem net Sant Hilari, Caques no!, Campanya d'identificació d'animals de companyia: posa el xip al teu gos.**

S'han registrat 67 gossos i a 55 se'ls ha posat el xip .Es reparteixen fulls informatius de la nova ordenança i també podeu demanar informació al PIVSHS

La història....**de la Campanya d'estalvi de bosses al mercat i al punt verd amb la col·laboració del Consell Comarcal i la recollida de signatures i adhesió a la campanya de Catalunya lliure de bosses del 2 de juliol**

La història... **de la recuperació del patrimoni: Llera de la riera de Vallicrosa i la font del Pic**

D'uns anys ençà el marc de la font del Pic tenia un aspecte deplorable i aquest mes d'agost ha sofert un canvi admirable. S'ha recuperat la font del Pic amb un projecte de restauració fet d'una manera sostenible i respectuosa amb l'entorn.
S'han aplicat tècniques de bioenginyeria. Una és la confecció d'una estructura tipus Krainer amb dos nivells de salzeda i verneda. El mur té 40m i és el més llarg que s'ha fet a Espanya. Sant Hilari és el primer municipi de Catalunya que ha descobert un tros de riera per recuperar el patrimoni natural

Finalment , hem de dir que 19.591 persones han participat enguany en aquestes històries, així ho confirma el dossier de la Direcció General del Patrimoni de la Generalitat, en l'apartat de museus i col·leccions de Catalunya.

Moltes gràcies per haver estat d'històries una estona i formar-ne part. Entre tots fem la nostra història, la de Sant Hilari Sacalm .

Un petó de bosc i una abraçada d'aigua.

Anna Agulló i Callicó
tècnica de Medi Ambient i Sostenibilitat
Museu Guilleries

SANT HILARI SACALM

Festa Major 2009 • Del 23 al 30 d'agost

Parròquia de Sant Hilari Sacalm • FESTA MAJOR EN HONOR A SANT JOAN DEGOLLASI

Dijous, dia 27 • **A les 6 de la tarda:** REPIC DE CAMPANES
A 2/4 de 8 : Missa

Divendres, dia 28 • **A les 12 del migdia:** MISSA SOLEMNE, concelebrada. Dirà l'homilia Mn. Jaume Reixach, Arxipreste, Rector de Sant Julià deVilatorta. Cantarà la Coral Mixta ELS NOIS ALEGRES.
(el vespre no hi haurà Missa)

Dissabte, dia 29 • **A les 7 del vespre:** Missa per tots els difunts de la Parròquia, de l'últim any.

Diumenge, dia 30 • **Misses a les 11 del matí i 7 del vespre.**

programa d'actes

Diumenge 23

Nit a 2/4 d'11: Al Teatre Catalunya, Actuació del grup folklòric d'Equador **HUMANIZARTE** (programes a part)

Dimarts 25

Nit a les 10: a la Plaça Mn. Jacint Verdaguer, **Cinema a la fresca**.(programes a part)

Dimecres 26:

Nit a 2/4 d'11: **Teatre al pavelló amb l'obra EL SOPAR DELS IDIOTES** a càrrec del Grup Local de Teatre (Programes a part)

Dijous 27

Tarda a les 5: A la plaça Mn. Jacint Verdaguer **espectacle folklòric mejicà CHARROS DE MEJICO**.

Tarda, a 2/4 de 7: Al Balcó de la Cooperativa, **pregó de Festa Major** a càrrec de l'Honorable Sra. **CARME CAPDEVILA, Consellera d'Acció Social i Ciutadania**.

Tarda, a les 8: **Futbol de Festa Major**, amb el partit entre **C.E. SANT HILARI – FONT VELLA i el BANYOLES**

Nit, a les 10: **Correfoc** amb els grups **GUILLABLES i DIABLES DE L'ONYAR**. Sortida de la plaça Guilleries.

Seguidament, **Ball popular** a la plaça Moragues amb l'orquestra **MONTECARLO**.

Nota: Preguem que no es deixin cotxes aparcats i que es tapin les finestres als carrers següents: St. Benet, Vic, Valls, pl. Verdaguer, pl. Església, Josep Ximeno, pl. Gravalosa, i pl. Josep Moragues.

Nit, a partir de les 11: A la zona Jove del Pavelló actuació dels grups local **ANÒNIMS, MESCLAT** i Dj local (programes a part).

També hi haurà **Zona de Barraques** de les entitats.

Divendres 28

Matí, a les 10: **Tir al Plat**.
Matí, a 2/4 de 12: **Cercavila amb ELS GEGANTS i CAPGROSSOS**, amb el grup LA SINFOROSA.
Matí a 2/4 de 1: **Concert** a l'hora del vermut per la cobla-orquestra **CONTEMPORANIA**
Tarda, a les 4: A la plaça Gravalosa **Campionat de botifarra** (programes a part).
Tarda, a les 5: A Als Jardins de Can Rovira, **titelles** a càrrec del grup local **EXCÈNTRICA**
Tarda a les 5: **Concert de Festa Major**, al pavelló amb les Orquestres **MARAVELLA** i **MONTGRINS**.
Tarda a 2/4 de 8: A la plaça J. Verdaguer, **Sardanes** a càrrec de la cobla **CIUTAT DE GIRONA**. A la mitja part hi haurà el **BALL DE GEGANTS**. Patrocina Transports Ricart Moragas i Fills.
Vespre a les 9: **Concentració de COLLES** a la plaça de l'Església i seguidament Rua-Batukada amb el grup **BATECK**.
Nit, a les 10: **Botifarrada popular** per les colles al barri del Pla del Campaner.
Nit, a 2/4 de 12: **Gran Ball de Festa Major** al Pavelló amb les orquestres **MARAVELLA** i **MONTGRINS**.
Nit, a 2/4 d'1: A la **Zona Jove del Pavelló** actuació del grup **BANDA BANDARRA, la BANDA DEL COCHE ROJO** i **DJ Techno MERCHI POP**.
També hi haurà **Zona de Barraques** de les entitats.

Dissabte 29

Matí, a 2/4 de 12: **Cercavila amb ELS GEGANTS i CAPGROSSOS** acompanyats amb el grup **ATABALA** i seguidament **espectacle infantil de Màgia, amb el MAG FELIX** als jardins de Can Rovira.

XXVIII BAIXADA DE CARRETONS (programes a part).
Tarda a les 4: Carregada de carretons, a la plaça de cal Ros i carrer Dr. Morales.
Tarda a les 5: Desfilada de les ***Majorets* de Sant Hilari**.
Tarda a les 6: **Inici de la Baixada**, des del Pla de les Arenes.
Tarda a les 7: A la plaça Moragues, **CERVESA AMB ESCUMA** (ball amb escuma de colors).
Tarda a les 7: A la plaça J. Verdaguer, **Sardanes** per la cobla **SELVAMAR**.
Nit, a 2/4 d'11: A la plaça Verdaguer, **Serenata** amb **SUSANNA DE SAZ**, que presenta **UN PAÍS PETIT**.
Nit, a les 12: Al Pavelló, **Gran Ball de Festa Major**, amb l'orquestra **GRAMOLA**. A la mitja part, actuació de l'orquestra espectacle de versions **LA REINA DE LA NIT**.
Nit a les 12: A la **Zona Jove** del pavelló. actuació dels grups **GOSSOS, LA LOCA HISTERIA i DJ's LOCALS**.
També hi haurà **Zona de Barraques** de les entitats.

Diumenge, 30

Matí, des de 2/4 de 10: **Xarangues** pels carrers de la vila.
Matí de 10 a 1: A la plaça J.Verdaguer, **exhibició de Puntaires**. Patrocina Pastisseria Masó.
Matí, a les 12: A la plaça Moragues, **Ball de l'escuma** (infantil) amb **ESCUMA & ANIMACIÓ**.
Tarda a les 4: a la plaça Guilleries, **Exibició d'Agility** (ensinistrament de gossos)
Tarda a les 6: **Concert de Festa Major** a càrrec de l'orquestra **METROPOL**.
Nit a les 11: al Pavelló, **Ball de fi de Festa Major** a càrrec de l'orquestra **METROPOL** i per finalitzar **Disco mòbil**.

Notes

Del 10 al 19 d'agost (ambdós inclosos), de 9 del matí a 2/4 de 3 de la tarda es podran **reservar les taules per la sessions de ball del pavelló** a les oficines municipals, que **es farà per sorteig públic el divendres 21 d'agost, a les 10 del vespre al saló de sessions de l'Ajuntament.**
Durant els dies 29 i 30, hi haurà una **Fira de Mostres de tradicions populars catalanes**, a la plaça Gravalosa.

Els organitzadors es reserven el dret de modificar el programa si causes imprevistes ho motiven.

Venda d'entrades Teatre: 8 € anticipada a Can Rovira i 10 € a la taquilla.

Els organitzadors es reserven el dret de modificar el programa si causes imprevistes ho motiven.
Organitza: AJUNTAMENT DE SANT HILARI SACALM, LA REGIDORIA I LA COMISSIÓ DE FESTES.
Amb el patrocini de: FONT VELLA, FONT D'OR, HOTEL BALNEARI FONT VELLA, RECUMAS, SOREA i BONPREU.

Activitats i noticies a Sant Hilari durant el 2008-2009

AGOST 2008

- Albert Bonvehí guanya el concurs per ocupar la portada del programa de la Festa Major. S'exposen les fotografies presentades al concurs.
- Cinema a la fresca al barri del Petrinxo, C/ Hospital, passeig de la Font del Ferro i plaça J.Verdaguer.
- Festes als carrers Joan Serras, Piscina i Dr. Morales i Gaudí.
- XXIIa Festa de l'Estiuejant. Visita a la font Vella, a l' Ermita del Nen Jesús de Praga, al Museu Guilleries, celebració Eucarística, havaneres i Rosa Porç estiuejant 2008. Fa 81 anys que hi estiueja.
- Ruta guiada de bosc, aigua, fluna i guaita d'estels.
- Audiovisual "Bòsnia, tres cares d'una mateixa moneda" D'Oriol Nicolau membre de l'Associació de Fotoperiodistes Kevlar, al Bar Granja Tiroli.
- Festa dels Kintus "Wally Kintus"
- Revetlla de Santa Maria a la plaça J.Verdaguer i al C/ Dr. Morales.
- Exposició de Tapissos de Raquel Masó i de Fruits, de Joan Condal, a Can Rovira.
- Exposició "Joanet l'encant de la senzillesa" de M. Gallego i de fotografies de les façanes al vestíbul del M.G. Exposició de testos a la terrassa del museu.
- Actuació del grup de percussió xinès "AN ZHISUN" al Pavelló Municipal d'Esports (P.M.E.).
- Teatre amb l'Olora "Le'la on vas", a càrrec del grup local de teatre.
- Festa Major. A la plaça Dr. Robert balls amb Brasileros Do Rio. A continuació prego de les Festes des del balcó de la Cooperativa a càrrec d'Alfons Gasull.
- Lliurament de premis del concurs de fotografia per a la portada del programa de F. Major i del concurs de guarniment de façanes amb flors.
- Futbol de Festa Major amb el partit entre el C.E. Sant Hilari - Font Vella i el Mi Apuesta Vilajuïga.
- Correfoc, amb els Diables de l'Onyar i els Guillables. Seguidament ball a la plaça Moragues amb l'Orquestra Gremola. Campionat de botifarra a la Placeta.
- A la zona jove del Pavelló, actuació de grups locals, de Barricada, de Dijous Paella, K-Melot, Pastorets Rock i Fundación i Dj locals. Esmorzar sorpresa i Mariachis. Barraques de les entitats.
- Tir al plat. Cercavila amb gegants i capgrossos, acompanyats per la banda Vatua.
- Titelles amb el grup local Excèntrica als jardins de Can Rovira.
- Concert de Festa Major al pavelló amb La Principal de la Bisbal i la Maravella.
- Sardanes amb les cobles - orquestra Solvamar i principal de la Bisbal. Ball de Gegants.
- Concentració i jocs de cucanya per a les colles a la plaça Guilleries i seguidament, Rua-Batukada.
- Botifarrada popular per a les colles al passeig de la font del Ferro.
- Gran Ball de Festa Major al Pavelló amb les orquestres Maravella i la Principal de la Bisbal.
- Cercavila amb gegants i capgrossos. Espectacle-jocs infantils, amb Xeringada a la plaça Moragues.
- XXVII Baixada de Carretons.
- A la plaça J.Verdaguer, sorenata al "Son Cubano". Gran ball de Festa Major amb l'orquestra Emporium al P.M.E.
- Nit de Dixe amb la vella Dixieland, a la plaça J.Verdaguer.
- Gran Ball de Festa Major amb l'Orquestra La Principal de la Bisbal, i a la mitja part actuació de Luis Aguilé i l'espectacle de parelles del Mira Quién Baila.
- Xarangues pels carrers de la vila. Exhibició de puntaires. Ball de l'escuma amb els Corsaris.
- Exhibició d' Agility (ensinistrament de gossos), a càrrec del Club Agility Girona.
- Jocs de cucanya per a la mainada amb el grup Sac i la Puça espectacle. Berenar per tothom.
- Castell de Focs d'artifici i cloenda de la Festa amb ball al pavelló, amb l'orquestra Denis Band i actuació del Mc Félix i Disco Mòbil.
- L'equip de Can Camas guanya la final de futbol-7.
- S'aprova la construcció d'un centre tecnològic de l'aigua.
- La revista "Gastronomia-Oci" dedica quatre pàgines al balneari F. Vella.
- Comencen les obres de la llar infantil municipal.
- XXIè Aplec de la Sardana. Emili Juanals rep l'ecut d'or del Grup Sardanista.
- Xavi Colón va presentar a diferents pobles un material sobre didàctica de la sardana.
- Primera edició de FrescArt, mostra d'art i recitals de poesia al carrer.
- Canvi de sentit de vint carrers del poble.
- El C. E. Sant Hilari es prepara per afrontar la categoria de Preferent. Josep Rossell nou president.
- Tres accidents fan suspendre la baixada de carretons.
- La biblioteca disposa d'un ampli i nou espai per a exposicions.

SETEMBRE 2008

- Audició de sardanes amb la Cobla La Flama de Forners a la plaça Jacint Verdaguer.
- IV Trofeu Guilleries de bàsquet, equips ACB. Guanya el Ricoh Manresa. (P.M.E.)
- Diada Nacional de Catalunya. Hora Zero. Ofrena floral d'homenatge a la figura de Josep Moragues. Al monument. Parlaments i diferents actes durant el dia.
- Els "nens" i "neres" del Casal de Can Blat van a Port Aventura. Organitzat per l'Associació de Gent Gran "Can Blat". Faran també uns sortida posterior a Praga.
- Inici de curs dels cursos de català per adults, de l'Escola de Música i de l'Escola d'Adults.
- XXV Cursa/Marxa Popular de Sant Hilari Sacalm.
- Festa "Torna en Serrallonga", amb molts i diversos actes. Ball d'en Serrallonga, trabucaires, fira barroca de productes i altres.
- Donem la cara per la Raquel, festival de Música i humor.
- 1r open Junior de Tennis.
- Sortida Parroquial al Santuari de Queralt.
- Exposició de "Moble fos" de Joan Condal a Can Rovira.
- Exposició de "Talla en fusta i escultura ceràmica" i "Fotografies de Vacances" a la Biblioteca.
- Exposició "les gestes d'en Serrallonga" al M.G.
- Celebració de la VI Marxa Tivolina.
- Nou anagrama de l'Associació de Comerç i Turisme.
- Sis atletes de Sant Hilari, tres nois i tres noies, participen a la cursa "Carros de foc".
- Ramon Artís, nou director de l'Escola d'Adults.
- Miguel Sánchez guanya el concurs local de fotografies de les vacances.
- Lloret 1-Sant Hilari 1, inici del campionat de futbol a preferent.
- Festival solidari amb la Raquel Villamala. Emotiva vetllada al cinema Catalunya "Donem la cara per la Raquel". Organització d'Els Nois Alegres i participació de molts voluntaris.
- Els diferents centres escolars del poble inicien sense problemes el curs.
- Sant Hilari entra al Consorci de Viles Termals de Catalunya.
- La revista "GiDona" dedica quatre pàgines a Sant Hilari com a vila de fonts.
- Celebració i activitats de Torna Serrallonga.
- Festa major del Pla de les Arenes i de Sta. Margarida de Vellors.
- Ball al Casal de Gent Gran Can Blat cada diumenge a la tarda.

11 de setembre. Sardanes

Cercavila Embruix'09

Club de lectura

Concert Escola de Música

Concurs de Pintura Ràpida

Concert

OCTUBRE 2008

- Mercat d'Art d'Excèntrica a la Ponxada. Es fa cada mes.
- Xerrada informativa sobre la llei d'estrangeria a la Casa de Cultura. Presentació del Servei Municipal en matèria d'habitatge. Conveni amb la Fundació Ser.gi per promoure habitatge social. Servei de traducció gratuit per facilitar l'acollida i la integració del immigrants.
- Inici dels cursets de tennis del Club Tennis Sant Hilari.
- Excursió a la Salut de membres de l'Associació de Gent Gran Can Blat.
- 7a Fira del Bolet i la Micologia-Setmana del Bolet. Activitats diverses:rutes, taller de cuina, exposició, curs d'introducció a la Micologia, xerrades. Museu Guilleries.
- Concert Coral, amb Coro Sacro Cuore di Gesù (Itàlia) i Coral Amethysta (St. Hilari-Arbucies).
- XXIII Volada d'Estels a la Bòbila, amb moltes dificultats per manca de vent. Ça-Cairn Exprés.
- Motocròs Social, al circuit Els Cortals. Moto Club Sant Hilari.
- Cinema amb la pel·lícula El increïble, al Cinema Catalunya.
- Exposició de dibuixos de bolets dels alumnes de les escoles del poble a la Sala Noble.
- Exposició Moble Fos a Can Rovira.
- Es posa en marxa un servei d'orientació familiar adreçat a pares i fills de 0 a 18 anys.
- L'Ajuntament compra els baixos de can Serras per dedicar-los a equipaments culturals.
- 34 matrimonis celebren junts les noces d'argent i d'or.
- Recollida de sang amb 195 donants. Germandat de Donadors de Sang de Girona.
- Els Nois Alegres visiten Santiago de Compostela i canten a la catedral.
- Rubí 0 – Sant Hilari 2, primera victòria del C.E. Sant Hilari a la nova categoria.
- Ball cada diumenge a la tarda al Casal de Gent Gran.

NOVEMBRE 2008

- IV Fira Fusta organitzat pel Gremi d'Empresaris de la Fusta i l'Ajuntament. Concurs de Tallada de Troncs i Història de la Torneria. El conseller Huguet entra en una cabana de carboners.
- Mercat d'Art a la plaça Jacint Verdaguer. Excèntrica.
- 26è Cross de Sant Hilari al Pla de les Arenes, Circuit dels Cortals.
- Suspesa per mal temps la XIX Marxa Excursionista "Camins de les Guilleries". Ça-Cairn Exprés.
- L'hora del conte "L'enfrapacontes se'ls menja" a càrrec de Bel Cortes, a la Biblioteca.
- Concert a càrrec dels Nois Alegres amb una segona edició de "Nova Cançó".
- Sortida al Teatre N.de Catalunya per veure "Aloma de Mercè Rodoreda". Àrea de Cultura.
- Dia Internacional contra la Violència de Gènere: xerrada "Què haig de fer si m'assebento que algú pateix la violència de gènere? Taula informativa. Associació de Dones La Violeta.
- Taller de construcció de Pessebres. Associació de Pessebristes.
- Contes per a adults "Les mil i una paraules" a càrrec de Bruc-Art.
- Castanyada Popular amb animació infantil a la plaça Gravalosa. Dinàmica 1740J.
- Diada del Soci del Grup Sardanista de Sant Hilari i concert amb la cobla Selvatana. Sardana de Miquel Tudela "Rusti" dedicada a en Ramon Rosquellas.
- Exposició Moble Fos a Can Rovira.
- VIII Setmana del llibre infantil i juvenil a la Biblioteca.
- Celebració del Kè aniversari del bar musical "El líquid". Am música en viu.
- Presentació de tots els equips de futbol del C.E. Sant Hilari.
- Exposició a la Biblioteca sobre el poeta Miquel Martí Pol.
- 7è Aniversari de la publicació local "Portaveu".
- Dins dels programa Selva, sortida per conèixer els boscos i les fonts de Sant Hilari.
- Cau un polsim de neu, moltes pluges i forts vents, però els bolets no surten
- Ball al Casal de Gent Gran cada diumenge.
- Castanyades a les escoles i a diferents entitats.

DESEMBRE 2008

- L'Associació de Dones La Violeta presenta l'Agenda Llatinoamericana.
- Es presenta el projecte de fer cases damunt dels arbres per parat de Selvaaventura, a la Vileta.
- L'hora del conte amb l'espectacle "Un Nadal ple d'aventures" a càrrec de Joan de Bolter.
- Lliurament de premis del 1r Concurs de Poesia Curta a la Sala Noble. El primer premi per Roger Vilà Padró. Actuació de la Coral Amethysta.
- Activitats per la Marató de TV3, dedicada a malalties mentals greus. Campionat de bo-

tifarra, tennis taula, Scalextric, pastorets representats pel club pati St. Josep La Selva. Es recullen 4.500 euros.
- Xerrada informativa: "Què haig de fer si m'assabento que algú pateix la violència de gènere? Associació de Dones LaVioleta.
- El grup de teatre de Sant Hilari presenta "Els Pastorets" al teatre Catalunya.
- Concert de Nadal dels alumnes de l'escola de Música.
- Jornades de tallers; taller de Tions. Casal Popular El Trabuc.
- Inscripcions pel XI è Concurs de Pessebres Associació de Pessebristes.
- Concert Nadalenc a la Sala Noble amb les corals de Sant Hilari.
- Tradicional Cega Tió al Jardí de Can Rovira, per als més petits.
- Parc de Nadal al Pavelló Municipal d'Esports, amb moltes activitats.
- Nit Jove amb l'actuació del grup de "Ska Banda Barcarra" al (P.M.E.).
- Espectacle infantil i berenar popular "Multi Contes Pintats" de la companyia Metromatic Teatre, al (P.M.E.).
- Campanya de reciclatge a la deixalleria.
- Exposició de diorames a Can Rovira i a l'Església. Associació de Pessebristes.
- Exposició sobre el canvi climàtic, al vestíbul del Museu Guilleries
- Es demana la creació d'una ruta centrada en la figua del General Moragues.
- Comencen les obres de la MAT a Osor i a Sant Hilari.
- Conclusions de l'Agenda 21, entre alcaldes i tècnics de les Guilleries.
- Es fan unes jornades tècniques per a la millora del comerç local.
- Can Fatjó 3 – C.E. Sant Hilari 1. Estem en zona de descens.
- Surt el butlletí del Col.legi Sant Josep del segon semestre de 2008.
- L'Antoni Miralpeix presenta la seva cantata "Collita de somnis" a Santa Mª del Mar, amb el text poètic d'en Francesc Datés.
- Els llums de Nadal s'encenen encara més tard que l'any passat. Tot en ares de la crisi.

GENER 2009

- Visita del Carter reial per a recollir les cartes dels nens i nenes del poble..
- Titelles "Els Pastorets", al teatre Catalunya.
- Cavalcada de reis i baixada de regals des del campanar de l'església parroquial
- Recollida d'arbres de Nadal per a reciclatge.
- Inscripcions pel curs de monitors de lleure i posterior desenvolupament.
- Lliurament de premis del XXIIIè concurs de pessebres a Can Rovira.
- Espectacle "Va de llegendes", a càrrec de Va de Contes, a la Biblioteca.
- Inscripcions als cursos, activitats i tallers de l'Escola d'Adults, del Museu Guilleries i del casalxjovesihs.
- 1ª jornada de portes obertes al club Scalextric . Slot Sant Hilari.
- Exposició sobre el Canvi Climàtic al vestíbul del Museu i Exposició de diorames a Can Rovira. Associació de Pessebristes. Exposició de Pessebres a l'Església parroquial.
- Exposició "El Bosc" Obra Social Fundació La Caixa, al Museu i a Can Rovira.
- Els Reis van portar una borica nevada i baixes temperatures.
- L'empresa asturiana Agua de Quess compra l'embotelladora Font Selva.
- Celebració gastronòmica a la Granja Tivoli en honor de Sant Hilari, el nostre patró.
- Concert de Nadal de la coral "Els Nois Alegres" al Casal de Can Blat.
- Taula rodona entre diferents especialistes, propietaris i tècnics sobre la problemàtica de les malalties que afecten les plantacions de castanyer i el seu futur.

FEBRER 2009

- Xerrada "Assessorament i gestió de les assegurances a l'esport", a càrrec del Sr. Bertran" C. Cultura.
- Inici dels cursos, activitats i monogràfics del 2n semestre de l'Escola d'Adults.
- Inici del taller de gralla.
- Sortida amb raquetes de neu a un racó del Pirineu.
- L'hora del conte: amb l'espectacle Connecològics: el conte d'en Glubs.
- Taller de pomades i cremes amb plantes medicinals a càrrec de Joan Torras.
- Sessió per als membres del club de lectura "Llibres de pel·lícula".
- Xerrada informativa sobre la campanya, 10mil a Brussel·les! al Casal Popular El Trabuc.
- Classe oberta de ball: Jazz-fusion, street-dance, funky... a la Sala Noble.
- Farem el Tòtil, dijous llarder, taller de traites a la plaça J. Verdaguer.
- Carnestoltes infantil, cercavila fins al pavelló Municipal i a continuació espectacle infantil amb el grup d'animació Deparranda. Concurs de disfresses a Villaret.
- Enterrament de la Sardina, ball i botifarrada popular al carrer Rocosa.
- Xerrada informativa sobre el grup de Sant Hilari Solidari, a la Casa de Cultura.
- Segueix l'Exposició "El bosc" al Museu Guilleries.
- L'Arnau Parareda guanya el campionat de Catalunya júnior de 800 m, en pista coberta.
- Dins la fira Fitur, de turisme, Sant Hilari rep un diploma que l'acredita com a poble de destí turístic de qualitat. A l'igual que onze establiments comercials de la població.
- Nova ordenança sobre la tinença de gossos. S'han de recollir els excrements dels animals.
- Nous serveis de la Hispano per a millorar la comunicació entre les poblacions d'Arbúcies i Sant Hilari amb Girona. Més freqüència de sortides.
- L'Ajuntament rep 976.971 euros dels Fons Estatal d'Inversió Local (Plan Zapatero) destinat a fer obra pública i ocupar gent. Es preveuen diferents obres.
- Les pluges causen grans destrosses al camp de futbol. Cau el mur de contenció i un tros de camp de la porteria del gol sud. Té un cost de 300.000 euros la seva reparació. El C. E. Sant Hilari disputarà els seus partits al camp del C.D. Arbúcies, a qui s'agraeix el gest.

Encesa del fogueró de Sant Joan

Entrega de premis del concurs literari

Espectacle pirotècnic per Sant Joan

Festival "Dóna la cara per la Raquel"

Fira del bolet

Hora del Conte

Ofrenes a Josep Moragues l'Onze de Setembre

Arribada dels Reis d'Orient

- Sorea, l'empresa de l'aigua, es fa càrrec de la conservació i el manteniment de la depuradora.
- Antoli Fauria es classifica en primer lloc en el duatló d'Igualada.
- Cada mes Mercat d'Art a la Pontada o a locals comercials. Excèntrica.
- Bons resultats dels atletes en les proves de cros de la província, en especial els del Guilleries.
- Ball cada diumenge al Casal de Gent Gran, amb música en viu.

MARÇ 2009

- Hi ha persones que volen parlar català, tens 10 hores per conversar hi? Fes-te voluntari! Campanya per ajudar la gent de fora a parlar català.
- Presentació de les conclusions des estudis del mercat de marxants i dels aparcaments previstos a la Sala de Plens de l'Ajuntament.
- Xerrada: "La llei de dependència. Per què un 50% dels beneficiaris no reben prestació?" Sala Noble.
- 8è Sopar de Dones al Pavelló, amb 150 comensals. Diferents actuacions.
- Dia Internacional de la Dona Treballadora. Lectura del Manifest. És va fer un reconeixement públic de la feina que s'està fent des de Càritas parroquial i les senyores que en tenen cura. Concert de la coral Els Nois Alegres.
- Exposició Dones, guia temàtica del centre d'interès a la Sala polivalent de la Biblioteca (S.p.b). Taller migració-mediació: les dones com a ponts de cultura, al mateix indret.
- Concert-intercanvi d'aniversari de l'OJS: Orquestra Jove de la Selva i Orquestra E.M. Barberà del Vallès, a les 12 del migdia a la Sala Noble de la Cooperativa.
- Xerrada, "Escriure amb ulls de dona" a càrrec de l'escriptora Gemma Llienas a la (S.p.B).
- 1r campionat de Dames al casalxjoves.
- L'hora del conte. Per què? a càrrec de "L'espina de la sardina", a la Biblioteca.
- 201 donants de sang, a la Germandat de donadors de Sang de Girona.
- Sortida al teatre Goya de Barcelona per veure l'obra "Els nois d'història".
- XXXIII Setmana esportivo-cultural del Col.legi Sant Josep. Concurs literari escolar.
- Forta inversió per ampliar el geriàtric en vint-i-una places més.
- 5ª Caiçotada popular a la 1 del migdia al jardí de Can Rovira. C. P. El Trabuc. Música alternativa.
- Tallers de memòria al Casal de Gent Gran Can Blat. Taller de jocs tradicionals a la Sala Noble.
- Pre-inscripcions curs 2009/2010 a l'Escola de Música Municipal de Sant Hilari.
- IX Marxa Nocturna "camins de les Guilleries", amb prop de 200 persones.
- "Quan les mares es desmadren-12", al Cinema Catalunya.
- Xerrada informativa sobre el conflicte entre Israel i Palestina. El Trabuc.
- Les colles de senglaners del poble han abatut 450 senglars al llarg de la temporada.
- 45 atletes del poble participen en el Cros internacional d'Andorra.
- Jorgina Busquets, una jove hilarienca de 21 anys ha guanyat un important premi i una medalla d'or per un treball sobre el coet Ariane amb material reciclable. Està fent 4t d'E.T.S. a Terrassa.
- En Joan Torras fa unes xerrades per ensenyar a fer ungüents i pomades.
- S'inicia amb l'obra "Contra el progrés" un cicle de teatre d'humor i dansa, dins del MoMe 09, que es farà al cinema Catalunya durant uns mesos. Ho gestiona República de Guerrilla.

- EXPOSICIONS:
- Rutes per Sant Hilari i biodiversitat en diferents zones de l'Amazònia. M.G.

ABRIL 2009

- Mercat d'Art a la plaça J. Verdaguer. Excèntrica.
- Setmana Santa. Representació del Sant Sopar, a 2/4 d'11 de la nit a la plaça J. Verdaguer.
- Divendres Sant: Via Crucis Vivent a les 9 del vespre pels carrers i places de la vila amb final al Calvari. Exposicció de material del Via Crucis a Can Rovira. Fira de productes artesanals.
- XIVè Concurs de Pintura Ràpida i lliurament de premis a la Sala Noble. Guanyadors: Fina Mila, Aida Mauri, Jordi Pons i Jordi Sobirana (categories superiors).
- Concert del grup local "Anònims" al pub discoteca Villaret.
- Curs gratuït d'iniciació a la informàtica adreçat a treballadors en actiu.
- Dinar a Can Blat i sessió de ball, com cada diumenge.
- Diada de Sant Jordi, arrossada popular i xerinola amb el grup "La ceba i la carxofa".
- "Viure i conviure", xerrada-col·loqui sobre seguretat. Mossos d'Esquadra de l'ABP Selva Interior.
- Xerrada per als pares sobre "Internet Segura" a la Casa de Cultura. Els Mossos d'Esquadra.
- Lliurament de premis del XXXIIIè Concurs Literari de Narració Curta a la Sala Noble. Guanyadors: Clara Corominas categoria A, Elisa Don, B (la C quedà deserta) i Jaime Calatayud de l'A.
- Sortida al bosc per conèixer les plantes que es mengen.
- Lliurament de premis del Concurs "Premis Moragues" a la Sala de Plens. Guanyadors d'ESO: Anna Valls Cunillera i Pau Miralpeix del Col.legi Sant Josep i Sergi Mollet i Cristian Boada de l'IES B. I Puniet. De batxillerat Judit Gómez i dos accessits a Pau Crous i Laura Jiménez.
- III Fira de Sant Jordi al carrer Vic. Parades de llibres i roses amb els escolars de la població. Diverses activitats entre els alumnes de secundària de les dues escoles.

- Taller "a dibuixar somriures" a la Biblioteca. Lliurament de premis del 2n Concurs de Punts de llibre. Guanyadors: E. Montilla, Mª Vallcrosa, R. Núñez i A. Valls.
- Per Sant Jordi, activitats lúdiques.
- 25è concert de Sant Jordi amb la cobla La Flama de Farners.
- Llibres de pel·lícula, sessió pels membres del Club de Lectura, a la Biblioteca.
- Es rep una important ajuda de l'ACA per a rehabilitar la riera de la font del Pic.
- Es torna a reobrir el camp de futbol, que ha guanyat espai.
- Les típiques caramelles de Pasqua es van haver de fer sota la plaça Porxada.
- Campionat de funky comarcal al cinema Catalunya.
- Nou veins afectats pel desdoblament de l'Eix Transversal.
- S'usa la mímica per conscienciar el jovent de la necessitat del silenci nocturn.
- El compositor local Miquel Tudela és felicitat pels Mossos d'Esquadra per haver-los dedicat la sardana "Ofrena als Mossos".
- Antoli Fauria sotscampió d'Espanya de duatló.
- Un grup de joves del Trabuc arrangen la font Se Guarda.

- EXPOSICIONS:
- Exposició permanent del Via Crucis a Can Rovira.
- Exposició "Biodiversitat en insectes a l'Amazònia" al Museu i exposició de fotografies de l'Enric Macià, al Bar Churry.

MAIG 2009

- Inici del curs de balls d'enrelat.
- Mercat d'art a la plaça J. Verdaguer. Excèntrica.
- L'hora del conte "Va d'estrelles", a la Biblioteca.
- Teatre amb l'obra "Sóc una màquina" del Cicle d'Estrenes de Teatre d'Humor i Dansa MoMe'09.
- Planetàrium de la Fundació La Caixa, a la Sala Noble.
- Dia Internacional dels Museus. "Busca la joia del Museu". Gualta d'estels, amb Lluis Verdaguer.
- Festa Pro-Futbol amb Crema Catalana, The Country Revival i Dj Johnny Pirat" al Pavelló.
- Club de lectura d'adults a la Biblioteca.
- Xerrada informativa sobre "El cas Núria Pórtulas", al C. P. El Trabuc.
- Taller "Les peripècies dels astres", a la Biblioteca.
- Festa fi de temporada "Club Basquet Sant Hilari".
- Jornada de portes obertes del club de Patinatge al Pavelló.
- Concert del grup "ENCARAHISOM", a la Sala Noble.
- Cicle de cinema alternatiu al C. P. El Trabuc.
- Diversos alumnes de les dues escoles participen a la fase territorial de natació en campionats escolars.
- S'asfalta la carretera Gi-551 en el tram entre Santa Coloma i Sant Hilari.
- Any Internacional de l'Astronomia. Viatge al planetari de la Caixa i sortida a veure estels.
- Mireia Bosch i Xavi Colon reben el Forcel Rosa d'or d'Anglès per la seva dedicació a la sardana.
- Els "Petits cantaires" i l'Orquestra Jove de la Selva actuen a l'Auditori de Barcelona.
- Els infantils del C.E. Sant Hilari queden campions.
- C.E. Sant Hilari 3 – Canovelles 2. Salvats.

- EXPOSICIONS
- Exposició de Punts de Llibre a la S.P.de la Biblioteca. Exposició Guia temàtica "L'any de l'astronomia 2009 i "Escola d'Adults de l'Aula d'Art" a la Biblioteca.

JUNY 2009

- Inscripcions al Casalet d'estiu, al Campus Esportiu, al curs intensiu de patinatge, als cursets de tennis i al campus de bàsquet Ricoh Manresa.
- Eleccions al Parlament Europeu 2009. Participació 30,79%. Nº vots, CiU 508, PSC 281, ERC 274, PP 68, ICV 51. Entre en blanc i nuls 47.
- Sortida per visitar els paisatges insòlits de la comarca del Vallespir: Els banys d'Arles, Prats de Molló i dinar a Sant Pau de Segúries. Ruta dels del Casal Can Blat.
- VII Ral·li Guilleries.
- XII Milla Urbana a la rotonda de la Pedra Llarga.
- Final de Campionat de tennis.
- Berenem i convivim, caminada fins a la Font del Sastre. La Violera.
- Cinema alternatiu. Documental "Superplus, consumidores aterrorizados i la historia de las cosas".
- Celebració per l'obtenció de: Copa, Lliga i "Champions" del Barça F.C. a la Placeta.
- Sortida al bosc a buscar plantes Medicinals.
- Cinema alternatiu amb la pel·lícula "Buda explotó por vergüenza".
- Marató de Pàdel al Pavelló.
- Concert de fi de curs dels alumnes de l'Escola de Música a la Sala Noble.
- Festa de fi de curs de l'IES Anton Busquets i Punset, de la llar infantil Les Cent Fonts, del CEIP Guilleries i del Col·legi Sant Josep. També de l'Escola d'Adults. Activitats durant tot el dia.
- Festa Major petita de Sant Joan. Embruix'09:
- L'hora del conte amb "Fades dolcetes i bruixes peludes" a la Placeta. Xerrada de Carme Bosch i inauguració de l'exposició "Les Flors de les Bruixes". Taller d'ungüents, ratafia,

Sant Jordi

Sopar de dones

Taller de ratafia

Trobada de bastoners

Via Crucis

Taller de pomades i cremes

Balls tradicionals

Camestoltes

trementina i begudes màgiques, amb la Pepeta, en Roger i la Mª de Caldes. Taller de bruixes per a petits i Cercavila amb els Guillables de bruixetes i bruixots, a la plaça J. Verdaguer. A la tarda titelles "El pot de confitura" a amb T. E. de T. de St. Hilari, a Can Rovira. Mercat Esotèric a la plaça Porxada.
- Revetlla de Sant Joan. Pirotècnia amb els Guillables. Ball amb el grup Mediterrani a la Placeta i amb el grup Kumbes del Mambo i Dj al Pavelló exterior.
- Solstici d'estiu, sopar popular, encesa del foguerò pels Guillables amb la flama del Canigó, portada pels Atletes locals i actuació de l'orquestra de Sant Celoni amb músiques del món.
- Cercavila amb els gegants i capgrossos de Sant Hilari amb el grup La Sinforosa, i a la tarda, Sardanes amb la cobla Genisenca a la plaça Gravalosa.
- Publicació del butlletí del Col·legi Sant Josep i de la revista "Trencaclasques" del CEIP Guilleries.
- 636 homenatge a la Vellesa. Trobada al Casal i cercavila amb els gegants i el grup Vatua l'Olla. Missa cantada pels Nois Alegres, dinar al P. M. E. i homenatge a les persones que enguany fan 90 anys i a continuació ball amb el grup La Sinforosa.
- Aplec a l'ermita del Pedró, amb dinar popular, celebració i sardanes.
- 1a trobada del club de lectura del projecte "Units per la Lectura".
- Aniversari dels Bastoners de les Guilleries. Cercavila amb altres colles, sopar i concert a la Moragues.
- Audiovisual de l'expedició del Manaslu 2008 a la Sala Noble.
- 176 donants de sang, a la Germandat de donadors de Sang de Girona.
- Teatre amb l'obra "Invisibles" dins del cicle d'estrenes de teatre d'humor i dansa Mome'09.
- Llibres de pel·lícula pels membres del Club de lectura a la Biblioteca.
- Curs monogràfic intensiu de Tècnic de io.
-
- 1r dia de Bibliopiscines a la piscina municipal descoberta.
- Exposició "Flors de les bruixes" al Museu Guilleries.

JULIOL 2009

- Inici del curs de sardanes.
- Sàbat de bruixes guilla que fuig, ruta nocturna teatralitzada. Embruix'09.
- La Iolanda Triadó guanya el Concurs d'Il·lustració del programa de Festa Major.
- 2a Trobada del club de lectura "Units per la lectura" a la Biblioteca.
- Sacalmsona '09, 1ª mostra de Dj's locals i 1r Concurs de Grups de Música a la discoteca Villaret i a la plaça Gravalosa.
- Festa del barri de la Pedra Llarga, del carrer St. Jordi, barri del Futboli del Petrinxo.
- Cada dijous al vespre Audició de sardanes amb les cobles Flama de Farners o la Genisenca a diferents places del poble.
- Festa de Sant Cristòfol. Missa, benedicció de vehicles a la Placeta, sardanes amb la cobla Canigó. i sessió de ball amb el conjunt Quartz a la Discoteca Villaret.
- Solos Diatònics. Concerts d'acordió, amb Guida Sellarès, Cati Plana i Marc del Pino a la Porxada.
- Teatre amb l'obra "Fum", de teatre de Guerrilla, al Pavelló d'Esports.
- Festa de Santa Creu d'Horta. Parròquia de Sant Hilari.
- Trobada de motos antigues. Amics de Motos Històriques.
- Forta pedregada que malmet collites i plantes dels jardins.
- Un insecte afecta els plataners que tenim als carrers i altres indrets. S'ha decidit no fumigar-los i esperar la poda. Perden el color de la fulla i cauen.
- Curs de patinatge del Club Sant Josep-La Selva, amb 24 participants
- L'Antoni Miralpeix presenta a Vic el llibre "És quan canto que hi veig clar". Aviat estarà a les llibreries per a poder-lo adquirir.
- Es comencen les obres de reforma de la carretera Gi-542 entre Anglès i Sant Hilari.
- Durant el mes de juliol s'han begut collir cep, rossinyols, sabaters, ous de reig...
- Una veina deixa en herència 39.000 euros a la Residència de gent gran. Serviran per a l'ampliació.
- Sant Hilari s'adhereix al sistema de qualitat de les viles termals.
- La regidora Joana Giménez deixa el càrrec per motius personals i la substituirà l'Anna Vernedas.
- Campus de bàsquet per a petits amb el Ricoh Manresa.
- En Pep Pernaner, junt amb altres alpinistes fa el cim del Broad Peak, de 8047 m.
- L'Associació de Comerç i Turisme ha tornat amagar bolets de fusta al bosc. Si es troben tenen premi.
- "El Líquid" guanya el torneig de futbol-7 en imposar-se a Planxisteria Masó per 3 a 1.

CiU de Sant Hilari

Un any més, el programa de Festa Major ens brinda l'oportunitat, a tots els partits polítics i a totes les entitats de la nostra vila, de dirigir-vos quatre ratlles i fer balanç del que ha estat aquest últim any.

Ja portem mitja legislatura des que Convergència i Unió vam quedar exclosos del govern municipal i des que la coalició d'ERC i PIG varen pactar. Durant aquest període, s'han anat succeint un seguit de mesures desencertades i, sobretot, amb manca de consens en les quals no s'ha permès reflectir l'opinió de CiU, el grup majoritari al nostre ajuntament i el partit que havia dut endavant Sant Hilari durant els darrers anys. La manca de lideratge i els projectes poc encertats, en aquests temps difícils que ens toca viure, es reflecteixen, malauradament, a la nostra vila, dia rere dia.

Actualment, estem passant per una crisi econòmica. Una crisi que es veu reflectida a tots nivells: laborals, manca de poder adquisitiu per part de les famílies, majors problemes socials... i aquest fet hauria de portar a les administracions públiques a prendre decisions que beneficiessin totes les persones amb mancances i dificultats. Pel que sembla, al nostre municipi, no s'entén així. No hi ha cap política clara en aquest aspecte. Aquest darrer any ens hem vist envoltats d'un seguit d'estudis que no han servit per a res i que no han portat enlloc, però sí que han suposat una despesa per a tots els hilariencs; d'un augment de taxes, com per exemple les de recollida d'escombraries; augment desorbitat de personal, en molts casos, totalment innecessari

En diferents escrits de propaganda ERC I PIG ens diuen que en aquests dos anys ja han complert més del 70% del seu programa electoral. Tot aquest reguitzell de mentides tenen un petit entrebanc i és que els programes electorals estan escrits i a disposició de tothom: us convidem a tots els hilariencs a fullejar els programes electorals d'Esquerra i del PIG i us adonareu de les mentides, de la manipulació informativa i de la manca de transparència d'aquest equip de govern. No s'ha complert un mínim raonable del programa electoral i, el que és més greu, no hi ha cap intenció de complir-lo.

La nostra coalició creu que fer evolucionar Sant Hilari, i més encara en la situació actual, hauria de ser feina de tots i per tant és necessària una col·laboració entre tots els grups polítics i així ho hem anat dient des del primer dia. Una col·laboració que mai no se'ns ha acceptat, però que no ens ha fet abaixar la guàrdia pel que fa al control municipal que Convergència i Unió ha anat fent i farà als partits que governen.

A part d'això, el passat mes de juny es varen celebrar les eleccions al Parlament Europeu. Unes eleccions que, indiquen una voluntat de canvi dels ciutadans catalans ja que Convergència i Unió va ser l'únic partit que va augmentar en nombre de vots i va guanyar a les circumscripcions de Girona i Lleida. Particularment, a Sant Hilari, Convergència i Unió no només fou la força més votada, sinó que augmentà en nombre de vots en front els demés partits tot i tenint en compte l'augment de l'abstenció. El partit que tingué una davallada més gran fou ERC, que va perdre un 33,5% dels vots reals que va obtenir ara fa cinc anys i va ser la tercera força política del nostre municipi, darrera CiU i PSC. Una mostra evident del desencant dels nostres convilatans vers la tasca d'ERC al nostre municipi.

La gent de CiU estem a la vostra disposició per tot allò que hagueu de menester, per fer arribar la vostra veu a un equip de govern que ha convertit l'Ajuntament en una bombolla de vidre inaccessible, malgrat que públicament ens venguin que s'escolten la gent i que tenen en compte totes les opinions. Dir-vos que continuarem treballant per Sant Hilari i per la seva gent perquè, en un futur, poguem continuar construint un poble competitiu on tots ens sentim orgullosos de viure.

No volem acabar però sense desitjar-vos una bona Festa Major. Que la gaudiu amb moltíssima alegria, que us ho passeu d'allò més divertit, que els retrobaments familiars siguin inoblidables i, en definitiva, que la bona harmonia presideixi tots els actes de la nostra festa.

Agrupació local de Convergència i Unió.

Partit Independent de les Guilleries

PIG
PARTIT INDEPENDENT DE LES GUILLERIES

Simbiosi

La llauna ressona massa. A qui li ha passat pel cap vomitar tal quantitat de decibels dins aquesta enorme caixa de ferralla metàl·lica enllaunada? No endevino a descobrir què coi em diu la gent, molta gent, fum, escalfor, com en una olla plena de verdures, bullint, enfollides pel va i ve de la pressió. M'acosto fins la barra entre cares desencaixades, empentes i abraçades. Suo. Sempre he trobat curiós que els mamífers poguessin irradiar tanta escalafó, són calents i el contacte amb ells és humit i calorós, no m'agrada, m'agrada el fred, sentir com se't glacen els dits quan toques el marbre i et puja aquell calfred cap a les espatlles. Però ara suo. I en un petit forat entre el bullici repenjo el colze a la barra i em serveixen un gintònic que engoleixo assedegat i em taco la samarreta, la samarreta vella que sempre em poso per aquestes dates i on hi competeixen les taques dels "cubates" d'altres festes per saber quina és més antològica. De fet, l'experiència és un grau, ara ja no em taco tant com abans.

I és gràcies a aquest grau de saviesa que aconsegueixo arribar a fora d'aquella olla de grills sortejant a la "penya" amb una destresa lloable i tot sense vessar ni una mica de l'apreciat gintònic que m'han servit dins aquesta mena de "pot pel turmix" color fúcsia tan horrorós, que m'emportaré com a trofeu i que rondarà per casa d'una lleixa a una altra fins a trobar-l'hi una millor utilitat, o que donaré a aquells que es passen la nit recollint-los, com indigents, fent unes piles que sobresurten pel damunt dels caps per revendre'ls i treure'n una birra o dues.

Els rèptils som de sang freda i l'aire fred que venteja em refà, em detura. A qui li passa pel cap posar un munt de llauna a l'obaga ? O exposar-se hores i hores a un soroll quasi infernal absorbits per la multitud i a sobre gaudir-hi ? Els mamífers es caracteritzen sempre per fer coses contraproduents a la seva espècie.

Estic a gust, m'envalenteixo i proposo una simbiosi corporal a un mamífer femella que fa honor a la seva espècie per la preciositat de les seves parts mamàries, i que fa estona que controlo. Sempre intento relacionar-me un xic amb la resta per dissimular i fer veure que sóc com ells; els rèptils no som ben vistos en segons quines comunitats de sang calenta. No ! -respon- la simbiosi, encara que a priori comporti una ben entesa de les parts implicades, pot arribar a convertir-se en una relació parasitària, i això planteja un problema: qui fa de paràsit? Tu? Jo? Els dos? De fet sempre hi ha algú que hi surt perdent...però no et preocupis, perdre, més es va perdre a Cuba...Me n'adono que les dones sempre tenen la raó, bé, la seva raó.

I com en un deliri de comunicació social, un bípede que sembla que aprèn a caminar de nou, se m' acosta trampelant i m'explica coses inconnexes, i no l'entenc però té la raó, i ho repeteix, i l'hi faig repetir, i assento sense entendre ni "papa", i només entenc " tinc la raó". Com pot tenir la raó ? Ningú te la raó. Tenir-la seria absolutista, seria dir que allò que un té és el tot, que no hi ha cap altra manera de fer-ho, d'actuar, la raó no deixa lloc a res més. Ell no té la raó, té la "seva raó". Tots tenim la nostra de raó, i el món és un cúmul de raons petites, particulars. Mai m'ha entrat al cap com aquells anomenats polítics s'aferren a voler tenir la raó, i fan mans i mànigues per inculcar la seva raó a la resta de mortals. La raó no es té, es construeix. No s'imposa, es reinventa, canvia. Es crea a base de petites raons per assolir una raó col·lectiva, social. Treballant i fent, sense demagògia, amb fets. Els polítics parlen, i d'altres creuen en la gent.

Els lleons campen a la fresca i esperen l'àpat, un grapat de llangardaixos feinegen i s'escolen entre les branques d'un arbre que fa l'ombra cada vegada més allargada.

Partit Independent de les Guilleries

Esquerra Republicana de Catalunya

Fer poble, fer país... fer política

Pràcticament, sempre els partits polítics, tant a nivell local com nacional, quan tenim l'oportunitat de sortir en un medi caiem en el parany de dir que el que fem nosaltres és molt bo i el que fan els, diguem-ne, rivals molt dolent. Aquestes actituds solen anar en contra de la dignificació de la política.

La gent que estem en les seccions locals o en les estructures dels partits i que tenim companys i companyes amb responsabilitats de govern, tenim el deure de fer bona la política. Parlar de política no sempre és empudegar el sistema. La majoria de les vegades es fa amb sentit crític i constructiu. De reflexionar sobre el món i el seu funcionament i treballar per millorar-lo n'hem d'estar orgullosos. Això és una actitud valenta i, per tant, lloable.

Des de sempre, la democràcia s'ha expressat bàsicament a través dels partits polítics, i a través de les seves ideologies que atorgaven identitat política i omplien de sentit la vida de molts individus. En els últims temps, els lligams entre la ciutadania i els partits s'han afeblit considerablement, i aquest distanciament s'ha manifestat en un augment de l'abstenció electoral i també en un creixement de votants indecisos. El motiu és que molts ciutadans no se senten completament representats per una opció partidista concreta. A ulls d'alguns electors, es fa difícil distingir una opció d'una altra

Hem de fer que aquestes diferències programàtiques puguin arribar a ser clarament percebudes pels ciutadans, ja que en massa ocasions l'única sensació que evidencien és l'enfrontament dialèctic i demagògic entre els partits. La difamació, les mitges veritats, la inculpació sense fonament, són fruit de la inoperància mental, de la manca d'idees i de no saber fer una feina seriosa. Sí que cal demanar explicacions dels actes que s'acorden per part de la gent que forma el govern municipal i criticar-los, però no es poden comentar alegrement incerteses només pel fet de procurar un desgast polític, perquè a la fi sempre hi perd el poble.

Totes i cada una de les opcions polítiques tenim la responsabilitat de transmetre amb claredat i fermesa, quines son les nostres prioritats. Tenim l'obligació de fer entendre als nostres conciutadans que la responsabilitat del funcionament del sistema democràtic és una cosa que depèn de tots i no només de les persones que governen.

En l'altre extrem, també dolent per la democràcia, hi ha qui han convertit la política en un fet dogmàtic sobretot a través de la paraula. En la nostra tradició la paraula és el principi del món. Per als redactors del llibre del Gènesi, Déu crea el món del no-res, i el crea en la paraula: "fiat lux", que es faci la llum. Un fet que dóna un valor teològic, metafísic de la paraula divina i revelada: en la Bíblia hebrea, en el Nou Testament o en l'Alcorà. Déu ha parlat, poca broma. El fet s'extrapola a la política. Canvieu els noms dels llibres sagrats per sigles dels partits que vulgueu i acabeu amb: "el meu líder ha parlat" i ens trobem amb tots aquells que veuen i viuen la política com un dogma de fe. Un veritable perill.

Tot i així, trobem un nombre creixent de ciutadans cada vegada més implicats en els afers públics i que demanen una major participació política. Estem assistint a un gran desenvolupament de noves formes de fer política. Hi ha molts ciutadans que sí que s'interessen pels afers de la comunitat, però que al mateix temps no comparteixen el sistema actual de partits o no s'hi senten representats. A tots ells des d'Esquerra Republicana de Catalunya de Sant Hilari, des de la nostra secció local, els obrim les portes de bat a bat per poder treballar pel poble i pel país. Val la pena!.

És Festa Major, tots a gaudir de la nostra Festa gran i rebem amb alegria els visitants, estiuejants i familiars. Que trobin el poble tan encantador com sempre i palpin la nostra capacitat d'acolliment. Grans i petits, que us ho passeu molt bé, que per sobre de tot les paraules gresca, xerinola, festa i alegria predominin per sobre de qualsevol altra cosa; que soni, doncs la famosa estrofa: alegria que és Festa Major!

Felicitat i salut a tots i a totes. Molt bona Festa Major!.

Esquerra Republicana de Catalunya
Sant Hilari Sacalm

Sant Hilari contra el càncer

Catalunya contra el càncer

aecc
Catalunya contra el Càncer

L'**aecc-Catalunya contra el càncer** és una institució de caràcter benèfic sense ànim de lucre que treballa a Sant Hilari Sacalm i a les comarques gironines des de fa més de 50 anys. La seva primera finalitat és la lluita contra el càncer i l'ajuda general a totes les persones i famílies que passen per la situació del diagnòstic de la malaltia.

Entre els diferents projectes que porta a terme destaca la seva labor en el suport psicològic dels afectats i compta amb un equip professional especialitzat per desenvolupar aquesta atenció. El departament ha atès més de 4.000 persones en els darrers 15 anys i, progressivament, incorpora programes adaptats a les noves necessitats. El darrer any, s'ha engegat un projecte per a famílies anomenat "**Espai d'educació en el dol**". Es tracta d'un programa dissenyat per atendre grups de persones que han perdut un ésser estimat a causa d'una malaltia oncològica i ajudar-los a comprendre el procés de dol i a viure i conviure amb la pèrdua.

L'entitat està formada majoritàriament per persones voluntàries que treballen de forma desinteressada. En aquests moments l'**aecc-Catalunya contra el càncer** disposa de voluntaris que actuen fent acompanyament hospitalari i domiciliari, però també ajuden de forma molt activa en gestions administratives i actes diversos de l'entitat. Cal destacar que els nostres voluntaris han efectuat més de 70.000 visites a malalts i familiars en els darrers 15 anys. Un dels projectes en què està treballant activament el departament actualment és el de "**Voluntariat domiciliari per a nens i adolescents amb càncer**".

L'**aecc-Catalunya contra el càncer** també treballa intensament en la conscienciació de la població sobre la malaltia. En relació amb l'últim punt, el passat mes de juny va celebrar amb gran èxit la **Setmana Lúdica i Cultural contra el Càncer** en què es van dur a terme activitats diverses (conferències, tallers, animació infantil i sopar desfilada) a les quals van assistir unes 500 persones. L'entitat té previst continuar el projecte l'any vinent.

Finalment, cal destacar que un pilar fonamental de la lluita contra el càncer és la prevenció de la malaltia, per aquest motiu l'associació desplega diverses campanyes i accions preventives al llarg de l'any. **En aquest sentit, SANT HILARI CONTRA EL CÀNCER ha demanat a l'entitat l'inici al nostre poble d' un cicle de conferències de prevenció de la malaltia basat en el Codi Europeu contra el Càncer (el càncer i la seva prevenció, l'alimentació, el tabac, l'alcohol, el càncer de mama, el càncer ginecològic, el càncer de pròstata i la prevenció solar). Aquestes xerrades seran anunciades amb anticipació a través de comunicats als centres de salut, escoles i mitjans de comunicació.**

El diumenge 9 d'agost es va dur a terme la col.lecta que, com cada any, organitza l'associació. Es van installar quatre taules – plaça Gravalosa, de l'Ajuntament, de l'Església i carrer de Vic-.

Bona Festa Major a tothom!

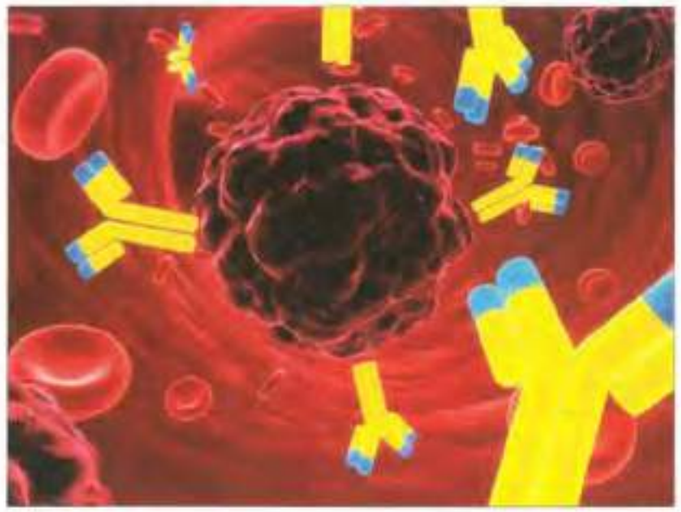

Com trobar la felicitat

El mes de juny set persones de Sant Hilari hem pelegrinat a Lurdes. Hi hem anat una malalta i 6 voluntaris.
Allà hi hem pasta 5 dies plens d'emocions i d'experiències molt enriquidores amb els malalts, els altres voluntaris, els mossens i els pelegrins.
Aquests dies hem compartit el treball voluntari i amorós vers els malalts, l'espiritualitat, la diversió i els aires nous dels Pirineus francesos.
Han estat tantes les anècdotes colpidores que em seria difícil fer-ne un resum. Així doncs, només us diré quin és el missatge que la Verge va donar a la Bernadette. Va dir-li: "Prega pels pecadors".
Bernadette és la torxa de Sant Joan que ens convida a cremar els nostres pecats. Jo us demano que també preguem per la conversió dels qui no creuen en Déu. I que siguem prou agosarats per trencar la rutina egoista de la societat de consum en la que vivim, així redreçarem els valors morals que són el puntal de la nostra felicitat. Aprofitem la crisi econòmica i de valors que estem patint per fer un replantejament seriós de la nostra vida. Diuen que per sortir del pou s'ha de tocar fons. Així doncs, siguem valents, que no estem sols.
No oblideu que: la fe fa miracles, la fe s'encomana, la fe és el millor del món.

Teresa Ayats

JNC de Sant Hilari

Sant Hilari per a tots els hilariencs i per a la gent d'altres pobles i ciutats és un lloc entranyable, d'aquells que un cop l'has descobert tens ganes de tornar-hi, de reviure les seves festes, tradicions, el dia a dia i també de gaudir de les temperatures agradables de l'estiu. Un dels esdeveniments que ens uneix més i que és un dels símbols del nostre poble és la Festa Major. Una festa que ha d'estar destinada a tots els ciutadans.

Tot i això, creiem que Sant Hilari, si continua al mateix ritme, deixarà de ser aquell lloc on "qui hi ve un cop vol tornar-hi", ja que els carrers estan bruts, els jardins públics mal cuidats, els contenidors del rebuig plens a les dotze del migdia, el mal estat de la Font del Pic... Per tant, demanem que, com a mínim, aquests dies el poble torni a fer el goig d'altres anys, que quedi en la memòria del visitant i que cada hilarienc es pugui sentir orgullós del seu poble.

Doncs, la Festa Major d'enguany és la festa major que marca l'equador de la legislatura municipal, només queden dos anys perquè hi tornin a haver eleccions a l'ajuntament de Sant Hilari. Ens trobem davant d'una actuació municipal molt qüestionable on cada hilarienc ha pogut veure les mancances i ha pogut experimentar la seva particular anècdota amb aquest govern que funciona a batzegades.

La Joventut Nacionalista de Catalunya de Sant Hilari, durant aquest últim any, ha pogut participar en el XVè Congrés Nacional al Prat del Llobregat on es va escollir la direcció i es va marcar el full de ruta de l'organització per als pròxims dos anys. Després d'aquest congrés també es va haver de renovar la direcció municipal, on Xavier Pacheco va ser reelegit president local, i la direcció comarcal, on en Miquel Serradesanferm va agafar el relleu de la presidència comarcal.

La JNC de Sant Hilari també va celebrar el segon aniversari de la fundació del seu col·lectiu amb una excursió a Sant Miquel de les Formigues on hi varen participar més d'una vintena de militants d'arreu de Catalunya. Un cop es va fer el cim la JNC va penjar l'estelada a la creu.

Dit això, a la JNC de Sant Hilari només ens queda desitjar-vos a tots els hilariencs una molt bona Festa Major.

Visca Sant Hilari i visca Catalunya lliure!

Col·lectiu de la JNC de Sant Hilari Sacalm
jncshs.blogspot.com
jnc@santhilari.net

Escola d'Adults

Informació de formació

Es discuteix i es busca un responsable del fracàs escolar, d'infants i d'adolescents, perquè ningú aixeca la mà en senyal d'acceptar la culpabilitat de quelcom tan greu. Què passaria si descobríem qui ha condemnat els nostres fills a no tenir les mateixes oportunitats que uns altres amb més sort o més atenció per decidir com volen viure? Deixem-ho, que ara no toca.

D'altra banda, hi ha grups socials que, per diversos motius tampoc han tingut aquesta igualtat de possibilitats de sortir-se'n; en aquest cas no podem parlar de fracàs escolar, sinó de manca d'escolaritat. Són gent d'aquest país que no han anat a escola perquè de ben petits han hagut d'anar a treballar, vivien a la misèria i no podien perdre el temps anant a estudi, ja que això no reportava cap diner per a la supervivència immediata.

També hi ha gent vinguda d'altres terres llunyanes on viuen aquesta situació de manca d'escolarització per les mateixes raons i per d'altres més culturals i polítiques, com pel fet de tenir uns governants que es preocupen més del benestar personal que dels seus compatriotes.

Afortunadament, tots aquests grups troben una manera de recuperar el temps i el moment perduts i ara que són més grans, assisteixen a les escoles d'adults per aprendre allò que se'ls va negar injustament quan tocava. Aquesta va ser la idea principal per crear aquests centres, encara que ben aviat es va ampliar l'oferta amb formació i ensenyament continuats o permanents, en què hi ha la possibilitat de posar-se al dia en tot tipus d'activitats i de coneixements.

El repte més seriós al qual s'enfronten les escoles d'adults és reconèixer quines són les mancances de la població més pròxima al centre per tal de poder oferir cursos que omplin aquestes necessitats. Una demanda molt gran i molt estesa probablement arreu és l'aprenentatge de la llengua anglesa, per raons òbvies ja que és la llengua que tendeix a ser hegemònica a una velocitat de vertigen. Una altra necessitat igualment evident a casa nostra és el coneixement de la llengua catalana, malgrat que no té res a veure amb el desig d'hegemonia, sinó amb un dret de poble que a mala hora vam perdre. També podem pensar, sense trencar-nos gaire el cap, d'organitzar cursos per ensenyar a fer anar l'ordinador, per aprendre de ballar, per saber de cuinar... temes que sempre tenen públic encuriosit.

I quan ens posem de cap a estudiar seriosament quines poden ser les mancances de formació que tenim al poble ens trobem que en són una pila, que caldria que hi haguessin cursos d'especialització laboral, de formació específica d'oficis que mai no podrem tirar endavant per falta de recursos, per manca d'ajuda institucional, perquè hi ha pobles de primera i pobles de categories inferiors, encara que ens vulguin vendre la moto que no és així.

Però a Sant Hilari estem cofois amb els cursos que podem fer amb les nostres limitacions i continuarem fent el possible per tenir-ne cada cop més, perquè el que sí tenim cada cop més són alumnes interessats i participatius.

Escola Municipal d'Adults

Club TENNIS SANT HILARI

IL·LUSIÓ, CONSTÀNCIA I TENNIS

Enguany el Club Tennis Sant Hilari vol dedicar aquestes línies a donar a conèixer la figura d'un petit hilarienc que passa gran part del seu temps dins les pistes de tennis d'arreu de Catalunya. Estem parlant de l'Èric Donadeu Llorà, un lluitador nat que, amb 13 anys, és un dels tennistes més joves del nostre poble dedicat amb cos i ànima a l'esport que més l'apassiona. En el seu palmarès figuren títols com campió, la temporada 2006/2007, i subcampió, la 2008/2009, del Campionat de Catalunya de Tennis.

Un diumenge a la tarda, recent arribat d'un campionat a Madrid, l'Èric ens obre les portes de casa seva i, tímidament, amb l'ajuda de les intervencions dels seus pares, ens va descobrint els detalls del seu dia a dia. La veritat és que quan parles d'ell i amb ell, és inevitable fer referència a l'equip que formen els quatre membres de la família: els pares, en Lloreng i la Dolors, la seva germana Ingrid i l'Èric.

Èric, per què tennis i no bàsquet o futbol?
Jo jugava a tennis i a futbol, però no podia compaginar-ho tot i em vaig decantar pel tennis perquè m'agradava més i també hi destacava més.
Quan i a on vas començar a jugar a tennis?
Amb 5 anys mirava, des de la piscina, els nens com entrenaven i jugaven a tennis i jo volia jugar amb ells. L'any següent vaig començar a fer cursets de tennis a l'estiu amb en Teti i vaig seguir, a l'hivern, amb en Damià i la Montse. Al cap d'un any em van aconsellar que anés al Club Tennis Arbúcies i hi vaig estar entrenant fins els 8 anys. Des d'aleshores estic al Club Tennis Girona.
Com és la rutina d'un dia d'entrenament?
A l'estiu entreno de dilluns a divendres i agafo l'autocar a les 07:00h i començo l'entreno a les 09:00h. Em quedo a dinar al Club, segueixo entrenant a la tarda fins a les 17:00h i a les 18:00h torno a agafar l'autocar. La resta de l'any entreno tres dies a la setmana, de 18:00h a 21:00h, i són els meus pares qui m'hi acompanyen quan surto de l'escola.
La temporada de torneigs és ara?
Sí, la majoria de torneigs són a l'estiu i a l'hivern em dedico a entrenar i a jugar algun campionat.
Jugues campionats de dobles o només individuals?
Normalment jugo individuals. Només jugo a dobles en campionats per equips, però no m'agrada tant.
Èric, és cert que tens un patrocinador?
Em patrocina Wilson i em donen, a l'any, 3 raquetes, 2 parells de bambes, grips i cinta adhesiva per l'empunyadura de la raqueta i, 1 raqueter i un rotllo de cordatges.
Com et sents quan guanyes un partit?
Depèn del rival. Si guanyo amb un de molt bo estic molt content, però també ho estic si perdo i he jugat bé.
Segueixes alguna alimentació especial per a tennistes?
M'aconsellen que mengi molta pasta i fruita.
Et costa portar una vida tan ordenada i tan entregada al tennis?
No perquè m'agrada molt.
Practiques alguna altra activitat?
No tinc temps!!!
Quin és el tennista a qui més admires i per què?
En Nadal m'agrada molt, per la manera com juga i perquè és esquerrà com jo.
Què és el que més t'agrada i el que menys, de dedicar-te al tennis?
El que més m'agrada és guanyar partits a torneigs importants i, el que menys, perdre amb gent amb qui podria haver guanyat.
Èric, suposo que deus haver jugat amb nois que et treuen dos o tres pams i hauràs sentit algun comentari graciós al respecte. En recordes algun o alguna anècdota?
Un dia a un campionat a Llafranc vaig jugar contra un argentí molt més gran que jo i el seu pare, al veure'm, va fer un gest de victòria pensant que ningú no el mirava. Resulta que la meva mare el va veure i, finalment, vaig guanyar jo.
Com han anat les notes aquest any?
Malgrat tot, força bé. Vaig començar una mica malament, però al final només em van quedar Anglès i Socials.
Un ocellet ens ha dit que a classe estàs molt atent i que constantment aixeques el dit per participar. T'agrada estudiar? Com compagines els estudis i els entrenaments?
Depèn de quines assignatures. Les que m'agraden més són Català, Castellà i Naturals. Estudio quan arribo d'entrenar. En època d'exàmens miro de plegar abans dels entrenaments i, fins i tot, alguna vegada m'han deixat fer campana.
Èric, què vols ser de gran?
M'agradaria ser biòleg o arqueòleg, però encara no ho tinc gaire clar.
T'has parat a pensar si estudiaràs alguna carrera i quina t'agradaria?
No ho sé, si ho fes, m'agradaria fer biologia.
Has provat el pàdel?
Sí, a vegades hi jugo amb els meus amics, però m'agrada més el tennis.
Èric, et veurem jugant l'Open de Tennis de Sant Hilari aquesta tardor?
Sí!

Ens acomiadem de l'Èric i de la família i recapacitem sobre el que ens han estat explicant. La força de voluntat d'aquest noi i l'incansable suport dels seus pares ens empenyen a pensar que val la pena lluitar pel que volem i, independentment de quin sigui el resultat, agraïrem l'esforç d'haver-ho intentat.

Moltes gràcies Èric.

Volem aprofitar l'ocasió per donar les gràcies als socis del Club Tennis Sant Hilari pel suport i la participació que han demostrat en tots els actes que ha organitzat el Club aquest any i perquè cada dia són més les persones que s'animen a jugar a tennis i a pàdel. Enhorabona i molt bona Festa Major 2009!.

CLUB TENNIS SANT HILARI

Èric Donadeu Llorà i alguns dels trofeus aconseguits.

Salvem Les Guilleries

CRISI

SALVEM LES GUILLERIES

Aquesta és la paraula més sentida aquest any. La sentim constantment a través dels mitjans de comunicació, pel carrer, a casa, a la feina (si és que encara en tenim) i també en pròpia pell. Hem de tocar de peus a terra i ser conscients que és fruit del model capitalista que ens han fet viure i/o creure.
Ja és hora d'abolir aquest sistema, el qual ha estat una eina per anul·lar el pensament crític. No oblidem que, a part d'haver provocat una gran crisi alimentària, financera i energètica, també ha esdevingut en una crisi del gènere humà, essent més egoista, ambiciós, individualista, ignorant, envejós, sexista, conformista, racista...
Les Guilleries està patint una crisi i aquesta és la MAT. Dia a dia es van construint les monstruoses torres, construint carreteres, talant milers d'arbres, etcètera, etcètera i etcètera! I quasi ningú en parla!
Aquesta macro infraestructura alimenta el capitalisme, la qual perpetua aquest model agressiu, que només enriquirà els més rics i ens deixarà un futur molt pobre.

NO A LA MAT
NI AQUÍ NI ENLLOC!

Les noves torres de la MAT. Els nous monstres del bosc

La grandària d'una xifra mai podrà esborrar de la nostra memòria el magnífic paisatge que mai tornarà a ser com els nostres avantpassats ens l'havien deixat.

Des del sofà de casa no canviarem el futur, APAGA LA TELE I POSA'T EN MARXA!

TDT, ja la tenim aquí

Aprofitem l'oportunitat que tenim a través del programa de Festa Major per poder explicar millor què és la TDT i desxifrar alguns dels dubtes que tots tenim.

El proper any per aquestes dates ja no tindrem la TV que tots coneixem, aquella que anomenàvem fa temps com la UHF... o la que vèiem amb neu... A partir de l'abril del 2010 les emissions seran només en TDT, per tant si no estem preparats per rebre la TDT (Televisió Digital Terrestre), no podrem veure la TV. Això dit així sembla contundent, però és la realitat. Les emissions analògiques desapareixeran i amb elles també els dèficits de qualitat en l'emissió en els que pobles com el nostre estàvem tan acostumats...

Primer de tot explicar una cosa que molts us haureu preguntat:

I perquè hem de canviar a la TDT?

La resposta és senzilla. L'espai radioelèctric del país està saturat. Ja no hi caben més canals de TV i a més es volen redistribuir aquests espais amb d'altres aparells que emeten per ones, com la ràdio, la telefonia mòbil, el wi-fi, etc...

A més, les emissions en TDT són digitals, això significa que l'ample de banda que abans ocupava una TV en l'UHF en l'espai radioelèctric era molt més gran que amb la TDT. Perquè ho entengueu més fàcilment, és com que en una tuberia d'aigua abans hi passava 1 litre al segon i ara n'hi passen 4 per segon amb el mateix tamany de tuberia. D'això se'n diu en la TDT un múltiplex.

Les emissions de TDT són uns quants múltiplex, i a cada múltiplex hi caben 4 canals de TV i normalment entre 2 i 4 cadenes de ràdio, això si, en emissió estàndard, o sigui, com les que estem acostumats a veure. En Alta Definició és diferent, però això ja ho explicarem més endavant.

Actualment a Sant Hilari veiem tots aquests canals de TV i podem escoltar totes aquestes emissores de ràdio:

Canal	Pública Nacional		Privades nacionals	Pública estatal	PRIVADES ESTATALS
	TV3 (1)	TV3 (2)	EDC	TVE	
Programa 1	3	3	8	1	veo7
Programa 2	33	24		2	
Programa 3	24	9			VBO
Programa 4	300	B			
Programa 5				rne	
Programa 6				rne	
Programa 7				rne	
Programa 8					

(1) Programes radiofònics (2) Emissions en proves

Com funciona la TDT?

Les diverses cadenes de televisió (operadors) envien el contingut a un centre emissor. El centre emissor distribueix el senyal digital de televisió a la seva àrea de cobertura. Els usuaris el reben mitjançant la mateixa antena, (o amb una diferent si l'antena és molt antiga) amb què reben actualment la televisió analògica. Finalment, perquè aquestes emissions les poguem veure a casa nostra ho hem de fer de dues maneres possibles.

Si el nostre televisor és un aparell antic, o sigui de tub, haurem de col·locar entre l'antena i el televisor un aparell anomenat descodificador. Si el nostre televisor és un aparell nou, o sigui d'LCD o de plasma, el 90% d'aquests televisors i el 100% dels que es venen en l'actualitat, porten el descodificador integrat en el televisor, per tant només haurem de connectar el cable de l'antena a l'entrada d'antena del televisor i llestos.

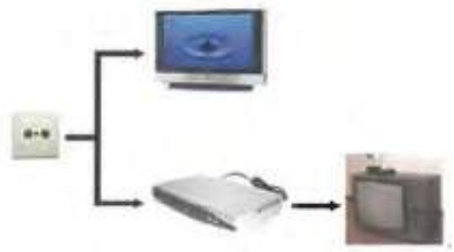

Si viviu en un bloc de pisos, heu de realitzar una adaptació a la vostra antena i s'han d'afegir uns amplificadors de canals, s'ha de fer el mateix que es va fer quan van aparèixer les TV privades: Telecinco, Antena 3, Plus, etc... És important que això ho faci un instal·lador autoritzat. Podeu aconseguir més informació a l'adreça web: www.tdt.cat

En principi els que viviu en una vivenda unifamiliar i no teniu distribució d'antena, no haurieu de tenir problemes per rebre el senyal de la TDT

Quin descodificador haig de comprar?

Com hem dit abans, si el vostre TV és antic, necessitareu un descodificador de TDT, i d'aquests n'hi ha de molts tipus:

-Zapper: només inclou funcions de descodificació I, per tant, no té cap funció addicional. No suporta serveis interactius.

-Zapper amb MHP (*): inclou funcions de descodificació i, a més, permet gaudir dels serveis i continguts interactius.

-PVR: incorpora un disc dur. Permet gravar directament la programació.

En tot cas, cal exigir que el descodificador porti el segell DVB (Digital Video Broadcasting), el qual garanteix la compatibilitat total amb les emissions de televisió digital terrestre.

Jordi Bartomeus
Realitzador de TV.

Benvolguts hilariencs i hilarienques. Com cada any aprofitem l'ocasió que ens donen aquestes ratlles per fer-vos cinc cèntims del funcionament i de les activitats del Parc de Bombers Voluntaris de Sant Hilari.
Els Bombers Voluntaris de Sant Hilari vam participar en el IV Concurs de Rescat de Víctimes en Accidents de Trànsit celebrat a Roses. Valorem molts positivament el resultat obtingut així com l'experiència adquirida. Esperem poder participar en el que se celebrarà el proper any.
Enguany, des de la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament, s'han engegat cursos de formació dirigits cap al nostre col·lectiu. Així, podem estar en contínua formació aspecte bàsic en la nostra professió.
Com a novetat, us voldríem informar que des del desembre de 2008, el parc de Sant Hilari està obert dissabtes i diumenges perquè es fan guàrdies. Per tal de poder obrir més sovint el Parc, voldríem fer una crida a gent jove i interessada a fer-se Bomber Voluntari de Sant Hilari. Els requisits són senzills: estar en possessió del carnet C i, sobretot, motivació i ganes!
A finals d'estiu hi ha previst que ens canviïn l'autobomba del camió i d'aquesta manera disposarem de més material i més nou per fer les nostres actuacions. Un altre tema que esperem s'enllesteixi en els propers mesos és la nova ubicació del Parc de Bombers, ja que l'actual ens ha quedat petit.
Per últim, recordar-vos que estem a la vostra disposició per qualsevol emergència trucant al 112.
Bona Festa Major!

Via Crucis Vivent

Declarat Festa Tradicional d'Interès Nacional

http://www.santhilari.net/viac

Podem estar contents i satisfets un any més, per haver pogut realitzar el nostre Via Crucis. Enguany tampoc ha estat fàcil sortir, sobretot pel temps que ens va fer. És per això que, una vegada més, des de la Junta, agraïm molt sinceralment a tots els participants, entitats, organitzacions i veïns la voluntat i l'esforç que han contribuït a fer possible la representació.

Les inclemències del temps ens va fer la guitza des del principi, des del posar-nos a muntar les estacions, fins al mateix moment de recollir el material que hi havia escampat per tot el poble. Però, com si semblés fet expressament, vàrem tenir el temps just per fer l'edició del 2009 del Via Crucis Vivent de Sant Hilari Sacalm. Al mateix moment d'obrir les portes de l'església per treure els Misteris, la pluja ens va deixar tranquils just fins l'acte de la crucificció al Calvari.

Aquest any hem modificat lleugerament l'horari del Via Crucis Vivent, s'han fet sortir els Misteris a mitja tarda i els hem exposat al bell mig de la plaça Jacint Verdaguer. Un encert. Els Misteris varen poder lluir tota la seva bellesa sota els llums de "la Porxada". Després de diversos anys de restauració, vam creure que, exhibir-los en un lloc més ampli, on la gent hi pogués passejar i contemplar el treball d'hores d'engalanar-los amb tot de flors i d'altres objectes ornamentals, seria la millor manera de lluir-los i donar-los més notorietat i protagonisme. Creiem que la novetat va ser molt ben acceptada per la gent de Sant Hilari Sacalm. Els membres de la Junta estem treballant per poder oferir un bon espectacle i fer que les persones que vinguin s'emportin un bon record, tant del Via Crucis Vivent com del nostre poble. A més, també estem expectants per ser un dels possibles aspirants a rebre la Creu de Sant Jordi l'any que ve; des de fa 3 anys, estem treballant per aconseguir aquesta distinció, que ens donaria més reconeixement entre les festes tradicionals de Catalunya.

Si tot hagués anat com ens hauria agradat, aquest any, pel pont del Pilar, la comitiva del Via Crucis Vivent de Sant Hilari Sacalm s'hauria desplaçat a Roma a fer una desfilada per l'artèria de la ciutat, la Via dei Fori Imperiali. Però hem estat de mala sort: un cop ho haviem enllestit tot i s'havien fet tots els passos i tràmits pertinents, el Comune di Roma (l'Ajuntament) ens trucà per donarnos una mala notícia: a principis del mes de setembre començaven les obres per millorar l'avinguda i no ens garantien que estiguessin totes les tasques acabades dins de la primera quinzena del mes de octubre i, lògicament, sense la seguretat que poguéssim sortir. És per això que hem decidit anul·lar la desfilada i posposar-la fins l'any vinent.

Des de la Junta agraïm el suport rebut des del principi sobre aquesta iniciativa, i us animem per l'any vinent a participar en aquest acte pels carrers de Roma, que no únicament serà una satisfacció per als membres de l'Associació, sinó que també ho serà per al poble de Sant Hilari Sacalm.

A tots i totes, moltes gràcies i molt bona Festa Major!

La Junta de l'Associació del Via Crucis Vivent

Trobada amb el Comune di Roma del dia 25 de febrer de 2009

Misteri de la Dolorosa exposat a sota la porxada (FONS Arxiu Josep Villacrosa Coll)

Jesús pregant a l'Hort de Getsemani (FONS Arxiu Josep Villacrosa Coll)

Baixada dels Misteris del temple (FONS Arxiu Josep Villacrosa Coll)

Sant Hilari solidari amb el Congo

Tots recordareu la campanya feta a Sant Hilari, el 2005, per donar suport a uns projectes que la Germana Núria Juvanteny, juntament amb la seva comunitat, intentava dur a terme en terres africanes.
En el darrer programa de la Festa Major i amb el nom de "Un projecte acabat", informàvem de l'arribada d'uns diners a la comunitat de Kolokoso (Congo), provinents de la Diputació i que permeteren fer arribar aigua a l'hospital i a barris de la zona.
Amb data de gener d'enguany, "Sant Hilari Solidari amb el Congo" rebé novament, gràcies a gestions del president del Consell Comarcal, en Robert Fauria, una altra quantitat que vam fer arribar a la Germana Núria.
Perquè tots entenguem més bé perquè serveixen aquestes ajudes, reproduïm la carta que les Germanes Carmelites de Lomé i de Libreville ens feren arribar el març d'aquest 2009, després d'haver rebut els diners.

África, marzo de 2009.

Queridos amigos, familia, gente buena toda,

Van llegando vuestros envíos y desde Togo, Gabón y otros lugares os damos las gracias pues sin vosotros sería imposible llevar a cabo los proyectos. Ya conocéis lo que hacemos. Son proyectos de protección a la infancia.
En Gabón trabajamos con un equipo de educadores y trabajadores sociales para intentar la reinserción de los niños de la calle en sus familias de origen. Muchos viven a la intemperie y estamos haciendo actividades con ellos, siguiéndoles de cerca. Así, al cabo de algún tiempo, algunos aceptan volver a casa; otros, desgraciadamente, no y nos toca acompañarlos en la calle, donde no siempre les va bien. A los más pequeños se les ofrece la acogida en uno de nuestros centros aunque la idea es que regresen con sus familias.
En Libreville, se trabaja también con las niñas que sufren a causa del tráfico y la explotación de menores. En nuestro centro, se les ofrece ayuda para regresar a sus lugares de origen.
En Togo, nuestra casa de llena de madres jóvenes que también necesitan protección por haber sido víctimas de abusos sexuales.
Además, en Lomé, se trata de ayudar a las niñas que ejercen la prostitución, a fin de prevenir los abusos, la explotación laboral y para

acompañarlas en su crecimiento, a menudo, difícil. Una tarea importante que se lleva a cabo en las escuelas es la sensibilización, buscando que los propios niños se conviertan en agentes de protección para sí mismos y paras otros menores.
Una vez más, os damos las gracias y os invitamos a seguir haciendo lo posible para que todos podamos disfrutar de la vida.

Mil gracias de parte de niños y niñas.

Hnas. Carmelitas de la Caridad de Lomé y de Libreville.

Grup Excursionista
Forces, Forts i Ferms

Una vegada més, el Grup Excursionista Forces, Forts i Ferms, aprofitem aquestes línies per saludar-vos i explicar-vos el més destacat que ha fet la nostra entitat durant aquest any.

El nombre de socis ha augmentat, actualment som 79 persones, amb el l'interès comú dels esports de muntanya. Dins de l'entitat pots trobar diferents grups dividits segons les activitats i les preferències.

S'han organitzat diverses sortides de caire popular, com la sortida a Tossa-Plana de Lles (amb col·laboració del Casalxjoves de Sant Hilari) que a més de donar a conèixer un paratge espectacular, va permetre a alguns participants, posar-se per primer cop unes raquetes de neu i provar aquesta nova experiència. Altres sortides organitzades han permès descobrir paisatges del nostre entorn, zones d'escalada, etc.

Així mateix, també s'ha posat a disposició dels socis, la possibilitat de participar en cursos tècnics sobre muntanya. Recentment, una vintena de socis van participar en un curs d'orientació, a càrrec de monitors de la FEEC. Durant dos caps de setmana van poder aprendre a interpretar mapes, utilitzar la brúixola i el GPS.

Com a punt més destacat, és que disposem d'un nou local al Jardins de Can Rovira, que ens ha permès iniciar un projecte molt desitjat: UN BULDER. La seva construcció s'està fent gràcies a la col·laboració d'alguns dels socis de l'entitat que hi dediquen part del seu temps lliure. Si hi voleu participar les jornades són els dijous a partir de les 19:00h i els dissabtes al matí; només cal que vingueu per donar un cop de mà.

Si esteu interessats en les activitats de la nostra entitat podeu contactar amb nosaltres a través del correu electrònic: HYPERLINK "mailto:forcesfortsferms@gmail.com" forcesfortsferms@gmail.com

Així doncs, US HI ESPEREM! Des del Forces Forts i Ferms volem desitjar-vos una molt bona FESTA MAJOR '09

Curs d'Orientació a Besalú

C.E. SANT HILARI - FONT VELLA

Després d'un any d'eufòria com va ser l'any passat en què vàrem aconseguir l'ascens de categoria a la Regional Preferent, tots sabíem que aquest seria un any difícil, un any que el nostre equip no guanyaria tan sovint com estàvem acostumats i que possiblement no aguantaríem la nova Categoria perquè hauríem de competir amb equips d'un potencial, tant esportiu com econòmic, molt superior al nostre.

Apostàvem també per un canvi d'entrenador i això motivà haver de remodelar gairebé tota la plantilla. La feina va ser gran, però amb els jugadors de Sant Hilari que van creure en el projecte i els de fora del poble que varen venir, després d'un començament amb nervis per culpa de la joventut de la plantilla i el desconeixement de la nova categoria, hem aconseguit el que semblava impossible: LA PERMANÈNCIA a Preferent! Quan a l'últim partit de lliga i a falta de cinc minuts el nostre capità, en Lluís Padrós, marcava el gol de la victòria que ens donava els punts necessaris per salvar la categoria, l'esclat d'alegria, fou enorme. Les cares de la gent que hi havia al camp de futbol, les abraçades, els crits de joia de tothom, van fer que tots els esforços, el treball, les angoixes, el patiment, les discussions, la falta de diners, els mesos sense camp.....haguessin valgut la pena i sentíssim un estat d'ànim difícilment descriptible, una felicitat immensa que esborrava les angoixes passades. Un gol ens havia donat el que sens dubte per treball, il·lusió, ganes, esforç i unió ens mereixíem. El premi d'estar un any mes competint amb equips de Territorial Preferent.

Agraïm sincerament a tots els que ho han fet possible, afeccionats, socis, patrocinadors, Ajuntament, jugadors i cos tècnic amb Xavi Ceballos al capdavant.
Estem segurs que aquesta propera temporada, si seguim la mateixa línia de treball, encara serà millor i podrem gaudir amb l'equip sense tants patiments.

Pel que fa al futbol base, hem de remarcar l'excellent temporada del nostre infantil, que ha quedat 1er classificat i ha aconseguit l'ascens a 2ª divisió. Ells són el futur del nostre Club i els consells i competitivitat que els ha inculcat el seu entrenador i jugador del 1er equip, Miquel Criado, han estat ben aprofitats. Segur que l'experiència viscuda aquest any els ha millorat com a jugadors i com a persones.

La resta d'equips han aconseguit el que volem i esperem d'ells, que gaudeixin de l'esport, que coneguin altres nois del mateix poble i que els valors del futbol, que són molts, els ajudin en el seu tarannà quotidià.

Agraïm a tothom que ha cregut en nosaltres el seu suport, i els que tenien dubtes demanar-los que s'afegeixin al grup. Quants més serem, més fort serà el C.E. SANT HILARI.

BONA FESTA MAJOR

Biblioteca MUNICIPAL

D'ençà de l'obertura del nou equipament, la biblioteca té més de 1.600 usuaris amb carnet (dades a 30 de juny de 2009), és a dir gairebé el 28% de la població. Si encara no el teniu, no espereu més, només cal que passeu per la biblioteca amb el D.N.I. o passaport i us el farem en el moment, és personal, gratuït i no caduca.

A continuació volem destacar algunes de les activitats que durant aquest primer any, hem dut a terme.

D'una banda, durant el mes de juny, des de la biblioteca, i amb la col·laboració de la Regidoria d'Acció Social i també amb l'Escola d'Adults municipal, hem engegat un nou projecte anomenat Units per la lectura. Té l'objectiu de crear un Club de Lectura, que consisteix en formar parelles lectores per ajudar-se en l'aprenentatge del català, alhora que fomentem la integració social i l'hàbit lector.

La primera trobada va tenir lloc el divendres 5 de juny, per presentar el projecte a les persones inscrites, formar les parelles i repartir els exemplars a cadascú. La lectura proposada ha estat La volta al món en 80 dies, de Jules Verne. Hem triat l'adaptació d'un clàssic universal seguint els principis de Lectura Fàcil pel que fa al nivell lingüístic i la disposició tipogràfica.

La segona trobada es va realitzar el divendres 3 de juliol per comentar què ens va suggerir la lectura i avaluar l'experiència. Per la bona acollida del projecte i la valoració positiva de tots els participants, 32 persones envers l'experiència lectora en parelles, hem decidit, juntament amb l'Escola d'Adults municipal ,donar continuïtat al projecte durant els dos propers cursos.

2a trobada

1a trobada

També cal destacar la bona acceptació i disposició envers el Club de Lectura per adults, que ha complert el primer any i que reuneix, un cop cada dos mesos, un grup de 23 persones per comentar i intercanviar impressions sobre el que els ha suggerit la lectura del llibre proposat i triat prèviament.

Les trobades del Club es complementen amb la projecció de l'adaptació cinematogràfica de l'obra triada i comentada a la trobada anterior, activitat que també té molt èxit entre els membres del Club de Lectura per adults.

Darrera trobada (maig 2009)

Un altre dels projectes que la biblioteca du a terme és l'enviament, via correu electrònic, de la guia de noves adquisicions mensuals, tant per adults com per infants. Si encara no el rebeu envieu un correu electrònic a biblioteca@santhilari.cat o informeu-vos-en a la biblioteca i us donarem d'alta.

Des del mes de juny d'enguany la biblioteca ofereix a tots els seus usuaris servei Wi-Fi en horari de biblioteca. Per a més informació adreceu-vos a la biblioteca.

Finalment destacar que hem tornat a oferir el servei de Bibliopiscina, des del 30 de juny i fins al 30 de juliol tots els dimarts i dijous d'onze a una del migdia.

Bibliopiscina (juliol 2009)

Des de la biblioteca estem orgulloses d'haver signat, amb tots els centres educatius del municipi en l'últim Consell Escolar Municipal (juny 2009), un conveni de col·laboració que té com a objectiu principal impulsar la lectura. El projecte, anomenat Pla de Lectura SHS, s'implantarà durant el curs 2009-2010 i té una vigència de quatre anys, com a mínim.

Confiem que la feina de col·laboració entre la biblioteca municipal i els centres educatius reverteixi en tots i cadascun dels hilariencs.

BONES LECTURES I MOLT BONA FESTA MAJOR PER TOTHOM
Us ho desitja tot l'equip bibliotecari (Dolors, Núria, Rosa i Raquel)

Resum d'activitats (gener-juny 2009)

Gener
- L'Hora del conte "Va de llegendes" Club de Lectura.

Febrer
- L'Hora del conte "Contecològics: el conte d' en Glubs".
- Sessió Llibres de pel·lícula. (pels membres del Club de Lectura).

Març
- L'Hora del conte "Per què?".
- Taller: "Migració – mediació: les dones com a ponts de cultura", Regidoria d'Acció Social (R.A.S) i l'Associació de Dones La Violeta.
- Xerrada a càrrec de l'escriptora Gemma Lienas "Escriure amb ulls de dona", (R.A.S)i l'Associació de Dones La Violeta.
- Exposició nou centre d'interès de Dones i guia temàtica.- Club de Lectura.

Abril
- 2r. Concurs de Punts de llibre.
- Taller: A dibuixar somriures!
- Activitats lúdiques a la biblioteca durant el dia de Sant Jordi.
- Sessió Llibres de pel·lícula. (pels membres del Club de Lectura).

Maig
- L'Hora del conte "Va d'estrelles" i taller "Les peripècies dels astres", organitzat juntament amb el Museu Guilleries per celebrar l'Any Internacional de l'Astronomia 2009.
- Exposició 2n Concurs de Punts de Llibre.
- Exposició i guia temàtica de l'Any Internacional de l'Astronomia 2009.
- Club de Lectura.

Juny
- L'Hora del conte "Fades dolcetes i bruixes peludes", emmarcada dins dels actes previstos per la festa de les bruixes "Embruix'09".
- 1a trobada del Club de Lectura projecte Units per la lectura.
- Sessió Llibres de pel·lícula. (pels membres del Club de Lectura).
- Visites escolars.
- Inici de la Bibliopiscina.

El Trabuc

El Casal Popular el Trabuc no es rendeix davant la dreta i el capital

CASAL POPULAR EL TRABUC

5 anys "Resistir és Existir"

Una vegada més al llarg de l'any 2009 hem continuat en la nostra línia de fomentar la cultura popular, però aquest cop hem posat èmfasi en fer sentir la nostra veu contra les **agressions del capitalisme** i ens hem solidaritzat amb algunes lluites socials.

Entenem que ens trobem en un moment d'emergència social en el que hem de donar una resposta alternativa a aquest model que ens plantegen i que ens acaben imposant, ja que els successius governs de la Generalitat i de l'Estat en comptes de defensar els interessos de la majoria apliquen polítiques favorables a les classes altes.

Vam engegar una campanya de **construcció de tions**, per evitar que els nostres infants es vegin immersos en la globalització, i sàpiguen que el pare Noel, no forma part de la cultura catalana, sinó que és un símbol americà, i per concretar, de la multinacional Coca-Cola. I alhora, intentar transformar aquesta festa tan consumista en més solidària. Considerem que hi ha altres formes d'oferir regals que no passi pel consum exagerat de productes, com podria ser la reutilització de joguines o la pròpia creació dels regals. Sembla que la nostra societat s'entesta a mostrar el seu afecte cap als "éssers estimats" a partir d'una espècie de competició per a fer els regals més llampants, més aparatosos i més valorats, i crear així un cercle viciós on s'ha de mostrar més quantitat, s'ha d'aparentar més riquesa, i s'ha de comptabilitzar l'afecte de les nostres famílies, fills i amistats a partir del cost econòmic.

Més tard vam començar a encetar un seguit de xerrades d'àmbit divers de les que destaquem:

- **"Cas Núria Pòrtulas"**, una jove gironina d'ideologia anarquista, que el 7 de febrer de 2007 va ser víctima d'un muntatge entre els Mossos d'Esquadra i Joan Boada aplicant-li la llei antiterrorista. Va estar empresonada a Soto del Real durant 4 mesos i després en llibertat sota fiança. El passat 13 de juliol es va celebrar el judici a l'Audiència Nacional, on la condemnen a 5 anys de presó. La intensa i emotiva xerrada ens va ajudar a ser conscients que la detenció i empresonament de la Núria no va ser una equivocació sinó tota una estratègia per desgastar i intentar posar fi a tots els moviments socials de les comarques gironines. Cal actuar per l'**abolició de la llei antiterrorista i l'Audiència Nacional**.

Núria lliure! Lliures tots i totes!

- **"El conflicte entre Israel i Palestina"**, a càrrec del Col·lectiu LI (Lluita Internacionalista) sobre l'etern conflicte per la creació d'un estat fictici en un territori Palestí. Malgrat que a vegades pot semblar agotsarat i molt complicat de percebre i entendre aquest conflicte, és obvia la continua agressió per part del **Sionisme de l'Estat d'Israel al poble Palestí.** Hem de ser conscients que Israel és un estat creat per interessos polítics i econòmics, el qual gaudeix d'una eterna impunitat i complicitat la comunitat internacional, ja que és aquesta qui està permetent un genocidi continu contra la població palestina.
Vam tenir l'oportunitat de poder fer una trucada a Gaza i parlar directament amb un membre del Comitè Independent de Treballadors Palestins a Gaza!. Demanem a tots els polítics, sigui quin sigui el seu nivell d'actuació, el cessament immediat i incondicional de l'agressió de l'Estat d'Israel contra el poble palestí i la ruptura de relacions amb l'Estat d'Israel.

- **"El Decreixement"**, a càrrec de dos membres de la Xarxa pel decreixement a les comarques gironines. Som molts els que pensem que la crisi del sistema a la que ens afrontem, és un motiu i una oportunitat per deixar enrere el capitalisme i construir una nova forma d'organització social on no es necessiti el creixement constant i no es fomenti l'acumulació de poder en poques mans. Junts podem decréixer, que no ens faci por a nosaltres! Qui ha de patir són aquells que depenen del consum de béns materials de forma continuada!

- **La Nit del solstici d'estiu** (d'origen pagà, anterior al cristianisme, perseguida pel franquisme i considerada impròpia de la gent cristiana), es relaciona amb elements com: la màgia, els fogueros, l'aigua o les herbes remeleres i sigui com sigui és una nit que va lligada a un gran nombre mites i llegendes. Herència directa del costum i el saber popular que aquest any hem volgut perpetuar amb la construcció d'un **foguerò**. Els joves tenim un paper clau en la transmissió de totes aquestes **tradicions** i **valors** si no volem que caiguin en l'oblit.

Cicle de Cinema Alternatiu, com a resposta al buit d'activitats que hi sol haver els diumenges a la tarda. Es tractava de passar quatre pel·lícules de cinema independent que tractessin de temàtiques molt variades però totes allunyant-se de propostes comercials manipuladores i que convidessin a la reflexió personal i a exercir l'ull crític. Els films van ser: "Zeitgeist", "Caballos Salvages", "La Historia de las Cosas", "Aterrorizados por consumir" i "Buda explotó por verguenza".

"10 Mil a Brussel·les". Un grup de persones del Casal van anar a Brussel·les el dia 7 a la manifestació per l'Autodeterminació. L'objectiu era reivindicar la independència del nostre país amb el màxim d'assistència possible, i aquest objectiu es va aconseguir àmpliament. Feia molt de goig veure passar la manifestació pels carrers d'aquesta ciutat. Ens va fer sentir molt orgullosos de ser catalans! L'altre objectiu que motivava aquesta manifestació, era aconseguir que l'autodeterminació de Catalunya figuri a l'agenda internacional i que els partits polítics nacionals, es declarin oficialment a favor de la Independència i la incloguin en el seu programa electoral. Som conscients que aquesta reivindicació encara no és un fet, per això reclamem als partits polítics catalans que siguin valents d'una vegada per totes i no juguin amb l'ambigüitat de sempre.

VISCA ELS PAÏSOS CATALANS INDEPENDENTS!

Són la **llengua catalana**, les festes populars, les tradicions ancestrals, la gastronomia catalana, les músiques i les danses tradicionals... pilars a defensar i estendre davant l'actual colonització i homogeneització cultural. Aquesta és una de les línies d'actuació del Casal: incentivar i recuperar la **cultura catalana**, entesa com a forma de vida i d'expressió i no com a mer folklorisme. Per això intentem mantenir cada any una **calçotada popular** als voltants del mes de febrer i una **arrossada** per Sant Jordi aprofitant l'avinentesa que és el dia on el llibre i la rosa prenen especial significat. Ho podríem simbolitzar com el combat entre Sant Jordi i la ignorància, l'assalt dels savis, emprenedors i activistes contra la conjura del necis conservadors i manipuladors.

El jovent català hem de tenir ben clar que el triomf del procés que ens ha de portar a la **independència** passa per la integració a la nostra lluita dels joves nouvinguts en el procés d'alliberament i construcció nacional dels Països Catalans. Una nació sense classes ni discriminació per raons de gènere, raça o opció sexual. La lluita per la llengua ha d'anar unida, per tant, als combats en defensa del territori i contra l'especulació, a la revolució sexual, a les lluites contra la precarietat laboral, etc. Cal que siguem ben conscients que un dels nostres principals reptes i objectius com a moviment ha de ser la integració dels immigrants en la nostra llengua.

Lluitem per mantenir la nostra cultura, l'experiència viva que ens han deixat els nostres avantpassats com herència.

Aprofitem per convocar-vos a totes i tots als actes organitzats pel Casal durant els quatre dies de Festa Major, aquest any emmarcats dins del tema de la Crisi i Canvi Global... tot un seguit d'actes acompanyats amb música de combat!

Junts construïm uns Països Catalans, revolucionaris i lliures!

Casal Popular El Trabuc

COSES DEL COL·LEGI SANT JOSEP i de la LLAR LES CENT FONTS

Quan ens retrobem amb el programa de la Festa Major del poble vol dir que ha passat un curs en el nostre cas i des de l'Associació de Pares de Família de Sant Hilari, titular de la llar Les Cent Fonts i del Col·legi Sant Josep, us volem agrair una vegada més la confiança que els pares dipositeu en nosaltres com a institució per a l'educació dels vostres fills. Deixeu a les nostres mans, a través d'uns bons mestres, gran part de la important feina d'educar. I això ens estimula a seguir amb més empenta.

El nostre estil d'educar s'ha caracteritzat per l'ensenyament personalitzat dels alumnes i per treballar més amb els que ho han de menester i que tenen més dificultats d'aprenentatge, sense oblidar que tots han de ser degudament atesos d'acord amb les possibilitats i aptituds de cadascun.

Per portar-ho a terme es necessita una acurada coordinació. Quan els alumnes de mesos entren a l'escola, a la llar, tenen unes professores que ho seran fins als dos anys. En canviar d'aula i d'edat, elles transmetran el que en saben a altres professors. La coordinació és vital i vol dedicació. En entrar al segon cicle d'infantil (P-3) els alumnes ja tenen els seus informes i un historial, fins arribar a P-5, en què acaben l'etapa d'in Petits al laboratori fantil i passen a primer de primària. El traspàs d'informació és bàsic.

En la nova etapa, tots els alumnes de primer de primària passen unes proves amb la psicòloga del centre, la Dolors Parcet. Els resultats esdevenen uns bons indicadors per a mestres i famílies sobre quines són les principals habilitats o dificultats de l'alumne. S'elabora un informe, que es passa als pares, i aquest serà la base per treballar-hi. Els alumnes no reben els mateixos estímuls a l'hora d'aprendre i cal actuar ben aviat. Les proves i els informes no s'han de pagar i ajuden molt per saber com s'hi ha de treballar.

Enguany comencem un curs especial. Obre la llar municipal el setembre i tenim el repte de millorar la nostra feina. Per fer-ho comptem amb uns professionals que fa molts anys que s'hi dediquen, s'està dintre l'estructura d'una educació que comprèn de 0 a 16 anys i disposem d'unes instal·lacions i una ubicació que molts centres envejarien. En aquesta edat el marc en què es mouen els petits és important. Els hiverns a Sant Hilari són llargs i el sol i el pati a l'aula són una benedicció.

A primària, a partir de segon, quan els nens no són tan nens, els alumnes passen a l'edifici del Sant Josep, on es troben amb professors que no tenen tantes ganes de jugar, però sí de treballar i porten anys d'experiència. S'hi ha incorporat personal molt jove i amb empenta i de la combinació en pot sortir un ensenyament de qualitat.

Els edificis on estan ubicades les dues escoles són antics i s'hi fan les millores necessàries per acollir de bona manera els alumnes. Estem pendents d'una possible ampliació del Sant Josep però les gestions són lentes.

Petits al laboratori

Els de 4t d'ESO amb els petits

Des de la Junta de l'Associació fem una crida a la participació en la dinàmica de l'escola. Cal que hi hagi més implicació per part dels pares i és interessant treballar per l'escola, ja que hi ha coses que es poden millorar si tots hi aportem.

Els pares i mares, quan més ens impliquem a l'escola, més nostra ens la farem. Tenim deures i drets i això ens permet treballar per a millorar. En parlarem al primer trimestre.

Penseu que el temps que dediquem als nostres fills i a tot el que els envolta és la millor inversió que puguem fer.

Rosa Berga Tena

Presidenta de l'Associació de Pares de Família de St. Hilari

Innovar és progressar

Des de fa uns cursos estem treballant de debò l'aprenentatge de l'anglès a les aules Estem en un món on l'anglès és la llengua que aglutina i més comunica i es fa indispensable per endinsar-te en el món professional i cultural.

A l'escola, l'estabilitat del professorat i el fet de tenir alumnes de 0 a 16 anys ens permet elaborar i coordinar un treball que ja està donant resultats. Són moltes les famílies que veuen com a casa, fins i tot els més petits de tots diuen paraules en anglès.

Al Projecte Lingüístic del centre hem introduït l'anglès al segon cicle d'educació infantil (P-3, P- 4 i P-5) de manera lúdica i com a mitjà de comunicació i la resposta ha estat molt gratificant.

Graduació dels alumnes de 4t d'ESO

Fred i vent al cim de Matagalls

Fruita per berenar

També fa uns anys que iniciàrem el Pla Experimental de llengües estrangeres, que consisteix en fer altres àrees del currículum en anglès. El claustre considerà oportú fer la psicomotricitat en anglès a infantil, l'educació física a primària i la informàtica a l'ESO. També s'ha fonamentat un pla de lectura en anglès. Tot aquest treball exigeix una molt bona coordinació entre el professorat d'anglès de les tres etapes.

D'aquesta manera de fer les coses enguany n'hem recollit un fruit particular a tall de premis. La Marta Broto, la Marta Frigola i l'Oriol Casas guanyaren premis en concursos d'oratòria i aquest darrer s'emportà el "The Fonix 2009", a nivell de Catalunya.

L'escola té un paper decisiu per fer aprendre una segona llengua i les famílies li han d'ajudar. Una manera és veure programes i pel·lícules en anglès.

Abans d'acabar el curs rebérem la bona notícia que ens han concedit dues subvencions, una per la llar i una pel Sant Josep, per dos Projectes d'Innovació de Llengües Estrangeres. Això suposa disposar de més recursos per a poder millorar l'aprenentage de l'anglès.

Montse Tarrés, coordinadora d'anglès

Festa de l'Esport a Lloret

Una colla de 4t d'ESO a Mallorca

Jugant amb l'ombra dels arbres

El sol els acompanya des de que surt

La veu de la Llar Les Cent Fonts

Sóc la nena més gran dels alumnes de primer cicle d'infantil (0-2) i l'any vinent faré P- 3 amb la Srta. Pepita. M'han dit si volia dir algunes coses sobre l'escola, perquè saben que sóc molt xerrameca i que no callo mai.

No sé gaire què dir-vos, a més de que som els petits de la llar, que juguem amb la piscina de sorra i el tobogan i la caseta, amb les flors, que tot el pati és gran i de terra...

Que estem molt contents de les senyoretes que tenim perquè ens han ensenyat moltes coses. Primer tenía la Marta i va venir la Maria i també he tingut la Marisa, l'Anna i la Montse. Totes són molt maques i s'han esforçat per a que aprenguéssim molt.

Algunes amigues deixen l'escola perquè a casa seva així ho han decidit. Jo només canviaré de senyoreta i d'aula i seguirem tenint aquest grandiós pati i farem moltes coses. També tinc i seguiré tenint un bon record de les noies que em volen fer menjar tant si com no i m'expliquen coses i em fan jugar. Tenen molta paciència amb mi perquè sóc una llepafils.

Dels meus primers anys a l'escola en tinc molt bon record perquè ens hem divertit i hem après coses, mentre coneixia nous nens i nenes, s'ha rigut i hem fet treballs molt macos.

També s'ha anat a l'auditori de Barcelona, a la platja, a diferents indrets del poble. Ah! M'agradà molt fer el festival de Nadal al cinema Catalunya. Que guai! Estava molt nerviosa, però també alegre perquè veia els pares contents i no paraven de tirar fotos.

A mi m'ha agradat molt anar a la llar perquè no he parat de jugar. Al matí m'aixeco de seguida i quan marxo de casa amb l'avi, el faig caminar de pressa perquè vull veure la meva amiga, la Laura. Quan arribo som pocs i ho passo bé perquè pujo a tot i ningú m'empipa ni em pren el tobogan. Quan hi som tots haig de jugar amb altres coses que no m'agraden tant. No vull barallar-me per un nino, no val la pena. Ens divertim molt els nens i nenes a les Cent Fonts.

El proper curs sabem que hi ha nens i nenes més petits que no vindran amb nosaltres i trobaran a faltar les senyoretes, el sol, els patis grans, alguns amics i les bones estones que passàvem junts. Diuen que hi haurà una llar municipal. Hauré de demanar a l'avi què vol dir això. Espero que quan siguem més grans algun dia ens trobarem de nou i recordarem coses de les Cent Fonts.

Potser els meus pares em renyaran si us ho dic, però l'altre dia, mentre sopaven, vaig sentir que comentaven que l'Ajuntament no ajudaria la llar les Cent Fonts amb els 15.000 euros que fins ara donaven perquè els pares no haguessin de pagar tant. I que també encara duen els del curs 2008-09.

Jo no conec l'alcalde, només l'he vist en fotografia, no ha vingut mai a la nostra llar, però li demanaria que si això és veritat, que miri d'arreglar-ho, perquè totes les famílies del poble han de ser ajudades en un tema tan important com és el de que nens i nenes tan petits siguin atesos a l'escola.

Quan demà vegi l'avi també li diré que ho digui a l'alcalde.

Sóc molt petita encara per fer-i dir certes coses, però tinc entenriment i diria que això no és massa just.

Bé, us deixo perquè l'avi m'acompanya a les fires i voldria anar als cavallitos i als putxinel·lis. Demà fan pallassos i la baixada de carretons...és Festa Major;

Des de la Llar Les Cent Fonts

Enganxada a la paret...

Jocs a la "pista"

casalxjoves

Improvisar està bé, planificar ho està més

Després de l'intens treball d'elaborar el Pla Local de Joventut 08-11, on s'hi intentaven recollir les necessitats, inquietuds i mancances dels joves hilariencs, i el més important, es dissenyaven una sèrie d'accions per tal de solucionar alguns dels problemes detectats, enguany ha començat l'àrdua i fructífera tasca de posar-lo en marxa.
Val a dir que el Pla va ser premiat per la Secretaria General de la Joventut de Catalunya com un dels millors de la província gironina i que, gràcies a l'alta puntuació obtinguda, la Generalitat ha decidit finançar els projectes de cost més elevat.

Aquest projecte estava dividit en diferents eixos d'actuació i en cadascun d'aquest s'han dissenyat un seguit d'accions, algunes de les quals ja hem anat executant amb efectes positius per als nostres joves. També val a dir que l'Àrea de Joventut no deixa d'experimentar constantment, la població jove és l'estrat social sobre qui més incideixen els canvis socials, i per tant, ens hem d'adaptar constantment a les noves necessitats que van sorgint d'acord amb els temps que corren.

Comentari de l'execució del Pla, eix per eix:

- En l'eix de les polítiques educatives i culturals s'han executat les següents accions:
- Publicació de la revista elaborada amb i per als joves "Xplica't".
- Curs reglat de monitor de lleure i pràcticum al Casal d'Estiu '09.
- Tallers diversos com el de Gralla, Joc Tradicional, Tècnic de So o Pizza de Coca-cola.
- Suport a diferents col·lectius, com els grallers, bastoners, Trabuc, Guillables, Forces Forts i Ferms o grups de música locals.
- SacalmSona'09: enguany amb nou format. Per una banda la mostra de Dj's locals a Villaret i per l'altra concurs de grups de música a la pl. Gravalosa.
- Diada de St Jordi: diferents activitats en col·laboració amb el Col·legi St Josep i l'IES Anton Busquets i Punset. Com a novetat, destacar el taller de periodisme amb un enregistrament documental editat en DVD.
- Iniciatives diverses destinades a la preservació de la cultura popular catalana, el suport a entitats d'aquest caire (bastoners, grallers...) o bé el cicle de concerts d'acordió diatònic "Solos Diatònics".
- Creació i aprovació del projecte per a l'execució dels bucs d'assaig i Escola de Música Municipal. Canvis en el Casal d'Estiu: nova direcció i equip de monitors, nova ubicació -enguany a l'IES Anton Busquets i Punset-, noves activitats -centrades en el coneixement de la realitat social, cultural i l' entorn de Sant Hilari-, més flexibilitat: increment de les fases d'inscripció i possibilitat d'inscriure-s on-line a través de la web del casalxjoves.

En l'eix de les polítiques d'accés al món del treball s'ha fet el següent:

- Assessorament laboral divers: elaboració del Curriculum Vitae, preparació d'una entrevista de treball...
- Creació d'un apartat d'ofertes i demandes laborals a la nostra web.
- Creació de la "Brigada Jove": acció destinada a acostar el món laboral al grup de joves d'entre 16 i 18 anys. La seva funció és de suport a les tasques de la brigada, en l'aspecte d'electricitat i de jardineria per a l'estiu.

En l'eix de la mobilitat:

- Organització del bus a Fires de Girona.
- Treball conjunt amb altres àrees per tal de millorar la freqüència i la destinació del transport públic entre St Hilari i punts propers d'interès acadèmic i cultural dels nostres joves.
- En l'eix de la promoció de la qualitat de vida i salut:
- Campanya de Silenci Nocturn als diferents punts de trobada nocturns: bars i pubs.

Per últim, recordar que per tal d'arribar d'una forma més àmplia a tothom hem decidit crear un espai web del casalxjoves –www.casaljoveshs.cat- amb informació actualitzada sobre notícies, activitats, treball, entitats, oferta formativa i recursos per a joves, és a dir, un espai virtual que engloba tots els eixos anteriors.

Casalxjoves

Associació de Dones La Violeta

L'Associació de Dones La Violeta de Sant Hilari, amb motiu de la comemoració del Dia Internacional de la Dona, vam voler retre un petit homenatge al col·lectiu de dones de Càritas per la seva tasca d'ajuda als més desfavorits. D'aquesta manera van ser les nostres Hilarienques de l'Any 2009.
L'Associació de Dones La Violeta, en el Dia Internacional de la Dona d'enguany, vam manifestar que:
LES DONES volem un món lliure de la por, de la guerra i de la violència. Les tres coses paralitzen i destrueixen el mon.

Nosaltres, les dones, des de sempre tenim cura de la vida de les persones i del planeta. Al llarg del temps i de l'espai, les dones hem sostingut el món : donem i sustentem la vida, construïm i reconstruïm les relacions, conservem i recuperem la terra, tenim cura de les persones...

Aquest 8 de març, davant l'onada de violència estructural que ens envolta i que es manifesta de formes diverses: violència de gènere, violència del sistema econòmic globalitzat, corrupció, afany incontrolat de guanys... les dones afirmem que UN ALTRE MÓN ÉS POSSIBLE i que les dones el fem possible.

Aquest 8 de març, volem fer visible el desig i la necessitat de viure una altra realitat, d'organitzar el món d'una altra forma. Hem deixat en rere un cicle de creixement econòmic i no només comprovem que no ens n'hem beneficiat tots, sinó que l'abisme entre rics i pobres ha augmentat. Demanem als polítics la voluntat necessària per a fer front als abusos. Es parla de democràcia i rendiment de comptes quan el poder continua en mans dels de sempre.

Aquest 8 de març, i cada dia de l'any, estem al costat de les dones i homes d'arreu del món que s'oposen i resisteixen a les múltiples formes de la violència : la guerra, les migracions forçades, la pobresa, la depredació dels recursos naturals, la repressió social, política i religiosa, la familiar, les pràctiques d'exclusió econòmica, social i/o política per raons de sexe, ètnia, religió, opció sexual, edat, etc., la doble discriminació de les dones immigrants, la manipulació dels mitjans de comunicació...Prou violència! Prou por! Triem la vida, el respecte, l'amor, el benestar, la prosperitat per a tots i totes. I ho farem possible!

Aquest 8 de març, davant dels conflictes que generen la globalització econòmica dels mercats i la construcció de l'Europa dels mercaders, com també davant de les desgràcies provocades per la guerra, la pobresa, l'explotació, la injustícia i l'abús, les dones afirmem que tenim alternatives millors i per això fem sentir cada vegada més les nostres veu, en totes les instàncies.

Aquest 8 de març, volem destacar l'aportació del que som i fem les dones envers un món millor per a tots i totes, perquè aquesta altra manera de fer sigui visible als senyors/es de la guerra i dels diners. Volem ser protagonistes d'un món on el fet de ser dona, immigrant, pobre, pensar diferent... no signifiqui desigualtat de drets, repressió i injustícia.

Les responsables de Càritas amb la distinció

El meu oncle va anar a Cuba

Era jove, ben plantat, havia nascut a Sant Hilari a les darreries del segle XIX. Era el tercer de quatre germans d'una família immersa en la pobresa endèmica, que aclaparava bona part de la població d'aquella època. A cap edat se'n va anar a Barcelona a procurar-se la vida.

Però la seva dèria era fer fortuna, fer-se ric i emular aquells indians que havien anat a fer les amèriques. Solia anar a un moll del port de Barcelona, on contemplava embadocat els vaixells que feien la ruta de les Antilles.

Un dia, enraonant amb un mariner li confessà el seu desig, i aquest va proposar-li que, a canvi d'uns pocs diners, el podria introduir en un vaixell. Sense rumiar-s'ho gaire, al cap de poques hores ja tornava a ser allà, amb un farcell amb roba, un xic de menjar i els diners convinguts. Tan bon punt va arribar l'embarcaren d'amagat en un vaixell de càrrega que salpava aquella mateixa nit.

Al cap d'uns dies de navegació, ja en alta mar, van enxarpar-lo, esporuguit, en un racó de la bodega. Els demanà clemència, va passar gana i molta por tot sabent quin pa hi donaven als polissons.

Amb aquella incertesa els dies es feien llargs, fins que atracaren a un port. Débil i emmalaltit desembarcà. Era el port de l'Havana.

Per descomptat no es trobava, ni de bon tros, en les millors condicions per iniciar l'aventura. Va malviure una temporada en el mateix port, fins que una mulata va endur-se'l a casa seva per refer-lo; però en canvi, cada dia li reclamava més prestacions i més sovintejades, per tant, tot el que guanyava per un costat ho reculava per l'altre. Veient que allà hi deixaria la pell, va fugir, resseguint l'illa sense veure per enlloc, com solien explicar, cap gos lligat amb llonganisses.

Abatut i amb l'orgull ferit, considerà que el més assenyat era intentar retornar a casa. Envià una carta, explicant la situació i demanant-li ajuda a una noia que temps enrere havia voltejat. No pas perquè n'estés enamorat, ni tampoc per la seva bellesa o simpatia, l'atracció que havia sentit cap a ella, era pel fet de ser filla única i fer flaire de diners. Una bona pubilla.

Va ser llarga l'espera, el correu era lent. Finalment, amb una breu resposta li contestà que amb els seus minsos estalvis no n'hi hauria per res. Ja a la desesperada feu un nou intent amb una segona carta, donant-li a entendre que si intercedia amb el seu pare i li enviaven els diners per al passatge, a la tornada es casaria amb ella. La proposta va fer efecte, va rebre els diners i va complir la paraula: es van casar. Possiblement no foren feliços ni menjaren anissos, no obstant, van tenir fills i visqueren sota el mateix sostre la resta de la seva vida, malgrat que ell, esporàdicament, li fotia banyes. Però ella era una dona molt pràctica i mirava cap a l'altre costat. Això sí, mantenint sempre la clau del calaix ben subjectada.

I aquesta és la història abreujada d'un meu oncle que va anar a Cuba a provar fortuna.

En Terris

De mi Andalucía

Hi ha una senyora que us ha fet arribar uns escrits que tenen a veure amb la seva terra, la seva Andalusia natal que recorda a través de refranys i d'uns brins de poesia que porten al records ja molt llunyà de la seva joventut. Ha aplegat refranys plens de sentit i que porten a la reflexió, així com un recull de versos que ha tret d'una publicació del seu poble.

Dichos i refranes populares de mi tierra

En la ciencia divina, el ayuno es medicina.
Frutos y amores, los primeros son los mejores.
El buen vino merece probarlo, quien sabe paladearlo.
Es mejor volverse atrás, que perderse en el camino.
El dinero es como el tiempo, no lo desperdicies y tendrás bastante.
El hombre es fuego, la mujer estopa, llega el diablo y sopla.
Pobre con rica casado, más que marido es criado.
Vino puro y ajo crudo, hacen andar al mozo agudo.
A cada pajarillo, le gusta su nidillo.
Quien siembra vientos, recoge tempestades.
Del dicho al hecho, va un trecho.
No dejes para mañana lo que puedas hacer hoy.
Alegría ten y vivirás bien.
Amor de niño, agua en un cestillo.
Amor de padre, todo lo demás es aire.
El deseo hace hermoso lo feo.
Busca el medio de todo y tendrás buen acomodo.
Sólo es pobre aquel que siempre desea más.
Nadie suspira de alegría, sino de pesar i melancolía.
El heredero llora por fuera y canta por dentro.
El que de joven no trotea, de viejo galopea
Más vale poca tierra bien abonada, que mucha y mal labrada.

Mi primer amor

En mi mente hormiguea
Aquel tiempo pasado,
Cuando tu eras capullo
Y yo ensoñaba cortarlo.

Todavía eres bella
Porque algo te ha quedado,
De aquella hermosa juventud
Que los años te han robado.

Hay noches que pienso en ti
Y noto el roce de tu piel,
Suave como a seda
Pero bañado por la vejez.

Los encantos de tu cuerpo
Marchitados y envejecidos
Como una flor cortada
Con sus pétalos caídos.

Cada letra de este verso
Que dedico para ti
Son los besos que nos dimos
Tú me dabas y yo te dí.

Ya estamos envejecidos
Nuestra juventud ha terminado
Solo nos queda el recuerdo
De aquellos tiempos pasados.

Tiempos que jamás olvidaré
Ni tu has podido olvidar
Culpable tus padres
De tu corazón llorar.

Perdona si mi pluma
No ha sabido describir
Sólo lo que yo te quiero
Y tu me quieres a mí.

El recull és de Francisca Rosauro Rojas

CORAL AMETHYSTA

Qui ho diria que ja fa 15 anys que aquella colla de joves de Sant Hilari i d'Arbúcies que cantàvem plegats sota la batuta de la Dolors Vidal acabariem per posar a la nostra coral el nom de Coral Amethysta! Un nom ben curiós. Un nom que abocava a aquella pedra preciosa de color lilós que es trobava per aquestes contrades. Ja des d'aleshores ens ha caracteritzat el fet de ser un grup ben heterogeni, tant pel que fa a l'edat com pels interessos musicals. Però el que de veritat ens fa ser un grup compacte i ben avingut és la il·lusió i la bona sintonia que sempre hi ha hagut entre nosaltres. I són precisament aquestes qualitats les que ens han permès créixer, madurar, tant des del punt de vista musical, interpretatiu com també vocal.

Durant aquests 15 anys hem vist com eixamplàvem els nostre repertori, ja que hem tocat totes les èpoques de la història de la música: el Renaixement (amb les polifonies corals i les ensalades com El Fuego o La Guerra), el Barroc (Glòria de Vivaldi), el Classicisme (misses i motets de Mozart i Haydn), el Romanticisme, música contemporània i fins i tot espirituals negres i gospels. Tot això sense oblidar la música de casa nostra (Oltra, Falla, A. Miralpeix, J. Vila, etc.). Hem interpretat sardanes, boleros, tangos i fins i tot havaneres, sense passar per alt les tradicionals nadales d'aquí i d'arreu del món.

També hem vist com eixamplàvem les nostres fronteres, no només per l'origen dels nostres cantaires, que ara són de diferents llocs de les comarques de Girona, sinó també pels escenaris que ens han vist cantar. Hem pujat a escenaris d'arreu de Catalunya i també de l'Estat espanyol (Corentaina, Ejea de los Caballeros, Totana, Pamplona, Roncesvalles, Granada). I per suposat hem fet el salt a l'estranger: Florac (França), Praga, Morcovice i Olomuc (República Txeca) i Oporto (Portugal).

Ens hem presentat a tres certàmens corals que ens han fet adonar que el treball que setmana rera setmana anem fent, acaba donant els seus fruits. Hem pogut gaudir de classes de cant amb bons professors, de directors convidats per a determinades ocasions i també hem pogut comptar amb l'acompanyament de bons músics que ens ha permès treballar un repertori ambiciós.

I amb totes aquestes experiències a l'esquena, la Coral Amethysta ens permetem afrontar el curs 2009-2010 amb dos repertoris que ens il·lusionen especialment. Per una banda, les Polifonies Policorals del Renaixement, amb Emilio de la Linde com a director convidat i el grup "Els ministrils" que ens acompanyaran amb instruments de l'època. I per l'altra, preparem el musical El fantasma de l'òpera, d'Andrew Lloyd Weber, una de les obres més populars de Broadway.

No voldríem acabar aquest escrit sense explicar-vos que ens ha fet molta il·lusió posar el nostre granet de sorra a l'espectacle Embruix '09 que juntament amb altres entitats del poble hem representat a principis d'estiu. Ha estat una bona manera de compartir una experiència amb altres persones, que, com com nosaltres, gaudeixen desinteressadament del món de la cultura i de l'espectacle.

Ja per acabar, la Coral Amethysta us desitgem que passeu una bona Festa Major 2009!

Silvia Brugués Timoneda • Coral Amethysta

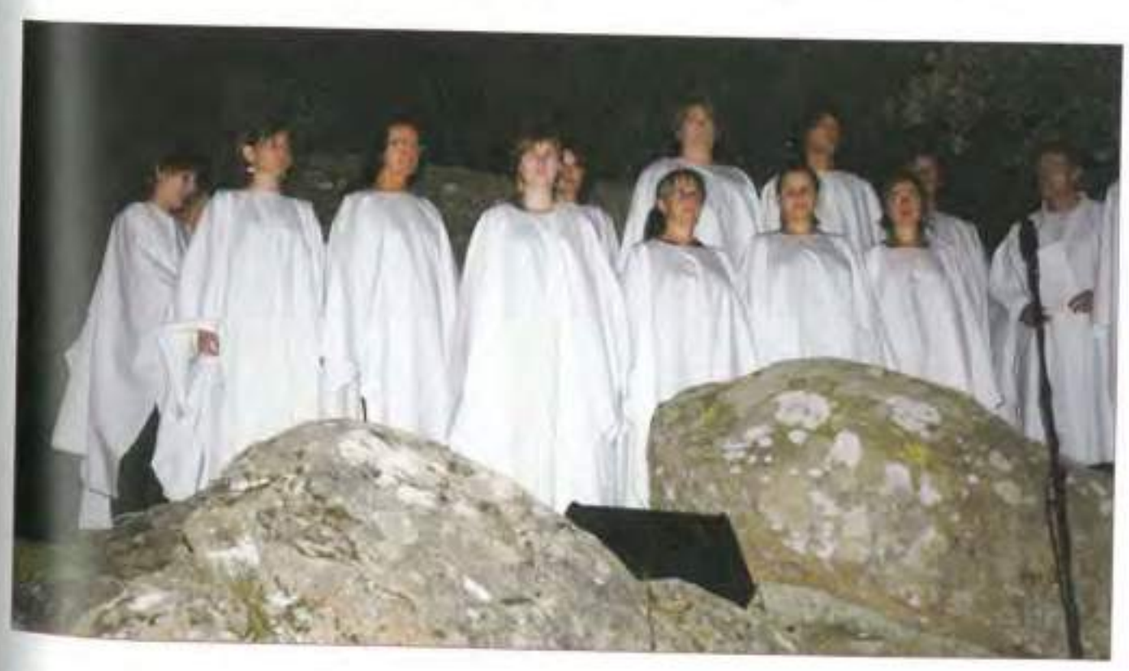

Coral Mixta Nois Alegres

Temporada 2008-2009

Gairebé fa un any i encara és viu el record del festival solidari que vam organitzar la coral Els Nois Alegres amb el lema: "DONEM LA CARA PER LA RAQUEL". L'objectiu era recaptar fons per l'Associació que investiga la Síndrome de l'Hemiplègia Alternant, una rara i greu malaltia.
La gent de Sant Hilari va respondre massivament i omplí les dues sessions de l'espectacle que tingué lloc al Cinema Catalunya, on el públic va poder gaudir d'un treball entusiasta i desinteressat de tota la gent que hi participà.
Aprofitem per agraïr una vegada més al director, als artistes, a les entitats, a l'ajuntament, les institucions, la premsa... que feren possible aquest esdeveniment solidari.

Darrerament, intentem compaginar el cant i el turisme i això ens ha permès aquests últims temps visitar Roma i cantar a la Basílica de Santa Maria la Majore.
El passat mes d'octubre ens vam desplaçar a terres gallegues per visitar les Ries Baixes i a més vam poder cantar a la mateixa Catedral de Santiago de Compostela, durant la cel·lebració de la Missa solemne de "el Peregrino". Emocionats, ens vam acomiadar de Galícia, cantant el molt nostre "Virolai".
El bon temps ens acompanyà i gaudirem de bonics paisatges i al mateix temps de la coneguda gastronomia d'aquestes terres.
Esperem que la crisi no ens ofegui i que poguem fer una altra d'aquestes escapades, possiblement la propera a terres parisenques.

També fem esment de la repetició del concert dedicat a la Nova Cançó que, molt ben acompanyats d'uns joves músics locals, d'unes projeccions i d'una narració molt planera, en va resultar un digne espectable del qual n'estem molt satisfets.
A mitjans del proper mes de setembre, encetarem la nova temporada, amb un nou projecte engrescador ja que ens volem endinsar al món del cinema i interpretar temes musicals de diverses pel·lícules.

LA CORAL "ELS NOIS ALEGRES" US DESITJA BONES FESTES A TOTS I A TOTES

"Els Nois Alegres" a Santiago de Compostela

CB SANT HILARI

El C.B. Sant Hilari es va constituir cap a l'octubre del 1987 amb la finalitat de promoure la pràctica del bàsquet a la nostra vila. Des d'aleshores, la motivació de tots els seus membres ha estat la d'oferir al nostre jovent l'oportunitat d'aprendre i practicar aquest esport.

La darrera temporada hem pogut formar un total de 12 equips, jugant en competició oficial pràcticament a totes les categories, tant masculines com femenines.

Cal destacar i felicitar l'equip sènior femení que va aconseguir promocionar de categoria, així doncs la propera temporada jugaran a Segona Catalana. Tanmateix, felicitar el cadet femení que va quedar sots-campiones de la província de Girona i a tots els jugadors i jugadores per la seva dedicació, esperit de lluita, respecte i responsabilitat vers als seus companys.

Per tal d'afavorir que la mainada, de ben petits, juguin, es divertei-xin i coneguin el món del bàsquet, ja fa uns anys que, amb molta il·lusió, vam crear l'escola de Bàsquet. Aquest any a l'abril vam celebrar a Sant Hilari, com ja es va fer l'any anterior, una trobada d'escoletes en la que hi van assistir d'altres clubs de la província.

És una més de les activitats que el club organitza a la nostra vila, com el Campionat de Júniors Països Catalans que aquest setembre tindrà ja la 5ª edició, o la trobada d'equips mini. Sense oblidar-nos del 3X3 amb el que cada estiu gaudim de la possibilitat que ens dóna la plaça General Moragues, amb les seves cistelles, per treure el bàsquet al carrer.

Aprofitem l'oportunitat per animar tothom que comparteixi els nostres objectius, que li agradi aquest esport, amb tot el que representa formar part d'un equip i d'un club, us oferim i, amb vosaltres ens regalem, la possibilitat de créixer plegats.

Us desitgem una molt feliç Festa Major.

club bàsquet
SANT HILARI

Bojos pel temps

Sant Hilari Sacalm

Honest, ara ja has arribat a Ítaca, el camí ha estat llarg però de ben segur que ha valgut la pena. Sempre et recordarem.

Sovint, per aquestes dates, totes les entitats municipals escriuen quatre ratlles, de manera molt amena i divertida, per explicar algunes de les activitats que han fet al llarg de l'any. Comenten quines fites són les que han aconseguit, ensenyen diferents fotografies i, si s'escau, expliquen alguna o altra festa que han celebrat. De fet, és d'això del què es tracte, però malauradament aquest any els bojos pel temps haurem de canviar aquesta tradició i posar-nos seriosos.

Ja fa uns quants dies que ens ha deixat un bon company, hem perdut un referent, la nostra estrella polar, l'home que ens guiava al mig de la tempesta, una gran persona. I en aquests moments de tristesa, no podem deixar de pensar en ell i en la seva manera de ser. L'Honest va ser un dels fundadors d'aquesta entitat, ell era l'ànima del grup, sense ell mai hauríem arribat on som. I és per això que, des d'aquí i amb tota la humilitat del món, volem fer-li arribar una abraçada molt sentida a ell i a tota la seva família, i donar-li les gràcies per tot. Sempre el portarem al cor i, malgrat els anys que puguin passar, l'Honest sempre restarà a dins de les nostres ànimes.

Malgrat tot, i sense massa ànims per avançar, però amb la certesa de saber que l'Honest així ho hagués volgut, seguirem endavant amb totes les tasques que cada un de nosaltres teníem assignades i continuarem caminant, això sí, recordant sempre que el tenim al darrera. I volem continuar perquè ens estimem tot allò relacionat amb el temps, amb el què això comporta, el valorem per sobre de moltes altres coses i sabem positivament que la meteorologia és una eina fonamental per interpretar el nostre passat, per conèixer el nostre present i també, com no, per saber quin és el futur que ens espera.

Sí, potser sí, segurament estem un xic bojos, però el temps i les seves diferents manifestacions, són per a nosaltres font d'inspiració i una bonica forma per expressar-nos.

Penya Barcelonista de Sant Hilari

Qui diria fa un any que els culés viuríem la millor temporada de la història blaugrana? S'ha fet realitat el somni de qualsevol barcelonista, guanyar la lliga, la copa i la "champions" i per acabar-ho de rematar l'aniquilació del nostre etern rival amb un "CHORREOOO" al Santiago Bernabeu. Ara toca gaudir de la gran gesta i per que no, treure pit i orgull i cridar als quatre vents:VISCA EL BARÇA I VISCA CATALUNYA!

Son uns moments dolços i segurament irrepetibles, perquè no ens enganyem és la primera vegada que un equip de futbol de la península aconsegueix el TRIPLET. És per això que hem d'estar alerta i guardar fotos, retalls de diaris i vídeos i d'aquí molts anys ens adonarem de la sort que hem tingut de viure uns moments com aquests. Podrem explicar als fills dels nostres fills que vam viure i celebrar la millor temporada de la història del Barça.

Una vegada més, la Penya Barcelonista de Sant Hilari va ser present en una final europea, aquest any va ser Roma, la ciutat eterna, i la penya hi va ser representada per una vintena d'hilariencs que vam donar suport al nostre equip. Cal dir que va ser un èxit i que l'objetiu de tornar amb la copa cap a casa es va aconseguir.

Des de la penya, volem agrair a tots els socis que ens ajuden a poder gaudir del Barça en directe al Camp Nou i animem a tothom a unir-s'hi i així poder tenir més suport els dies que s'organitza autocar per anar al camp a animar el nostre Club en una temporada que es preveu difícil.

Com cada any que s'aconsegueix un títol, la Penya va organitzar una festa per celebrar el TRIPLET, amb berenar inclòs a la placeta Gravalosa. Malgrat el temps, l'afluència de gent va ser important i es va poder realitzar tot el previst amb èxit.

Ara ja només ens queda felicitar aquest grandiós equip que ha fet que el Barça i Catalunya siguem lloats i admirats arreu del MON!

BONA FESTA MAJOR A TOTHOM!

PENYA BARCELONISTA DE SANT HILARI

Celebració a la Placeta

CEIP Guilleries

LA LECTURA, CÀSTIG O PLAER?

Ningú se sorprendrà si afirmem que vivim en un país on es llegeix poc. De tant en tant apareixen notícies que dissimulen aquesta realitat: la Diada de Sant Jordi i la compra compulsiva de llibres, títols que es venen moltíssim (els famosos "best-sellers"): Harry Potter, codis da Vinci, Steg Larsson, Crepuscles, ... Però tot això no pot amagar la crua realitat: quanta gent agafa un llibre en moments de descans, d'oci, de cap de setmana?

A l'escola Guilleries fa temps que reflexionem sobre aquest tema que, perquè no dir-ho, ens preocupa força. Per això, aquest curs hem endegat un ambiciós pla per fomentar el plaer per la lectura perquè, en massa ocasions, ens hem trobat amb alumnes que no entenien la lectura com un plaer, sinó com una obligació, com un deure i hem treballat per canviar aquesta visió. I com ho hem fet? Amb diverses activitats: dedicant cada dia vint minuts a que cada nen i nena triés un llibre i el llegís en silenci a classe; amb lectura setmanal en veu alta per part de les tutores i tutors; fent llegir en veu alta els alumnes, la diada de Sant Jordi amb grups formats per nens i nenes de tots els nivells compartint una gimcana literària... I, per acabar, amb una activitat que ha resultat ser una gran experiència: "l'apadrinament lector", consistent en ajuntar dues classes de nivells diferents (pot ser P-5 i sisè, o segon amb cinquè) i dedicar un temps setmanal a que els grans llegeixin als més petits, crear una interrelació molt interessant entre ells i aconseguir, en força casos, un aprenentatge mutu.

El curs vinent continuarem amb aquestes activitats, perquè els resultats han estat positius. Volem seguir treballant per aconseguir que la lectura deixi de considerar-se una activitat feixuga i poc interessant i que es descobreixi el que és de debò: una fantàstica manera de saber, de distreure'ns i d'aprendre a viure millor.

Des d'aquí volem animar les famílies a compartir una estona de lectura amb els fills i les filles. Seure de costat, compartir una història, un conte, una imatge, fer volar la imaginació junts o iniciar una conversa... tot això i molt més, un objecte tan accessible com un llibre ens ho pot proporcionar.

D'altra banda convidem a tothom que ho vulgui a gaudir de la revista TRENCACLOSQUES '09 on els nostres alumnes han treballat per difondre, amb un format de qualitat, les inquietuds, les tasques, les descobertes i les experiències viscudes durant aquest curs.

El claustre de mestres

piscina municipal

Al març va fer 3 anys que vam inaugurar la Piscina Municipal coberta, hem treballat de valent, per a mantenir el bon funcionament de la instal·lació, però al que ha estat una constant en tot moment, ha set l'esforç per anar millorant dia a dia, oferint benestar i salut a tothom, regalant esport per a totes les edats.

Des dels primers dies fins ara, hem anat modificant activitats i mirar de complir expectatives, en funció de les necessitats del poble.

- S'han introduït noves activitats pilates i aigües profundes.
- Les celebracions les portem a terme amb les master's, tant d'aigua com d'activitats dirigides.
- Hem augmentat els horaris dels cursos de natació.
- Hem treballat en el medi aquàtic amb nens i nenes amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials.
- Hem augmentat el nombre de sessions d'aiguadolça per a la gent gran.
- Molts nadons, pares i mares han gaudit de les sessions per als més petits.
- Hem augmentat els horaris i numero d'alumnes de les escoles de Sant Hilari.
- Hem creat dos grups d'entrenament i perfeccionament, un d'infantil i l'altre d'adults.
- Hem introduït un esport desconegut a Sant Hilari com és el Water-polo.
- Hem celebrat dues fases dels Campionats de Catalunya Escolars de Natació a la nostra piscina.
- Hem competit amb la Final de Catalunya Escolar de Natació amb 14 alumnes de Sant Hilari.
- El diumenge 12 de juliol vàrem nedar per a l'esclerosi múltiple, i varen recorre 2.800 metres.
- Hem triplicat el nombre de participants del Campus Esportiu. Enguany hem tingut 83 alumnes entre els tres torns.

El treball en equip ens ha fet créixer com a grup i ens permet seguir endavant i fer camí en el món de l'esport.

Un cop més el meu agraïment a tots i totes els/les treballadors/es de la Piscina Municipal coberta i als treballadors del pavelló i de la Piscina descoberta.

Laura Marsà

Grup Sardanista Sant Hilari

Una dansa curulla d'atributs

La sardana és una dansa extraordinària, plena d'exquisidesa. N'hi ha prou amb veure una rotllana per prendre'n consciència. "La sardana és la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan", va escriure Joan Maragall. Que en tenia de raó, el poeta barceloní! El munt de material literari que aquesta anella humana és -i ha estat- capaç de generar és formidable. En aquest escrit ens ha plagut anar enfilant adjectius que fossin susceptibles de ser aparellats al substantiu sardana.

Accessible, acollidora, activa, actual, admirable, afirmativa, agermanadora, aglomeradora, agraciada, agradable, aimada, airosa, alegre, alliçonadora, amable, amical, amorosa, ampliable, animadora, animosa, aparelladora, apassionant, arquitectural, arrelada, atractiva, aureolada, autèntica, ballable, bella, bona, bonica, captivadora, catalana, cívica, cohesionadora, col·lectiva, comprensible, compromesa, conciliadora, coneguda, constructiva, convincent, coratjosa, cordial, corprenedora, còsmica, cultural, dansadora, delicada, deliciosa, democràtica, distingida, divertida, doiça, elegant, elogiable, eloqüent, emocionant, emotiva, empordanesa, enamoradora, encantadora, encisadora, encisera, encomanadissa, encomiable, encoratjadora, enèrgica, enorme, equilibrada, especial, esperançadora, espiritual, estimada, esplendorosa, estimable, estupenda, excelsa, excepcional, exemplar, extraordinària, exultant, fantàstica, fascinadora, favorable, fenomenal, ferma, festiva, fidel, fina, formidable, formosa, franca, fraternal, galana, generosa, genial, gentil, germanívola, gloriosa, gran, grandiosa, guanyadora, harmònica, harmoniosa, hel·lènica, honesta, honorable, humana, identificadora, il·lusionant, immortal, important, impressionant, incomparable, indissoluble, influent, inimitable, inoblidable, insubstituïble, integradora, intel·ligible, interessant, intergeneracional, invicta, irrompible, joiosa, joliua, jove, lírica, lleial, lliure, màgica, magnífica, matemàtica, melodiosa, meravellosa, mediterrània, mesurada, missatgera, mòbil, moderna, monumental, musical, nacional, noble, oberta, optimista, pacificadora, participativa, patriòtica, pedagògica, perenne, plàcida, plaent, poètica, popular, positiva, prestigiosa, proporcionada, pròspera, pròxima, racional, reconfortant, regular, reivindicativa, rítmica, rodona, satisfaent, seductora, selvatana, sensacional, sencera, sensible, sensitiva, sentimental, serena, simbòlica, simètrica, singular, solemne, sòlida, solidària, sublim, superba, tendra, tradicional, transmissora, triomfal, única, universal, valenta, vehicular, venturosa, veritable, vibrant, vigent, vigorosa, vital, viva...

N'hem acoblat dos-cents, d'adjectius, al substantiu sardana. I segur que l'exercici practicat dóna per a molt més. Convidem ara l'amic lector a continuar-lo.

La conclusió de tot plegat és ben evident: quantes coses, totes belles i bones, s'amaguen dins de les parets humanes d'aquesta anella màgica. La nostra llengua, que té una magnífica capacitat d'expressió, ens ajuda a valorar-la, a enaltir-la i a estimar-la encara més.

David Pagès i Cassú
Professor de llengua i literatura catalanes
Escriptor i activista cultural

En Quim Massa, en Xavier Colon i la Mireia Bosch reben el reconeixement de la Generalitat de Catalunya i de la Diputació de Girona

Una imatge de l'Aplec 2008

Tres dosos, un tres i... visca!

"El temps passa volant". La dita popular que podem trobar en gairebé totes les llengües del nostre planeta, és ben certa. Ja han passat 365 dies: un altre any, com aquell que res. I gairebé sense adonar-nos-en!

Tornem a tenir la Festa Major al damunt i ens afanyem a donar a conèixer als nostres convilatans quines han estat les nostres activitats, quins han estat els problemes i quines vivències hem pogut compartir.

Podríem dir que ha estat un any com qualsevol altre pel que fa a les activitats del nostre grup: Aplec, Diada de Catalunya, Concert de Sant Jordi, Aplecs d'ermita, Ballades d'estiu, Sardana a l'Escola, Cursets de Sardanes...

Més enllà d'aquesta normalitat podríem destacar que en el curset d'enguany, coordinat per l'Ester Masó i patrocinat, des de ja fa anys, per l'Ajuntament, s'han programat tres sessions d'aprenentatge de punts lliures amb un professor molt especial: en Jaume Peinado Clapés. Aquest malgratenc és el cap de la colla de l'Antaviana de Tordera, diverses vegades campiona de Catalunya de punts lliures sota la seva batuta. Tot un luxe que de ben segur haurà complagut tots els cursetistes i els haurà aportat nous aires i noves maneres de divertir-nos amb la nostra dansa.

Un parell de coses a esmentar són els guardons concedits a persones del Grup Sardanista Sant Hilari. Aprofitant la trobada final de la campanya "La Sardana a l'escola", que va tenir lloc al Castell de Sant Ferran, a Figueres, la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona van fer un reconeixement públic a la Mireia Bosch i a en Xevi Colon, juntament amb en Quim Massa, de Cassà de la Selva, per la seva tasca de coordinació de la campanya des dels seus inicis i per l'elaboració de la programació i del material de treball utilitzats per més de 100.000 escolars de les comarques gironines i lleidatanes, al llarg de més de deu anys. Per altra banda, l'Agrupació Sardanista Floricel d'Anglès, va atorgar el seu guardó "Floricel Rosa d'Or" a la Mireia i a en Xevi, per la tasca desenvolupada a favor de la sardana des de diferents àmbits. Es tracta, sens dubte, d'un dels premis més prestigiosos del món sardanista, ja que s'atorga sense interrupció des de l'any 1967. En un article del diari avui se'l compara amb l'Òscar de les sardanes.

grup sardanista Sant Hilari

Malgrat tot això, la sardana continua en una situació no gaire privilegiada, diria que, fins i tot menyspreada o oblidada tant pels mitjans de comunicació públics com pels polítics passats i presents. Els sardanistes ens omplim el cor i la boca anomenant-la "Dansa Nacional de Catalunya" i, efectivament, per a nosaltres, ho és, sens dubte, diguin el que diguin i facin (o no) el que facin els polítics. Ja he comentat en més d'una ocasió que la sardana no existeix a nivell oficial: en el moment que escric aquestes quatre ratlles, no és ni dansa nacional de Catalunya, ni tan sols patrimoni cultural. Una pena, no? Sí que és cert que des de molts ajuntaments de Catalunya, el de Sant Hilari va ser dels primers, s'han aprovat unes mocions promogudes per la Federació Sardanista de Catalunya on es demana al Parlament i al Govern que la sardana sigui proclamada dansa nacional del nostre país. Fins aquest moment, però, no hi ha absolutament res. I la cosa es pot tornar a encallar perquè ja comencen a sortir veus d'algunes zones de Catalunya on es ballen altres danses i no estan d'acord amb què es declari la sardana dansa nacional. Que a les comarques més meridionals o en les més occidentals es balli la jota és fantàstic i que sigui per molts anys, perquè les tradicions les hem de conservar i enaltir. Però, que la Sardana és l'única dansa que es balla, amb major o menor mesura, a tot Catalunya és un fet indiscutible i totalment demostrable. Ara el que falta és valentia política per entomar les demandes

de la gran majoria d'ajuntaments catalans i decidir d'una vegada què volem que representi per al nostre país. D'aquesta decisió política en depèn, en gran manera, el futur de la sardana.

Uns altres que han oblidat la sardana gairebé completament són els mitjans de comunicació públics Catalunya Ràdio, la ràdio nacional de Catalunya, com els agrada anomenar-se, ens fa un programa, un bon programa per cert, a les set del matí dels dissabtes i dels diumenges. Una hora de màxima audiència, és clar. I, de la nostra tele nacional, què en podem dir? Encara menys. Només un petit exemple: us deia més amunt que va tenir lloc la trobada final de la campanya "La Sardana a l'Escola" al Castell de Sant Ferran, de Figueres. Gairebé tres mil nens i nenes ballant sardanes. Qualsevol de vosaltres pensaria, de ben segur, que això és una notícia excepcional. Evidentment, TV3 no pensa així. No va enviar una sola cambra ni per a la desconnexió comarcal. Per a TV3 és més notícia que un cotxe atropelli una vaca que creua la carretera, que no pas tres mil nens i nenes ballant sardanes. La trobada, doncs, no va existir. Sembla impossible, però és la realitat. I, suposo que tots ho tenim clar, el que no surt a la tele, no existeix. La sardana no surt a la tele, doncs...

Bé, siguem optimistes y pensem que tot se solucionarà. És Festa Major i per Festa Major tot és possible. Tindrem sardanes, ball, gegants, correfocs, dinars familiars, xerinola a tort i a dret...

Participem-hi i gaudim-la tant com puguem. Disbauxa, però amb mesura. I ja tindrem temps per a les cabòries.

Tres dosos, un tres i... VISCA LA FESTA MAJOR!

Xavier Colon i Auguet
Grup Sardanista Sant Hilari

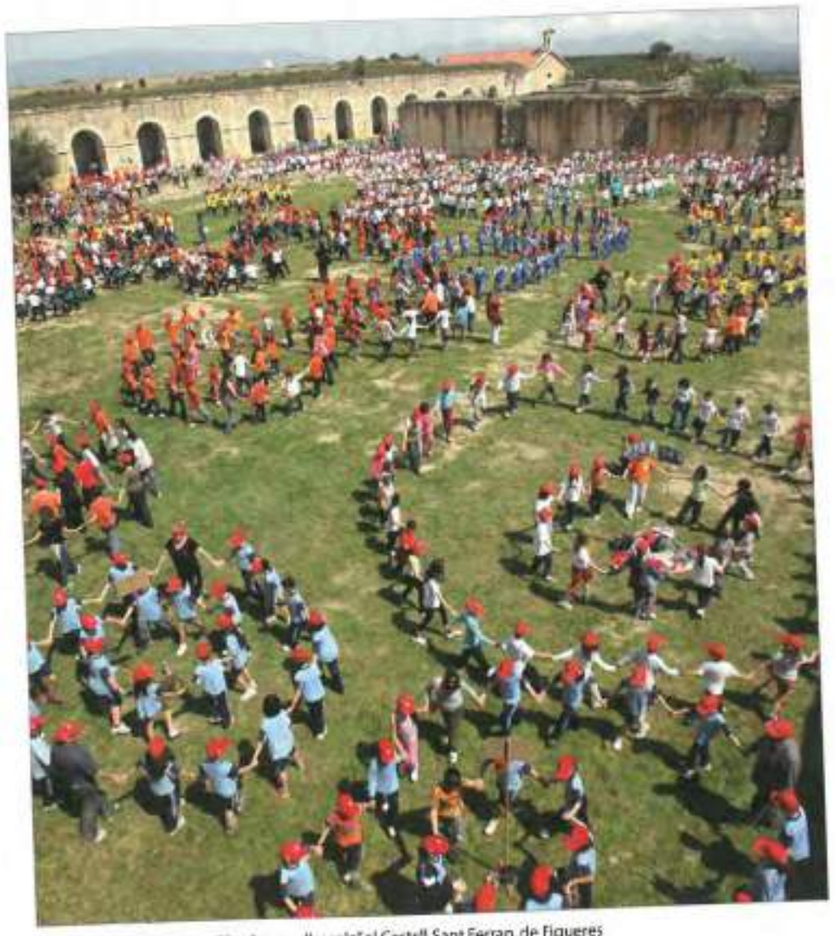

Cloenda de la campanya "Sardanes a l'escola" al Castell Sant Ferran, de Figueres

Grup de Teatre
Sant Hilari

Enguany, el Grup de Teatre de Sant Hilari ha experimentat una sèrie de canvis que, tot i arribar tard, eren necessaris per poder seguir amb la il·lusió pel teatre d'una gent i d'un poble que sempre han demostrat l'amor i la dedicació per aquest art.

Un dels canvis és la situació legal del grup. Calia crear uns estatuts per a l'associació, ja que actualment és l'única manera de subsistir en una societat en la qual tot ha d'estar formalitzat. Aquesta feina ens ha servit per veure que també feia falta un petit canvi generacional a la junta. Ja començava a ser hora que la gent jove es mullés i tirés endavant un grup que fa més de 25 anys que està en moviment. Estem contentíssims de veure gent nova amb implicació, amb ganes d'actuar i de col·laborar; en definitiva, amb ganes que la gent del poble gaudeixi del teatre.

La junta s'ha renovat i ara no és el moment de nombrar tots els membres, però sí que és important donar les gràcies al president sortint, Jacint Fauria, per la seva tasca i dedicació durant tants anys; i donem la benvinguda a la Carme Dalmau, la nova presidenta de l'associació.

Una de les coses complicades en un grup de teatre amateur és triar les obres que es volen escenificar. No es fàcil trobar-ne al gust de tothom. Han de ser divertides, que pugui sortir-hi tothom, que el cost i la dificultat no siguin excessius... Tanmateix, aquest any creiem que ho estem aconseguint. Per Nadal vam representar els Pastorets. Feia 17 anys que no es feien a Sant Hilari. Amb els Pastorets vam poder pujar a l'escenari tota la companyia, nens i amics que els il·lusionava prendre part en una representació tan bonica com nostrada.

I aquest estiu estrenarem "El Sopar dels idiotes", una obra que ens entusiasme, ja que pensem que és ideal per a la Festa Major. El Sopar dels idiotes és una obra fresca i divertida, i alhora ens fa reflexionar. Escrita de manera intel·ligent, ens fa riure i ens sorprèn gratament. Per la seva complexitat ja fa temps que l'estem preparant amb totes les nostres forces perquè sigui una obra que es recordi durant molt de temps.

Ara només ens queda donar les gràcies a Sant Hilari per ser un poble que estima el teatre i que sempre ens ha donat suport. Esperem seguir fent riure i plorar durant molts anys amb la vostra ajuda.

Que passeu una molt bona Festa Major!

Grup de Teatre de Sant Hilari

Una escena dels Pastorets

Guillables

Els Guillables recordarem el 2009 com un any ple d'entrebancs: a l'hivern hem estat parats i hem tingut problemes interns per haver plegat el president, el tresorer i altres membres actius als quals donem les gràcies pel seu esforç i per la gran feina d'aquests anys. Han plegat membres de la banda, i hem hagut de buscar reforços. No hem pogut fer vestuari ni material nou, ni tan sols arreglar el que tenim, per falta de recursos econòmics ja que som una entitat sense ànim de lucre i, si no podem cobrar les actuacions al seu temps, ens quedem amb les ales tallades. No hem pogut fer l'espectacle de foc de la diada de Sant Hilari, per causes alienes a la nostra voluntat. Hem hagut de parlar seriosament sobre el futur del nostre correfoc, perquè si no podem passar pel mig del poble, perdrà tot el seu encant. Ran de la recollida de signatures "contra-correfocs" d'alguns veïns del poble, vam fer una protesta pacífica i alhora festiva, amb la banda i els camallargs, lluint una pancarta amb el lema PROU TRAVES A LA CULTURA CATALANA. Estem negociant canviar de local, perquè allà on estem no tenim espai per treballar ni per guardar el material en condicions, però de moment no ha estat possible. Tot això són entrebancs que ens esforcem per anar superant, perquè la colla segueix endavant i amb moltes ganes de fer coses, com veureu a continuació.

El passat 7 de febrer una trentena de Guillables vam anar a Berga, a la manifestació contra la normativa europea del foc. Els nostres diables de foc han participat al correfoc del barri de Les Corts de Barcelona, al correfoc de Salt, al correfoc de Banyoles i ja estan convidats a la 4ª Nit del Foc de Castellbisbal per l'abril de 2010! La Banda dels Guillables ha fet diverses actuacions: rua a Castellar del Vallès, trobada de bandes a Banyoles, rua de bruixetes i bruixots a Sant Hilari, amb els camallargs, festa d'aniversari dels Bastoners de les Guilleries, primera rua de bandes a Salt i, a finals de setembre, tornaran a participar a la festa d'en Serrallonga, fent una rua amb els trabucaires. Tots els Guillables, diables de foc, banda i camallargs, per fires de Girona vam participar al correfoc dels Diables de l'Onyar; per Sant Joan vam fer un espectacle de foc a Sant Hilari inici amb marxa de torxes al carrer Rocosa, encesa del fogueró del Trabuc i espectacle final a la plaça Moragas; el dia 1 d'agost vam fer un espectacle de foc a Tavèrnoles i, com sempre, el plat fort és i serà el correfoc de Festa Major, on a més dels Guillables, hi ha altres colles convidades, així com TOTS VOSALTRES, els veritables protagonistes!

Per últim, no podem deixar de referir-nos a un tema que ens té força preocupats. L'any passat va córrer la notícia que a partir de gener de 2010 els correfocs serien il·legals per una normativa europea d'obligat compliment. Es tracta de la Directiva 2007/23/CE, que regula els espectacles amb ús de material pirotècnic, sense diferenciar els espectacles privats de les festes tradicionals, i classifica el material pirotècnic en diverses categories, i estableix la distància amb què s'han de tirar. Perquè us feu una idea del problema, les carretilles, que és el material més utilitzat a qualsevol correfoc, s'han de tirar a una distància de 15 metres! A més, els diables que tenen colles infantils no podran seguir la seva tradició, perquè els menors d'edat no podran tirar foc en cap cas. També incompleixen la normativa els trabucaires, balls de diables, Falles de València, Patum de Berga, correfocs de València i qualsevol festa o acte tradicional que utilitzi pirotècnia. L'encarregat de solucionar el problema és l'Estat Espanyol, perquè si no transposen la Directiva, aquesta s'aplicarà directament a partir del 4 de gener de 2010. El Ministeri d'Indústria ha publicat una proposta per transposar la Directiva, on apareix la figura dels "Consumidores Reconocidos como Expertos" que serem tots els que fem festes tradicionals, després de rebre

no sabem quina "formació". Remet a que els ajuntaments hauran de demanar autorització a la Delegació del Govern abans de cada acte, tampoc no salven les colles infantils, etc., motiu pel qual les federacions de diables i la comissió mixta de la Generalitat volen presentar al·legacions. És a dir, que de moment existeix la possibilitat real que l'any vinent ens convertim en "delinqüents" per fer una activitat pròpia de la nostra cultura, que serà il·legal...

Des d'aquí donem la benvinguda als nous guillables i animem a tothom qui vulgui formar part del fantàstic món dels diables (foc, banda, camallargs), que s'espolsi la mandra o la vergonya i es posi en contacte amb nosaltres (guillablesarobagmail.com). Us recordem que podeu seguir les nostres actuacions i veure fotos a través del facebook, colla de diables guillables, i a www.fotolog.com/guillables.

Foc a la feixa i bona Festa Major!!

Escola de Música Municipal de Sant Hilari Sacalm

Curs 2008/2009

Ha estat el primer curs que hem funcionat com a Escola de Música Municipal associada a l'Escola de Música de Vic.

La valoració final jo diria que ha estat molt positiva, tant a nivell d'alumnat, com de pares, de professors i de direcció.

L'adaptació del nostre pla curricular del centre al de l'Escola de Música de Vic, ha estat relativament fàcil ja que la nostra Escola, des de sempre, i ara ja fa 31 anys, ha portat una programació pedagògica molt semblant a la de l'Escola de Música de Vic.
Cal remarcar el bon acolliment que hem tingut des de l'Ajuntament i, sobretot, des de la regidoria de cultura, on tots plegats ens hem posat les "piles", per tirar endavant aquest projecte tan engrescador i qualitatiu, del qual tots els hilariencs en podran gaudir.
Està previst que al gener-2010 s'inauguri la nova Escola de Música Municipal ubicada a la 2a planta de la Biblioteca.

Som una escola reconeguda i autoritzada pel Departament d'Educació i, per tant, subvencionada, en tots els alumnes de 4 fins a 18 anys.
Les matèries que impartim són:
Sensibilització musical a partir de 4 anys
Llenguatge musical inicial i grau elemental
Preparatori pel pas de grau professional al Conservatori
Cant coral (coral infantil Petits Cantaires)
Orquestres (Orquestra Jove de la Selva)
Piano, violí, violoncel, flauta travessera, saxo, guitarra, guitarra elèctrica

En la nostra programació de curs hi ha activitats com: les audicions trimestrals dels alumnes, cantada a l'Auditori de Barcelona, taller tastet d'instruments, anem a escoltar un concert, "màster class" d'instruments.

La música ens aporta valors com esforç, respecte, comunicació, amistat, espontaneïtat i hàbits com atenció, escolta, ordre, disciplina, col·laboració i tots aquests conceptes són eines necessàries per la bona educació dels nostres infants.

Montserrat Cufí
Coordinadora

Societat de pesca La Gorga

La societat de pesca La Gorga es diferencia d'altres societats perquè no només es preocupa que es pugui anar a pescar sinó que lluitem pel bon funcionament de la depuradora i del clavegueram, perquè no hi hagi captacions, per evitar que la sorra no ens tapi el riu, perquè la truita es reprodueixi naturalment... en definitiva, per un riu viu. Gràcies a la lluita de tants anys de la nostra societat s'han millorat moltes coses però encara hi ha molta feina per fer.

Aquest any el Departament de Medi Ambient està redactant la nova llei de pesca en la qual estem participant en diverses reunions per tal de donar el nostre punt de vista. Algunes de les coses que creiem que s'han fet massa ràpid és l'obtenció del permisos de pesca per Internet, ja que ha ocasionat molts problemes, com també la prohibició de pescar amb cullereta de tres hams i ham sense mort per esquer viu. Nosaltres sempre els remarquem que aquestes mesures potser ja estan bé però s'haurien d'aplicar més a llarg termini i primer lluitar perquè els rius tinguin quantitat i qualitat d'aigua, que és més important.

No entenem que actualment, per culpa d'alguns "idiotes", encara haguem de malgastar diners i esforços per anar a treure deixalles de les rieres i del pantà de Susqueda.

Aquest any s'ha organitzat la segona jornada d'iniciació a la pesca amb mosca per als socis.

També s'ha fet el concurs de pesca infantil al pantà de Susqueda. En els dos actes hi ha hagut bona participació i estem molt orgullosos de tenir aquesta gent jove entre nosaltres.

Per altra banda, hem recuperat i millorat alguns camins d'accés a la riera d'Osor (Gorga de la Plana, Roca Foradada, Gorga dels Ànecs i Pont de les Illes de baix), que eren impracticables.

S'han repoblat amb truita alevina diferents sots, basses i la riera d'Osor, però no a la de Masquintà i els seus afluents on ja fa catorze anys que no es repobla amb truita de piscifactoria.

Al campionat de ciprínids que es fa al pantà de Susqueda i al riu Ter hi va haver una bona participació, com aquest any. El que es pesca més al pantà són avalets i carpes, entre altres espècies.

Com a anècdota l'Àngel Colom va pescar una carpa de 7'06 Kg.

Al setembre s'acaba el campionat i es fa un sopar per als socis i acompanyants on s'entreguen els premis als millors classificats. Enguany, la nostra intenció és fer-ho coincidir amb la presentació del llibre que estem editant "Mig Segle de Pesca a Sant Hilari" i fer una festa per a tothom.

Repoblació d'alevins a la riera d'Osor

Participants dels concurs infantil 2009

CLASSIFICACIÓ PROVISIONAL DEL CAMPIONAT 2009 (15.07.09)

	NOM	PUNTS
1	Àngel Colom	47.880
2	Hilari Miralpeix	46.500
3	Josep Masó	40.840
4	Ramon Garriga	31.160
5	Xavi Frigola	30.800
6	Isidre Obiols	23.100
7	Jaume Carreras	19.280
8	Eduard Roura	16.720
9	Ramon Bosch	15.220
10	Miquel Carreras	14.060
11	Jordi Cardona	12.920
12	Carles Elies	11.550
13	Jordi Roura	11.540
14	Manel Roura	7.720
15	Arnau Turon	7.380
16	Marta Frigola	6.240
17	Jaume Feliu	3.900
18	Marc Danés	3.540

Josep Masó, campió de la temporada 2008

Diumenge 23 d'agost
Concurs de Festa Major
(Premi per tots els participants)

Participants concurs Festa Major 2008

IES ANTON BUSQUETS i PUNSET

un curs en imatges

El 19 de setembre vam fer una sortida de tutoria amb tots els cursos d'ESO. Els alumnes de 3r van anar caminant al Balneari de la Font Picant, on van esmorzar i van fer una gimcana

Del 17 al 19 de febrer els alumnes de 3r d'ESO van anar de viatge a Londres. A la foto apareixen alguns alumnes davant la porta principal del Palau de Buckingham

El 2 d'abril es feren diverses sortides amb els cursos d'ESO per treballar el Crèdit de Síntesi. Concretament els alumnes de 1r d'ESO van anar a Banyoles. A la foto es veu un instant d'estudi de la microfauna de l'estany

El 26 de març els alumnes de 1r i 2n d'ESO van participar en una Jornada Esportiva a Lloret, organitzada pel Consell Esportiu de la Selva i dins el Pla Català de l'Esport a l'Escola

El 30 d'octubre vam celebrar l'entrada a la tardor amb una castanyada organitzada pels alumnes de 2n de batxillerat i una gimcana organitzada pels de 1r. A la foto s'es veu una de les proves

Sant Jordi es celebrà amb un concurs estil Bocamoll i es féu el lliurament de premis del 9è Concurs de Literatura, Fotografia i Cartells de l'IES. A la foto hi apareixen els guanyadors

El 19 de desembre vam celebrar el Nadal amb una cantada de Nadales a càrrec de totes les classes de tots els cursos. Els professors van representar els Pastorets

Per Sant Jordi també s'organitzaren els tradicionals tallers. A la foto podeu veure els participants del taller de BTT

El Comitè Ambiental de l'IES és format per diversos alumnes de 1r a 4t d'ESO i durant aquest curs han treballat molt per complir els objectius com a Escola Verda que som

Del 13 al 20 de juny els alumnes de 2n de Batxillerat van anar de viatge de final de curs a Tunísia

Del 10 al 17 de juny els alumnes de 1r de Batxillerat van realitzar un nou tram del Camino de Santiago (des d'Astorga -León- a Sarria -Lugo-)

Del 17 al 19 de juny els alumnes de 4t d'ESO van anar de viatge de final d'etapa a L'Estartit per practicar caiac, esnòrquel i vela. També van gaudir d'estones de platja i de piscina

El 23 de juny tingué lloc l'acte de Graduació dels alumnes de 4t d'ESO

El 18 de maig els alumnes de l'IES es van vestir amb samarretes grogues i vermelles per formar la Ç del logotip de l'IES. Aquesta foto serà la que formarà part de la contraportada de l'agenda escolar del curs vinent. La portada serà un dissenv de l'alumna de 4t d'ESO Sandra Carsado, guanyadora per votació popular del concurs de portades

El 19 de juny es celebrà la Festa de Final de Curs organitzada per l'AMPA. Els alumnes de 1r de batxillerat organitzaren activitats esportives a la tarda, una quina i ball al vespre. A la foto podeu veure un moment del sopar

Els dies 7 i 8 de maig els alumnes del grup de teatre de l'IES participaren en la XVI Mostra de Teatre dels IES públics de Girona que es celebrà a Blanes. Hi van representar l'obra Mag nific. La mateixa obra es representà per als alumnes de l'IES el 23 de juny

AMPA IES El batxillerat a Sant Hilari

L'actual model econòmic i social està en crisi. Entre tots hem potenciat el consumisme, l'aparença i la vanitat de la societat a la que pertanyem. Ara tots plegats haurem de retrobar els valors humans fonamentals i potenciar-los. Sabem prou que l'educació és el bé individual i col·lectiu que ajuda a fer-nos més persones, que ens exigeix responsabilitat i esforç, ens obre portes, fa que valorem el proisme i ens obliga a ser més respectuosos amb el medi ambient i la natura. L'educació no té preu però té un cost. La família és qui més hi influeix, però la llar infantil, l'escola primària, l'institut i la universitat també hi tenen molt a fer. Quan llegim, quan participem en esdeveniments socials, lúdics o esportius, quan escoltem ... sempre aprenem, ens formem i madurem.

Gràcies a l'esforç i la tenacitat dels hilariencs, encapçalats pel nostre Ajuntament, a Sant Hilari es pot fer batxillerat des de fa més de 10 anys. Aquest fet ha facilitat que tots els nois i les noies del nostre poble poguessin accedir a uns estudis superiors sense haver de marxar del poble. L'institut ha estat i és en l'actualitat un excel·lent recurs educatiu per a la integració de tots els joves de la població. Aquesta població jove i activa enriqueix tota la col·lectivitat.

Els estudis de batxillerat a Sant Hilari es cursen a l'IES Busquets i Punset. El proper curs escolar 2009-2010 el grup d'estudiants que cursarà primer de batxillerat és poc nombrós, per la qual cosa tots plegats hem de vetllar perquè no s'intenti suprimir el batxillerat del nostre institut, atenent a raons econòmiques.

La despesa pública en educació ha de ser sempre eficient i més encara en un context de crisi econòmica. Tots els sectors educatius haurem d'analitzar com es pot incrementar el nombre de joves que inicïn batxillerat i com optimitzar l'eficiència dels recursos públics que es destinen a totes les etapes educatives - educació infantil, primària i secundària -.

La gent sovint valorem una cosa quan l'hem perduda. En aquests moments el batxillerat a Sant Hilari Sacalm està en risc. Això significaria que els nostres fills i les nostres filles haurien de llevar-se més d'hora, pagar un bitllet de bus cada dia, desplaçar-se a un altre poble, possiblement quedar-s'hi a dinar i tornar a repetir el viatge en sentit invers. Aquesta possibilitat significaria per a Sant Hilari perdre una oferta educativa important i amb ella perdre el jovent per al poble.

L'educació, la cultura i la participació són una prioritat i per les quals la nostra Associació de Mares i Pares té clar que seguirà treballant i lluitarà per la seva continuïtat i millora. Ho farà amb els mitjans que tingui a l'abast per tal de proporcionar als nostres fills i filles una educació de qualitat en el nostre poble, a prop de les famílies, envoltats d'ambient cultural i social en pau, ric, plural i amb projecció de futur.

En un altre ordre de coses la Junta de l'AMPA vol agrair als alumnes de 1r de Batxillerat el seu treball en l'organització de la festa de final de curs que va ser un èxit de participació.

La Junta de l'AMPA de l'IES Anton Busquets i Punset

Servei d'acollida al nouvingut/da
(Arribi del poble del costat o de l'estranger)

Horari: **Dilluns, dimarts, dijous i divendres de 8 a 14:30h**
Dimecres: 8 a 13h i de 15 a 20h

Telèfon: **972 86 81 01**

Lloc: **Ajuntament**

Objectius:

Acollir les persones nouvingudes i donar la informació necessària per tal d'augmentar la seva autonomia i facilitar la integració al nou context, orientant-les sobre empadronament, prestacions i serveis, educació, tarja sanitària, formació d'adults, espais de lleure, orientació laboral, suport de llengua, aprendre català, homologació de títols, estrangeria, serveis socials, associacions, entitats, festes, cultura, activitats, tradicions, transport públics, gestió de residus, normes, horaris, soroll, mediació intercultural, mediació habitatge, drets humans, democràcia, igualtat entre sexes, drets de la infància, permís de conduir...
En relació als professionals: donar suport, fer traduccions, detectar necessitats...
En relació a la població en general: sensibilització, difusió de cultures d'origen, informació...

Entitats col·laboradores:

Ajuntament de Sant Hilari Sacalm
Conselll Comarcal de La Selva
Generalitat de Catalunya - Departament de Benestar i Família - **Secretaria per a la Immigració**

Els arbres a la Bíblia

Els arbres ocupen un lloc destacat a la Bíblia. Aquestes referències arbòrees són un reflex del lloc que corresponia als arbres a cultures de milenis pretèrits i també a influències mitològiques. La Bíblia els cita sovint fent pedagogia, ensenyant-nos coses importants i transcendentals a partir del que ens trobem cada dia i a cada moment en la vida. L'home de la Bíblia està en contacte amb la naturalesa i, per cert, una naturalesa ben variada. Arbres frondosos vora els rius i arbres en pie desert, arbres d'altes muntanyes – el cedre del Líban, per exemple – i els arbres fruiters. Hi ha 525 cites d'arbres, després dels humans són els vivents més citats en tot el Llibre Sagrat. Hi apareixen 22 espècies.

Avui sols farem un breu tast dels diferents arbres i del seu significat. A voltes en parla en sentit simbòlic, o com una metàfora, o en sentit real, com la vida mateixa.

L'ARBRE DEL REGNE DE DEU

Els profetes Ezequiel i Daniel assimilen els imperis humans, que tenen sota la seva ombra tants pobles, a un arbre extraordinari: puja fins el cel i baixa als inferns, resguarda tots els ocells i totes les bèsties; grandesa fictícia, fundada en l'orgull. Els imperis cauran. El Regne de Déu neix d'una petita llavor, i esdevindrà un arbre gran on podran ajocar-s'hi tots els ocells. Recordem la paràbola del gra de mostassa :"...és la més petita de totes les llavors;...i arriba a ser un arbre; fins i tot vénen els ocells a fer niu a les seves branques." Mt. 13, 31-32.

L'ARBRE DE LA VIDA

El primer llibre – el Gènesis, 2-9,- ens diu :« El Senyor-Déu va fer néixer de la terra fèrtil tota mena d'arbres que fan goig de veure i donen fruits saborosos. Al mig del Jardí hi feu nèixer l'arbre de la vida i l'arbre del coneixement del bé i del mal". Déu creador i donador de llibertat a l'home.

" El Senyor s'aparagué a Abraham a les Alzines de Mambré. Abraham seia a l'entrada de la tenda...i va veure tres homes drets a prop d'ell...es va prosternar fins a tocar a terra..." Gen. 18, 1-3. Presència de Déu sota l'alzina.

Els Salms parlen dels arbres amb paraules fortes i també poètiques. Sl.29, 5. « La veu del Senyor estevella els cedres, estavella el Senyor els cedres del Líban" En els profetes, els cedres del Líban representen l'Orgull davant Déu. O bé, el Salm 1, 2-3 "... el qui estima la llei del Senyor, la repassa de nit i de dia. Serà com un arbre que arrela vora l'aigua; dóna fruit quan n'és el temps i mai no es marceix el seu fullatge..." I en el Salm 92,13 " Els justos creixeran com les palmeres, es faran grans com els cedres del Líban; plantats a la casa del Senyor, creixeran als atris del nostre Déu. Encara donaran fruit a la vellesa, continuaran plens d'ufana i de vigor..."

En el llibre dels Proverbis hi trobem aquesta expressió que recorden els textos que parlen sobre el paradís. És també ja un anunci profètic del Pa de Vida del qual ens parlarà Jesús? " Feliç el qui s'aferra a la saviesa, s'aferra a l'arbre de la vida" Pr. 3, 18.

L'ARBRE DE LA CREU

L'arbre pot esdevenir signe de maledicció quan es converteix en patíbol per als condemnats a mort. Jesús ha volgut carregar-se aquesta maledicció. Ho ha fet per nosaltres i les nostres culpes. Però, l'arbre de la Creu ha esdevingut "l'arbre que salva". Hem retrovat el camí que porta al paradís on fructica per nosaltres l'ARBRE DE LA VIDA.

Ha sigut un ràpid cop d'ull. Un tast. No sé si hauré despertat el vostre gust. No us faci por, però, d'obrir la Bíblia perquè sota l'ombra d'un bon arbre, escoltant la suau vibració del fulles, hi sentim també la Veu de Déu.

Bona Festa Major

Carles Mª Giol

Alguns dels arbres que apareixen en la Bíblia: acàcia, alzer, garrofer, ametller, xiprer, ramós, pomera, noguer, alzina, roure, sicòmor, etc.

Ràdio Sant Hilari, 25 anys

Ja som majors d'edat, tothom sap que la majoria d'edat és als 18 però és que aquest any n'hem complert 25 des que van començar les nostres emissions. I és que no deixa de ser que amb 18 anys, ets un adolescent amb aires de ser gran, però és un miratge. La realitat et diu que amb 25 ets molt més assenyat que amb 18, i això és el que ens ha passat a la ràdio.

Voldríem agrair, ja que tenim aquesta possibilitat que ens brinda el programa de Festa Major, a tots els components actuals de la ràdio, als ex components, als fundadors i a tots els que s'hi han vist implicats d'una manera o d'una altra en que poguem complir aquest 25è aniversari. Sense l'esforç, dedicació, oferiment i voluntarietat no ho haguéssim aconseguit. Des d'aquí moltes, moltes, moltes gràcies!

Esperem tornar a celebrar 25 anys més, tot i que el futur que li depara al mitjà radiofònic és certament incert... i quan parlem de que en el nostre cas la tasca és voluntària i altruista, encara ho és més.

La tecnologia avança a uns passos gegantins i cada vegada ens obliga a fer esforços tecnològics més importants i més grans per aconseguir ser una ràdio que es pugui escoltar dignament. On anirem a parar? No està clar. L'única cosa que sabem és que internet és el futur. D'això n'estem segurs i per tant, la nostra emissora ha fet una aposta important pel mitjà. Internet ens permet no tenir fronteres de cap mena, possibilita que ens escoltin des de Singapur, per exemple. Les emissores locals cada vegada tenim més problemes per emetre per FM, la potència a la que ens obliguen a emetre fa que cobrim el poble i poca cosa més, i a vegades les emissores generalistes, amb la potència en la que emeten, fan que la nostra senyal es vegi perjudicada fins i tot en el nostre àmbit de demarcació. És així.

També seria una aposta important que la nostra ràdio es professionalitzés mínimament, el voluntariat està bé i ha de seguir existint, però si volem que la ràdio pugui ser mitjanament competitiva, rigorosa, on poguem fer informació local, cobrir els actes que hi ha a la nostra vila, etc... s'ha de professionalitzar.

Creiem fermament en la ràdio, ens l'estimem i per això volem que continuï viva uns 25 anys més com a mínim.

Gràcies Sant Hilari per escoltar-nos aquests 25 anys, per fer-nos crítiques i per fer-nos créixer. Esperem que ens seguiu fent confiança molts anys més!

Felicitats! La ràdio també és vostra, és cosa de tots!!!

Dinàmi@ 17403

L'abril de 2008, coincidint amb la presentació d'un llibre d'en David Madí vam presentar a la nostra vila una nova entitat anomenada Dinàmic@17403. Aquesta associació la vam constituir amb un únic objectiu, que no era altre, que "treballar per Sant Hilari". El col·lectiu de persones que formem Dinàmic@17403 estem unides per engegar i recuperar uns projectes socioculturals i esportius que han portat a que Sant Hilari s'hagi convertit en una de les poblacions de la comarca de la Selva més actives durant l'any. Per aquest motiu i atesa la manca de recursos i maquinària per a poder-les executar, aquest grup de persones vam veure amb bons ulls la idea de crear una associació dinamitzadora amb l'objectiu d'assolir nous reptes i, tanmateix, volem mantenir les activitats socioculturals i esportives, que durant els darrers anys s'han celebrat a la població i que han gaudit d'un gran èxit, i que en aquests darrers temps s'han esvaït de l'agenda hilarienca.

La nostra entitat va començar les seves activitats l'agost del 2008 quan es va organitzar el primer sopar popular la nit de la Santa Maria al carrer Dr. Morales, on un centenar d'hilariencs vam sopar a la fresca i vam gaudir d'una sessió de ball. Al novembre s'organitzà una castanyada popular, amb 60 quilos de castanyes torrades i un mag que va divertir els més menuts a la plaça Dr. Gravalosa.

La continuïtat en la organització d'aquests actes i la idea de fer-ne de nous, ha de servir per seguir potenciant la tradició associativa que té el nostre poble. Val a dir que estem oberts a noves propostes i a totes aquelles persones que vulguin formar part de la nostra jove associació, però dinàmica.

Aprofitem, també, aquestes quatre ratlles que ens brinda aquest programa per desitjar-vos una bona Festa Major i encoratjar-vos a formar part d'aquesta xarxa associativa que té Sant Hilari.

Bona Festa Major!

Bastoners de Les Guilleries

Enguany els Bastoners de les Guilleries, hem celebrat el nostre primer aniversari.

Com la temporada passada hem anat movent-nos per Catalunya fent diverses actuacions. Hem participat en la festa de la Cultura Popular de Vic, hem visitat de nou els "colegues" de la Gleba a Maià de Montcal i al maig, com l'any passat, vàrem estar a la Trobada Nacional de Bastoners, aquest any celebrada a Barcelona.

No volem oblidar-nos de parlar de la nostra festa d'aniversari, que vàrem celebrar el passat 27 de juny. Es començà al matí amb xocolatada popular, jocs i tallers per la mainada i divertida cercavila pel centre del poble amb els geganters de la Bisbal d' Empordà i els de Sant Hilari.
A la tarda, per la trobada de bastoners, vàrem reunir quatre colles molt properes a la nostra per fer la tradicional cercavila.
Després d'una exitosa mostra de tradició vàrem sopar tots a la plaça Moragues. Per acabar la diada "com déu mana" la música de Cesck Freixas i els altres Bandais i Els Baratos varen fer-nos ballar fins ben tocades les dues de la nit. Volem dir-vos que estem molt contents de l'èxit que va tenir la festa i que fem una valoració molt positiva d'aquest primer any.

Per finalitzar animar-vos a formar part de la colla.

Molt Bona Festa Major
Salta, Balla i Pica Fort!

1r aniversari dels Bastoners de Les Guilleries

SANT HILARI, TERRA D'ATLETES

Com cada temporada els nostres atletes han destacat en aquelles competicions on han pres part. Noies i nois, talment com petites guilles o isards, esperen el tret de sortida per demostrar un cop més les seves facultats.

Així, enguany hem aconseguit els següents títols, entre d'altres de menor importància:

- L'Arnau Parareda ha estat Campió de Catalunya júnior en pista coberta i sisè de la categoria absoluta.
- En Ramon Linares Parareda va fer marca per a poder participar en el Campionat de Catalunya a l'aire lliure, i aconseguí l'onzena posició.
- L'Arnau Turón Vernedas va quedar en la setena posició en els Campionats de Catalunya aire lliure Juvenil en els 2000 metres obstacles.
- Nuri Soler Alay, primera veterana F35 en el campionat Gironí de Cross, campiona de Catalunya de 800 metres llisos, subcampiona en els 5000 mll i sisena en els campionats d'Espanya.
- Isidre Moragas Recasens, campió de Catalunya en els 1500 mll M50 i en els campionats d'Espanya, tretzena posició.
- Antolí Fauria, subcampió d'Espanya en duatló.
- Rita Masferrer Pinto, tercera veterana F50 en el campionat Gironí de cros.
- Nil Soler Arbós, tercer aleví en el campionat Gironí de Cross.
- Berta Bayés, segona pre-benjamina en el campionat Gironí de Cross.
- Joana Arques, tercera pre-benjamina en el campionat Gironí de Cross.
- Ia Vidal Soler, quarta benjamina en el campionat Gironí de Cross.
- Ona Vidal Soler, quarta pre-benjamina en el campionat Gironí de Cross.
- Sergi Linares, quart pre-benjamí en el campionat Gironí de Cross.

I segur que encara ens en deixem algun. Perdoneu!

Serà degut a l'alçada? A les aigües miraculoses? Als aires i aromes de Sant Hilari? O potser als Jaumets?. El que sí que no es pot dir, és que tinguin massa facilitats per practicar el seu esport.

Efectivament a Sant Hilari tenim un camp de futbol, una piscina coberta, una altra de descoberta, unes pistes de bàsquet i futbol sala, una altra pista per basquet, futbol sala i patinatge, tres pistes de tennis, dues de pàdel, sales per gimnàs i aeròbic, peses i màquines, yakutzis, saunes ...

Què passa amb l'atletisme, l'esport base de tots els esports? Doncs no ja que no tenim pistes d'atletisme, sinó que no hi ha un sol tros decent per a poder córrer, cosa que amb un mínim d'interès i poques despeses per part de l'ajuntament, es podria aconseguir. Esperem que amb aquest escrit es prengui consciència d'aquesta necessitat.

No és d'estranyar que ara com ara, tots aquest atletes no puguin arribar encara mes enllà en marques i deixin la pràctica de l'atletisme al cap d'un temps.

No són vençuts pels altres atletes. Són vençuts pel cansament i deteriorament que comporta el fet de practicar el seu esport -dia si i dia també- en un reduït circuit del poliesportiu. L'únic lloc on poden aprofitar-se una mica de la llum de les altres fabuloses instal·lacions.

Són vençuts per les torçades de turmell i lesions que els provoquen les pedretes i irregularitats del terreny i per les patinades -a l'hivern- a causa de l'aigua glaçada de la font.
Són vençuts pel temor als gossos amb qui comparteixen l'espai i als que hi fan pràctiques de conducció amb cotxes, motos i bicicletes.

Alguns atletes són capaços de traslladar-se a altres pobles per tal de poder entrenar-se amb les mínimes condicions. Sumen un parell d'hores del desplaçament fins a les pistes de Lloret a les del temps d'entrenament, que resten d'estudis, feina o altres obligacions quotidianes. No cal dir que això també els comporta unes considerables despeses econòmiques.

Fins quan són capaços d'aguantar? Malgrat que siguin de Sant Hilari, terra d' isards i de guilles, de bons aires i de bones aigües, tan sols una mica més del que aguantaria qualsevol en aquestes condicions.

BONA FESTA MAJOR A TOTHOM!

Atletes de Sant Hilari

Encarahisom

Un any més per la Festa Major, el Grup Encarahisom tornem a saludar-vos i a informar-vos de les nostres activitats musicals que portem a terme.
Ja hem complert els set anys del nostre naixement i creieu que quant més temps passa, més ganes tenim de tocar i de cantar i de fer que la gent que ens escolta, ho passi bé, igual que nosaltres des de l'escenari.
La nostra qualitat musical procurem sempre millorar-la i per això assagem tots els dimarts, incorporem noves cançons, polim les veus, la música, la lletra i mireu si ens agrada que no fem ni vacances! Tot i posant-hi tant el coll; a vegades no tot ens surt com voldriem.
Com podeu veure, malgrat que quasi tinguem l'edat dels del "Casal-Rok" tenim l'esperit jove per cantar i per tot el que sigui passar-ho bé.
Per això hem renovat el repertori amb algunes noves cançons i noves lletres. El que no podem renovar és l'edat de tots els components d'Encarahisom, ja que només en queda un per jubilar-se i a més estem exposats a que algun de nosaltres tingui algun "reventon" i podem quedar un xic desinflats.
Però nosaltres no afluixarem, tenim il·lusió per anar seguint, i deixar de banda, el mal d'esquena, l'artrosi, el colesterol i tot el que vulgueu perquè el nostre nom ja ho diu: ENCARAHISOM, i que duri, no?
Bé doncs, amb esperit de superació, moltes ganes, noves cançons i lletres renovades, desitgem que vingueu a escoltar-nos com sempre heu fet. Moltes gràcies.

Durant aquest any passat no hem deixat de fer actuacions a Sant Hilari i també a altres localitats. Destaquem les cantades a S'Agaró, a Sant Quintí de Mediona, i a Capellades recentment. Aquí al nostre poble hem actuat a la Sala Noble de la Cooperativa, a la festa de les bruixes, i a la festa de l'Estiuejant, totes amb bona crítica i molta assistència de públic.

Amb la música de la cançó "Que bonic és Sant Hilari" volem desitjar-vos una bona Festa Major:

Com que ara hi ha molta crisis,
i tothom està espantat
si ens escolteu a nosaltres
quedareu més animats.

No us donarem pas cap euro
però sí que de veritat
volem que passeu la Festa
amb molta felicitat.

Que tots feu molt bon dinar,
amb canalons i pollastre
i un bon cava destapar...
i per les postres, crema i meló,
igual com feien els avis,
per nostra Festa Major.

Encarahisom

Alguna cosa de la Font del Pic

A començament del segle XIX hi havia una font amb molt bona aigua que els veïns del poble en deien d'en "Pico-pico" i fins i tot alguns posaven 'Picó-picó'. No en sabem el per què. El cas és que amb el temps fou la font del Pico i a l'hora de comercialitzar-la en el mercat de les aigües minerals es catalanitzà i ara és la font "del Pic".

Era un lloc apartat del poble, bonic, envoltat de verns, freixes, til·lers, salzes, avellaners, castanyers i suïquers, on es podia escoltar l'aigua i sentir la frescor de la riera de Vallcrosa.

Els nens jugaven i els grans conversaven i reposaven, mentre en Jaumet s'hi passejava amb el carro ple de càntirs de les dues fonts, del Pic i de la font Vella. El marc era deliciós i la riera molt neta.

Amb el temps les coses van anar cap a una altra realitat i l'espai i l'indret canvià de fisonomia. La senzilla construcció que servia de petit bar es convertí en un bar de veritat i el lloc d'esbarjo per a grans, petits i joves. S'hi feien sardanes, recitals de poesia, servien menjars, xocolatades i altres activitats.

Coincidí en els moments en què la família Serrano, emparentada amb els propietaris del lloc Puig, de can Jover, cap a l'any 1960, decidí explotar comercialment l'aigua de la font del Pic. Ja hi tenim una planta envasadora i altres construccions que trencaren l'encant del marc de la font. Com és de suposar, les explotacions de la font Vella i la del Pic en res beneficiaren el que tots coneixíem com la bonica riera que s'escorria per davant de la font.

L'aigua, com que és molt bona, es distribuí arreu d'Espanya fins el 1978 i uns anys més tard la família Puig la vengué a l'empresa que ja explotava la font Vella. Era una manera d'assegurar-se l'aigua d'aquells indrets. El que és l'espai de la font i voltants propers passava a ser municipal.

Tanmateix, el deteriorament natural del lloc és féu evident. Construccions desocupades, dependències deficients, no bar, disminució d'estiuejants, bruticia a la riera i un deixament general de la font del Pic.

La situació ha estat així fins fa pocs mesos en què es projectà un nou marc per la font i proximitats. El dia 8 d'agost tothom va poder veure i gaudir de la recuperació de la llera de la riera de Vallcrosa, que serà punt de referència per llocs. S'han obert les portes a la recuperació del paisatge i s'han tancat al ciment.

La neu embelleix la riera

Hem recuperat la font del Pic i és hora de felicitar-nos-en i de conservar el nou espai.

Anna Agulló i Callicó

Embruix'09

Bruixes, bruixots, llegenda, història, tradició,... van existir realment les bruixes, o eren dones normals que van ser víctimes de les pors de l'època?

Sant Hilari i les contrades del voltant són terra amb moltes llegendes, històries i dites populars lligades al món de la bruixeria, i és per aquest motiu que al llarg d'aquest any 2009 hem volgut dedicar-hi un cap de setmana, i ho hem fet dins els actes de l'Embruix'09, que es va celebrar entre els dies 18 i 21 de juny amb una gran quantitat d'activitats, com l'Hora del conte, una xerrada sobre bruixeria, tallers per a la mainada, un mercat esotèric, receptes d'ungüents i beuratges, i l'acte que més públic va reunir, que va ser el Sàbat de Bruixes. Guilla que fuig, que finalment es va celebrar el dissabte 4 de juliol per culpa de la pluja del dia 20 de juny.

El Sàbat de bruixes va ser tot un èxit de públic, ja que hi van assistir al voltant de 400 persones, i l'afluència de gent va superar les previsions més optimistes dels que havíem estat organitzant-lo des de feia temps des de la regidoria de Cultura de l'Ajuntament, amb la col·laboració desinteressada de gran quantitat d'entitats i hilariencs i hilarienques a títol individual que van voler ajudar a que la festa fos un èxit. És per això que volem donar les gràcies molt sincerament a totes les entitats i persones que van fer possible la realització del Sàbat de Bruixes i la resta d'actes de l'Embruix, i molt especialment a l'Ivan Altimira, que va ser el director artístic de l'espectacle.

Després de l'èxit d'aquest any, i amb les piles carregades, a partir de l'octubre començarem a preparar l'Embruix 2010, i esperem comptar amb tanta col·laboració de la gent de Sant Hilari com hem tingut aquest any. D'aquesta manera podrem fer de l'Embruix un esdeveniment que aglutini història i cultura i convertir-lo en un referent festiu i turístic tant a la nostra vila com a les comarques del voltant.

Regidoria de Cultura

Organitzadors de l'Embruix 09

MOTOCLUB SANT HILARI

Ens tornem a trobar un altre any per la Festa Major i aprofitarem la cita per explicar-vos les fites que el Mototclub ha anat assolint en aquest període.

Aquest any ens ha servit per enllestir del tot el rec automàtic del Circuit dels Cortals i poder-lo deixar així en perfectes condicions per poder practicar i gaudir d'un motocròs de qualitat.

En primer lloc hem d'explicar-vos que hem tornat a reprendre el campionat social per a pilots federats amb els amics del motoclub Tona, que consta de dues curses al circuit de Tona i dues al nostre circuit.

El dissabte 30 de maig d'enguany, es va disputar, al Circuit dels Cortals, una prova del Campionat de Catalunya en la categoria de fèmines i el campionat provincial en categories d'aleví, cadet, juvenil, júnior, sènior, veterans i motos clàssiques.

Fent referència als pilots del nostre club, hem de destacar un cop més l'acutació d'en Gerard Salavedra, que ha estat disputant el campionat d'Espanya de motocròs, ha participat en alguna prova internacional de supercross i té previst córrer al campionat europeu d'aquesta modalitat.

Cal destacar que per primer cop el Motoclub ha format un equip femení, entrenat per Ramon Vails i format per la hilarienca Nèlia de Pallejà i la colomenca Carla Magallón, que estant obtenint molt bons resultats al campionat de Catalunya on han aconseguit guanyar una cursa cadascuna a falta de tres proves per acabar el campionat. També van estar convidades per participar a les competicions del mundial de motocròs disputades a Portugal, a Catalunya i a França.

Per concloure la temporada, cada any els membres del Motoclub anem a veure el Motocròs de les Nacions que ja ens ha portat a conèixer mig Europa i enguany es celebrarà a Itàlia.

Finalment, donem les gràcies un any més a tots els amics del Motoclub, ja que sense la seva participació la nostra feina no tindria sentit. Recordar-vos que tenim tota la informació actualitzada a la nostra pàgina web: HYPERLINK "http://www.mcsanthilari.com" www.mcsanthilari.com

La junta del Motoclub us desitja una bona Festa Major.

Nèlia de Pallejà i Carla Magallón

Sortida al Motocròs de les Nacions 2008 a Anglaterra

Associació de Comerç i Turisme de Sant Hilari Sacalm

Aprofitem el present programa, per desitjar-vos una **Bona Festa Major**, i us fem quatre ratlles de qui som?, què t'oferim?, com t'ajudem?, què fem? i què proposes?.

L'Associació de Comerç de Sant Hilari, que es va fundar l'any 1996, s'enfortí a partir de 2006, quan va passar a denominar-se Associació de Comerç i Turisme de Sant Hilari. Llavors, vàrem començar a treballar tots plegats en la millora de l'oferta i en la participació en les activitats del poble, amb l'objectiu de captar la població local i fomentar l'ús dels comerços i els serveis del municipi.

Des d'aleshores, s'han fet moltes actuacions, se'n faran d'altres properament, per dinamitzar el nostre comerç urbà i per consolidar un model de comerç de proximitat.

Adreçades al consumidor:
Campanyes de promoció: Sant Valentí, Dia del Pare, Sant Jordi, Dia de la Mare, solstici d'estiu, Festa Major, campanyes de tardor i de Nadal.
Implantació de la targeta Comerç La Selva
Accions de dinamització: sorteig d'entrades per al teatre Catalunya de Sant Hilari, sopars romàntics, menús diaris, càterings, etc. i la "ruta del bolet" durant el mes d'agost per fomentar el comerç local.
Obsequi de bosses de ràfia per anar a comprar i evitar, l'excés d'ús de les bosses de plàstic.
Participació en fires: Torna en Serrallonga, Fira Fusta i Fira del Bolet.
Campanyes solidàries.
Disseny de la nova web de comerç www.comitursh s.cat
Edició actualitzada de la guia telefònica.

Adreçades al comerciant:
Organització de cursos d'interès per als comerciants: manipulador d'aliments, informàtica bàsica, saber escoltar els clients, marges comercials...
Creació d'una senyalització d'horaris comercials i actualització periòdica.
Edició d'un butlletí intern per mantenir una comunicació constant entre els associats.
Petició de subvencions per finançar el pla de dinamització comercial.
Convenis amb entitats bancàries i amb empreses privades per aconseguir descomptes en els seus serveis.

Cada dia treballem per cohesionar i enfortir el teixit comercial i per promocionar el petit comerç local.

Avantatges de ser membre de l'Associació de Comerç i Turisme de Sant Hilari
L'Associació és l'entitat que defensa els interessos dels comerciants i dels professionals de serveis de Sant Hilari Sacalm.
Facilita l'adhesió als incentius dels programes de suport a la dinamització comercial de la Generalitat de Catalunya.

Disposa de tot un conjunt d'incentius per a la millora de l'establiment comercial, així com de la millora de la gestió interna i externa del negoci:
Renovació o ampliació de les instal·lacions.
Renovació dels equipaments del punt de venda.
Millora de la imatge exterior del punt de venda.
Implantació de noves tecnologies.

Oferir serveis als establiments adherits a l'Associació de Comerciants de Sant Hilari Sacalm:

Informació continuada als comerciants sobre les activitats que es porten a terme.
Material divulgatiu i promocional de la imatge comercial de Sant Hilari Sacalm.
Realització d'activitats de comunicació, promoció i animació comercial.

Objectius de l'Associació
Fomentar l'associacionisme i la cooperació entre comerciants i empresaris de la població.
Impulsar la modernització i la millora de la imatge del comerç.
Implantació d'una marca comercial comuna, destacada i diferenciada
Promocionar el comerç de Sant Hilari Sacalm mitjançant activitats de formació, de comunicació, de promoció i d'animació comercial.
Cohesió comercial.
Buscar sinèrgies entre els sectors implicats.

Quant costa ser-ne soci?
El cost de pertànyer a l'Associació de Comerciants és de només 15€ al mes.

Aquesta quota dóna dret a:
Participar en totes les campanyes promocionals de l'Associació de comerciants.
Beneficiar-se de la imatge de la marca Associació de Comerç i Turisme de Sant Hilari Sacalm.
Accés als ajuts i subvencions per renovació o reformes per als establiments comercials que ofereix l'administració i als quals no es pot accedir si no es forma part d'una associació de comerciants.

L'Associació de Comerç i Turisme de Sant Hilari Sacalm forma part de la Federació de Comerç de la Selva. És a dir, està integrada a la primera xarxa comercial supramunicipal més àmplia de Catalunya. Representa a 700 comerços i aquesta unió ens dóna molta força a l'hora d'aconseguir el suport de l'Administració (Diputació de Girona, Generalitat de Catalunya)

La Junta de l'Associació de Comerç i Turisme us desitjà que passeu unes **grates vetllades de festa major '09**.

Per a més informació, podeu consultar el desplegable que hem editat recentment.

Associació de Comerç i Turisme de sant Hilari Sacalm

Els Petits Cantaires, un altre any amb il·lusió canten a l'Auditori de Barcelona

Iniciàvem el curs amb molt entusiasme amb la certesa que seria un any prometedor.

El primer concert va ser el de desembre. Aquest ha estat el que mai ha faltat, el de Nadal, ja que és una de les actuacions que els pares i alumnes s'esperen amb més alegria perquè en ells ja s'hi respira la joia i la màgia de les festes. Però el més important per als Petits Cantaires és la sortida i el concert a l'Auditori de Barcelona. Per tal que aquest surti com es desitja, prèviament, abans de la diada, s'organitzen diversos assajos conjunts per assegurar l'èxit del concert. I així va ser. El dia 9 de maig el concert es va dur a terme i els conjunts corals, acompanyats per la Jove Orquestra Nacional de Catalunya, ens van oferir un gran concert.

La primera part ens van interpretar La griva, el tord i el gall, El roure i El poder del cant (harmonitzades per Ernest Cervera). Seguidament hi va haver una cançó sorpresa on el públic hi havia de participar tot cantant conjuntament amb els joves cantaires.

La segona part, la més rellevant, UN CONCERT DESCONCERTANT d'Antoni Ros Marbà i Miquel Desclot. En aquesta obra, amb clau d'humor, s'hi lluïen com a solistes els diferents instruments de l'orquestra, un grup de solistes vocals professionals, un trio de jazz i 24 corals del Secretariat de Corals Infantils de Catalunya acompanyades pel fil argumental de dos fantàstics narradors de l'obra.

Al final del concert es va fer un homenatge als autors.

L'audició de fi de curs es va celebrar el dia 18 de juny a la Sala Noble per concloure l'any meravellós que s'havia realitzat ple de noves experiències i de cants com cada any. I us animem a apuntar-vos el curs vinent per tal que poguem trobar-nos-hi una bona colla. Per finalitzar, ara només ens cal desitjar-vos una molt bona Festa Major!

Els Petits Cantaires en el Concert de Nadal a l'Auditori de Barcelona

torna En Serrallonga!!

Sant Hilari Sacalm

25, 26 i 27 de setembre de 2009

Benvolguts hilariencs.
Amb el crit de "Visca la Terra i muyra el mal govern", Joan de Serrallonga i la seva quadrilla retornara dels indrets més amagats de les Guilleries per tal de recordar-nos la seva història i les seves gestes. I per rebre'ls, hem preparat un seguit d'activitats obertes a tothom, que desitgem que us agradin i que en sigueu partícips. Molt bona Festa Major a tothom!

Divendres 25 de setembre

A les 7 de la tarda, a la Sala Noble de la Cooperativa

Xerrada sobre "Bruixes i Bandolers" amb Mn. Antoni Pladevall.

Tot seguit, a la plaça porxada

Cercavila de Benvinguda als bandolers d'en Serrallonga amb La Banda dels Guillables, trabucs, xanguets i petrussos. Acabarem amb pa, vi i sucre per tothom.

Dissabte 26 de setembre

De les 10 del matí a les 8 del vespre, al nucli antic de la vila

Mercat Barroc. Recreació d'un autèntic mercat d'artesans i comerciants del segle XVII.

A les 11 del matí, davant de la casa de cultura

Espectacle infantil de Titelles a càrrec del grup local Exaltarte.

A les 12 del matí, davant de la casa de cultura

Busquem aprenents de bandoler per la quadrilla d'en Serrallonga. Tallers i activitats per a nens de 4 a 8 anys.

A les 11 del matí, a la Sala Noble de la Cooperativa

IX trobada de Cantadors

Calles de Cançons tradicionals, a càrrec de Ramon Alamert.

Tot seguit, a 2/4 d'1 del migdia, Concert de Cantadors amb la Lo Mata de Jonc (polifonies tradicionals) i la participació de cantadors de tradició oral espontània.

A les 2 del migdia, a l'Hostal Torras

Dinar de Cantadors. Trobada de cantadors de tradició oral oberta a tothom.
Venda anticipada: 15 eur. adults i 10,50 eur. nens.
Venda el mateix dia: 18 eur. adults i 13,50 eur. nens.

De les 5 de la tarda a les 8 del vespre, pels carrers del poble

Cercavila de Colles de Balls de Serrallonga de Catalunya. Arribada de la quadrilla d'en Serrallonga acompanyada de bandolers vinguts de diferents contrades catalanes. (Proteccions per l'oïda a la parada de l'organització). Aparteu les criatures!!!

A partir de les 9 del vespre, al pati de Can Rovira

Sopar popular amb música en viu, amb el grup Troba 3. Hi haurà instal·lada la Taberna de les Guilleries.

Diumenge 27 de setembre

De les 10 del matí a les 8 del vespre, al nucli de la vila

Mercat Barroc. Recreació d'un autèntic mercat d'artesans i comerciants del segle XVII.

A les 12 del migdia, a la Plaça de l'Església

X Trobada de Geganis Bandolers.

A 2/4 de 6 de la tarda, a la Plaça Porxada

Balls tradicionals populars amb els Santsandfot.

A les 7 de la tarda, a la Plaça Porxada

Actuació del grup local de bastoners, els Bastoners de les Guilleries.

Durant tot el cap de setmana

Activitats turístiques

El Tresor d'en Serrallonga
Aventura ecològica a peu, amb llegendes i sorpreses per descobrir el tresor amagat del nostre bandoler.
Sortides dissabte a les 11 del matí i a les 4 de la tarda i diumenge a les 11 del matí, davant de Can Rovira (oficina de Turisme).
Preu: 8 eur. (inclou bandolera-guia i bossa del tresor).

Les Gestes d'en Serrallonga
Llegendes i paisatges del nostre bandoler. Audiovisual de les Guilleries, visita al museu i al jardí de plantes remeieres de Joana la Massissa.
Dissabte, de les 11 del matí a les 2 del migdia, al Museu Guilleries i a Can Rovira (Oficina de Turisme). Preu: 2,50 eur.

Diferents restaurants del poble ofereixen, durant tot el cap de setmana, el Menú del Bandoler.

Visca la terra! Muïren los traïdors!

Venda d'entrades per a tots els actes i activitats: Can Rovira, Oficina de Turisme Municipal. Descomptes per venda anticipada.
Informació: 972 86 96 86 — http://www.serrallonga.cat — e/e: joanmiraserrallonga@gmail.com

Les Puntaires

En 2009 se cumple nuestro décimo aniversario i queremos repasar el recorrido por esta aventura en el mundo del arte de tejer.

Todo empezó con mi ofrecimiento, para enseñar el arte de la puntas, a la entonce presidenta del Casal de Gent Gran, la Sra. Pepa, y ella, como buena aficionada a las labores aceptó mi proposición. Así empezó nuestra andadura que, por cierto, no ha sido nada fácil. Con lo poco que sabía me puse a enseñar, pero pronto las nuevas alumnas me superaron enseguida. De principio éramos cuatro y ahora formamos un grupo de una docena, hecho que no ha animado mucho. Me hubiera gustado que se incorporara alguna niña, porqué de esta manera esto de hacer puntas no se perdería.

Pronto se empezó a ir a las "trobades" que se celebran por pueblos de Catalunya i sur de Francia. Acudimos también a una "Trobada General Europea" en Grecia y de esta manera llevamos el nombre de Sant Hilari y del Casal de Gent Gran "Can Blat" lo mejor que sabemos. Nosotras también celebramos nuestra "trobada" y es durante la Fiesta Mayor. Este año es el dia 30 de agosto y aprovecho para invitarles a ver la demostración que haremos. Aunque la organización de fiesta es cosa del Ayuntamiento, nosotras ayudamos en la preparación, bajo la supervisión de la regidora de Bienestar Social, la Sra. Joana. Así entre todos, procuramos que "las puntaires" que vienen de fuera se sientan lo mejor posible entre las hilarienses.
La autora de este pequeño escrito soy yo, la Encarna Perez, la andaluza que llegó aquí hace 42 años y que hoy me siento entre vosotros como una hilariense más. Gracias por todo en nombre de "las puntaires".

Buena Fiesta Mayor

PUNTAIRES DE CAN BLAT - SANT HILARI SACALM - 2008 *foto S. Bosch*

Associació de Donants de Sang de Sant Hilari

Per començar, volem donar-vos les gràcies perquè degut a l'èxit de la Marató del darrer any Sant Hilari és el poble capdavanter en nombre de donacions de Sang de la Comarca de la Selva.
Us hem de dir que l'any vinent, Barcelona, el dia 14 de juny, serà la seu del Dia Mundial del Donant de Sang. Aquest any ha estat a Melbourne (Austràlia)
Us recordem que en aquest any encara ens queda una extracció, el 24/10/09, i com que cada cop es necessita més sang, esperem continuar comptant amb la vostra col·laboració desinteressada.

Molt bona Festa Major!

Introducció: Què és la sang?

- La sang és un teixit format per diversos elements amb característiques i funcions diferents. Per aquest motiu es transfonen per separat a malalts diferents. En consequència, **una única donació de sang pot beneficiar més d'un malalt.**

Les donacions de sang es fraccionen per obtenir essencialment tres productes: concentrats d'hematies, concentrats de plaquetes i concentrats de plasma.

Una donació = 3 components sanguinis (ajudes a tres malalts)
Si en dónes tres cops l'any, estàs ajudant nou persones.
Moltes gràcies,

Josep Llopis Tarrés
Núria Navarro Pont

Moviment demogràfic 2008

Aspectes demogràfics de l'any 2008

A 31 de desembre de 2008 Sant Hilari tenia 5.877 habitants, 36 més que al final d'any anterior. En aquests moments han marxat unes quantes famílies en el que portem d'any, segurament per causa de la crisi econòmica.
La natalitat va ser del 10 per mil i la mortalitat del 7,6 per mil, la qual cosa ens deixa un creixement natural del 2,6, que seria elevat. En canvi la nupcialitat només és del 4,7 per mil. Altra cosa són les parelles de fet, que són moltes més.
En aquests moments a Sant Hilari hi ha un 16% de població immigrant, amb gran predomini de la població magrebí, que és la meitat.

Naixements

Erola Rotllant Magem	3-1
Queralt Rotllant Magem	3-1
Ainoa Seixas Rocha	5-1
Romaissae Mounaim Farchich	18-1
Blanca Taberner Vilamala	12-2
Oumnia Gounagat El Nardi	30-1
Soraya El Khaldi Narouan	23-2
Nayara Alves Pereira	27-2
Mariona López Arimany	14-5
Alecsandru Ionicescu Ionicescu	20-5
Adam El Assri Ezrizar	4-4
Eduard Borrull Serrano	17-4
Mohamed Lenkadni Janaa	18-4
Arnau Puigderrajols Taberner	22-5
Joel Casas Masó	24-5
Noa Gastón Vilarrassa	28-5
Moataz Bouiziane Cherkaoui	29-5
Ester Pérez Babia	31-5
Noa Fernández Gómez	29-5
Elsa Molina García	3-6
Santiago Rivas Ciriello	6-6
Carla Lisboa dos Santos	16-6
Cana Windey Heeknaut	17-6
Maria Cantizano Bruguera	28-6
Gabriel Santos Teixeira	29-6
Akran Hjaoui Aboudi	9-7
Salma Bellaajel Cechhab	12-7
Rayane Bougrine El Hassadi	21-7
Bruna Miralpeix Busquets	28-7
Anna Bosch Salarich	31-7
Ivet Pallarols Buenavida	22-8
Adrià Barbeiro Sánchez	26-8
Miquel Torra Troja	27-8
Aina Hernández Torrents	27-8
Adonis Bravo Intriago	1-9
Roger Andreu Peláez	11-9
Duna Mayorgas Font	24-9
Enna Torras Redondo	10-10
Mohamed Bouygharnene Janaa	10-10
Juan Ruiz Redondo	11-10
Pol Tornés Llopis	13-10
Camila Luana Vicente Rojas	21-10
Maria Raset Soler	23-10
Ivan Montilla Bejarano	30-10
Noura El Jelaly Baba	31-10
Inan Adnaouan Bouknina	7-11
Raquel Fraga Costa	13-11
Martí Vilamala Cantizano	20-11
Anin Talhaoui Janaa	26-10
Inad Ouryaghli El Kandoussi	29-10
Ayoub Alilich El Kandoussi	7-12
Laura Nandryk Nandryk	9-12
Gerard Redondo Turon	11-12
Guifré Sánchez Tejedor	14-12
Guillem Rodríguez Castellón	18-12
Bruna Codinah Pratdesaba	25-12
Manuel Falcón Giménez	26-12

Hi hagué un total de 59 naixements, dos més que al 2007.

Matrimonis

José Compañó Tomàs – Rosa Mª Guzmán Puerto	2-2
Miquel López Ortiz – Emília Jiménez Jiménez	2-3
Igor Sánchez Canio – Sònia Beulas Boix	3-5
David Baena Aguilera – Anabel Pareja Santiago	3-5
Antoni Arboleas Rueda – Meritxell Margalet Bernal	5-5
Jaume Vila Colet – Maria S. Valverde Gañán	10-5
Francesc Güell Rossell – Begoña Bravo Sicilia	24-5
Francesc Grau Soler – Judit Busquets Busquets	24-5
Miguel Rojano Gallardo – Sònia Rubinat Tora	14-6
Josep Duran Ricart – Esther Álvarez Gañón	21-6
Joan Boada Estragués – Marta Riera Busquets	21-6
Albert Colomer Valls - Sònia Villaltodo Ortiz	28-7
Joan Masnou Julià – Marta Auledas Valls	11-7
Andry Bakuta – Juliya Nartynyuk	12-7
Albert Piniella Ripoll – Núria Roura Font	12-7
Raül Luque Cobo – Griselda Buhils Danés	18-7
Carles Bosch Cullell – Marta Taberner Vila	19-7
Manuel García Priego - Teresa Dias Nascimento	2-8
Rafael Pérez Mayorgas – Erika Contreras Arteaga	2-8
Francesc Moragas Font – Vanesa Sánchez Gistau	30-8
Andreu Piera Solà – Elena Gómez Bermejo	21-9
Enric Pidemunt Serrat – Carme Segura Rabinad	27-9
Josep A. Moya Arjant – Mireia Colon Bosh	27-9
Pere Vilardell Alnálvez – Mª del Carmen Valera López	4-10
Josep Carreras Fabre – Marta Cullell Cullell	9-11
J. Francisco Rojas Antón – Núria Fàbregas Cullell	29-11
Carlos Trindade Fernandes – Majda Bounaiza	20-12

Hi ha un total de 28 matrimonis entre civils i eclesiàstics, el mateixos que l'any anterior 2007.

Defuncions

Antonia Sánchez Aguilera	8-1
Francisca Toro Luque	10-1
Engràcia Vidal Iglésias	21-1
Ferran Cors Solà	30-1
Clara Riera Busquets	17-2
María Fornés Brugués	23-2
Pere Pallarols Moragas	26-2
Filomena Recasens Carbonell	26-2
Engràcia Vives Fortuny	29-2
Lluís Virolés Aymerich	12-3
Carme Valls Arumí	14-3
Miguel García Feu	28-3
María Trives Cárceles	4-4
Salud Baena Molina	6-4
Júlia Ridaura Salgot	12-4
Maria Nogué Casas	15-4
Rosa Solà Coll	18-4
Carme Torras Masó	23-4
Montserrat Garolera Triador	4-5
Carme Tarradellas Relats	14-5
Maria Busquets Roura	24-5
Irundina Casas García	29-5
Narcís Peracaula Casadevall	3-6
Àngela Vidal Sabaté	5-6
Benito Ferranti Gernani	23-6
Salvador Pidevall Puig	2-7
Màxima Sanz Pérez	4-8
Joan Tarrés Donadeu	7-8
Ramona Juanhuix Torras	5-8
Mª Dolors Taberner Cardona	9-8
Estefanía Valverde Zamoranos	16-8
Pere Cornellà Donadeu	22-8
Dolors Rosquellas Pidevall	28-8
Joana Casajuana Enrich	1-9
Carme Ximeno Carbonell	24-9
Mª Teresa Valls Busquets	5-10
Joan Cullell Solà	9-10
Maria Arias Pidemunt	13-10
Maria Masó Masó	16-10
Rosa Vilar Busquets	29-10
Dolors Feliu Busquets	11-11
Gloria Chaves Gómez	26-11
Àngela Sesrradesanferm Torrent	9-12
Josep Vilamala Illa	26-12

Es produïren 45 defuncions al llarg de l'any, quatre més que el 2007. Cal destacar que al 2008 moriren 33 dones i només 12 homes, cosa no massa freqüent.

Associació de Pessebristes de Sant Hilari Sacalm

Un any més celebrem la Festa Major. Això ens recorda que ja hem passat el Nadal i la Setmana Santa, les dues dates en les quals fem exposicions de diorames.

Des de fa 10 anys els nois i noies que fan la catequesi ens ajuden a fer el pessebre de l'església. Enguany, aprofitant la vidriera de l'entrada de l'església es va ser fer un diorama que es veia des de l'exterior. Vam voler fer un pessebre de molsa i suro com els que s'acostumen a fer a les cases. Amb la traça dels nois i noies i la paciència de les catequistes vàrem aconseguir fer un pessebre molt i molt bonic.

Associació de Pessebristes Sant Hilari Sacalm

Anar a pujar el pessebre a Sant Miquel de Solterra és una activitat que segurament tots haurem fet alguna vegada. Per molts és una sortida a la muntanya però la vessant més religiosa es basa en el text que ens narra l'evangelista Lluc: "En aquells dies Maria va marxar depresa cap a les muntanyes". És el gest de portar el pessebre a la muntanya.

Per moltes persones que no són pessebristes els diorames a casa poden pensar que són una nosa que fa pols durant els dies de Nadal. Però pels que som pessebristes és una activitat molt assenyalada en el nostre calendari particular. Molts de nosaltres ja el fèiem de petit i l'hem anat mantenint.

Una activitat que fa cada any l'associació és acudir a la trobada de pessebristes de Catalunya i Balears que organitza anualment la Federació de Pessebristes. Sempre és un bon moment per relacionar-nos amb els pessebristes del nostre país. Enguany la trobada s'ha fet a Tarragona.

Les associacions tenen un objectiu ben concret que és la promoció del pessebrisme. Tota activitat requereix una suma d'esforços entre els quals sempre hi figura la gestió. És aquí on entra el joc associatiu, amb tasques anònimes de direcció, secretaria, tresoreria i altres, aconseguint aportacions de socis, institucions, mecenes i suport i sistemes imaginatius. Sigui aquest un homenatge a tots els pessebristes que no han fet pessebres en el sentit estricte, però que hi esmercen tantes o més hores en un treball que resta discretament amagat.

A la nostra associació, una de les moltes persones que hi ha col·laborat és l'Honest Masnou, que tristament ens a deixat aquesta primavera i que volem recordar des d'aquí i expressar el nostre més sincer condol a la família.

Volem donar les gràcies als associats, simpatitzants, participants al concurs de pessebres i al públic en general que ha visitat les nostres exposicions pel seu suport. També a l'ajuntament, la parròquia, l'associació del Via Crucis Vivent, al Casal de la Gent Gran Can Blat, "la Caixa" i les associacions de St. Pere de Torelló i de Girona que, d'una manera o altra, han donat suport a les nostres activitats.

La Junta

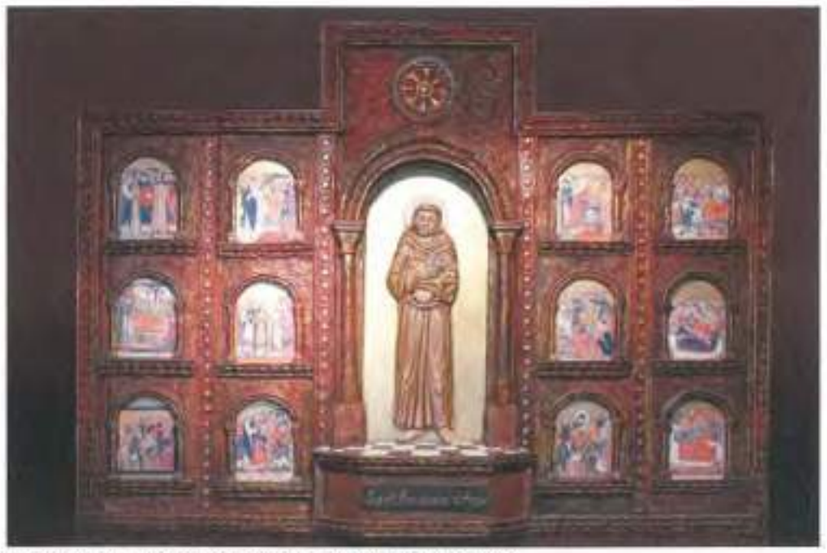

Retaule construït amb motiu de la 38a Trobada. S'exposarà a Can Rovira

TELÈFONS D'INTERÈS @

AJUNTAMENT

Oficines	ajuntament@santhilari.cat	972 86 81 01
Piscina coberta	l.marsa@ufec.cat	972 86 97 62
CasalxJoves	casalxjoves@santhilari.cat	972 86 88 79
Casa Cultura	casadecultura@santhilari.cat	972 86 86 56
Biblioteca	biblioteca@santhilari.cat	972 86 80 08
Oficina Turisme	oficinaturisme@santhilari.cat	972 86 96 86
Museu Guilleries	museuguilleries@santhilari.cat	972 86 94 47
Ràdio Sant Hilari	radiosanthilari@santhilari.cat	972 87 23 00
Can Rovira	canrovira@santhilari.cat	972 86 96 86
Residència Gent Gran	residencia@santhilari.cat	972 87 28 00
Telecalm	telecalm@santhilari.cat	972 86 84 44
Deixalleria		667 16 59 62
Tanatori	girona@memora.es	972 21 03 58

SERVEIS DIVERSOS

Llar Infantil Les Cent Fonts	b7003458@centres.xtec.cat	972 86 80 61
Col·legi Guilleries	ceipguilleries@centres.xtec.cat	972 86 87 29
Col·legi Sant Josep	col-santjosep@centres.xtec.cat	972 86 94 83 / 972 86 81 46
IES Anton Busquets i Punset	b7004517@centres.xtec.cat	972 86 93 58
Casal de Gent Gran Can Blat	canblat@yahoo.es	972 86 87 32
Correus		972 86 94 00
Parròquia de Sant Hilari	carlesgiol@gmailcom	972 86 82 22

SANITAT

Àrea Bàsica de Salut de Sant Hilari (CAP)	902 111 444
Farmàcia Muntalt	972 86 90 49
Farmàcia Broto	972 86 80 98
Ambulàncies Guilleries	972 86 84 57
Ambulància Creu Roja	972 86 04 04
Assintència Social	972 87 20 37

SEGURETAT CIUTADANA

Policia Municipal	policia@santhilari.cat	972 86 81 23
Mossos d'Esquadra		972 84 27 57
Mossos d'Esquadra (urgències)		088
Bombers		085
Incendis Forestals		112
Violència Domèstica		900 900 120

Establiments

AGÈNCIES DE VIATGE

Rossell (Vacances Marsans) 972 86 80 79
asociada4016@marsans.es

Viatges Noves Rutes (Sta. Coloma de Farners 972 87 74 85
info@novesrutes.com

ARQUITECTES I ARQUITECTES TÈCNICS

Isabel Font (arquitecta) 972 87 20 41

Josep M. Labara (arquitecte tècnic) 972 86 93 06
jm.labara@aparellador.cat

Maria Cerver (arquitecta tècnica) 972 86 93 06
mariacerver@terra.es

C2 ARQ SC (gestió integral de projectes) 635 59 96 61
c2arq@c2arq.cat

ASSEGURANCES-CORREDORIA-ASSESSORIES

Agència Suy 972 86 88 33
dolorssuy@terra.es

Gestoria A.C.A. J. González 972 87 21 75

Vilabella Assessoria i Gestió, SL 972 86 81 82
info@vilabella.net

Mapfre - G. Assegurador 972 86 90 50
nripoll@mapfre.com

Assessorament Sacalm XXI Converting, SL 972 87 39 22
fernandez@sacalm21.com

Saballs Gestió, S.L. 972 86 81 15
saballs.gestio@allianzmed.es

BARS

Bar Aquari 972 86 93 69
restaurantaquari@hotmail.com

El Cau 972 86 91 76

Bar Club 972 86 80 43

Bar Chapete 615 51 55 86

Bar Churry 600 42 19 00

Bar el Groc

Bar Florida 972 87 21 48

Bar Granja Tivoli 972 86 80 42

Bar Juani 972 86 83 69

Bar Les Voltes 678 43 37 94
losmiralles@hotmail.com

Bar Líquid 972 86 92 41
liquidmusicclub@hotmail.com

Bar Montseny 619 869 677
barmontseny@hotmail.es

La Selva 972 87 28 67
laselvasanthilari@hotmail.com

Bar Ca la Fina 972 86 86 48

El Racó de la Jenni 972 86 98 17

Toc Bar

Bar Centre 972 86 84 84

CAIXES DE CARTRÓ

Embalatges Salvador 972 86 87 75
josep@embsalvador.com

Manipulats La Selva 972 86 80 51
embacaix@gmail.com

CARNISSERIES I CANSALADERIES

Àngels Horns Valls 972 86 82 92

Can Barnet 972 86 87 47
canbarnet@gmail.com

Cansaladeria Porta 972 86 80 29

Carnisseria Pagespetit 972 86 94 76

Jaume Masó Rosquellas 972 86 82 41

Joan Valls Bosch 972 86 82 11
jancabre@hotmail.es

CLÍNICA DENTAL

Clínica Dental Sant Hilari 670 27 45 42

Clínica Dental Dr. Joan Mª de Ribot i Porta 972 86 98 14

CLÍNICA VETERINÀRIA

Clínica Veterinària Albert Diez Garcia-Clalla 972 87 73 76
albert.diez@coveca.net

COMERCIALS

Comercial Màiquez ..... Fax: 972 86 95 79
comercialmaiquez@sinto.net

Comercial Sarrats, SL (productes per a flequers i pastisseria) 972 87 23 23
info@comercialsarrats.cat

COMESTIBLES

Angels Horns Valls 972 86 82 92

Pastes Canigó 972 86 80 33
pastascanigo@gmail.com

Casa Mimó 972 86 80 52

Congelats i pesca salada Alcira Lliana 972 86 80 64

Majorista J. Valls Juvanteny (patates i cereals) 972 86 86 05

Ca la Nuri 972 86 87 89

Queviures i pollastres a l'ast Rotllant 972 86 82 47
queviures-rotllant@hotmail.com

Queviures Joan Valls Juvanteny 972 86 86 05

Supermercat Suma (celler) 972 86 87 10
supererra@terra.es

Supermercat Condis 972 86 85 61

Establiments

Bonpreu 972 86 97 46
s0109@bonpreu.cat

Aliments Es-Pla 667 75 67 60

Supermercat Charter Consum 972 86 92 87

Fruits de la terra (fruita i verdura fresca) 972 87 28 30
fruitsdelaterra@gmail.com

CONFITERIES

Pastisseria Fornés 972 86 80 85

Pastisseria Duran 972 86 81 14
annaduranfuguet@terra.es

Pastisseria Malet-Torrent 972 86 93 08

Pastisseria Masó 972 86 94 85
josep@santhilari.net

Pastisseria Torrent (Ca l'Enric) 972 86 80 04

CONSTRUCCIONS METÀL·LIQUES

Linden art, S.L. 972 86 81 00
lidenart@dieznet.com

Taller Moca 972 86 80 81

Moca Madinpack, S.L. 972 86 15 16

CONSTRUCTORS D'OBRES I PROMOTORS

Constructors

Antoni Brugué 972 87 21 25
antonibrugue@telefonica.net

Construccions Casas (Albert Casas) 660 00 16 71
construccionscasas@gmail.com

Construccions Àngel Toro 972 86 92 43

Construccions Joan Carrillo 972 86 92 93

Construccions, Obres i Reparacions Vilà, SL 972 86 92 56
construccionsvila@hotmail.com

Germans Prat 972 86 85 50

Jordi Lahoz (César) 972 86 92 58

Lluis Verdaguer Tarrats 972 86 91 18

Obres "La Selva", S.L. 972 86 83 52
obres@obreslaselva.com

Obres Molist, S.L. 972 86 87 18

Obres Montsery, S.L. 972 86 93 83

Roura Construcció (Joan Roura Font) 972 87 20 92
rouraconstruccio@yahoo.es

Obres Josep Siles 972 86 96 00

Hilari Miralpeix Pujol construccions 652 97 38 92

Obres Jordi Marco 972 86 95 52

Construccions Joaquim Criado 972 86 94 05

Promotors

Disseny de Llars S.L. 972 86 80 41
dissenyllars@sct.ictnet.es

Promotora Hilarienca, S.L. 972 86 92 07
philarienca@philarienca.com

Rubén Masnou (Serveis Immobilaris, API 516) 972 86 96 11
info@masnouapi.com

Finques Molins Reixach 972 86 81 15
sthilari@molinsreixach.com

Finques Valls 972 86 96 92
santhilari@finques-valls.com

CENTRES DE BELLESA

Àngels Suy (Estètica i salut) 972 87 23 56
suyestetica@yahoo.es

Estètica Ester Elias 972 86 92 85
esterelias81@hotmail.com

Estètica Carme 972 86 84 70
info@esteticacarme.com

Rosa Crous 972 86 88 37

Matilde Soler Tarrats 972 86 82 65

Estètica Fina 4-76 ..... 972 86 82 94
finaarboleas@hotmail.com

Estètica Styl 972 86 82 70

Clips 972 87 28 53
shsclips@gmail.com

ELECTRODOMÈSTICS

Botigues Rossell-Expert 972 86 96 95
joseprossell@expert.cat

Lampisteria Can Vilamala 972 86 93 14
canvilamala@canvilamala.com

Joan Porcel - venda i reparació 972 86 87 42
satporcel@hotmail.com

R.Fauria Miralpeix (Watt's) 972 86 81 24

ENSENYAMENTS

Centre Formació Permanent d'Adults 972 86 86 56
escoladadults@gmail.com

CEIP Guilleries 972 87 87 29
ceipguilleries@centres.xtec.es

Col·legi Sant Josep 972 86 81 46
col-santjosep@centres.xtec.es

Escola de Música de St. Hilari 972 87 22 22
aulesmusicals@gmail.com

IES Anton Busquets i Punset 972 86 93 58
b7004517@centres.xtec.es

Llar Infantil "Les Cent Fonts" 972 86 80 61
b7003458@centres.xtec.es

ABC idiomes i repàs 639 06 91 21

Establiments @

ENTITATS BANCÀRIES

Banco Popular Español 972 86 81 75
Banesto 972 86 82 25
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona 972 86 80 23
Caixa de Girona 972 86 89 00

ESPECTACLES

Cinema Catalunya 972 86 81 46
apf@colsantjosep.cat

ESPORTS

Botiga Esport-7 ..... 972 86 95 94
m_pujolras60@hotmail.com
Piscines municipals 972 86 97 62
l.marsa@ufec.cat

FARMÀCIES

Farmàcia Broto C.B 972 86 80 98
Xavier Muntalt Bruguès 972 86 90 49

FERRETERIES

Camó-Ridorsa, Can Jombo ..... Fax: 972 86 95 33
canjombo@cifec.es
Ferreteria Anna 972 86 91 45
annamayorgas@hotmail.com

FERROS FORJATS I CARROSSERIES

Art Català 972 86 82 91
artcatala@grn.cat
Serralleria d'alumini Sacalm 972 86 95 18
Serralleria Solà, S.L. 972 87 21 57
mjriera58@teria.es
Serralleria Toni Juvanteny 972 86 97 71
Macavi SCP 972 87 22 84
macavi2009@gmail.com
Simtres les Guilleries, S.L. 972 87 38 36
simtres@teria.es
Bonjoch, S.L. carrosseries 972 87 39 00
bonjoch@bonjoch.net
Comellà, S.C.P. 608 43 23 69

FLEQUES

Antinga Casa Forner Nou S.L. 972 87 28 91
Can Castellà 972 86 80 05
Forn de pa Solà 972 87 21 07
La dama d'Ayma 972 86 94 12

FLORS, PLANTES, JARDINERIA I CULTIUS FORESTALS

Cultius Miralpeix Bosch 972 86 89 26
cultius@miralpeix.com
Floristeria Sant Hilari 972 86 89 70
J. Valls Juvanteny (Productes fitosanitaris) 972 86 86 05
Jardineria i Vivers Masferrer, S.L. 972 86 90 98
jardineria@viversmasferrer.com
Vivers Tortadès 972 86 87 30
info@tortades.com
Cultius Sacalm 606 10 08 77
Plantes Masó 670 09 63 38
Jardineria Macias 972 87 38 77
joanmacias@yahoo.es
Garden i jardineria Can Jover 972 86 81 60
albertgallifa@canjovercultius.com
Plantació i jardineria Sacalm 639 25 67 51
tonifontb@hotmail.com
Cultius La Pedra Llarga 972 86 95 71
lapedrallarga@santhilari.net

FOTÒGRAFS

Irene Fotògraf 972 86 85 01
irenefotograf@gmail.com

FUSTERIES I MOBLES

JMJ (fusteria i decoració) 972 86 97 70
info@jmjfusteriaidecoracio.com
Bellmoble 972 86 81 86
info@bellmoble.com
Pep Molist 659 19 23 09
info@pepmolist.com
Joan Jumbert Solé 972 86 87 66
joan.jumbert@gmail.com
Miquel Rovira S.L. 972 86 82 48
Ramon Llopis, S.L. 972 86 87 14
llopis.donadeu@hotmail.com
Fusteria Viladelbosch 972 86 91 09
Joan Muntalt 972 86 90 99
FIAM 972 86 81 72
aymerich@grupouni2.com
Avet Blau ..... Fax: 972 86 97 22
mobleslavetblau@hotmail.com
Rodamón 972 87 28 81
info.rodamon@gmail.com

FUSTES

Fustos Sant Hilari, S.A. ..... Fax: 972 87 21 81
antonibayes@gmail.com

Establiments @

GRÀFIQUES I PUBLICACIONS

Editorial Guilleries, S.L. 972 32 35 89
informatiu@editorialguilleries.com
Gràfiques Montseny 972 86 84 06
info@montseny-impressors.com
Gràfiques Anna 972 87 21 82
grafanna@arrakis.es

HOTELS, HOSTALS, FONDES, CASES RURALS I RESTAURANTS

Cases rurals

Casa rural "Les Clotas" 972 87 20 87
lesclotas2002@yahoo.es
Mas Cal Sastre (turisme rural) 972 87 22 41
info@mascalsastre.com
Riudecós (turisme rural) 972 86 04 53
riudecos@riudecos.com

Hotels, hostals i fondes

Vilar Rural de Sant Hilari 972 87 28 20
infosanthilari@vilarsrurals.com
Fonda Rita 972 86 80 09
fondarita@gmail.com
Hostal París 972 86 80 19
Hostal Torras 972 86 80 96
info@hostaltorras.com
Hotel Ripoll Restaurant 972 86 80 25
info@hotelripoll.com
Hostal Mª Verdolet Restaurant 972 86 81 06
verdolet@gm.es
Hotel Balneari Font Vella 972 86 83 05
info@balnearifontvella.cat

Restaurants

La Pedra Llarga 972 86 86 77
L'Isard 972 86 96 09
La Bàscula (brasa argentina) 972 86 85 38
La Rovira (Espinelves) 93 743 01 81
maslarovira@maslarovira.com
Ca la Marta 972 86 89 18
www.calamarta.net
Villavecchia, pizza i pasta 972 86 95 64
info@villavecchia.cat
Els Cortals 972 86 87 95
www.elscortals.cat
La Taverna del Sobirà 972 19 04 64
festuks@telefonica.net
S'Tragués 628 80 53 63
tialella_78@hotmail.com
Can Carnes "La Brasa" 972 86 80 46
carncarnes@yahoo.es
El Caliu de Joanet 972 16 26 75
monjoan@gmail.com
El Celler d'en Jordi 972 86 80 96
Pizzeria La Teca (per emportar) 972 86 89 08

INFORMÀTICA I ELECTRÒNICA

Infocopi - Informàtica i equips d'oficina 972 86 97 53
natalia@infocopi.com
Porticum Informàtica (Acadèmia) 972 86 97 95
correuporticum@gmail.com

JOIERIES I RELLOTGERIES

Joieria i Rellotgeria J.Breix 972 86 80 57
Joieria Fortuna-Fina Font 972 86 93 54

LAMPISTES I MANYANS

Instal·lacions J.Pallarols, S.L. 972 86 81 64
jaume@jpallarols.com
Joan Campeny 972 86 88 65
Joan Moner (Calefacció i electricitat) 972 86 81 93
Lampisteria Can Vilamala 972 86 93 14
canvilamala@canvilamala.com
Lampisteria Insteny, S.L. 972 86 81 04
insteny.cat@hotmail.com

LOTERIES

Eureka 972 86 80 10
eurekasanthilari@gmail.com

LLENYA

Germans Pagès, S.L. 972 87 21 94
excavacionspages@gmail.com
Llenyes i productes forestals Riudecós 972 86 04 53
riudecos@riudecos.com

LLIBRERIES, COPISTERIES I PREMSA

Can Joan Ridaura 972 86 87 52
La guilla d'or 696 89 28 10
laguillador@yahoo.es
Can Vilamala 972 86 93 14
canvilamala@canvilamala.com

MANANTIALS EN EXPLOTACIÓ

Fontdor 93 300 43 18
fontdor@vichycatalan.es
Font Vella 972 86 82 50
Font del Sobirà 972 86 82 40
ceam@fontdelsobira.com

Establiments

MECÀNICS I COMPRA-VENDA DE COTXES

Antoni Fauria, S.L. 972 86 82 35
santhilari@red.renault.es
Autoreparacions TGB (Mecànica de cotxes) 972 86 95 06
autoreparacionstgb@hotmail.com
Garatge Trima, S.L. Seat (Grup Volkswagen) (servei de grua) 972 86 83 28
g.trima@teleline.es
Garatge Guilleries-Citroën 972 86 88 73
gguilleries@terra.es
Motos Malet, S.L. 972 86 90 38
motosmalet@hotmail.com
Motos Vilegas 972 87 22 12
Planxisteria i pintura Toni Masó 972 86 94 23
masodanes@eresmas.com
Taller Casas-Güell - Opel - Suzuki 972 86 80 95
Taller Montseny - Peugeot - Nissan 972 86 84 64
montsenytaller@telefonica.net
Autoreparacions Viladelbosch 972 86 94 70
viladelbosch@terra.es
Trima Motor (Arbúcies) 972 16 25 99
g.trima@teleline.es

MERCERIES I CONFECCIÓ

Can Joan Ridaura 972 86 87 52
Confeccions Montse 972 86 94 72
La Marieta 972 87 22 36
marietashs@gmail.com
Merceria Nova 972 87 21 91
Maria Ripoll, S.L. 972 86 82 08
info@teresaripoll.com
Pell i Complements Venezia 972 86 95 73
Mitik 972 87 39 77
mitikmoda@hotmail.com
Tot Moda 972 86 93 71
info@totmoda.net
Roba i complements Maria 972 86 84 14
robaicomplementsmaria@hotmail.com

MEDICINA, MEDICINA ALTERNATIVA I ALTRES

Joan Torras, medicina i detètica 972 86 89 42
Jordi Vila, osteòpata 972 86 81 81
jvbgi@hotmail.com
Centre de fisioteràpia Teresa de Ribot 972 86 92 08
Centre Sadhana, medicina alternativa 972 87 29 63
salut@centresadhana.com
Racó Màgic 972 87 38 33

OBJECTES DE REGAL

Ca la Quimeta 972 86 96 21
Rodamón 972 87 28 81
info.rodamon@gmail.com

ÒPTIQUES

Estrada Centre Òptic (aparells auditius) 972 86 95 42
Òptica Sant Hilari 972 87 20 57
opticaarbucies@gmail.com

PEIXATERIES

Peixateria Dolors 972 86 81 47
Peixos Pere 972 86 83 21

PERRUQUERIES

Clips 972 87 28 53
shsclips@gmail.com
Carme Garriga 972 86 80 20
Carme Ramon (home i dona) 972 86 89 51
Rovira Perruquers 972 86 85 08
roviramaso@gmail.com
Louan 972 87 21 50
louan@louan.net
Maria Roquet 972 86 84 14
robaicomplementsmaria@hotmail.com
Perruqueria Montse i Silvia (home i dona) 972 86 89 97
Perruqueria Elvira (home i dona) 972 86 94 58
Perruqueria Josmay 972 86 93 48
josmay.27@hotmail.com
Perruqueria Styl (home i dona) - Solàrium 972 86 82 70
Rosa Maria 972 86 89 49
Estilisme Fina, 4-76 ..... 972 86 82 94
finaarboleas@hotmail.com
Perruqueria Elías 972 86 92 85
esterelias81@hotmail.com
Matilde Soler Terrats 972 86 82 65
Perruqueria Imatge (home i dona) 972 86 97 82
imatge2003@hotmail.com

PINTORS

J. Jiménez 972 86 91 82
Miquel Cullell (Pintura i decoració) 972 86 83 73
pinturescullell@hotmail.com
Teodoro Arteaga, S.L. 972 86 82 32
info@pinturesarteaga.cat
Pintures i revestiments Guilleries 669 07 72 42
tufo@gmail.com
Joan Güell (pintor i restaurador de mobles) 670 55 50 99
joanguell@artguell.com

PSICOLOGIA

Estimul (logopèdia, pedagogia, psicologia) 972 87 38 18
estimulshs@hotmail.com

Establiments

SABATERIES

Calçats Comas 972 86 95 26
Calçats Masó 972 86 87 93
Tot Moda 972 86 93 71
info@totmoda.net

Reparació de calçat

Boutique 4 elements 619 06 46 18

TORNERIES

Àngel Ripoll, S.A. 972 86 82 75
info@angelripoll.com
Antoni Moner 972 86 94 25
antonimoner@grn.es
Artesania Danés, S.L. 972 86 87 97
art.danessl@grn.es
Artesania i mobles J. Teixeira 972 87 23 03
teixeira@grn.es
Artesania Artidecoració, S.L. 972 86 82 14
gelasi@telefonica.net
B.R. Producció Can Brugarola 972 86 87 25
mdc@mdc.es
Fusteria i Torneria Solà, S.L. Jordi Puig 972 86 88 55
info@solasl.com
Francesc Gol Busquets 972 86 88 39
jordi-gol@hotmail.com
Artonisa, S.L. 972 87 23 27
artonisa@yahoo.es
Indústries Joaquim Ripoll, S.A. 972 87 23 04
ijr@jripoll.es
M.D.C., S.A. 972 87 22 26
mdc@mdc.es

TRANSPORTISTES

La Hispano Hilarienca, S.A. 972 24 50 12
info@hispanohilarienca.com
Agència Transports Sacalm, S.L. 972 86 94 39
Transports J. Valls 972 87 20 52
acoll@selva.cat
Transports Jordi Comas 972 87 39 04
Transports Josep Canaleta 972 86 92 01
Transports Josep Elías 972 86 83 75
esterelias81@hotmail.com
Transp. Maria Moragas (Ponet) 972 86 90 58
rosellmoragas@hotmail.com
Transports Ruiz-Ruano 972 86 91 01
Transports Ricard Moragas i Fills 972 86 86 07
Transports Soler 972 86 83 74
trans.soler@hotmail.com
Transports Miralpeix 972 86 85 77
Fontmarapit 972 87 21 26
santhilari@fontmarapit.e.telefonica.net
Transports Trans-Guilleries 972 87 21 94
excavacionspages@gmail.com

VARIS

Ganiveteria i objectes de regal "La Forja Vila" 972 86 83 44
Aporta 972 87 23 51
Autoescola Vial-2 ..... 972 86 88 38
vial2shs@hotmail.com
Estació de Servei sant Hilari BP 972 87 20 30
faca@centraldebenzineres.com
Estanc Duran 972 86 80 05
Fedor, S.A. ..... Fax: 972 86 90 00
fedorsa@fedorsa.com
Germans Pagès, S.L. (excavacions) 972 87 21 94
excavacionspages@gmail.com
Jaume Pallarols Canaleta (enginyer tècnic industrial) 972 86 81 64
jaume@jpallarols.com
"Eureka" joguines, loteries i llamins 972 86 80 10
eurekasanthilari@gmail.com
M. Carme Saurina Porta (dissenyadora d'interiors) 972 86 81 65
estudierblau@infonigocio.com
Vernissats i lacats "Quim Busquets" 972 86 94 11
evallsa@hotmail.es
Estació Servei Guilleries 972 86 88 73
gguilleries@terra.es
Tapisseria Cuberta 972 86 83 33
tapisseriacuberta@hotmail.com
Tintoreria Destaca 607 70 11 13
Material Construcció Guilleries, grup Gamma 972 87 21 05
guilleries@gm.es
Magatzems Sant Hilari 972 86 80 11
Hidroserveis Guilleries, S.L. (bombes d'aigua i instal·lacions) 659 43 08 64
hidroserveis@gmail.com
Editorial Guilleries, S.L. Publicacions 972 32 35 89
informatiu@editorialguilleries.com
Ca la Quimeta (roba de la llar) 972 86 96 21
Lloguer de maquinària La Garosa 972 87 21 94
excavacionspages@gmail.com
Cinema a la Fresca (J. Jumbert) 616 43 60 32

VINS I BEGUDES

Bernabé Hernández 972 86 84 71
Joan Valls Juvanteny 972 86 86 05

CONTINGUT

3	Salutació de l'Alcalde
4	Pregó Festa Major 2008
7	Aspectes de la Festa 2008
8	XXXIIIè Concurs Literari de narració curta
14	Fotos que fan història
16	1r Concurs de poesia curta
20	1959. Fa 50 anys Angel Serradesanferm
26	Una altra crisi mundial no és possible Lluis Puigdemont
28	Va d'obres Angel Serradesanferm
31	La Hispano-Hilarienca fa 100 anys Angel Serradesanferm
35	Importància de la família en la prevenció de la violència Carme Timoneda Gallart
36	Poemes Lluis Serrano
37	Els masos sota jurisdicció del castell de Solterra. S. XIV, XV i XVI Fèlix Bruguera
45	Fotos que fan història
46	Carrers "nous" a Sant Hilari Angel Serradesanferm
50	Passejada literària per Sant Hilari Gloria Torrent Verdolet
53	La crisi del Poti-Poti Mn Joan Corna Colomer
54	Utopia Miquel Sánchez
55	Terrissa negra a Sant Hilari Maria Sáez Planas
57	Els putxinel·lis a principis del segle XX Maria-Josep Sampedro Portas
60	Les escoles. Projecte municipal de 1900 Francesc Miralpeix Vilamala
62	Fotos històriques. Francesc Miralpeix Vilamala
65	En "Mariano" Bruguès Corbera Angel Serradesanferm
68	Fotos que fan història
69	Manel Ruiz
71	La ratafia, els ungüents, la trementina i altres històries Museu Guilleries
74	Festa Major en honor a Sant Joan Degollasi
74	Programa d'Actes Festa Major 2009
76	Activitats i noticies a Sant Hilari el 2008-2009
82	CiU de Sant Hilari
83	Partit Independent de Les Guilleries
84	Esquerra Republicana de Catalunya
85	Sant Hilari contra el càncer
86	Com trobar la felicitat Teresa Ayats
86	JNC de Sant Hilari
87	Escola d'Adults
88	Club Tennis Sant Hilari
89	Salvem Les Guilleries
90	TDT, ja la tenim aquí
91	Bombers voluntaris de Sant Hilari
92	Via Crucis Vivent
93	Sant Hilari amb el Congo
94	Grup Excursionista Forces, Forts i Ferms
95	CE Sant Hilari - Font Vella
96	Biblioteca Municipal
98	Casal Popular el Trabuc
100	Col·legi Sant Josep i Llar les Cent Forts
104	Casalxjoves
105	Associació de Dones la Violeta
106	El meu oncle va anar a Cuba En Terris
106	De mi Andalucía F. Rosauro
107	Coral Amethysta
108	Coral mixta Nois Alegres
109	CB Sant Hilari
112	CEIP Guilleries
113	Piscina Municipal
114	Grup Sardanista Sant Hilari
117	Grup de Teatre Sant Hilari
118	Guillables
119	Escola de Música Municipal
120	Societat de pesca La Gorga
122	IES Anton Busquets i Punset
124	AMPA IES
124	Servei d'acollida al nouvingut/da
125	Els arbres a La Bíblia Carles Mª Gisol
126	Ràdio Sant Hilari, 25 anys
127	Dinàmica 17403
127	Bastoners de Les Guilleries
128	Sant Hilari, terra d'atletes
129	Encarahisom
130	Alguna cosa de la Font del Pic Anna Agulló i Collicó
130	Embruix 09
131	Motoclub Sant Hilari
132	Associació de Comerç i Turisme de Sant Hilari
133	Els Petits Cantaires
134	Torna en Serrallonga
135	Les Puntaires
135	Associació de donants de sang
136	Moviment demogràfic
138	Associació de Pessebristes de Sant Hilari
139	Telèfons d'Interès
140	Establiments

Vilar Rural de Sant Hilari Sacalm
SERHS
Butlet lliure amb varietat de plats típics de la zona i carn a la brasa.
Realitzem tot tipus de celebracions i festes d'aniversari.

sabalis gestió
Allianz
Fiscal - Laboral - Comptable
Administració Finques - Assegurances
c/ Josep Ximeno, 10 (Plaça Gravalosa) - 17403 ST. HILARI SACALM
Tel. 972 86 81 15 - Fax 972 86 85 92
e-mail: sabalis.gestio@allianzmod.es

Posa't Sant Hilari a la butxaca!

LA TEVA TARGETA DE CRÉDIT/DÉBIT AMB DENOMINACIÓ D'ORIGEN PER OPERAR ARREU DEL MÓN
C/ J. Ximeno, 6 - Tel. 972 868 323 / 972 868 487 - Fax 972 869 683

Caixa Girona

Can Jover
CULTIUS
Viver - vivero - pépinière - nursery - vivai - viver - vivero - pépinière - nursery - vivai
Agraeix a clients i col·laboradors la seva confiança i desitja una molt bona Festa Major 2009 a tothom !!!

FINQUES VALLS
Xarxa a La Selva
API
www.finques-valls.com
SERVEIS IMMOBILIARIS
C/ Dr. Morales, 2 Tel. 972 86 96 92
BONA FESTA MAJOR !
17403 - SANT HILARI SACALM (Gi)

FINQUES
molins
reixach
Que passeu una molt bona Festa Major !!
972 86 81 15
SANT HILARI SACALM

Mobles avet blau
c/piscina, 117 - tel. 972 86 97 23
17403 Sant Hilari Sacalm
mobleslavetblau@hotmail.com
www.mobleslavetblau.com

C2 ARQ S.L.P.
SERVEIS D'ARQUITECTURA I APARELLADOR

API
Rubèn Masnou
SERVEIS IMMOBILIARIS I ASSEGURANCES

A la darrera pàgina les obres que han obtingut el segon premi de Carme Creixans i el tercer d' Ana Moreno

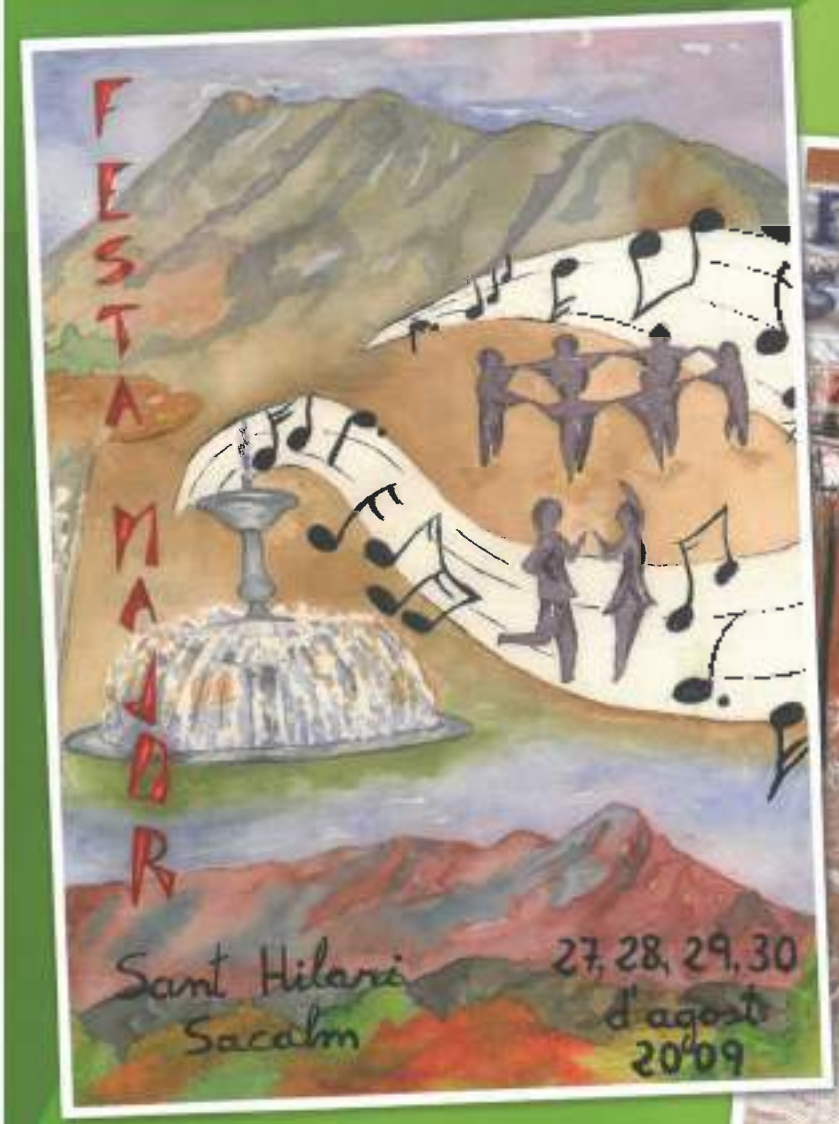

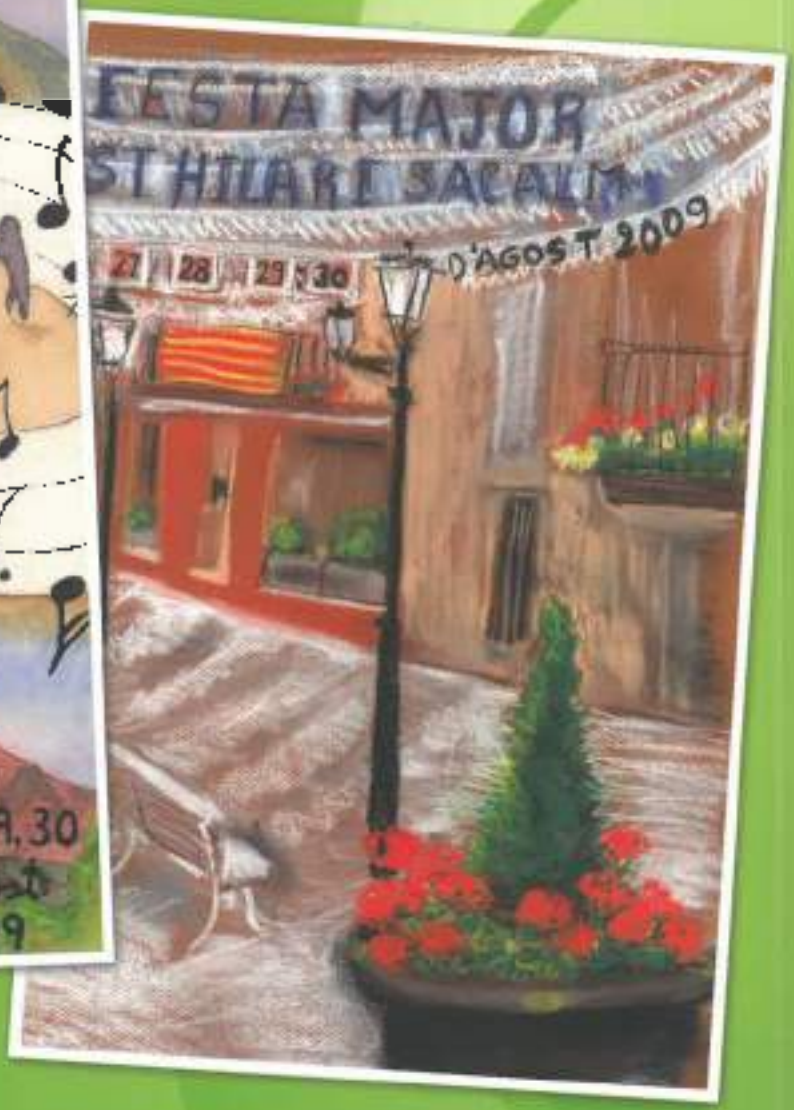

Ajuntament
de
Sant Hilari Sacalm